

10.755/49

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

HA MINDENKI

EGSZÉPÜLNE

REGENY

A: FORRÓ PÁL

ÁRA:
28
FILLÉR

ESTI HIRLAP KÖNYVEK

HA MINDENKI MEGSZÉPÜLNÉ

REGÉNY

IRTA:
FORRÓ PÁL

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST,
LÉGRÁDY TESTVÉREK KIADÁSA.

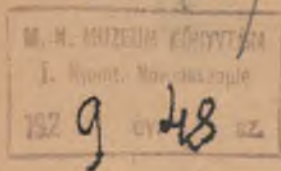
49. kötet. 1928. november 25

Copyright by Pesti Hírlap.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

✓ (R 2) 10.755/49

A borítékot Vörös Géza rajzolta.

Légrády Testvérek könyvnyomdája, Budapest.

Igazgató: Kertész Árpád.

1.

— Oh! — kiáltott fel hirtelen Lotte kisasszony és izgatott mozdulattal fordult a hall bejárata felé, ahol szmókingos japán férfi lépett be az ötórai teához öltözött elegáns, ragyogóan szép hölgy társaságában.

— Örület, — mormogta Lotte — hihetetlen!

Boncz Andrást, a budapesti fiatal gavallért, akit édesatyja a német kereskedelem tanulmányozására küldött Berlinbe, — ahol azonban ez idő szerint még nem annyira az árukat tanulmányozta, mint inkább a vásárló hölgyközöniséget — mélyen sértette Lotte kisasszony idegessége és tapintatlan felkiáltása. Hogyne, mikor végre egész heti könyörgés után rávette Lottét, hogy menjenek együtt az Adlon-szálloda ötórai teájára és ott egyik legszebb körmondata közepén kiderül, hogy Lotte nem is figyelt rá és egészen más dolog érdekli, mint a szerelem különböző problémáiról tartott előadása.

— Bocsánat, Lotte kisasszony, — mondotta gunyosan — nem tudtam, hogy Berlinben olyan ritka látvány a japán, hogy az emberek a székkükről szédülnek le izgalmukban, ha megpillan-

tanak közülök valakit. Budapesten hamisgyöngyöket árulnak a Rákóczi-uton és senki sem veszi észre őket!

— Ez örület! — ismételte másodszor is Lotte — aki nem is hallotta András megjegyzését.

— Valóban örület, — jegyezte meg epésen András — hogy egy berlini orvoskisasszony, dr. Lotte Kaiser, ennyire felizgul a japán látára.

— Ugyan, — vett végre tudomást Lotte Andrásról — ki beszél a japánról? Látja azt a nőt mellette, tudja kicsoda, ismeri?

— Nem én, sohasem láttam!

— Müller Friderikának hívják. Együtt jártunk az egyetemre. Kémia-szakos volt.

— Hm, ott tanulhatta meg a vegyületek hasznosságát és ezért barátkozik európai nő léteire japánokkal! Igaza van, ez izléstelenség.

— De értse meg végre, semmi közöm a japánhoz. Sem a Friderika izléséhez. Egészen más, érthetetlen, tébolyító dolog, ami ennyire felizgatott.

— Valóban hálás lennék, ha végre megmagyarázná!

— Hát először is Friderika egyike volt a legszegényebb kollégáknak, akinek kopott és izléstelen ruhái közismertek voltak az egyetemen.

— Istenem, sok millió nő futotta be már az a rövid utat, amely a kopott ruháktól a párisi remekekig vezet!

— Csakhogy Friderika tisztességéhez kétség sem férhet. A legfélszegebb és legerényesebb hajadona volt a világnak.

— Lehet, hogy ez a japán dús, gazdag, össze-

találkoztak valahol és feleségül vette. Friderika kisasszony, amint látom, feltűnően szép hölgy.

— Hát ez az éppen, amit nem értek, ami megfoghatatlan. Müller Friderika volt a legcsunyább lány, aki valaha is átlépte az egyetem kapuját. Ez pedig nagy szó, mert valljuk be, hogy szép számmal akadtak a kolleganők között rémeslábu, rövidlátó, vérszegény, satnyatestű példányok. Friderika valamennyin túltett.

Boncz átnézett a hall szemközti oldalán ülő ujonnan érkezett párhoz és alaposabban szemügyre vette Friderikát. Rózsásan üde, hamvas arca volt, a nyaka, karja, válla formás, gömbölyű, a termete arányos, a haja sötétszőke, dus és hullámos.

— Lotte kisasszony, ön tuloz. Ez a nő sohasem lehetett csunya!

— De ha mondom! A legcsunyább, a legformátlanabb, pattanásos bőrtű, ritkahaju volt, a lába vastag, az orra hosszú...

— Elég... elég! Ne végezze ki teljesen. De ha ez így van, akkor ez a nő nem azonos Müller Friderikával.

— Hiszen éppen az a megfoghatatlan, hogy mégis ő az. Abban a pillanatban, mikor a terembe lépett, ő is megismert engem. Egészen furcsa volt... Éreztem, hogy valaki rám néz. A nyakamon éreztem a pillantását. Mint valami apró szuró, nyugtalanító bizsergést. Bolognában kísérletet folytattak az emberi gondolatnak rádió útján való átviteléről. Bebizonyították, hogy a gondolatok elektromos hullámokat lövellnek ki és vannak érzékeny emberek, akik ezeket a hullá-

mokat felfogják. Az ilyen emberek a médiumok és így keletkeznek a telepatikus csodák. Az imént világosan megéreztem, hogy Friderika rámnéz, felismert és... gunyolódik velem!

— Gunyolódik?

— Igen. Az egyetemen meglehetősen gyűlöl-tük egymást. Ez érthető, hiszen valamennyi kol-léga és tanár nekem udvarolt és ő volt a Hamu-pipőke... Alattomos, gyűlölködő, rejtélyes lány volt, aki mindenkivel haragban volt. Sehová sem járt, minden idejét a laboratóriumban töltötte és szabad óráiban Ázsiáról szóló utleírásokat és tu-dományos könyveket olvasott. Egyszer a laka-sára mentem valami jegyzetért. Sohasem felejt-em el azt a haragos pillantást és azt a dühös mozdulatot, amellyel kiragadta kezemből az egyik könyvet, amely az asztalán feküdt és amelyet szórakozott kíváncsisággal felemeltem. Egy hindu gyógyszer-tan volt. Ekzotikus növé-nyek gyógyhatásait tárgyalta. Néhány évvel ké-sőbb, diplomája elnyerése után, Friderika eltűnt. Ugy hallottam, hogy előzőleg levelezést folyta-tott valami japán doktorral, akinek egyik köny-vét olvasta és ennek bizonyos állításairól vitat-kozott levelében. A levelezés eredménye meg-hívás volt. Az orvosnak kémiai intézete volt To-kióban és Friderikát meghívta asszisztensnőjé-nek.

— Akkor hát meg van oldva a japán rejtély is. Ez a derék ferdeszemű és pápaszemes ur alig hanem az a bizonyos orvos.

— Igen, minden meg van magyarázva, kedves Boncz, egyetlen dolgot kivéve: hogyan ment át

Friderika ezen a csodálatos változáson? Értse meg, orvosnő vagyok, nem hiszek a csodákban, de tudományos alapon képtelen vagyok megmagyarázni ezt a rejtélyt!

E pillanatban — mintha csak válasz lett volna a tapintatlan kérdésre — Friderika arca feléjük fordult, a szeme gunyosan villant, az arca gögösen, megvetően mosolygott. Az egész alig tartott egy másodpercig. Lotte elsápadt.

— Menjünk, — mondotta — úgy érzem, az idegeim cserbenhagynak.

— No hiszen, gyönyörű dolog, ha már a doktorok is idegesek! — mosolygott Boncz. — Hiszen éppen most akartam kérni, hogy írjon valami receptet az idegesség ellen, mert bevallom, a história, melyet el méltóztatott mondani, eléggé kísérteties és félek, nem fogok aludni tudni!

De Lotte komoly maradt.

— Ne tréfálkozzék, kedves Boncz, az ember sok olyan dolgot sejt meg ösztönösen, melyet egyébként nem tudna megokolni. És én... komolyan nyugtalan vagyok. Bajtól félek...

— Oh, az már meg is történt. Mert kell-e nagyobb baj, mint ha egy csunya nő megszépül és vetélytársnőnek csap fel?

Lotte kinzottan nézett Bonczra:

— Maguk, magyarok, mindent elmésséggel ütnék el. Még a legfélelmetesebb dolgon is tréfálkoznak. De vigyázzon, talán sokkal hamarább fog igazat adni nekem, semmint gondolná!

— Kedves doktorkisasszony, — mondotta Boncz néhány perccel utóbb, miközben a Friedrichstrassen levő penziójuk felé haladtak — Ber-

linben valóban nem nagyon kedélyes az élet. Két hete akarom megmondani önnek, hogy szeretem, de még sohasem mondhattam ki ezt a döntő szót, mert bármilyen bevezetést is kezdtem, ön kiragadta néhány szavamat és abból nyomban bölcsészeti értekezést rögtönzött. Maguknak mindenre van elméletük, mindenben túl vannak, le-sújtóan okosak. Tetőtől-talpig érzélnyék. Meg vagyok győződve, hogy a szívük helyén is agyvelő van.

— Bocsánat, barátom, tisztázzuk a dolgot. Maga most szemrehányást tesz nekem, vagy szerelmet vall?

— Szemrehányást teszek, amiért nem vallhatok szerelmet. Az előbb az Adlonban egy isteni tangót játszottak. Imádom a tangó muzsikáját. Csupa méltóság, halk epekedés. És nekem csordultig tele volt a lelkem. Gyönyörűen meg tudtam volna mondani, hogy mennyire szeretem. Azt hittem, meg van közöttünk a kellő érzelmi kapcsolat és akkor kiderült, hogy maga közben idegen hölgyek csiklandozó pillantását érezte a nyakán.

— Maga tulságosan lírai lélek, drága Boncz. Ez különben, úgy látszik, kortünet. Mióta a nők szellemi és egyéni felszabadulása rohamléptekkel halad előre és nem érnek rá érzelegni, a férfiak vették át a nyögdecseles szerepét. Maguk még mindig görcsösen ragaszkodnak a régi szerelmi játékok elavult és gyerekesen együgyű idilljeihez. A ma nője kenyeret keres, öntudatosan választja párját és ehhez igazán nem kell költeményeket szavalni és sóhajtozni. A nő még két év-

tized előtt is vérszegény, melegágyi virág volt, elpuhult és tehetetlen, mint a háremek odaliszkjei. Ez volt a férfiak legfőbb ellenérve és ütőkártyája: a nő nem való kenyérkereső pályára, mert nem bírja a fizikuma. A nők tehát elkezdtek sportolni és ma súlyemelő és birkózó bajnok nőink vannak. A La Manche-csatornát rekordidő alatt uszák át a nők. A harmadik repülőgép, amely átsuhant az óceán felett, már női pilótát is vitt magával. Menjen ki bármely délelőtt a grunewaldi sporttelepre...

— Már kint voltam. Láttam a futóbajnok nőt, a súlydobókat és Fräulein Tscharkowszkyt, a 120 kilós és két méter magas birkózó világ-bajnoknőt...

— Ez az! — kiáltotta felragyogó szemmel Lotte. — Nem mondhatják többé, hogy a nők testileg elsatnyultak. Megdőlnek a Weininger-féle gunyos számadatok, melyek a nők testi hitványságát akarják bizonyítani. Tscharkowszky kisasszony az új korszak diadala. A 2 méteres és 120 kilós óriásasszony, aki játszva teremti a földhöz az erejükre olyan nagyon büszke férfiakat. Még egy-két év és a sport minden ágában a nők tartják majd a világbajnokságot.

— Lehet kérem, de ha ez így lesz, akkor én nem a férfiak legyőztetését fogom siratni, hanem az esztétika halálát! Mondhatom, elszörnyedve menekültem a grunewaldi sporttelepről. Alig vártam, hogy viszontlássam magát és újra tudjak hinni a női bájban és szépségben.

Lotte megállt, mert a szavainak különös ünnepelességet és nyomatékot akart adni.

— Erre a megjegyzésére csak azt mondhatom, Boncz ur, hogy éppen olyan felületes, mint a legtöbb megállapítás, melyet a férfiak a nőkkel szemben tesznek. A nők felszabadulása három pilléren nyugszik: erő, tudás és szépség! Fejlesztjük és szépítjük a testünket és mindazt megtanuljuk, amit a férfiak. Csodálkozom a szépségre tett gunyos megjegyzésén. Hiszen a nők sohasem áldoztak annyit a kozmetikának, mint ma. Olvassa el a napilapokat. Tele vannak szépségjavítószerek ajánlásával. A fodrászok tökéletesen értik a hajfestés művészetét, ami igen fontos, mert így minden nő az egyéniségéhez legjobban illő árnyalatot választhatja. Szépészeti intézeteinket kiváló szakorvosok vették át, akik tudományos alapon formálják át a testet és javítják a bőr szépségének hibáit. Legyen nyugodt, barátom. Öntudatosan és biztosan haladunk utunkon. A küzdelem első részét csak úgy nyerhetjük meg, ha éppen olyan okosak és erősek vagyunk, mint a férfiak. Ha ezt elértük, akkor kerül sor a szépségre. Én úgy érzem, hogy közeleg az az idő, amikor minden nőnek módjában lesz megszépülni.

Hirtelen elkomolyodott, a homlokára könnyű ráncok futottak fel.

— Ki tudja, már talán ez a rejtély is megvilágosodott! Valaminek történnie kellett... egészen különös, rejtélyes csodának, ami megmagyarázza Müller Friderika megdöbbenő átváltozását.

Elhallgatott és elgondolkozva ment Boncz mellett. Így érkeztek a Viktória-penzióhoz.

Amikor a penzió előszobájába léptek, a nagyterem felől zongoraszó hallatszott és egy erélyes női hang vezényelt: Lábujjhegyen lépkedni! Karokat fel! Ritmust változtatni! Kilégzés! Erős belégzés hátrahajtott felsőtesttel!

— Wild kisasszony tartja egészségügyi tornáit! — jegyezte meg némi gunnyal Boncz. — Néhány év előtt ezt a penziót feltétlenül huszár-laktanyának minősítették volna, ahol erélyes tornatanárok reggeltől estig fejlesztik a fiatalság tüdejét, izmait, mellét, lábát és külön minden porcikáját. Az ókori legendás amazonok nyájas szobacicák lehetnének e fanatikus egészségügyi tanárnők mellett, akik maguk ugyan javarészt szivbajosok, vérszegények és véznák, de meggyőződéssel hirdetik, hogy az ő módszerük csalhatatlan csodaszere a fiatalságnak és erőnek. Azt hiszem, negyvenhétféle rendszer szerint tanítják a lányokat tornászni és mindegyiknek más elmélete van arra, hogyan kell lélekzetet venni és milyen szög alatt kell előre, oldalra, meg hátra hajolni? Minden tizedik lány, aki elvégzi a középiskolát, tornatanárnőnek megy és minden lány csecsemőkorától kezdve nagyanyaságáig a mozgulatok gráciáját tanulja. Mindazonáltal sohasem volt annyi férfiasan darabos, kemény mozgulatu, testes nő, mint ma.

Lotte fölényesen mosolygott.

— Mulatságos, hogy a férfiakat mennyire felhábgorítja az, hogy a nők öntudatos, okos, önálló életét élnek. Persze, ez kissé megnehezíti a dol-

gukat. Azelőtt minden műveletlen kis legényke vagy sportférfiucska a nyegle nőhódító mezében garázdálkodhatott a szalonokban. Ma azonban férfi legyen az a férfi, aki urrá tud lenni eszünkön és szívünkön.

— Ne legyen erre büszke, kedves Lotte. Hiszen nem tudja, mennyi boldogságtól fosztja meg magát a tulságos józansága, a diplomás okossága és az elbizakodottsága.

— Téved, kedves barátom. Én tökéletesen elégedett vagyok. Nem mi nők lettünk boldogtalanabbak, hanem maguk férfiak és csak rövidlátásukban hiszik, hogy nekünk mártiromság a diploma és a kenyérkereset. A férfiak elkorcsosultak, a tehetségük kiégett és mi nők léptünk az előtérbe. Az irodalmi Nobel-díjat egy olasz írónő nyerte el. Mindenütt ott vagyunk, mindenüvé előre toljuk őrszemeinket. Ostoba francia regények pamfletteket irnak az önálló nőkről. Azt akarják elhitetni róluk, hogy a szabad szerelem papnői. Holott nekünk nincs is időnk érzéki dolgokkal foglalkozni. Teljesen leköt a munkánk és a sport. Igenis, a sport. Ez a mi szerelmünk.

— Végtelenül sajnálom, hogy nem lettem bokszbajnok vagy labdarúgó. Akkor talán megszeretne e rokonszenves foglalkozások kedvéért.

A közös társalgóban ültek és Lotte cigaretára gyújtott. Néhány pillanatig gondolkozott, azután szemközt fordult Boncz-cal.

— Ne gunyolódjék barátom. És ne formáljon még gondolatában sem karikatúrát belőlem. Valomást akar? Azt akarja tudni, hogy van-e szívem? Hogy szenvedek-e néha én is a nagy vágy-

tól? Nos, meggyóonom: igen. De nekem céлом és hivatásom van, melyekért áldozatot kell hoznom. Mindenki kénytelen értéket áldozni egy magasabb cél érdekében. Én a dolgozó nők egyesületének egyik vezetője vagyok. Minden energiámat az úttörés munkájának szenteltem.

— De hát létezhetik-e olyan cél, melyért érdemes áldozatul vetni a boldogságunkat?

— Néha magam is kételkedem ebben. Mert látja... még nem győztem le egy régi, szép emlékek kísértéseit.

Boncz ideges mozdulattal dobta el a cigaret-táját, érezte, hogy arcából kiszökik a vér.

— Hogy érti ezt, mit jelentsen ez? Szerelmes... szeret valakit?

— Igen!

Dermedt, fülledt csend támadt. A férfi ujjai idegesen doboltak az asztalon. Lotte fájdalmas mosollyal nézett maga elé.

— De hiszen, — szólalt meg végre Boncz — magához senkit sem láttam bizalmasan közeledni és sohasem mondta, hogy szerelmes!

— Ez természetes. Most is csak azért szóltam, mert az előbb olyan nyilatkozatot tett, melyre válaszolnom kellett.

— De hát ki az? Kit szeret?

— Megmondom ezt is. Öt év előtt politikát tanított az egyetemen. Ez ugyan nem tartozott a szakmámhoz, de divat volt hallgatni. A legnagyobb teremben tartotta előadásait és még így is kintrekedett a hallgatóság fele. A nevét ismeri: Fritz von Battenberg. Ma a külügyminisztérium vezetője. Mi hallgatónők valamennyien szerel-

mesek voltunk belé. És nekem az a bízarr ötletem támadt, hogy orvostanhallgatónő létemre kollokviumra jelentkeztem nála politikából. Brillánsan feleltem minden kérdésére. A fiatal professzor csodálkozva kérdezte tőlem, hogyan jutott eszembe politikából kollokválni? És én akkor borzasztóan elpirultam. Erre az egy kérdésére nem tudtam válaszolni. De, úgy látszik, mégis megértett, mert másnap valamilyen ürügy alatt könyvtárába hívott és hosszan beszélgetett velem. Harmadnap újra ott voltam. És azontul minden héten néhányszor találkoztunk. Szeretjük egymást. De választanunk kellett: a hivatásunk vagy a szerelmünk? Neki nem szabadott nősülnie. Diplomáciai pályán az ilyen lépés véglegesen megállíthatja az embert. Battenberg nem vehetett feleségül egy egyszerű polgárlányt. Csak a születési arisztokrácia egyik hölgytagját választhatta volna. Ezt nem tette. Inkább nőtlen maradt. És én... orvosnő lettem, dolgozó nő... alelnöke a szövetségünknek. Azóta nem is találkoztunk. A gyönyörű idillnek csak mosolygó emléke maradt és... egy levél!

— Battenberg írta?

— Nem. Azt a levelet Müller Friderika küldte.

Boncz némán, kíváncsian bámult Lottera. Láta, hogy sápadt arcán keserű mosoly remeg s a szemében különös fény gyullad, mintha könnyezni vagy villámokat szórni akarna.

— Abban a levélben végzetes harcot üzen nekem Müller Friderika. Mert ez a rut, különös teremtség izzón és halálos szenvedéllyel szerette Battenberget. Elviselhetetlenül szenvedett, mikor

megtudta, hogy Battenberghez járok. A pillantása, mikor a kémiai órákon találkoztunk, szinte átfurt és mondhatom, nem mertem volna tejet inni olyan csészéből, melyet előbb az ő keze érintett. Félttem tőle és kerültem. De egy napon levelet kaptam tőle. Szó szerint emlékszem a tartalmára: „Utamba jöttél és elvitted azt a férfit, akit szeretek. Most te győztél, de ne örülj. Lesz idő, mikor visszakövetelem tőled. És elveszem, akár a férjed lesz, akár a szeretőd! Emlékezz erre!...”

Lotte elhallgatott, a kandallóba bámult, melynek vörös fénye megvilágította arcocskáját.

— Szereti... még mindig szereti!... — rebegte fájdalmasan Boncz.

Lotte megfordult s a kezét nyujtotta a fiatalember felé.

— Igen... szeretem! — suttogta halkán. — És kérem... ezt ne felejtse el! Nem szabad a ma délutáni beszélgetést többé megismételnie. És most azt is megértheti, miért akartam mindenáron megakadályozni, hogy maga szerelmet valljon nekem.

— Oh, hát mi célja van ennek? Meddő, reménytelen szerelmet hordani szivünkben, mint a középkori várkisasszonyok vagy a holdvilágos bidermayer regények hősnői. No lám, a fölény, diploma, sportedzettség és józanság így festenek a kulisszák mögött.

— Mint érti ezt, barátom? Honnan tudja, hogy boldog vagy boldogtalan-e a szerelmünk? Volt maga már szerelmes?

— Bocsánat, alig egy félórája gyóntam meg, hogy most is az vagyok!

— Ha csak ezt tudja a szerelemről, mindössze ennyi érzését, színét, hangulatát, boldogságát és gyötrelmét ismeri, akkor minek beszéljek?

— De hiszen nem találkoznak!

— És mégis... szeretjük egymást. Néha megszólal a telefon a szobámban és egy hang azt mondja: szeretem! Nem kérdezem, hogy ki beszél és a hang sem mond többet. Olyan ez, mint egy virágszál vagy emlékeztető. És én visszasugom, forrón és könnyesen: szeretem! És most eljött Müller Friderika, hogy elrabolja tőlem!

— Ej, rémlátás! Hiszen ott a japán. Biztosan a férje.

— A cinkosa! Bűvész, mágikus vagy boszorkánymester... mit tudom én? Nem véletlenül jöttek az Adlonba. Bemutatkoztak. Itt vagyunk. Emlékszel a levélre? Most leszámolunk!

Idegességgel cigarettára gyújtott, de nyomban eldobta. Kinzottan ugrott fel a bőrkarosszékből és izgatottan járt fel és alá.

— Szép... nagyon szép lett! Veszedelmes, komoly ellenfél!

E pillanatban megszólalt a telefon. Lotte mintegy hipnotizáltan fordult a készülék felé, szemében rémület látszott.

— Menjen, — mondotta remegő hangon, András felé fordulva — kérdezze meg, hogy ki beszél?

És mintha gyökeret vert volna a lába, sápadtan, mozdulatlanul állt.

András leemelte a hallgatót.

— Ki beszél? — kérdezte. Azután Lotte felé fordulva mondotta: — Magát keresik. Női hang!

— Nem megyek! — sikoltotta Lotte. — Mondja, hogy nem vagyok itt, vagy akármit!

Boncz zavartan vette újra kezébe a hallgatót. De még mielőtt egy szót szólt volna, meghökkenve tántorodott vissza, arcán nagy megütközés látszott.

— Mi történt? Miért nem beszél? — kiáltotta Lotte.

— A központ elkapcsolt... vagy letették a kagylót! — mondotta tétován a férfi.

De hazudott. Mert mikor füléhez emelte a kagylót, valaki gunyosan belekacagott a kagylóba. De ez a kacagás már egy férfié volt.

3.

Néhány perccel Boncz és Lotte távozása után az Adlon-szálloda egyik bója a japánhoz lépett és halkan a fülébe sugott valamit, mire az idegesen felugrott és Friderika társaságában kisielt.

— A doktor ur poggyásza megérkezett! — jelentette a portás.

Négy hatalmas acélláda sorakozott a kapu alatt, melyeket az imént emeltek le láncok és emelők segítségével egy teherautóról.

— Méltóztassék megmondani, hogy hová vigyük a ládákat, mert az igazgatóság nem engedi meg, hogy ilyen súlyos acélládákat az emeleti szobákba állítsunk. Parancsolja talán, hogy beraktároztassam?

— Isten őrizze! Ezekben a ládákbán tudományos felszerelések vannak. Kényes gépek, haj-

szálfinom szerkezetek. Egy pillanatra sem hagyom őket idegen őrizetben. Van a szállodában a földszinten is szoba?

— Csak egy luxus-lakosztály. Száz aranymárkába kerül naponta!

— Az ajtaja jól elzárható?

— Az ajtóink tökéletesek és ha parancsolja, külön biztonsági zárat alkalmazunk.

— Ennél is többet kérek. Vannak detektívek?

— Természetesen. Az ilyen nagy üzemnél...

— Nos, két detektívjüknek ezentul állandóan az én rendelkezésemre kell állnia. A ládákat beállítjuk a földszinti lakosztályba és az ajtókat lezárjuk. Említettem az előbb, hogy igen ritka és kényes műszerek vannak benne. Saját találmányaim. Egyelőre senki sem láthatja azokat. A detektívek kötelessége, hogy megakadályozzanak mindenkit abban, hogy az elzárt szobának még csak a közelébe is jussanak. Nincs a szobában kandalló vagy kályha, melynek a kéménnyel összeköttetése van?

— Központi fűtőszerkezetünk van!

— Helyes. Az ablakok vasredőnye kifogástalan?

— Természetesen, uram!

— Rendben van. Kérem, küldje ide az igazgató urat!

Néhány perc múlva megjelent Thieming ur. Az angol képeslapokban láthatjuk néha előkelő főurak esküvőit. Csak azokon van olyan eszményi zsakett, mint amilyen rajta feszült.

— Parancsoljon, uram! — fordult a japán felé.

— Azt hiszem, — válaszolta ez — hogy kissé sokáig fogom igénybevenni szállodája vendégszeretetét. Hetekig is tarthat, amíg egy céljaimnak megfelelő palotát vásárolhatok. S minthogy én senkitől nem követelek bizalmat, átadok önnek egyelőre egy ötezer márkáról szóló csekket. Azt hiszem, megfelel önnek a csekk kibocsátója: a japán nemzeti bank!

Thieming ur azzal a mozdulattal hajolt meg, melyet eddig csak az indiai maharadzsáknak, alkirályoknak és az inkognitóban utazó fejedelmeknek tartogatott. A japánt ezennel szintén közéjük sorozta. Csalhatatlan ösztöne azt sugta, hogy ez a zömök, szénfekete haju, rendkívül energikus ember diplomata, vagy legalább állami küldetésben jár.

És valóban, így is lehetett. Mert dr. Sawaky Yto hirtelen visszafordult és azt kérdezte:

— Nem tudja, Berlinben van a külügyminiszter helyettese, Battenberg báró?

— Igenis, itthon tartózkodik. Tegnap szólalt fel éppen a parlamentben...

Thieming ur hirtelen zavartan elhallgatott. Eszébe jutott, hogy Battenberg éppen a sárga veszedelemről tartott hosszú előadást és ismertette Japán minden képzeletet felülmúló háborus előkészületeit. Sőt valami titkos szerződésre is célzott, amely állítólag Kína és Japán között kötött. Ázsia megmozdult és nem tudni, hogy melyik pillanatban indul el megsemmisíteni Európát! Választania kellett, hogy Amerikával vagy

Európával vegye fel a nagy mérkőzést. És válasza a sokkal gyengébb Európára esett.

Sawaky arcán könnyű, rejtélyes és egyben gunyos mosoly suhant végig. Thieming ur úgy érezte, hogy a hideg fut végig a hátán. Egyszerre borzalmas gondolat villant át agyán. Ez a kifogástalan németiséggel beszélő gyönyörű nő, aki a japán kíséretében van, aki vele együtt érkezett Tokióból, csak kémnő lehet. Thieming ur jó hazafi volt és a verejték ütött ki a homlokán. Elhatározta, hogy gyanujáról feltétlenül értesíteni fogja a rendőrséget. Mindenesetre jó lenne kissé közelebbről szemügyre venni azoknak az acélládáknak a tartalmát, melyeket százmárkás szállodai szobában őriztetnek két detektívvel!

Mikor Sawaky elsőemeleti szobájába lépett, halkán felnevetett.

— Figyelted az igazgató elképedését? — fordult Friderika felé. — Ez a jó ember azt hiszi, hogy holnap már japán repülők fogják bombázni Berlint!

Elégedett mosollyal járt fel és alá, arcáról boldogság tükröződött.

— Minden jól megy! — mormogta. — Talán csak néhány hónap és a cél megvalósul.

És akkor Sawaky szeme felcsillogott és egőszén közel simult Friderikához.

— ...akkor az enyém leszel! Ha tudnád, mennyire várom ezt a percet. Oh, milyen örület ez a várakozás.

— Így kellett ennek lenni, Sawaky, minden erődet, gondolatodat, érzésedet csak a munkába szabad állítani.

— Ha így is volt... ha ézerszer igazad van... miért vagy mindig hideg, józan?... Ha csak egyszer is megmárosodtál és megremegtél volna a szavaimtól, ha átérezted volna a szenvedélyt, amely azokat fűti!

— Megigérted, hogy feleséged leszek!

— Munkabér! Jutalom! Pályadíj! De nekem szerelem kell... lángoló, mindent elperzselő érzés!

És karjába ragadva a nőt, csókolni kezdte. Friderika kinzottan védekezett és erőtlenül viszonozta a csókokat. Sawaky észrevette ezt.

— Milyen hideg az ajkad! Nem szeretsz! Ne beszélj... Ne védekezz!

És csüggedten egy karosszékre hanyatlott, mint már annyiszor tette e gyötrelmes harcban, melyet Friderikával vívott. Különös... most mintha új titkok elé érkezett volna. Öt év előtt... akkor május volt és csodálatos orchideák nyíltak villája kertjében, egy levelet hozott a posta. Angol levél volt, de Németországból érkezett. Berlinből. Egy doktorkisasszony írta. Kétszáztizenhét oldal és így kezdődött:

„Uram!

A véletlen kezembe juttatta könyvének angolnyelvű fordítását. Elolvastam és lenyűgözve, megrendülve tettem félre. Azután diadalünnepet ültem. Pezsgőt hozattam az én szürke és rideg szobámba, melyben csak rossz-szagu könyvek, állati és növényi preparátumok, kémiai vegyületek sorakoznak a polcon és ittam sikoltó, ujjongó örömmel. A pezsgő

gőt önre koccintottam, a kettőnk sikerére. Győztünk! Az ön lángesze megérzett egy igazságot, amely azonban csak elmélet maradt. És ugyanakkor én, egy távoli ország gyermeke, az ön könyvétől függetlenül megoldottam a nagy igazság apró kis részletkérdéseit, melyekről nem tudtam, hogy hová tartoznak, összességüknek mi a végső eredője? Az ön könyve gyújtott világosságot bennem. Az ön igazsága többé nem elmélet, hanem testté vált valóság. Az én felfedezéseim teszik azzá. Olvassa el azt, ami itt következik. Kiegészíti, teljessé teszi az munkáját. Nekünk most már közösen kell tovább haladnunk. Hat hét múlva ez a levél a kezében lesz. Huszonnégyszer órán belül szikratávíron fog magához kérni és újabb hat hét múlva Tokióban találkozunk. És azután elindulunk a szédítő, beláthatatlan siker útján, mi, az emberiség új korszakának megteremtői! ...

Igen, minden így történt. Szeptember elején érkezett meg Friderika és azután....

Sawaky végig simította tenyerével forró homlokát. Oh, micsoda nappalok és éjszakák végtelen sora. Azután a siker és a pokoli terv, miniszterekkel folytatott titkos beszélgetések és a megbiztatás! A nemzeti bank korlátlan összeget bocsájt rendelkezésére. A milliárdok ezreit ha kell. Az állam minden megmozditható pénzét.... És most kezében van talán az egész világ sorsa. Néha úgy érzi, hogy ez több, mint amennyit egy ember idegei kibírnak. A lélekzete nehéz lett, a halántéka lüktetett, a szíve

körül nyomást érzett. Minden tagjában ott remegett a türelmetlen, reménytel és félelemmel vegyes munkavágy.

Micsoda káoszban élt! Szédítő, tébolyító iramban rohantak a napok, melyek benyultak az éjszakákba és reflektorok káprázó fénye mellett virradt rájuk a reggel.

Azután a három szörnyű hét. A borzalmas és fenséges kísérlet, mikor félőrvölten, műszerekkel és injekciós tűkkel a kezében, jegyezte minden másodperc történetét. És Friderika lázas, tébolyult szeme, mely a bénult testből parancsolón nézett rá: folytatni! A tizedik éjszaka! Az ember gigászi harca a nagy Titokkal, új ösvény vágása az Élet legsötétebb misztériumain, új fények gyújtása a Tudományban! Micsoda szédítő, isteni érzés! Elsőnek láthatni a legnagyobb csodát.

Akkor történt!... Sawaky megborzongott a visszaemlékezéstől. Mintha zengő fénnyé vált volna a levegő, a tégelyeket hevítő lángok, az orvosszerek mágikus össze-visszasága, a testből kisugárzó delejes áramok, az akarat és szédítő siker elragadó lendülete a lelke mélyéig megrázták és onnan ujjongva tört fel minden, ami élni-akará, piros öröm, vér, vágy, társat kereső szenvedély volt! És ez a társ ott állt előtte, hódítón, asszonyi varázsának teljes vértézetében. Friderika volt!

Igen, abban a pillanatban teljessé kellett volna válnia a csodának. Szótlanul és felremegve a siker mámorában adták az első csókot. És Sawaky karja kinyult, hogy átölelje az asszonyt...

De Friderika elhúzódott. Kitért az ölelése elől. Mit is mondott? Oh, hiszen az mindegy. A nagy fényességben fekete foltok sűrűsödtek, új gyötrelmes titkok...

S most itt van Berlinben. Abban a városban, ahonnan a levelet küldték. Ahonnan mindez elindult. Ide kellett jönnie, hogy a végzete beteljesedjék.

— Miért hallgatsz? Mire gondolsz? — kérdezte Friderika.

Sawaky felrezzent. Mosolyogni próbált.

— Fáradt vagyok! — mondotta. — És te?...

— Én? — nyujtózott Friderika párducos ruganyossággal — most támadok csak életre.

Elbucsuztak és Friderika átment a szomszéd szobába. Sawaky hallotta, amint megforgatta a kulcsot. És most egyedül maradt Lecsavarta a villamlámpát és a sötétből a másik szoba felé nézett. Az ajtó hasadékan fény szűrődött át. Friderika nem feküdt le. Ir. Minden éjszaka előveszi naplóját és abba jegyezget. Vajjon mit írhatott ma? Hány lapot áldozhatott már szerelmükre? Milyen szavakkal rögzítette meg érzéseit? Ha egyszer kezébe kerülnének ezek a vallo-mások! Sawaky csupa nyugtalanság lett, valahányszor Friderikára gondolt. Szerelem és érthetetlen rettegés gyötörte. De hát mitől félt? Nem tudta. De néha szeretett volna térdre hullani Friderika előtt és könyörögni: Légy jó! Szeress! Nyilatkozz meg: áruld el a titkot, amely szemedben fátyolozódik, a mozdulataid mögött húzódik, mint a kígyó és besurran a csókod mézébe. Alattomosan és kémelve áll mögötted és vár.

Mire vár? Az én életemre... a husomra, véremre, agyvelőmre! Meg akar ölni! Sawaky látomása olyan élénk volt, hogy halkan felkiáltott. Nem tudott tovább a szobában maradni, amely megtelt az ajtón átszűrődő fénysugárban remegő apró, izgató üzenetekkel. Lement az olvasóba és szórakozottan forgatta az angol lapokat. De a figyelmét nem tudták lekötni. Már éppen le akarta tenni a Morning Postot, mikor a Külföld rovatában a következő kábeljelentést olvasta:

Berlinből jelentik: Sawaky Yto, a világhírű japán orvos, akinek a biológia terén való felfedezései lázba hozták a tudományos világot, Európába érkezett és két nap óta Berlinben tartózkodik. Társaságában van asszisztensnője, dr. Müller kisasszony is. Sawaky állítólag az ő kérésére határozta el, hogy elsőül Németországot keresi fel...

Sawaky elámult. Hogyan, hát tudják, hogy Berlinben van és ezt egy angol lapból kell megtudnia? Mit jelent ez?

E pillanatban egy félig mosolygó, félig gúnyos arcú urat vett észre, aki vele szemben ült és feltűnően nézegette.

— Ön doktor Sawaky Yto, ugyebár? — szólalt meg hirtelen az ismeretlen.

— Igen... de ön kicsoda, mit óhajt?

— A berlini riporterek becsületét akarom megvédeni. Nem akarom, hogy ön hülyének tartson bennünket. A nevem: Blum, a Morgenblatt munkatársa. Ezt azonban csak bizalmasan közlöm önnel és kérem, egy mozdulattal se árulja

el, hogy ezt tudja. Mert akkor engem innen egyenesen a rendőrségre visznek!

— Nem értem! — mondotta elképedve Sawaky.

— Hát érteni én sem nagyon értem, de így van! Négy nap előtt, mikor a President Roosevelt megérkezését jelentették — amelyen ön utazott — valamennyi berlini lap szerkesztőjét a minisztériumba rendelték és ott szigorú utasítást kaptak: semmiféle hírt nem szabad hoznunk arról, hogy ön Németországba érkezett, nem szabad önnel interjút folytatnunk.

— De hát mit jelentsen ez?

— Azt, hogy a doktor urat nem tudósnek, hanem politikai személynek tekintik. Nincsenek önnel tisztában. Várják és figyelik, hogy mit akar cselekedni? El akarják önnel hitetni, hogy nem vettek tudomást jelenlétéről. Azt remélik, hogy így kevésbé óvatosan fogja a dolgait intézni. Remélem, méltányolja bátorságomat, hogy mindezt elmondtam önnek és hálás lesz érte!

— Mivel lehetek szolgálatára?

— Természetesen interjút kérek!

— De hiszen éppen most mondta...

— Bocsánat! Nem német, hanem francia és angol lapok számára küldök tudósításokat! Tehát: miért jött Európába?

— Kizárólag tudományos kutatásaim kiegészítése és az eredmények ismertetése céljából.

— Felolvasásokat fog tartani?

— Ugy van. Európa minden nagyobb városát felkeresem.

— Milyennek látja professzor ur az Európában annyira rettegett „sárga veszedelem” kérdé-

sét? Hisz-e az Európa és Ázsia közötti háboru lehetőségében? Egy új tatárjárásban?

— Bocsánat, de ismétlem: nem foglalkozom politikai kérdésekkel!

— Professzor ur az emberi vérkeringés szabályozása, a vér összetételének megváltoztatása, a sejt szaporítása és elosztása körébe vágó ropant horderejű felfedezéseket tett. Öt év óta azonban egy német doktorkisasszonnyal egészen más irányu kísérleteket folytatott, melyek állítólag az emberiség életét forradalmasító eredményre vezettek. Azt mondják, hogy a fiatalság meghosszabbításának, vagy az örök szépség titkának kérdését oldotta meg. Mi igaz ebből?

-- Erről nem nyilatkozhatom.

— Nem baj. Legfeljebb én leszek kénytelen kitalálni valamit a professzor ur helyett. Sokkal régibb ujságíró vagyok, semhogy ilyen kis macskakodással zavarba lehetne engem hozni. Oh, kitaláltam én már néhány ezer választ életemben. De mindenesetre az ön érdekében állna, hogy valami okosat adjak a szájába. Tehát: hosszú élet vagy szépség?

— Szépség!

— Brávó! Mindenki szép lesz! Már látom az ujságok öles hirdetéseit: Dr. Sawaky kenőcse mindenkit megszépít, üdévé tesz. Remélem, professzor ur, ön liberális ember és fajra, nemre és vallásra való tekintet nélkül szépít meg mindenkit. Ugyanis bevallom, magam is beállnék paciensei sorába.

— Nagyon fogok örvendeni, uram!

— Hát még én, mister Sawaky! Képzelje,

nálunk Berlinben még mindig szakácsnő izlésük van a hölgyeknek. Nem a szellemes arcu csunya férfiakat szeretik, hanem az atlétákat. Az én Olgám is a bajnoki labdarugó csapat vezércsajtárjába szerelmes. Uram, az én riportjaimat az egész világ gyönyörűséggel olvassa, de a kedvesemet még sohasem tudtam rávenni, hogy elolvassa valamelyiket. Utálja az írókat. Az egyetlen irodalmi műfaj, melyet élvezni tud, a sporttudósítás. Higgye el, professzor ur, a film rontotta meg az emberiség izlését. Csupa Apolló és Herkules szerepel. És valamennyien tornáznak. Árkokat ugratnak, sziklákat másznak. Ennélfogva a nők azt gondolják, hogy csak a sportférfiak szépek és csak azok lehetnek hősszerelmesek. De ön, remélem, sport nélkül is szépít?

— Ugy van!

— Ragyogó! Meg fogom írni, hogy ön, az élettan legkitűnőbb ismerője, megveti a sportot és tagadja szépítő hatását! Uram, százmillió embertársam nevében szorítom meg a kezét! Ön új reményt csillogtat a lecsuszott, női kegyekből kiesett intellektuális emberek felé.

Sawaky igen kényelmetlenül érezte magát. Azt gondolta, hogy nagyon cifrán fog festeni az interju.

— Nem olvashatnám el a kéziratot, mielőtt elküldi? — kérdezte szerényen.

— Felesleges! — szavalta Blum. — Legyen meggyőződve, a legszellemesebb, legmeglepőbb, legszakszerűbb szavakat fogom a szájába adni.

— De bocsánat... Ön nem ismeri az anyagot!...

Blum vérig sértve emelkedett fel.

— Professzor ur, jegyezze meg, hogy a jó ujságíró mindenhez ért. A megszépítés titkát ön fedezte fel, de írni arról mégis csak én tudok!

E szavak után büszkén meghajolt és távozott. Egészen bizonyos, hogy sokkal különb embernek érezte magát Sawakynál, akit mindössze ötven frankra értékel. Ennyit remélt ugyanis kapni a „Figaro“-tól megírandó tudósításáért.

Sawaky megkönnyebbülten lélekzett fel. Szüksége volt a magányra és nyugalomra, hogy fontolóra vegye helyzetét. Tehát kémkednek utána. Kelepcébe akarják csalni. Az arcára furcsa, keserű, gunyos mosoly ült. Oh, micsoda felfordulás, izgalom lesz itt huszonnégy óra múlva!...

És megint hallatta azt a sajátságos, halk, vinnyogó nevetést.

Az olvasószobába hirtelen egy nő lépett be. Nem vette észre Sawakyt, azt hitte maga van. A szomszédos társalgóból jött, hogy felfrissítse arcszínét. Különböző színes pudereket szedett elő, apró tégelyeket és gyors mozdulatokkal festette arcát, ajkát, szeme alját a tükör előtt. Egyszerre riadtan fordult meg. Valaki gunyosan nevetett mögötte. Egy furcsa, japán férfi, aki csufondáros pillantással mérte végig.

— Hiába minden... hiába! — mondotta rossz németiséggel.

— Mit akar? Mit beszél? — kérdezte ijedten és haragosan a nő.

De a japán akkor már eltávozott a teremből. Fojtott, különös nevetése még behallatszott a folyosóról.

A lámpák nagyrésztét már lecsavarták. Néhány halványkék villanykörte égett. A folyosón álmos csend uralkodott. Sawaky óvatosan haladt előre. A lépései nesztelenek voltak. Az egyik keresztezésnél egy pincért látott közeledni, mire gyorsan egy oszlop árnyéka mögé rejtőzött. A fal mellé lapulva osont előre, fekete kabátjának feltűrte a gallérját, hogy még jobban a homályba olvadjon. Jól tudta, hogy mindjárt különös látványnak lesz a tanuja. Balfelé tartott, emlékezett még, hogy két bronzszobor között kell elhaladnia és azután...

Keze a nadrág zsebébe nyult és egy apró revolvert vett elő.

Most hirtelen imbolygó árnyak vetődtek a szemközti falra és halk nesz hallatszott. Négy ember tanakodott suttogva. Azután mintha kulccsal kaparásznának egy ajtó zárjában. Sawaky kezében megremegett a revolver. De még várnia kellett. Megfeszített idegekkel figyelt. És inkább érezte, mint hallotta, hogy az ajtó kinyílt. A falakról eltűntek az árnyak. A négy férfi a szobába léphetett...

Sawaky órájára nézett. Éjfél utáni egy óra. Számolt: egy perc... két perc! Lassan előre kuszott. A szoba ajtaja nyitva volt. Most vad ugrással a küszöbön termett, revolverét felkapta és beharsogta a szobába!

— Fel a kezekkel!

A négy férfi egyszerre kiáltott fel. Sápadtan, megzavarodva hátráltak.

— Mi ez? Mi történik itt? hogy merészeltek a szobámba törni, igazgató ur?

Thieming egész testében reszketett.

— Bocsásson meg, doktor ur!... — hebegte.

— Magyarázatot várok! — kiáltotta a japán.

— Az a gondolatom támadt, hogy ezekben a ládákban veszélyes dolgok vannak... hiszen éppen úgy vannak csomagolva, mint a robbanóanyagok. Meg akartam nézni, hogy nincs-e az oldalukra valamilyen utasítás írva?

— Együgyűség. Ezt tőlem is megkérdezhette volna. Egy világváros legelőkelőbb szállodájának igazgatója nem tesz titkos látogatásokat valamelyik vendége szobájában, hacsak erre felsőbb rendelete nincsen. Ez a három ur tehát az államrendőrség embere.

Csend támadt. Sawaky élvezte a zavart. Azután így szólt:

— Nem akarom fokozni a helyzetük kinosságát és ezért nem kérek igazoló iratokat. Ellenkezőleg, rendelkezésükre állok. Melyik láda felnyitását parancsolják?

Az egyik zömök, borotváltképű férfi előlépett, habozva nézett körül s azután rámutatott az egyik hatalmas szürke acélládjára:

— Talán ezt, doktor ur!

Sawaky egy vékony ezüstláncra fűzött kulcsköteget vett elő és egy ideig figyelmesen keresgélt közöttük. Azután beillesztette a kikeresett kulcsot a láda zárjába és felnyitotta. A négy férfi kíváncsian hajolt a nyílás fölé, de nyomban csalódottan néztek össze. A láda üres volt.

Sawaky megvető pillantást vetett a megrökönyödött férfiakra.

— Talán valamelyik másikkal próbáljunk szerencsét! — mondotta.

Felnyitotta a másik ládát. A detektívek bele néztek. Az is tökéletesen üres volt.

— Remélem, megkímélnék attól, hogy a másik hármat is felnyissam?

— Bocsásson meg, doktor ur, — jegyezte meg a zömök, borotváltképű — de ez mégis csodálatos. Miért cipel ön magával ilyen súlyos üres ládákat Japánból?

— E ládákra feltétlen süksüségem van tudományos kísérleteimnél. Vannak kényes preperatúmaim, melyekhez nem szabad sem fénynek, sem nedvességnek érnie és amelyeket állandóan ugyanazon hőfokon kell tartani. E ládák sajátságos szerkezete az én titkom és csak Tokióban készítik. Remélem beérik ezzel a magyarázattal és nem fognak tovább zaklatni?

A négy férfi bocsánatkérést mormogott és együtt távoztak. Sawaky gondosan becsukta utánuk az ajtót. Azután elővette jegyzőkönyvét és egy feljegyzést nézett meg: február 22, 1 óra 17 perc. Az órájára tekintett. Egy óra 15 perc volt. Még két perc. Sawaky a ládához lépett, néhány csavart forgatott meg és fokokra állította be.

Az arany stopperóra halkan berregni kezdett.

Egy óra tizenhét perc.

A csavar körül hirtelen lilás fény kezdett derengeni és abban a pillanatban az imént még üresnek látszó ládában különböző tárgyak kör-

vonalai bontakoztak ki. A levegőben sajátságos, átható illat terjengett. Mintha erős savak kémiai bomlása indult volna meg. Okkultista könyvek említik, hogy a sötétben néha hirtelen foszforeszkálva és fátyolos áttetszőségben válik anyaggá valami, amit addig sem látnunk, sem tapintanunk, sem éreznünk nem lehetett. Így bontakozott ki a ládában egymásután azurkék, rubin, sárga és kékes-zöld villódzásban titokzatos tartalma. Sawaky mohó, felragyogó pillantással simogatta végig a drága kincset. Arcán kaján, ördögi diadal ült. Azután ismét elforgatta a kondenzátorokat, kikapcsolta az áramot és gondosan becsukta a ládákat.

Kiment a szobából, az ajtót becsukta magamögött. Visszakanyarodott a főlépcsőházhoz és lassu léptekkel felhaladt a szőnyeges lépcsőn.

Mikor a szobájába lépett, a szemközti ajtó résén még mindig átszűrődött a fény.

— Ir... még mindig ir! Rettentő sok mondanivalója van, füllelt titkok, melyeket nem mer rám bízni... melyeket nem vallhat be és éjszaka papírra kell vetnie, hogy ne vessék szét a szívét.

Sawaky fel és alá járt a puha szőnyegen, a keze idegesen ökölbe szorult

— Nem szeret! — sirt fel benne némán a kétségbeesés.— Nem szeret!

És hirtelen megállt sétája közben:

— Nem szeret... és akkor meg kell halnia!

A verejték kiverte homlokát, az ágya szélére ült és belesápadt a szörnyű gondolatba. De nyomban felrázódott bénultságából, ellenállha-

tatlan erő, végtelenbe lobogó szerelem lendített előre. Beszélni akart Friderikával, hazudjon neki, kábítsa el... mindegy, csak ez a fekete árnyék tűnjön el. Szereti! Emberfelettien, őrjöngve, esze és teste minden rezdülésével. Minden munkája, vergődése ezért volt. Minden sikere csak ez lehet!

Az ajtóhoz ment és a keze gépiesen lenyomta a kilincset. Az ajtó kinyílt. Friderika tehát a távollétében benne járt nála. Kereste? És mikor visszament szobájába, nem csukta be az ajtót. Miért? Vissza akart még jönni? Vagy őt várta?

Egy pillanat ezredrésze alatt villant mindez át a férfi fején. Azután meghökkenve döbbsen vissza. Különös látvány tárult eléje. Friderika az asztal előtt ült és... aludt. Mély álomba volt merülve. Az asztalon papirlapok. A napló levelei. Sawaky rászólt:

— Friderika!

A lány nem mozdult.

— Friderika! — kiáltotta másodszor is Sawaky s most már nyugtalan lett.

Az orvos észrevette, hogy valami nincs rendben. A lányhoz sietett és gyengéden meg-rázta. Friderika a mozdulattól megingott és ha a férfi meg nem fogja, lezuhan a székről.

Sawaky ijedten visszahelyezte a karosszékre és körülnézett. Magyarázatot keresett: mi történt? És akkor egy keskeny, csillogó szerszámmal esett a tekintete: a morfiomos tű.

Sawaky visszaemlékezett a kísérletek boszorkányéjszakáira, a végsőkéig korbácsolt idegek összeomlására, amikor Friderika a morfiumban

keresett enyhülést. Talán ismét rosszul lett? Valószínű, hogy ezért kereste? S mikor nem találta, visszament és injekciót adott magának...

Az asztalon lévő sápadt papirlapok mint gonoszkodó szellemkezek nyultak Sawaky felé. A férfi kerekre nyílt, rémült szemmel nézett rájuk. A szive hangosan dobogott. Az álomba dermedt nő úgy feküdt mellette, mint egy médium, akiből a hipnotizőr parancsára kilépett a valódi lénye és betükké vált az asztal tompa selymére hullatott papirokon. Sawaky keze kinyult az írások felé és mintegy részegen, tántorogva lépett feléjük. Sohasem érzett ehhez hasonló izgalmat.

De nem merte még felvenni. Előbb az alvóhoz lépett és megfogta a kezét. Gondosan vizsgálta az érverését. Azután a szive fölé hajolt és feszülten hallgatódzott.

— Még legalább két óráig fog aludni! — mormogta.

A férfi találomra kihuzta az egyik papirlapot és olvasni kezdte.

„Szeptember 17.

Sawaky rettenetes. Ember és démon, tudós, félisten és szörnyeteg. Néha vízióim vannak. Elvesztem emberi formámat és széthullok, az őszanyaggá változom, mely ott szürkél nyúlósan, ragadósan Sawaky asztalán. És tőle függ, hogy mikor indul meg ereimben újra a vér, hogyan sorakoznak egymás mellé a sejtek, szövetek és mint viszi beléjük az idegek és izmok hálózatát. Szeret!... Mint a festő a színeket, a szobrász a

márványt, a zenész a hangszert, melyekből terem! S én véle égek és kárhozom a szörnyű munkában, melyért a középkorban bizonyára megégettek volna és a ma tudósai a tébolydába zárnának...

Néha fellelegzem. A tükörbe nézek, mely sápadtan, ijesztően veri vissza megnyult arcomat. Menekülnöm kellene. Az eszem, ösztönöm, meggyötört testem egyaránt nógat, hogy menjek innen. És nem tudok. Szeretem Sawakyt? Lehet-séges ez? Hogyan bonthatnának szárnyat könnyű, kacagó érzések a mi munkánk keserű erőfeszítésében, világot robbantó gigantikus lázadásunk közepette? És még sem tudnék élni nélküle. A világon minden a nemek harcából születik és hogy Sawaky szédületes sejtéseiből az emberiség új korszaka tornyosuljon ki, ahhoz én kellettem. Őt a lángész mindent letipró ereje sodorta előre, a tudós félelmes vakmerősége és ereje... de engem forró számum ragadott fel, mikor elindultam a messze keletre, tropikus viharok hajtottak a megujhódás földje felé!

Gyűlölöm a tanulást, megvetem a töprengést, az örökös kutatást, amely megfosztja színeitől, bájosságától a dolgokat, széttépi a meséket és megszürkíti a képzelőerő harsány színfoltjait, megöli koboldjait, jó és rossz tündéreit, a lélek üde naivságát De nekem nem volt választásom. Hiába akartam gyengéd, rajongó lenni, velem rettentő igazságtalanság történt. Rútnak születtem. Borzasztó, mikor az ember önmagával folytat harcot, mikor gondolatainak finomsága, érzékei, ösztöne, lénye mind a szép felé hajtják és

teste, külseje, mind ennek a merő tagadása. Az eleven poklot hordtam lelkemben, a nap minden órájában megújuló szenvedést. Embergyűlölő lettem. Vérforraló, lázító igazságtalanságnak tartom, hogy nálam sokkal értéktelenebb lányok, akiknek lelkében megközelítőleg sem finomodott el annyira az Élet millió hangja, színe és rezgése, mint bennem, akiknek sejtelmük sem lehetett azokról a magasságokról és mélységekről, melyeket én jártam: szeretnek, kacagnak és részesei minden boldogságnak.

A tanulás akkor még csak menekülés volt. Öncsalás. Kábulat. De akkor elém került a férfi. Ott ültem vele szemben, mikor beszélt, én is egyike voltam a hallgatóinak. Minden akarásommal, emberségemmel, rajongásommal szerettem. A fakirok nem bámulhatják úgy a Buddha szobrot, melytől hipnotikus álomba merülnek, mint ahogyan én néztem őt. És nem vett észre. Néha futólag rám vetődött a pillantása, azután ijedten menekült tovább. Irtózott, vagy megbotráncozott. És láttam, hogy hova kuszik a tekintete, kin nyugszik meg. Észrevettem, hogyan suhan át arcán egy futó mosoly. Olyankor tudtam: őt nézi. A szerencsésebbet. A szebbet. A méltatlanabbat.

Oh, micsoda hónapok! És akkor — farsangi éjszaka volt, a város száz báltermében üvöltött a szakszofon és őrjöngött a jazz dobos — és én, az élet megtagadottja, megtaláltam az igazságot.

Emlékszem!... Mintha megvilágosodott volna a szobám és meleg biborfények fáklyáztak körülöttem. Az önkivület és delirium ritka pillanata, mikor ezerszeresre fokozódik idegeink érzékeny-

sége és agyunkban szinte isteni világosság gyulad. Mindig hittem a léleknek az anyag feletti uralmában és halhatatlanságában. De ha ez így van — kiáltottam fel — akkor diadalmaskodnom kell a test felett. És viharzó erővel lett urra felettem a felismerés: van mód arra, hogy megváltoztassam külsőmet! De ez a felismerés már egy öntudatom alatt felvett üzenet visszfénye volt. Igen... ma már kétségtelenül tudom: Sawaky izent nekem akkor! Az ázsiai ismeretlen tudós, aki a világba röpitette irtózatos erejű, társat és segítséget kereső akarását és annyi millió ember közül én fogtam fel az üzenetét. Mert az én idegrendszerem, vágyakozásom volt ugyanazokra a rezgésekre hangolva. Csak így történhetett, hogy másnap egy könyvesboltban, mikor szórakozottan kutattam a legújabb orvostudományi könyvek között, első fogásra biztosan és határozottan huztam ki Sawaky munkáját...

Azóta négy esztendő múlt el. Kusza, lihegő, vad iramu esztendő. Sawaky földöntulira magasodott és én... játékszer vagyok a kezében, mint a világ Zeuséban. Hatalmában vagyok, nem emberi, hanem már szinte isteni értelemben. Újjáformált, rám adta a hozzám méltó testi köntöst. Csodálom és leborulok előtte. De ez a magasság félelmetes. Benne nincs gyermeki mosoly, játékos könnyedség, emberi gyarlóság. Hogy is lehetnék szerelmes belé? A szerelem alázatos, gyarló, teli botlással, drága tévedéssel. A szerelem menekül az okos emberektől, a gyermeklelkűeket keresi. És erősebb az Életnél, titokzatosabb a Halálnál. Minden miatta van. Az én sorsom, végzetem,

minden eddigi utam is ezért volt. A távolból üzennek értem. Menni fogok...”

Sawaky nehezen lélekzett. Düh, fájdalom, keserűség marcangolták és haragosan turta szét a napló leveleit. Egy nevet keresett!... A férfit akarta ismerni! Ki az?

De sehol nem volt leírva.

— A ravasz kis bestia! — dühöngött — no lám, milyen óvatos volt. Nem szolgáltatja ki a kedvese nevét!

S amint feldultan, kutató gyorsasággal körülnézett, Frederika könyöke alatt megpillantotta az utolsó ivateket. Óvatosan és egyenkint húzta ki őket és olvasni kezdte:

„Február 22.

Berlin!... Egy kirakat előtt mentem el dél előtt a Friedrichstrassén és hangosan felkacagtam, mikor belenéztem. Oh, emlékszem! Hat év előtt éppen itt álltam, amikor váratlanul szembe jött velem... Ó! Én zavartan, ijedten kaptam el a fejemet és akkor önkénytelenül a kirakat tükörébe kellett tekintenem. És láttam a rossz kalapomat, a csunya arcomat, a rettenetes ruhámat. A szánalmas, rémes teremtést, aki voltam. És a tükörben néztem, hogy mint megy el mellettem a férfi. Hidegen, fölényesen. Egy pillantást sem vetett rám. A szívem összeszorult, majdnem el estem és magam is lehunytam a szememet. Oh, én sem akartam látni azt a meggyötört, könnyes, sápadt, csunya arcot.

És ma újra ott álltam a kirakat előtt. A fejem gépiesen a tükör elé fordult és megnéztem magamat. Szép vagyok! Győztes! Hódító asszony.

És a tükörben újra feltűntek a férfifejek, akik mellettem haladtak el. És a fejek mind csodálkozva, elragadtatva bámultak a tükörbe. Ha most jött volna!... De nem! Nem ilyen köznapian fogunk találkozni. Megdöbbentőn, ellenállhatatlan erővel fogok eléje állni!

Minden jól megy. Sawaky, mint egy gigászi lobogó... mindent elföd, beborít, mindenütt őt érzem, látom. Kinoz, szorongat ez a mérhetetlen hatalom és nagyság. Az őserő, amely most mindent mozgat és én... szeretnék elszakadni tőle! Megsemmisülök a közelében. Unottságot, fáradtságot tettetek, hogy elrejtsem reszketésemet. Ha utamra bocsájtana!...

De most nem lehet. Szörnyű harcra készülök és ő a mindent szétverő erő, aki mellém állott.

Már megkezdődött az ütközet. A villámok felcikáztak. Ma délután két szem nézett gyűlölködve az enyémbe. Mennyire megijedt, mikor felismert. Azután becsukódtak a szemek. Nem meretek tovább nézni. Nagyon mulatságos, hogyan tudnak beszélni a szemek. Az én szemem hideg, kegyetlen, gyilkos volt. És ragyogó. Szébb, ah! sokkal szébb, mint az övé. És éreztem, hogyan rémül meg, mint ismeri fel a végzetes veszélyt, az engesztelhetetlen ellenséget. Nem várta ezt a találkozást. Nem volt felvértezve. És visszavonult. Egy percig sem bírta. Mikor a szeme újra kinyílt és látta, hogy még mindig ott vagyok, felugrott és elsietett. E pillanatban ő sem alszik. Két asszony virraszt az éjszakában és készül a nagy leszámolásra.

Holnap... nagyszerű reggel lesz. És a reg-

gel a győzelem napjába fog belefényesedni. Holnap úgy fog csillogni a napfény, mint még soha.

A szívem mintha kissé elfáradt volna. Megviselték az izgalmak. De erős akarok lenni, erős!...

Olyan szép ez a nagy világosság, amely az örömből, diadalból fényesedett ki körülöttem. De a lelkem mélyén megdidergek. A fény mögött tudom, leselkedik rám valaki. Sawaky!

Hálátlan, méltatlan teremtés vagyok. Együgyű és ostoba leány. Talán, ha már szerettem volna, ha nekem is mondtak volna izzó szavakat és éreztem volna valaha férfi csókját! De én még első, ragyogó érzéseimet viszem és azokat nem lehet, nem tudom Sawakynak adni.

Sawaky a félelmetes erő, orkán. Én ott lobogtam mellette, szárnyaltam vele szédítő ormokra, reszkedtem és lelkesedtem a közös munka titáni lázában... de veréb voltam, aki rettegve gondoltam arra: mikor pusztít el egy szeszélyes pillanatában? Hogy is szerethetném őt? A szerelem gyengédséget, lágytságot, kölcsönös csodálatot, édes gyönyörűséggel telt csatákat áhitozik. Akit szeretünk, az Istenünk és gyermekünk egyidőben, imádjuk és babusgatjuk, tökéletesnek tartjuk és a szellőtől is féltjük, csodáljuk kiválóságát és mégis úgy érezzük, hogy csak velünk és rajtunk keresztül lehet tökéletes. A velem egyenlő embert keresem. A gögös, nőtipró férfit, a körülrajongott lovagot, aki úgy ment el mellettem, mint a csillagokba néző király, aki nem veszi észre az út porába tapo-

sott kis legyet. Nekem vele kell megvívnom szerelmi harcomat.

Holnap! Látni fogom! Világot mozgató iszonyu akarással dobbanok eléje. És mögöttem ott lesz Sawaky. Néhány nap előtt, alkonyba hajló délután volt, vörös köpenybe takarva lépett eléem. Arca sápadt volt és a fekete haja, fekete szeme... mint az élet mögött hallgató sőtétség. Felsikoltottam. Mintha hóhért láttam volna. És azt kiáltottam: Ne bánts! Ne nyulj hozzám!

A szerelem gyümölcshozó, termékeny élet. Sawaky... a halál!"

A japán mozdulatlanul ült székében. Szeme szurósan, kegyetlenül szegeződött Friderikára.

— Micsoda komédiás, — mormogta keserűen. — Szándékosan rendezte ezt a jelenetet. Nem volt bátorsága szemembe mondani az igazat és így tárta eléem.

Felállt, gondolkozott. Azután az asztalhoz lépett, a napló leveleit gondosan elrendezte, eltüntette a legkisebb nyomot is, amely elárulhatta volna, hogy a szobában járt. Az arcán ismét megjelent az alattomos mosoly. Visszament szobájába és cigarettára gyujtott.

Azután az ablakhoz lépett és kitekintett az utcára. A késő éjszakában zugott, örvénylett, csillogott a világváros sohasem szünetelő élete, festett arcu nők, mulatókból hömpölygő szerelmespárok, éjjelező művészek, csavargók, kalandorok, milliárdosok emberóceánja. És közöttük jár az ismeretlen férfi is. Ebben a városban él.

Akit Friderika szeret és akihez visszatért. És akivel ő — Sawaky — élet-halálra fog küzdeni. Vele? Nem, mindenkivel. Az ostobák! Bódultan keringenek, kacagnak, apró szerelmi kalandokba mámorosodnak és nem tudják, hogy már készül az édes méreg. Az édes, gyönyörű, mindent elpusztító méreg!

5.

Lotte orvoskisasszony reggel kilenc órakor elindult Miss Margaret szépiészeti intézetébe, amelynek vezető orvosa volt. Miss Margaret ötvenezer dollárral és egy sereg recepttel a zsebében érkezett három év előtt New-Yorkból, ahol igen kalandos életpályát futott be. Tizenhat éves korában manikűrözött. Tizennyolc éves korában megtanulta a masszírozás nemes művészetét és egy szépítő orvosnak lett az asszisztense. Ott megismerkedett a különféle villanygépekkel kék, vörös és sárga lámpákkal, rázó, evező, lovagló masinákkal, hűtő, izzasztó, kenőcsöző eljárásokkal. Három év alatt tökéletes sarlatánná lett, aki fölényesen és csalhatatlanul rendelt minden szépséghibára orvosságot. És ezt az orvosságot is maga keverte. Mert az okos és élelmes lány esetenként egy patikushoz járt, ott megtanulta a szárító, puhító, hámlasztó, szörte-lenítő kenőcsők készitési módját és úgy tett, mint minden más társnője: ő is kevert néhány titokzatos színű, nagyszerű illatu pomádét, azokat a rubin, topáz és smaragd színeiben tündöklő csodálatosan szép üvegekbe és tégelyekbe rakta, amelyek mindegyikét olyan gondosan pe-

csételték le, mintha kíváncsi emberszemtől, napfénytől, levegőtől, nedvességtől és minden más profán érintéstől óvni akarták volna a drága kincset.

Newyork legteljesebb rajzolójával készítettett kis rajzokat a tégelyek címkéire. A rajzok arany, viola és gránátvörös színekben a női szépség előtt hódoló Világot ábrázolták. És a hódító nő keze egy kis diszes asztalkán nyugodott, melyen ott feküdtek Margaret kisasszony csodaszerei. Három évvel utóbb az orvos meghalt és egész vagyonát hűséges asszisztensnőjére hagyta. Margaret még egy évig Newyorkban maradt. Kiszámította, hogy a nagy konkurrencia mellett még évi huszezer dollár értékű reklám sem elegendő arra, hogy szépirodalmi intézetét felvirágoztassa. Nem tud versenyezni Braddockkal, aki félmillió dollárért rendezett be egy márványpalotát, melynek földszintjén bronzból és mozaikból készült fürdőtermek vannak, ahol a kádban ülő páciensekre váltakozó sorrendben vetítettek gyógyító hatású kék és sárga sugárakat, vagy Pynsent csodatermeivel, ahol japánok és négerek dörzsölgették a milliárdos hölgyek arcára az emaillefestéket és minden testrész ápolásához más-más zenekar játszott megfelelő hangulatu muzsikát, mert Pynsent elmélete szerint a kezelés eredményéhez feltétlenül szükséges a pácienstől lelki hangulata is.

Miss Margaret tehát elhatározta, hogy olcsóbb valutájú országot keres és választása Németországra esett. Ez nem volt véletlen. Megfigyelte, hogy Newyorkban az intézetébe tévedt

idegenek legtöbbje német volt. Németország — gondolta miss Margaret — mindenben utánozza Amerikát. Különösen a filmgyártás terén szeretne Hollywooddal vetélkedni. Hölgyeiknek tehát elsőrendű érdeke, hogy ellessék az amerikai nő szépségének kulissza-titkait. Azt fogom hirdetni, hogy Norma Talmadge, Laura La Plante, Vera Reynolds az én intézetemben szépültek meg. Néhány csomag ajándék piperecikk ellenében bizonyára kapok tőlük dedikált fényképet is. Ezeket valamennyi lapban közölni fogom.

Igy történt, hogy néhány hónappal utóbb Berlin valamennyi lapjában a következő hirdetés jelent meg:

„Orvosi intézet élére feltétlenül csinos, jó-megjelenésű fiatal orvosnőt keres amerikai tőke-pénzes. Személyes jelentkezések naponta délután 3—4 között, a Carlton szállodában.“

Lotte Kaisert aznap délelőtt nevetve, ugrató mosollyal fogadták orvostársai a belgyógyászati klinikán.

— Reméljük, Lotte, hogy nem hoz szégyent ránk és maga nyeri ezt a szépséghez kötött orvosi állást. Örökös blamázs lenne, ha kiderülne, hogy szebb orvosnő is van Berlinben, mint maga!

Lotte nevetett, régen megszokta már az efféle enyelgéseket. Nem is igen törődött vele. De a délelőtt folyamán a klinikán igen kellemetlen hírek terjedtek el. A kormányhoz közel álló körökből kiszivárgó hírek szerint a kórházi orvosok fizetés-rendezése ismét eltolódik és valószínűleg csökkenteni fogják az eddigi létszámot...

Lotte meglehetősen reménytelennek látta jövőjét. Fizetéséből csak nyomorogni lehetett, magánprakszisa még nem volt. Igaz, mindennap akadt néhány kérője, de hát Lotte már mást szeretett.

A menzába mentek ebédelni. Siralmas tömegkoszt, vérszegény leves, izetlen, sovány hus, sok káposzta, lekváros derelye... brri! Ezt Lotte egyáltalában nem szerette. És a kollégák elviselhetetlenül szürkék, szórakozottak, pénztelenek voltak.

Lotte ebéd után hazafelé sétált. És egyszerre, amint az utcán felpillantott, a Carlton előtt állt. A városi villamos óra pontosan három órát mutatott. És Lotte, anélkül, hogy gondolkozott vagy fontolgatott volna, gépiesen, fagyosan, érzéstelenül bement a szállodába.

— Ennek a hirdetésnek a feladóját keresem!
— fordult a portáshoz.

— Ah, igen, méltóztassék Mister Shotter titkár urral beszélni, első emelet 85.

Lotte egy pillanatig habozott. Felmenjen egy ismeretlen uriember szobájába? Szállodában?

De azután makacsul vállat vont. Végre is orvos, akinek nem lehetnek ilyen aggodalmai. Hátha beteghez hívnák?

Elszántan és erélyesen kopogott a 85-ös ajtón.

— Tessék! — hangzott belülről.

Lotte alig titkolhatta meglepetését, mikor a szobába lépett. Sárga selyem tapétás, antik bútorokkal berendezett fejedelmi szalonban találta

magát. Őszintén szólva nem is tudta, hogy a szállodákban ilyen fényűző helyiségek is vannak. A dusan faragott olasz renaissance stílusban készült íróasztal előtt egy sötét ruhájú, nagyon elegáns és nagyon szép férfi ült. A férfi hidegen, feltűnő nyugodtan felemelkedett helyéről, mikor Lotte belépett és megkérdezte:

— Ön orvosnő? A hirdetés ügyében jön?

— Igen, uram!

— Nagyon örülök. Ön a huszonkettedik jelentkező.

— Akkor talán már meg is késtem?

— Ellenkezőleg. A legjobbkor jött. Mert bevallom, az ön elődei...

A titkár lesujtó, megsemmisítő mozdulatot tett és úgy fejezte be mondatát: ... szóval, egyáltalában nem feleltek meg a csínosság követelményeinek. De ön, azt hiszem, tetszeni fog Miss Margaretnek.

Lotte nagyot lélekzett. Ez már rokonszenves dolog. Nem férfiről, hanem nőről van szó.

A titkár bocsánatot kért és eltűnt a másik szobába nyíló ajtón. Néhány perc múlva egy magas, szőke, előkelően öltözött csinos nő lépett a szalónba.

A hölgy tetőtől-talpig alaposan szemügyre vette Lottét, aki zavarba jött és elpirult. Érezte, hogy rosszul van öltözve és hogy az arcát is jobban kipuderezhetette volna. Hogy megmentse a helyzetet, rideg, üzleti hangon szólalt meg:

— Ön orvosnőt keres. Jelentkezem, bár bevallom, kissé szokatlan orvosi képesítésnek találok a szépséget.

Miss Margaret elmosolyodott.

— Ha megtudja, hogy miről van szó, mindjárt nem fog csodálkozni ezen a feltételen. Én ugyanis amerikai arányu modern kozmetikai intézetet akarok nyitni. Ahol minden szépséghibát meggyógyítunk. Látogatóink bizalmát már az első pillanatban fel kell fokoznunk. Az intézetben kizárólag szép nőket és férfiakat alkalmazhatok. Ön eléggé csinos, bár őszintén szólva — ezt ne vegye kérem rossz néven — abszolút nem ért sem a bőr ápolásához, sem az arc, szem és ajak kifestéséhez, sem a fésülködéshez. Ön legalább negyven százalékkal szépülhet meg szakszerű kozmetika alkalmazásával.

— Bocsánat, én nem paciensnőnek jelentkezem, hanem orvosnak!

— Kedves doktorkisasszony, attól tartok, hogy az ön eddigi orvosi tudománya igen kis szerepet fog játszani összeköttetésünk során. Micsoda gyakorlatot folytatott eddig?

— Belgyógyász vagyok!

— Hála Istennek, már féltem, hogy bőrgyógyász. Akkor ugyanis annyira gőgös és elvakult lenne, hogy velem szóba sem állna kozmetikai kérdésekben. Így azonban talán mégis engem fog tekinteni az egyetemi tanárnak...

— Bocsánat, asszonyom, ha talán valamilyen kuruzslásról van szó...

— Ej, csak semmi nagyképtű, hangzatos frázis, kisasszonyom. Én szépsészeti intézetet nyitok. Institut de beauté, mint a franciák mondják. És ott orvosra is van szükségem. Aki megvizsgálja a páciens, örködik arra, hogy a gőzben ne

üsse meg a guta, hogy a villamos áram ne legyen túl erős, hogy az egyes izzasztó, fogyasztó, hámlasztó, fénybesugárzási kurák nem ártanak-e szívének, idegeinek? Esetleges kártérítési perek esetén — mert fájdalom, a mi foglalkozásunknál effélékre mindig el lehetünk készülve — az orvosi vezetés rendkívüli enyhítő körülmény, a tévedéseket tudományos érvekkel lehet kimagyarázni és végül a paciensek bizalmát erősen növeli, ha kezelés előtt egyéni orvosi vizsgálatnak vetjük alá, amelyért természetesen szintén külön fizet. És most, mielőtt válaszolna és kijelentené, hogy nem hajlandó segédkezet nyújtani ilyen nem tudományos működéshez, két dologra akarom figyelmeztetni: először is, hogy az én intézetem valósággal jótevője az emberiségnek, amiről már néhány heti gyakorlat után meg fog győződni. És másodszor, hogy én önnek havi ötszáz márkát fizetek, melynek azonban legalább a háromszorosát keresi meg a paciensek által önnek fizetett jutalmakból.

Lotte elszédült. Eddigi havi jövedelme a legkedvezőbb esetben kétszáz márka volt. Miss Margaret olyan váratlan jólétet kínált, amelyenről álmodni sem mert. Többet fog keresni valamennyi férfi kollégájánál. Örültség lenne habozni.

— Szóval megegyeztünk! — mosolygott miss Margaret, nem is várva Lotte válaszát.

— Ön a gondolatokban olvas? — kérdezte meglepetten Lotte.

— Tíz éve foglalkozom nőkkel. Ismerem a nők lelkét, gondolkozását és logikáját, melyet a

diploma sem változtathat meg. Ha munkatársam lesz, azt hiszem igen érdekes adatokkal fogja lélektani tanulmányait kiegészíteni. Az intézetemet körülbelül hat hét múlva nyitom meg. Addig eltart, amíg Mme Iphigénia belvárosi szalonját, melyet megvettem, átalakíttatom. Ezt az időt igen hasznosan és kellemesen fogjuk eltölteni. Mindenekelőtt meg fogom önt szépiteni és így magán tanulhatja meg azokat az apró fogásokat, melyek a mi gyakorlatunk lényegét teszik.

— Ön hát azt állítja, hogy valóban meg tudja szépitni az embereket?

— Kedves doktorkisasszony, látott ön már bűvész előadásokat?

— Természetesen! — mondotta meglepetten Lotte.

— Nos, ugy-e tudja, hogy ott minden illúzió alapszik. A bűvész elhíti a közönséggel, hogy csakugyan üres palackot vagy kosarat mutat, hogy a láda, amelyből embereket léptet ki, üres, hogy a kardjával valóban átszúrja az asztalra fektetett hölgyet. De mindez szemfényvesztés, ügyesség, fogások. Így tesszünk mi kozmetikusok is. Valójában semmit, vagy igen keveset szépitünk pacienseinken, de elhítetjük velük, hogy szebbek lettek és mert megtanítjuk őket a helyes festés, bőrápolás és fésülködés néhány fogására, ők viszont másokkal tudják elhítetni, hogy megszépültek. És ne felejtse el: a divat is teremthet szépség-tipust. Ha, mondjuk, kitalálok egy bizonyos arcfestést és azt néhány divathölgy útján népszerűsitem, úgy csakhamar

egész sereg semmitmondó arcot alakíthatunk át érdekesen divatossá.

Igy lett Lotte Miss Margaret intézetének orvosnője és ezidőszerint Berlin minden gazdag, nagyvilági nője miss Margaret kádjaiban óhajtott megfiatalodni. Az intézet Berlin legelőkelőbb negyedében egy egész palotát foglalt le és már nemcsak orvosi rendelője volt, hanem divatszalonja is.

— Ez a palota, — mondotta miss Margaret — a szépség áruháza. Mert mit ér az, ha megszépítem a hölgyek testét, előnyösre formálom külsejüket, ha helytelen öltözködéssel mindent lerontanak. Nagyon kevés olyan nő van, aki ismeri magát és tisztában van azzal, hogy alakjához, szeméhez, hajához, mozdulataihoz, egyéniségéhez miféle ruhát kell hordania. Az én divatszalonom élén biztos szemű és ítéletű iparművész-nők állanak, akik minden vevőmre egyénileg komponálják meg a ruhát, kalapot, cipőket...

— Naponta legfeljebb ötven hölgyet fogadok! — jelentette ki miss Margaret és az ujonnan jelentkezőknek napokkal előbb kellett bejelenteniök magukat, hogy sorra kerüljenek.

Az intézetben a legélénkebb élet uralkodott. Az ünnepelt operettprimadonnák, a meztelentáncosnők, a kereskedelmi tanácsosok és bankárok feleségei reggel kilenc órától délután két óráig Miss Margaretnél szépültek. A tortura, melyen mindenkinek keresztül kellett esnie, a következő volt:

Kilenc órákor Lotte és a vezetése alatt álló segédorvosok minden egyes pácienszt megvizsgál-

tak, lemérték testsúlyát, megvizsgálták vérkeringését. Fél tizkor kezdődött az egészségügyi torna. A hölgyek kicsavarták a nyakukat, kifecamitották a derekukat, hasonfekve csusztak, háton fekve emelgették a lábukat, pontos ütemre körbe szaladgáltak.

Féltizenegykor következett a fürdőkúra. Nyakig bezárt hengerbe dugták az áldozatokat és úgy gőzölték őket. Azután jéghideg vízzel nyakon öntötték, utána ismét langyos vízzel ledörzsölték őket és a különleges masszázsokat végezték el rajtuk. Ez a soványodást és a vérkeringés javítását szolgálta. Tizenegy órakor a bőr-ápolás került sorra. A termekben kigyulladtak a különböző higanylámpák, sercegett a lila alpesi fény, a kék fény, a reumát gyógyító forró lámpa, a vörös besugárzások. Mindenfelé szikráztak a villamos drótok. Ezután a villamos szőrtelenítés nem éppen fájdalommentes proceduráján kellett átesni.

Tizenkettőkor a nyak és arc ráncait tüntették el finom ujj-dörögölgetéssel és azután különleges iszap-álarcot raktak a hölgyek különböző tagjaira, melyek a bőrt puhították és festésre alkalmassá tették.

Félegykor arc- és szemfestés, szemöldök és nyakborotválás. Egy órakor hajfestés és fésülés.

Mikor két óra tájban a holtra fárasztott, agyondörzsölt, festett paciensek letámolyogtak a lépcsőn, szívükben égi boldogság honolt, arcuk mosolygott és meg voltak győződve, hogy tündérszépek. Miss Margaret a hallban állt, mindenkinek előtte kellett elvonulnia, hogy személyesen

ellenőrizze rendben van-e a festés, fésülés? Mind-egyik hölgy számára volt egy finom bókja és szigoru utasítása:

— Odahaza, ebéd után, azonnal feküdjék le. Az étrendet a doktorkisasszony receptje szerint állítsa össze. Ötig feküdjék. Este pedig, mielőtt elmegy valahová, használja gondosan kenő-cseimet.

Az üzlet káprázatosan ment. Miss Margaret elhatározta, hogy rövidesen megnyitja a kozmetikai sebészeti osztályt is, ahol az orr és mell formáit szabályozzák, továbbá az arcon vagy nyakon látható csunya forradásokat, vörös és lila foltokat bőrátültetéssel tüntetik el.

Lotte nem volt boldog. Megvetette magát, amiért bókokat kellett mondania ellenszenves, elhájasodott, élvezetért és györjörért lihegő öre-gedő asszonyoknak, akik a pénz mindenhatósá-gával akarták leigázni a kort és hittek abban, hogy mint a mesék varázslói, uj bőrben és szé-p-ségben támadhatnak fel. És miss Margaret gon-dosan ügyelt arra, hogy valóban csak a leggaz-dagabbak előtt nyiljanak meg az intézet bűvös termei.

— Ez kedvesem — magyarázta Lotténak — szintén a hipnozishoz tartozik. Pacienseim már ebben is rejtélyt és különösséget szimatolnak. És még jobban biznak az eredményben. Mert ter-mészetesnek találják, hogy gazdagságuk olyan előnyökhöz juttatja őket, amelyet más nem sze-rezhet meg. Ez örömüket is növeli. Erhardt fő-tanácsosné a nyakamba borult örömében, mikor megtudta, hogy az ő számlája ezer márkával

több, mint Hildebrandt Lárónőé. Azóta külön-
nek és előkelőbbnek érzi magát. Mi lelki örö-
met is adunk, kedves doktorkisasszony és így
működésük mindenképen hasznos, nemes és
erkölcsös!

De Lotte arra a gunyos fintorra gondolt,
mellyel kolléganői vonogatták orrukat, mikor
munkája után érdeklődtek.

— Irigyek, — vigasztalta magát Lotte —
nincs egy fillérjük sem, fáj nekik, hogy én bol-
dogulok.

— Nem tudom, — mondotta Lottenak dr.
Hilde Lehmann, akivel azelőtt együtt működött
a klinikán — hogy a pacienseidet is megszépí-
ted-e, de annyi bizonyos, hogy te nagyon szép
lettél! Ha nem tudnám, hogy csakugyan orvosnő
vagy, azt hinném, hogy táncosnő lettél valame-
lyik éjjeli mulatóban.

Lotte csakugyan csodálatos változáson ment
át. Kivirult. Fiatalsága, mely fakó és élettelen
maradt a kloroform és a kربول-gőzben, most egy-
szerre liadalmasan szárnyat bontott az uj, pom-
pás környezetben, ahol minden hívta, szolgálta,
kényeztette. A gondtalan élet eltüntette azt a
fanyarságot és keménységet, amely azelőtt el-
rontotta arca kedves élénkségét. Megtanult öl-
tözködni. Parfümje enyhe és diszkrét volt. És ti-
tokban örült pompás leányságának, hogy nem
járt rosszszagu kórházba és hogy az utcán cso-
dálkozva, hódolva fordultak utána.

Néha megállt a káprázatos fényűzéssel beren-
dezett fehér szalón ezüstkeretű tükre előtt és
figyelmesen vizsgálta alakját.

— Ha így találkozánk! — sóhajtotta.

És Fritz von Battenbergre gondolt, akit már olyan régen nem látott! Néha, mintha egy rohanó autóban megpillantotta volna, a férfi szeme egy pillanatig rávillant, azután eltűnt. Nem ismerte meg.

— Ha egyszer találkozánk, ha egyszer láthatnám! — sóhajtotta Lotte. — Minden megváltoznék. Valahogyan megérett az idő. Ma másképpen látok, más érzéseket, szavakat vinnénk egymáshoz!

De sokkal szemérmesebb és büszkébb volt, semhogy találkozót mert volna kérni Battenbergtól. Mikor néha megszólalt a telefon és megérezte, hogy ismét Battenberg szólítja, elsápadt és reszketve, mint egy kis diáklány, emelte füléhez a kagylót.

— Maga az Lotte?

— Én vagyok!

— Magára gondoltam és csak azt üzenem, hogy: szeretem!

És Lotte már nem is válaszolhatott. A férfi letette a kagylót.

Lotte sirva, kétségbeesetten vetette magát egy karosszékre. Szerelem, harag, kétségbeesés viaskodtak benne. Oh, hát férfi Battenberg? Érzélgős, holdvilágos sóhajtozást hallat nagy időközben. És ki tudja, hogy valóban őszinte-e az üzenet? Vannak hiu férfiak, akiknek gyönyörűséget okoz az a gondolat, hogy egy nő vergődik, vágyódik utánuk. És ezek a telefonüzenetek csak arra valók, hogy egyre szítsák, ébren tartásák Lotte szenvedélyét.

Lotte százszor is elhatározta, hogy véget vet ennek a bizonytalan állapotnak, melynek nem látta végső kibontakozását. Mit tervez Battenberg? Mire vár? Mit remél? Miért szitja és tartja életben a régi lángot, ha nem mer vagy nem tud előbbre menni?

— Szakitani! — gondolta Lotte, de nyomban tudta, hogy erre képtelen. Most, mióta váratlan virágzásban pompásodott ki fiatalsága és minden, ami körülötte történt csak a szerelemről beszélt, hevesebben és kinzóbban gyötörte szerelme, mint valaha.

Igen, pénze volt, kényeztették, bókokkal és ajándékokkal halmozták el, de boldogtalanabb volt, mint valaha. Százféle tervet szőtt, hogyan adhatna új fordulatot életének? De sohasem volt elegendő lelki ereje a döntő, határozott lépéshez. Oh, az évek során annyi szépet álmodott erről a szerelemről! Félt, hogy a valóság másképpen festene. És akkor minden összeomlana, talán nem is tudná túlélni!

De a tegnapi találkozás egyszerre megváltoztatta a helyzetet. Nyílt hadüzenet és kihívás volt. A nők csalhatatlanul megérzik, ha veszélyben forog szerelmük. Lotténak fogalma sem volt, hogy Friderika miért jött, mit akar, ismeri-e egyáltalában Battenberget, lehet-e módja, alkalma arra, hogy vele találkozzék, de a pillantása találkozott vetélytársnője tekintetével és egyszerre megértette, hogy baj van! Micsoda baj? Erről nem tudott volna számot adni. De megjelent valaki, akiről azt hitte, hogy már rég eltűnt, valaki, aki szerelmes volt Batten-

bergbe és aki csodálatosan megszépülve buk-
kant fel újra. És a pillantás, melyet Lottera ve-
tett, ezt mondta: Megismersz? Mersz még szána-
kozón mosolyogni rajtam? Ezuttal egyenlőbb
fegyverekkel fogunk küzdeni, kedvesem. És
ugyancsak szedd össze magadat, ha győzni
akarsz!

Lotte végtelenül ideges lett. Az éjszaka alig
aludt és szórakozottan, elkinzottan kezdte meg
munkáját a szépművészeti intézetben. La Bella Flo-
rentina, a milliárdos argentiniai táncosnő, aki
harmadik hónapja vendégszerepelt Berlinben,
csodálkozva és kissé sértődötten állapította meg,
hogy az orvoskisasszony két dekával tévedett
testsúlya lemerésénél. De sokat tapasztalt nő
volt, aki nyomban felismerte a helyzetet.

— Kedves orvoskisasszony, — mondotta —
engedje meg, hogy egyszer én adjak önnek egy
igen fontos szépművészeti tanácsot. Ne legyen sze-
relmes. A szerelem nyugtalanít, az ember meg-
sápad, vörösre sirja a szemét. Én már tizen-
nyolc éves korom óta leszoktam róla. A barát-
nőim, akik kevésbbé voltak okosak, részben ön-
gyilkosok lettek, részben az imádott férfibe röpi-
tettek néhány revolvergolyót. De mindenesetre
szegények maradtak!

— De kedves művésznő, — szólt közbe Müller
szénkirály felesége — hiszen a maga szerelmi
kalandjairól már köteteket irtak az ujságok!

— Ah, kérem, mindezt Gilbert ur, az impresz-
zárióm hazudja az ujságíróknak. Sőt időnkint
mesterséges botrányokat is rendeztet. Monte
Carlóban például nagy pénzt adott két letört

mágnásnak, hogy a legelőkelőbb étteremben rendezzenek bokszt-mérkőzést. Indok: mindketten szerelmesek belém. A két gavallér másnap még pisztolypárbajt is vívott. Soha egyikkel sem beszéltem, de néhány nap múlva Európa valamennyi képes lapjában benne volt mind a hármunk arcképe azzal a megjegyzéssel, hogy az isteni művésznő közben egy harmadik ismeretlen urral, valószínűleg azonban az éppen Monte Carlóban időző sziámi alkirályal tűnt el. Az ilyesmiről természetesen nem szokás beszélni, üzleti titkok, de hát itt, ebben az intézetben valamennyien meztelenre vetkőződünk és nem tudom, megfigyelték-e, meztelenül nagyon kényelmetlen hazudni.

Müllerné, akinek igen boldog napja volt, mert éppen az imént állapították meg, hogy nyolcvannyolc kilóról nyolcvanhét és félre fogott, tiltakozva intett:

— Nem, nem kedves művésznő! Az ember nem parancsolhat érzéseinek. Természetesen igaza van, nem nyithatjuk meg a szívünket minden kalandor előtt, de ha eljön az igazi, a férfi, aki szenved értünk, aki meghalna, ha nem hallgatnánk meg, ahhoz nem lehetünk kegyetlenek.

Florentina mosolygott:

— Nem olyan veszélyes a dolog, asszonyom. A férfiak tudják, hogy a gyémánt a legkeményebb anyag a világon. Nincs az a kemény szív, melyet gyémántkulccsal ne lehetne kinyitni.

Müllerné megbotráncozva tiltakozott:

— Bocsánat művésznő, lehet, hogy ez így van az önök világában, de én éppen az ellenkezőjét

vallom. Én sohasem kaptam, mindig csak adtam!

Mire Florentina szemtelen nevetéssel jegyezte meg:

— Ha nyolcvanhét kiló leszek, asszonyom, valószínűleg én is ezt fogom tenni!

A fürdető asszony lépett közbe, aki mindkettőjüket leöntötte egy-egy vödör hideg vízzel és ez véget vetett a vitának.

Lotte kiadta utasításait az alorvosoknak és a személyzetnek, azután a szobájába vonult. Mintha személyes támadás érte volna, olyan felháborodással töltötte el az iménti beszélgetés. Hogy is mernek szerelemről beszélni a léhán, felületesen élők? A szerelemhez a szenvedés vezet és arról frivolán beszélgetni éppen olyan szentségtörés, mintha valaki Beethoven vagy Bach muzsikájából kuplét írna.

Íróasztalához ült. Az érzések szinte szétfeszítették a keblét. Beleőrül, ha ez még sokáig így tart. Talán jó lenne, ha brómot szedne? Nem. Hiszen az érzéseket nem lehet így megölni. Cselekedni kell. Most mindjárt. Amíg a bátorsága tart.

Lotte felvette a telefonkagylót.

— A külügyminisztériumot! — mondotta.

A szive vadul vert, azt hitte eszméletét veszti. Egy hang jelentkezett. A külügyminisztérium. Kit tetszik keresni? — kérdezte.

— Battenberg Fritz báró urat!

Néhány izgalmas másodperc. S azután Fritz hangja:

— Halló! Itt Battenberg báró!

— Maga az Fritz? Itt Lotte!

Csodálkozó felkiáltás s azután az udvarias biztatás :

— Parancsoljon... boldog vagyok... hogy jutott eszébe?

— Kérem, Fritz, nekem azonnal... sürgősen beszélnem kell magával!

— Baj van? Mi történt?

A férfi hangja ijedt volt.

— Nem... semmi baj!... De ne csodálkozzék, majd mindent megmagyarázok! Hol találkozhatunk?

— Én — fájdalom — nem mehetek el a hivatalomból, de kérem üljön autóba és jöjjön ide. Intézkedni fogok, hogy várakozás nélkül be bocsássák hozzám.

— Köszönöm. Egy órán belül ott leszek!

— A viszontlátásra, kedves Lotte. És engedje megsugnom: nagyon, nagyon kíváncsi vagyok és nagyon örülök a találkozásnak!

Lotte letette a kagylót. Végigsimitotta égő arcát.

— Mégis beveszem a brómot! — gondolta magában.

Egész testében remegett. Néhány másodpercig mozdulatlanul állott és nehezen lélekezett. Végre visszanyerte kissé a hidegvérét és felment a második emeleten lévő divatszalonba.

— Kedves König kisasszony, — fordult a szalón főnöknőjéhez, — válassza ki a legszebb, leg-elegánsabb ruhát, kalapot és cipőt. Ma hódítani akarok!

König Mici elégedetten bólintott:

— Ez már okos beszéd, doktorkisasszony. Nem mindig a tudomány, meg a könyvek. A szívnek is vannak jogai. Olyan kombinét adok magának, hogy az angol királynő sem visel különbet!

— Micike, — nevetett Lotte — a maga király-hűsége határtalan. Látja, én eddig azt hittem, hogy a táncosnők hordják a legszebb kombinékat és most kiderül, hogy még ebben is a királynők vezetnek! Ámbár igaz, a történelem hemzseg a királyi nők szerelmi históriáitól. Messalina, Cleopatra, Katalin, Stuart Mária...

Átnézték a legújabb párisi modelleket és Lotte választása egy halványkék látogató-ruhára esett. Amikor felpróbálta, úgy festett benne, mint egy bakfis.

— Ennivalóan bájos! — jegyezte meg Mici. — A felsőrész sima, egyenes vonala hangsúlyozza a termet tökéletességét, a derék karcsúságát. A rövid, plisszírozott alj pedig finom pikantériát kölcsönöz.

Félórával utóbb Lotte autótakszija a külügy-minisztérium kapuja előtt állt meg. A gyakorlott szemü portás egy pillanat alatt felértékelte és osztályozta az illatos, ragyogóan szép elegáns nőt.

— Valamelyik nagy ur kedvese, aki protezsálni jön valakit! — mormogta magában.

— Battenberg bárót keresem! — mondotta Lotte.

— Első emelet 15, elnöki osztály.

A zsakettes, monoklis, szőke titkár legbájo-

sabb mosolyával fogadta Lottét, aki megnevezte magát.

— A báró ur szerencsétlen, kétségbe van esve, — de előre nem látott gátló körülmény folytán nem tud a doktorkisasszony rendelkezésére állni. Fontos diplomáciai tárgyalás, mely sokáig huzódhat.

— Kik vannak bent?

— Egy japán tudós. Itt a névjegye. Dr. Sawaky Yto. És az asszisztensnője. Egy német hölgy.

Lotte megszédült. A titkár ijedten, megzavarodva ugrott melléje.

— Rosszul van? Parancsol vizet?

— Nem. Köszönöm... Hirtelen léptem be a hideg folyosóról a tulfűtött szobába.

Elköszönt és szinte rohanva sietett le a lépcsőn. Csak az autójában tért kissé magához.

— Megelőztek! — kiáltotta magánkívül.

Országos Széchenyi Könyvtár

6.

Battenberg Fritz báró élete legidegesebb napjait élte. Gróf Tannenburg Edgar Krisztina nevű leánya szerelmet vallott neki néhány nap előtt charleston közben. A harmincadik évéhez közeledő tulzottan sovány és vérszegény lány nyiltan megmondta, hogy szerelmes és hogy ő az egyetlen férfi, akinek kedvéért „bolondságot” is hajlandó lenne elkövetni. Tannenburg Krisztinának volt két belvárosi palotája, kétezer hold földje és egy száz lóerős autója. Az édesatyja, aki valamikor szintén diplomata volt, a legmagasabb körökkel tartott összeköttetést. Batten-

berg karrierjét ez a házasság véglegesen megszilárdította volna. És erre őszintén szólva egy kis szüksége is volt. Mert egy idő óta valósággal üldözte a balszerencse. Az ázsiai veszedelem kérdésének tanulmányozásával bízták meg, de a rádión és kábeleken beérkezett hírekből és a különböző bizalmas jelentésekből nem tudott tiszta, megbízható képet alkotni. Természeténél fogva az optimista felfogásra hajlott és így szívesen helyezkedett volna arra az álláspontra, hogy komoly veszedelemről szó sincsen. Ázsia csupán nyugtalanítani akarja Európát, hogy a kereskedelmi szerződéseknél előnyöket csikarjon ki és főleg, hogy Angliát elriassza Indiától. Ezt a nézetét számos érveléssel tudta volna alátámasztani. De szabad-e egy ilyen rettentő horderejű kérdésben a felelősséget vállalnia? Szabad-e határozott álláspontot elfoglálnia, ha nem fűti száz százalék erejéig a meggyőződés, sőt a fanatizmus ereje? Nem... ezt nem teheti. Ugy kell tehát csoportosítania a beérkezett jelentéseket, hogy végeredményben semmiféle határozott kép azokból ki ne alakulhasson. Mindenesetre kellemtelen, hogy nincs egyetlen zseniális, meglepő ötlete. Ha most sikerülne valamilyen diplomáciai mesterlépést kezdeményeznie, úgy talán külügyminiszternek is kineveznék. Mig így a legkedvezőbb eset, ha nagy óvatosan, nehéz körülhalazással legalább eddigi helyzetét megvédi valahogyan. Különösen a legutóbbi napokban vált az ügy nagyon kinossá. A tokiói német követség már másfél hónap előtt jelezte, hogy Sawaky Yto, aki a japán kormány bizalmasa,

Európába indult és valószínűleg Németországba szándékozik menni. Battenberg imádkozott, hogy Sawaky változtassa meg szándékát és kössön ki Párisban, Londonban vagy Rómában, csak éppen Berlinbe ne jöjjön. De fájdalom, az égiek nem hallgatták meg buzgó fohását és a titkos rendőrség egy napon már hajnali öt órakor jelentette, hogy Sawaky megérkezett. Ugyanaznap délelőtt Battenberget felhívta a belügyminiszter és utasításokat kért. A külügyminiszter is telefonált: huszonnégyszer órán belül pontos jelentés teendő Sawaky utazásának céljáról.

Battenberg átkozta balsorsát, amely éppen az ő nyakába zuditotta az ázsiai viszonyokról való referálási kötelességet. Kétségbeesésében arra gondolt, hogy hirtelen valami jó kiadós tüdőgyulladást szerez, vagy szivbajra hivatkozik és hosszabb egészségügyi szabadságot vesz. De hát ez igen kényes és kockázatos dolog, amely könnyen nyugdíjaztatással is végződhetik. Battenberg tehát egyelőre mindent a főkapitány nyakába igyekezett varrni. Rátelefonált, hogy Sawaky minden lépését ellenőrizték és tegyenek neki naponta jelentést.

Ebben a kinos hangulatban érte Lotte telefonja. Még ez is! Ez a régi, nyugtalan, kinzó szerelem! Amely állandóan gunyolta, szemébe vágta tehetetlenségét. Igen, ennek is véget kell vetni. Elveszi feleségül Krisztinát és Lottenak férfiasan megmondja, hogy ez az egyetlen mód, amely mostani, teljesen kátyuba jutott életét megint a rendes kerékvágásba zökkenti. Ah, Battenberg olyan ideges volt, hogy a bőréből sze-

retett volna kibujni. Mindent a minden gyötörte, teljes bizonytalanság vette körül. Ez volt a helyzet délelőtt tizenegykor. Tíz perccel később a titkár bejött, a keze remegett, egészen ki volt kelve magából.

— Sawaky Yto... — rebegte.

— Mi az? Mi történt? Mi van vele?

— Itt van. Az osztályvezető urral óhajt beszélni!

Battenbergnek kiesett a toll a kezéből. Ez volt a nagy pillanat. A diplomáciai aranypróba. Most kell megőriznie fölényét, hidegvérét, ravaszságát. A nagy küzdelem, melynél el kell tüntetni az arcáról minden érzést s egy merev mosoly mögé kell rejtőzni. Vigyázva latolni minden szót. Az ellenfélnek nem szabad sejtenie, hogy a sok közönyösnek látszó kérdés között melyik a csapda.

Battenberg felállt, minden akaraterével nyugalmat parancsolt magának

— Beengedhetem? — kérdezte a titkár.

— Még nem! Mondja, hogy az államtitkárral tanácskozom éppen. Néhány percnyi türelmet kérek!

A titkár távozott. Battenberg pedig néhány aktát tett maga elé, cigarettát készített, maga is rágyújtott egyre, azután várt. Figyelmesen nézte magát a tükörben. Gondosan fürkészte arcvonásait. Meg volt elégedve. Hideg volt és merev, mint egy angol lordé. Nyakkendője, ruhája, kinosan rendben. Érverése szabályos. Most már jöhet. Visszaült az íróasztala elé és csengetett. Az ajtó kitárult. Csincsilla prém, Houbigant „haldokló szerelem” című parfümjé, apró fekete kalapon

brillíáns csatt és néhány paradicsommadártól tódult a szobába. És egy gyönyörű asszony, akit mindez szerelmesen és hódolattal ölelt át. És ködbevesző távolságban egy alacsony, pápaszemes, fekete japán férfi.

Battenbergnek pillanatok alatt villantak át agyán ama diplomáciai regények, melyekben kalandornők játszották a főszerepet. Gőgösen és fölényesen mosolygott magában: így akarják behálózni.

— Battenberg báró főtanácsos urhoz van szerencsém?

— Igen, az vagyok!

— Dr. Sawaky, amint a névjegyemen méltóztatott olvasni. És az asszisztensnőm. Dr. Müller Friderika. A doktorkisasszony szíves volt a tolmács szerepét vállalni. En ugyanis rosszul beszélek németül.

— Parancsoljanak helyet foglalni! Mivel szolgálhatok?

Battenberg ezt hűvös udvariassággal mondotta. Egy pillantást sem vetett Friderikára. De a nő tudta, hogy mindez mesterkélttség és hamarosan buborékként fog szétpattanni. Szép, hatásos mozdulattal ült le és a lábát hanyagul keresztbe vetette. Térdig mutatta ama csodálatos selyemharisnyákat, amelyhez hasonlókat csak a felülmulthatatlan japán selyemipar tud termelni.

— Báró ur, — kezdte Sawaky — szeretném önt kinos helyzetéből megmenteni. Mert úgy látom, hogy emberei, bármennyire is buzgólkodnak, nem tudják önt céljaim felől kellően felvilágosítani.

— Nagyon sajnálom, doktor ur, ha kénytelen voltam önnek kellemetlenséget okozni, de megbízható forrásból úgy értesítettek, hogy ön titkos politikai megbizatással jött Európába.

— Egész életemben soha mással nem foglalkoztam, mint a tudománnyal. És talán nem vagyok szerénytelen, ha azt hiszem, hogy élettani kísérleteim Európában is ismeretesek.

— Magam is a doktor ur tisztelői közé tartozom! De lehet, hogy az ön kormányának választása éppen azért esett önre, mert azt hitték, hogy a személye minden gyanun felül áll!

— Tudom, hogy önök bizalmatlanok. Ezért jöttem ide személyesen. És azt hiszem, néhány perc múlva egészen más véleménnyel lesz felőlem. Nos, báró ur, én azért jöttem, hogy Németországnak mérhetetlen vagyont, sohasem sejtett gazdagságot szerezzek.

Battenberg arca minden óvatosság ellenére is e pillanatban élénk csodálkozást és megrökönyödést árult el.

— Nem értem, — mondotta — de kíváncsian várom a magyarázatot.

— Ön jól tudja, báró ur, — folytatta Sawaky — hogy a hatalom alapja minden időben az arany volt. Ezért törték fejüket évszázadokon keresztül az alchimisták a bölcsek kövének felfedezésén. Amely mindent arannyá változtatna. Ám ez nem sikerült.

— Bocsánat, doktor ur, de hálás volnék, hogyha a középkorból napjainkba méltóztatnak visszasétálni.

— Már ott is vagyok. Mert hiszen éppen a

modern alchimiáról akarok beszélni, arról a rengeteg laboratóriumról, melyekben az új bölcsek követ szeretnék felfedezni. Azt a szert, amely megszépít és amely meghosszabbítja a fiatalságot.

Battenberg türelmetlen lett.

— Engedelmet, de mindez talán mégsem tartozik a külpolitikai kérdésekhez.

— Téved, báró ur és ez a kijelentése — bocsánatot kérek, — súlyos diplomáciai tévedés. A szépség a trójai Szép Heléna óta mindig nagy szerepet játszott az országok történetében. Rengeteg háború, forradalom tört ki már nők miatt, az uralkodóházak szerencsés házasságokkal szilárdították meg hatalmukat és olyan birodalmak, melyek évtizedeken keresztül háboruszkodtak egymással, az ellenséges dinasztiák összeházasításával békültek meg.

Battenberg valami ingerült megjegyzést akart tenni, de pillantása hirtelen Friderikára esett és a szó torkán akadt. A női szépség, melyről Sawaky ennyi lelkesedéssel szónokolt, ott ült előtte és... mosolygott. Igen, ehhez kétség sem férhetett. Különös, titokzatos mosoly volt ez, amely megérteti a férfivel, hogy tetszik. Amelyben szellem, könnyelműség, kihívás és fenyegetés játszanak ingerkedve. Battenbergnek nagy megerőtetésébe került, hogy el ne veszítse hidegvérét. Sawaky pedig felhasználta Battenberg szórakozottságát és folytatta:

— A női szépség tehát pénzt ér. Sok pénzt. Rengeteget. Aki megszerezné a szépség árusításának kizárólagos jogosultságát, gazdagabb le-

hetne, mint a világ trösztvezérei együttesen. Több pénze lenne, mint az Egyesült-Allamoknak. A világ minden pénze hozzá vándorolna. Mert gondoljon arra, uram, minden a női szépség szolgálatában áll. A gyárak, melyek a selymeket és szöveteket ontják, a szabók, szücsők, ékszerészek, művészek... de ki győzné mindezt felsorolni. Mindezek a nők szépségét igyekeznek fokozni, bekeretezni, arról szavalnak a színpadokon, azt örökítik meg könyvekben, vásznakon és a zenészek azokat a hangulatokat szólaltatják meg műveikben, melyeket a szép nők látása vált ki belőlük. Nos, méltóztassék elképzelni, mit jelent aranyban, ha ennyi vágy, lihegés, erőfeszítés végcélját megvalósítjuk és pénzre változtatjuk!

— Uram, — szólalt meg Battenberg — kérnem kell, fogja rövidebbre mondanivalóját és szíveskedjék a tárgyra térni.

— De hiszen egész idő alatt erről beszélek. Ennnek ezeket a számlálatlan milliárdokat ajánlom fel. A nők megszépítésének arany egyenértékét.

Battenberg báró most már bizonyos volt, hogy Sawaky vagy megőrült, vagy valamilyen példátlan szélhámosságot akar elkövetni.

— Ismételten kérem, fejezze ki világosabban magát. Mert amit mond, abból egy szót sem értek!

— Csodálom, pedig nem vagyok diplomata! — válaszolta ártatlan arccal Sawaky. — És biztosítom, hogy szavaimnak semmiféle burkolt, vagy rejtett értelme nincsen. Egyébként végére értem mondanivalómnak. Uram, én megtaláltam a böl-

csek követ. Ismerem a titkot, mellyel minden embert meg lehet szépíteni. És azt a mérhetetlen pénzt és hatalmat, melyet ez jelent, az ön hazájának bocsájtom rendelkezésére.

Battenberg legszivesebben felugrott volna és alaposan megverte volna a kis japánt, aki ilyen vakmerően próbálja őt ugratni.

— Valóban, doktor ur, — mondta epésen — úgy érzem magamat, mintha a XVIII. században élnék...

— Ön Cagliostro-ra gondol, ugyebár? — mosolygott a japán.

— Bevallom. És most már az sem lepne meg, ha ezek után — akár csak ez a másik nagy mágus — ön is kijelentené, hogy már elmúlt kétszáz esztendő és csak saját csodaszerének köszönheti, hogy ilyen fiatalnak látszik!

— Báró ur, nagyon jól tudom, hogy a diplomáciában nincsen bizalom. Én hát arra kérem, méltóztassék egy olyan csunya hölgyet kiválasztani, aki hajlandó magát szépítő eljárásomnak alávetni. És én kötelezem magamat, hogy négy hét alatt tündérré varázsolom!

— Nos, jól van. Tegyük fel, hogy csakugyan birtokában van a nagy titoknak. Ugy még mindig nem tudom: miért éppen az én hazámat akarja vele boldogítani? Avagy Japánban egyáltalában nincsenek csunya nők?

— Ezt én akartam így... az én kívánságomra történt! — szólalt meg váratlanul Friderika. — Sawaky doktor sikerében igen nagy részem van, sőt egy kis szerénységgel azt is állithatnám, hogy a felfedezés érdeme teljesen

közös. S mint német nő, természetesen hazámra gondoltam!

— Ez azonban csak érzelmi indok, mely még nem lenne elegendő! — vette át a szót Sawaky. — De őszintén be kell vallanom, hogy a japán embertípus kísérleteimre kevésbbé alkalma mint az európai faj, amelynek koponya-alkata, bőr-színeződése, szem-metszése hasonlíthatatlanul változatosabb, mint a mienk. Az emberi szépség-ideált a maga tökéletességében csak a fehér faj valósíthatja meg és mi sárgabőrűek — a tudomány hideg objektivitásában — ezt kénytelenek vagyunk belátni. Természetesen magam is érzem a sors iróniáját, hogy a titkok titkát egy olyan nemzet fia találta fel, amely annak aránylag kevésbbé veheti hasznát. Viszont mint tudós arra az álláspontra helyezkedem, hogy minden felfedezés az emberiség közkincese, mely köré nem szabad határokat vonni.

— De én úgy tudom, — vágta ki Battenberg utolsó ellenérvét — hogy önt nagy összeggel támogatja a japán kormány.

— Ez igaz. De miért ne tenné? Ha győzők, úgy ez hazám dicsősége is. És azonfelül üzleti szempontból is jó tőkebefektetés vagyok. Hiszen mérhetetlen vagyont fogok szerezni és ebből bőségesen adózhatok majd hazámnak is.

Battenberg szíve hevesen dobogott. Ha mind az igaz, amit Sawaky mond, úgy nemcsak a hónapok óta tartó kínos helyzetet uszta meg szerencsésen, hanem igen nagy érdemeket is szerzett kormánya előtt. De még mindig nem mert hinni.

— Hajlandó ön mindazt, amit előszóban mondott, írásban is megismételni? — fordult Sawakyhoz.

— Természetesen. Bárho! és bármikor!

— Például most, azonnal?

— Nagyon szívesen!

Battenberg csengetett. A titkár belépett.

— Titkár ur, — mondotta Battenberg — szíveskedjék Sawaky Yto doktor urral a másik terembe fáradni és jegyzőkönyvbe foglalni azt a nyilatkozatot, melyet tenni fog!

A titkár Sawaky felé fordult és a szomszédos szoba felé mutatott:

— Szabad kérnem!?

Sawaky egy pillantást vetett Friderika felé. Battenberg megértette a pillantás értelmét.

— Majd én addig gondoskodom a doktorkisasszony szórakoztatásáról! — mondotta.

A japán mosolygott és a titkárral együtt távozott.

Abban a pillanathan, mikor a szoba ajtaját bezárták, Battenberg izgatott mozdulattal fordult Friderika felé:

— Mit jelent mind ez? Ön német! Őszinte válasszal tartozik!

A ragyogó szép asszony felvetette szemét és Battenbergre nézett, akinek ettől a pillantástól egyszerre nagyon melege lett. Megdöbbsent, megzavarodott és majdnem dadogva ismételte:

— Mit jelent ez?

Friderika felállt, az ajka remegett, a keze görcsösen tépett egy kis csipkekendőt. Feldultnak, idegesnek, agyonhajszoznak látszott.

— Ami történt, — rebegte olyan halkán, hogy Battenberg alig értette meg — az mind azt jelenti, hogy...

A szava elakadt. Izgalma a legmagasabb fokra hágott Battenberg, akire önkéntelenül átragadt a túlfűtött idegesség, hozzá ugrott, mert attól félt, hogy Friderika elájul. Most már bizonyosra vette, hogy egészen különös, rendkívüli dolgot fog hallani.

— Beszéljen, mit akart mondani? — kérdezte.

— Azt... hogy szeretem magát!

Tikkadt, elámult csend támadt. Battenberg néhány pillanatig levegő után kapkodott, szavakat keresett. De Friderika megelőzte.

— Ne szóljon, ne legyen gunyos, ne nézzen kalandornőnek! — kiáltott fel. — Majd emlékébe idézem magamat. Emlékszik-e még arra a furcsa levélre, melyet öt esztendő előtt kapott egyik hallgatónőjétől. Egy levélre, amely így szólt: ... ma meg akartam halni magáért ... borzasztó percek a halál küszöbén. Azután mentők ... gyomormosás, kámfor-injekciók és most ... újra élek ...

— Igen, emlékszem ... akkoriban nagyon kutattam az íróját!

— Akkor még nem jelenhettem meg ön előtt. Nem volt szabad. Az a régi életemben volt. Mert én csakugyan új életre támadtam. Legyőztem a lehetetlent. Csodát műveltem, hogy eljőjjek újra, amint a levelemben írtam! Emlékszik az utolsó sorokra?: Elindulok megkeresni a másik énemet, amely szépséggel teljes lesz. Meg akarok

ujhódni, mint a bőrét levetett kigyó és visszajönni hozzád, akit szeretek!

Battenberg a megiepetés és elragadtatás mozdulatával közelgett Friderika felé, aki azonban megállást intett:

— Az Isten szerelméért, vigyázzon! Sawaky szeret... féltékeny! Óvakodjék előtte bármit is elárulni! És még egyet. Tudom, hogy amit mondtam, arról a nők nem szoktak általában beszélni. Szemérmes titok. Ne magyarázza hát félre viselkedésemet. A mozdulatán, melyet az imént tett, láttam, hogy szabad zsákmánynak tekint. Ez tévedés. Meg kellett mondanom, hogy szeretem, mert azt akarom, hogy bizzék. Hatalmassá fogom tenni. De a szerelemhez nem elegendők az én érzéseim. Az majd csak akkor teljesedik ki, ha viszont fog szeretni. És erről előbb meg kell győződnom... meg kell győznie!

Battenberg felzaklatva, szédülten hunyta le szemét. Mi ez? Mi történt vele? Három nő ostromolja egyszerre: Lotte, Tannenburg Krisztina és most Friderika. Forró örvény viharzott körülötte. A szive Lotte felé hajtja, az esze Krisztinát sugja, a szenvedélyét Friderika korbácsolja fel.

— Vigyázat! — mondta magában. — Vigyázat!

És csak homályosan, kábultan hallotta, amint Friderika suttogva mondta:

— Ezentul gyakran fogunk találkozni. És bizzuk a véletlenre a többit!

Az ajtó kinyílt, Sawaky és a titkár visszajöttek.

— Készen vagyunk, a nyilatkozatot jegyzőkönyvbe vettem, — jelentette a titkár.

— Főtanácsos ur, amint tudja, az Adlonban lakom. Várom az értesítését és a megszépítendő hölgyet! — szólt Sawaky. De miközben beszélt, nem Battenberget nézte, hanem Friderikát, aki zavartan harapdálta az ajkát és nagyon piros volt.

Battenberg úgy érezte, hogy diplomáciai tudományának legnehezebb pillanatát éli. Közönyt és hűvös udvariasságot tettettett:

— Jelentést fogok tenni a miniszter urnak és értesíteni fogom önöket!

A két férfi meghajolt, Friderika fejével biccentett.

Mikor Battenberg magára maradt, karosszékébe roskadt és gondolkozni próbált. Szeretett volna rendet teremteni a különös, váratlan eseményzuhatagban. Amit hallott, szédületes volt. De igaz-e? Nem tudott hinni. Jövője, karrierje függött attól, hogy milyen álláspontot foglal el. Olyan súlyos és nagy horderejű volt az ügy, hogy Battenberg végre is belátta, hogy feltétlenül ki kell kérnie egy okos, tapasztalt, minden hájjal megkent diplomata véleményét is. De ki legyen az?

Néhány percig erősen gondolkozott, azután hirtelen felderült az arca. Már tudta, hogy kit fog megkérdezni: Tattenburg Edgar grófot, a csunya Krisztina édesatyját.

Tannenburg gróf kastélyának nagy szalónjában különös társaság verődött össze ezen a napon. Az inasok és a komornák véresre harapdálták a szájukat, hogy el ne kacagják magukat. Ami nem is volt csoda, mert még a legöregebb lakájok sem emlékeztek hasonló látványra. Helén, a kotnyeles kis szobalány, aki fehér bóbitát, finom selyemharisnyát és ennivalóan bájos fítoz orrocskát hordott, rosszul lett a nevetéstől és azt mondta, hogy nem bánja, ha felmondanak is neki, de a viláért sem szolgál fel, mert képtelen komoly maradni. Ugy látszik, valóban történhetett valami a szalónban, mert a nők, akik eleinte egészen elfogulatlanul, vidáman fecsegték egymással, egyre nyugtalanabbak lettek, idegesen figyelték az ujonnan érkezőket és a hangulat egyre feszültebb, sőt kinosabb lett. Igen, eleinte semmi különös sem volt abban, hogy a Trautenheim és Walldendorf kisasszonyok belibegtek. A két vérszegény, sovány, deszkamellű hölgy régi barátnője volt Krisztinának, sokat tenniszeztek és sportoltak együtt. Azután ismét hölgyek jöttek. Günther Katalin, az aggszűz, aki állítólag romantikus szerelme miatt pártában maradt és most, harmincegyéves korában keserűen hirdette, hogy egyetlen férfi sem érdemli meg, hogy szépségünket és fiatalságunkat feláldozzuk érte. Rosner Izabella, aki angol nyelvtanárnő volt, óriási pápaszemet és bokán alul érő, hosszú szoknyát hordott, amely valósággal lógott sovány derekán. Hartwieg

Elena és Frida bárókisasszonyok, akiknek vörös krumpliorruk volt és akik tíz év óta nero merték magukat lefényképeztetni.

A hölgyek valamennyien ismerték egymást és az első percekben semmi különöset nem találtak abban, hogy összetalálkoztak Krisztina szalónjában. De csakhamar valami gyanusat kezdtek szimatolni. Hol van a szép Hietzenhal Klára, aki meg sohasem hiányzott Krisztina zsurján? Hát az eleganciájáról és hódításairól híres Breitenstein Éva? De még nem voltak bizonyosak a dologban. Hátha csak véletlen?

De nem. Ujra nyílt az ajtó és megint két feltűnően csunya lány lépett a szalónba. Az előbb érkezettek valósággal elsápadtak, az ujonnan jöttek megütközve néztek körül. Most már többen feszengtek, a társalgás kezdett akadozni. De Krisztina olyan elfogulatlanul csevegett, udvariaskodott, bókolt, hogy megint elűzték gyanakvásukat. De azután olyasmi történt, ami kétségtelenné tette az események tervszerűségét. Egy szerre vagy tíz hölgy lépett a terembe, közöttük olyanok is, akiket a vendégek nem ismertek. És valamennyien feltűnően csunyak voltak. A hangulat ekkor már egyenesen kinos volt. Többen a kesztyűjüket kezdték huzni, mintha távozni akarnának. De Krisztina az ajtó mellett tartózkodott és elszántan utját állta mindenkinek.

— Nagyon fontos mondanivalóm van... kérek, maradjatok!

Ujabb hölgyek érkeztek. Éppen olyan csunyak, mint az előzőek. A vendégeknek arcába

szökött a vér. Mi ez? Gunyt űznek belőlük? Saját karrikaturájukat teregetik eléjük?

Bittner Borbála, egy harcias sportlady, már-már felelősségre akarta vonni Krisztinát, De ebben a robbanásig feszült, ingerült légkörben Krisztina hirtelen egy asztalkához lépett, megrázta az onnan felvett csengőt és harsány hangon elkiáltotta magát:

— Hölgyeim, szót kérek!

Meglepett csend támadt. A vendégek megütközve néztek össze. Mit jelent ez? Hát nem teára, hanem titokzatos célú ülésre hívták őket? Krisztina különcködését már régen ismerték, kíváncsiak voltak, miféle újabb ötletet süttött ki?

Krisztina még egyszer csöngetett, komoly, szigorú arccal pillantott végig a hölgyeken, egy kis hatásos szünetet tartott, azután Franz főlakáj felé fordulva így szólt:

— Ameddig a tanácskozás tart, szünetel a felszolgálás. A vendégeken kívül senki sem tartozik a szalonban!

Franz meghajolt és parancsoló pillantást vetett a többi inasra. Valamennyien kimentek és betették maguk mögött az ajtót.

Újabb pillanatnyi szünet. A vendég-hölgyek valósággal rosszul lettek a kíváncsiságtól.

— Kedves barátnőim! — kezdte most újra Krisztina.

— Halljuk! Halljuk! — sürgették türelmetlenül.

Krisztina egy kicsit a torkát köszörülte, megvárta, amíg ismét feszült csend támadt s az után beszélni kezdett:

— Kedves barátnőim! Tekintsetek szét ebben a teremben. Vegyétek szemügyre egymást és megállapíthatjátok, hogy végre egymás között vagyunk. Mert, amint látjátok, csupa olyan hölgyet hívtam meg, akiket az általános izlés csúnyának szokott nevezni!

Mozgás támadt, többen hangosan méltatlankodtak.

— Mit jelent ez? Kikérjük magunknak! Gyerünk! Hiszen ugrat bennünket!

Bittner Borbála ingerülten ugrott fel:

— Sértegetni akarsz bennünket?

— Ellenkezőleg, — tiltakozott Krisztina. —

A bennünket ért sérelmek és sértések ellen akarok harcot hirdetni! Türelem, barátnőim. Nézzetek rám, hiszen láthatjátok, hogy joggal vállalhattam ebben a gyülekezetben az elnöki tisztséget. És csak nem gondoljátok, hogy magamból is gunyt akarok üzni?!

— Ez igaz! — bólintott Günther kisasszony, aki titokban sokkal szebbnek tartotta magát Krisztinánál.

— Ime, — kiáltotta lelkes szónoki hangon Krisztina — ebből a felzudulásból is láthatjátok, hogy a sok méltatlan csipkelődzés és guny mennyire végsőkéig feszítette már idegességünket és milyen érzékennyé tett bennünket. De ideje, hogy végét vessük ennek a türhetetlen állapotnak!

— Ugy van! — zugták most már helyeslően a hölgyek, ámbár fogalmuk sem volt még, hogy hová akar a szónok kilyukadni?

— Ha egy pillantást vetünk a történelemre,

— folytatta Krisztina — úgy nyomban megállapíthatjuk, hogy az emberiség igen gyakran kényszerült revízió alá vonni és megváltoztatni olyan tételeket, melyeknek szentségéről és örökérvényéről azelőtt meg volt győződve. Néhány évszázad előtt még vérpadra hurcolták, aki azt állította, hogy a föld mozog. A fizikára, természettudományra, lélektanra, orvostudományra, kémiára, technikára vonatkozó régebbi alaptörvényeket szinte egytől-egyig megváltoztatták az utolsó két évtized felfedezései. Ki meri hát mondani, hogy csak éppen a szép és csunya fogalmáról felállított esztétikai szabályok csálhatatlanok, helyesek és örök életre szólók? Nos, én kimondom és nyomban bizonyítani is fogom, hogy egyetlen téren sem vétkezett többet az emberiség, mint éppen e kérdésekben.

Óriási izgalom, nagy mozgás, élénk felkiáltások: Halljuk! Halljuk!

— Felesleges különösebben bizonyítani, hogy abban a kérdésben, hogy mit tartunk szépnek, rendkívüli szerepet játszik a megszokás, a tömeg-szuggeszció, képzelődés. A páviánt, ugye bár, mindnyájan rutnak tartjuk? Holott egészen bizonyos, hogy a pávián-anya a saját kisdedét tartja a világ legszebb teremtményének. Ilyen pávián-csemeték voltak az ősemberek is. Mai szemmel nézve, valamennyi emberösünk rettenetesen rut, visszataszító szörnyeteg volt. Akkoriban tehát elragadóan bájosnak és szépnek tartottak olyan nőket és férfiakat, akiket ma borzalmas félállatoknak nyilvánítana a közizlés. Ebből tehát nyilvánvaló, hogy a szépség nagyon

Is tágítható, ruganyos fogalom. Hogyan alakult ki a női szépség fogalma? Nyilvánvaló, hogy erőszakkal, csellel, hatalmi harccal. Durva izmu, gyilkos barbárok, félelmes hímek előszeretettel hódoltak bizonyos tajtāju nőknek és divatba hozták azokat. Mindenki olyan nőt keresett, mint a félelmetes nagyur. A nők hamarosan észrevették az ebből származó előnyt és azok, akik ezt a primitív, barbár férfiülzést leginkább megközelítették, kinevezték magukat szépeknek és igyekeztek minél jobban háttérbe szorítani a másfajtāju nőket. A szerelmi győzelmet, — amint tudjátok — a legrégibb időben a hímek egymással való élet-halálharca döntötte el. A nők elszaporodásával kapcsolatban azonban már minden hímnek volt nője és így nem lett volna értelme a további harcnak. Kitalálták tehát a szép nők fogalmát. Azt mondták, hogy csak bizonyos fajú és típusú nők szerelme érték. Csak azokért érdemes harcolni. És kinevezték, gunyolták azt a férfit, aki beérte a másfajta nőikkel, a csunyákkal. Így azután megint nem volt elegendő nő és a férfiak tovább harcolhattak egymással. A magát ilyen ravasz módon szépnek nyilvánított nőcsoport gondoskodott arról, hogy babonával, női furfanggal, megvesztegetett írók, festők és szobrászok segítségével csak magának csináljon reklámot. Ezzel a durva szemfényvesztéssel és erőszakkal sikerült csak állandósítaniok az emberiségnek ezt az alapvető tévedését, mely ellen pedig éppen a legkiválóbb gondolkozók lázadtak fel. Gondoljatok Richelieure, aki az aszszonyi test mulandó szépsége felett a szellemes-

ség fölényét hirdette. De idézhetném Kantot, Hegelt, Schoppenhauert, Nietzschét és Spencert, akik valamennyien hiuságosnak, értelmetlennek és károsnak bélyegezték a női szépség-kultuszt és műveikben ismételten kifejezést adnak ama nézetüknek, hogy e téren súlyos eltévelyedésekkel állunk szemben. És valóban, csak az évszázadok folyamán megkövült előítélet, a hipnotikus erővel ható tömegszuggesztió lehet az oka annak, hogy a másvonalu és formájú nőket tartják szépeknek és nem bennünket! De amint meg lehet dönteni más kérdésekben az évezredes babonákat, úgy nem lehet akadálya annak sem, hogy felnyissuk végre az emberiség szemét és megtanítsuk őket a helyes látásra! És én ezenel kimondom, hogy lesz erőnk, bátorságunk és hatalmunk beh bizonyítani, hogy mi és a hozzánk hasonlóak a szépek és akik eddig ezt a jelzőt bitorolták, csak tömegbódulatból és butaságból tarthatták fenn uralmukat. Talán meg vagytok lepetve, megdöbbentek a feladat látszólagos nagyságától, de higgyétek el, hogy sokkal egyszerűbb lesz a siker megvívása, semmint gondoljátok!

Az izgalom a tetőpontra hágott. Rosner kisszorongó idegességében felborította az előtte álló teáscsészét. Trautenheim Helén csuklani kezdett, Wallendorf Viktória pedig az orrát fujta. Krisztina csengetett.

— Csendet kérek! — mondotta erélyesen.

Még néhány halk felkiáltás hangzott: Óriási! Szenzáció!

Azután helyreállt a nyugalom, az elnöknő folytatta a beszédet.

— Az első és egyuttal döntő lépés is: divatba kell hoznunk magunkat. Ez pedig egyáltalában nem lesz nehéz. Legalább kétmillió olyan duz-gazdag nő van, aki a mi csoportunkba tartozik. E nők mindegyikének sürgős kötelessége, hogy magát kiváló festőkkel megfestesse és magáról fényképeket készíttessen. A festményeknek ott kell lógniuk a tárlatokon és a fényképekkel el-árasztjuk a világ valamennyi képeslapját. Állan-dóan, mindig és mindenütt a mi arcunkkal fog találkoznia a közönség és a fényképek alatt hi-zelgő jelzők, dicsérő sorok lesznek. W. minisz-ter szép leánya. Z. kormányfőtanácsos bájos menyasszonya. Y. bankár felesége legujabb pá-rizsi divatruhájában. Ugyanakkor összekötteté-sünkkel, pénzzel és szivós akarattal, birtokunk-ba vesszük a szinpadot is. Színházban, kabaré-ban, mindenütt, ahol a női szépségnek döntő sze-repe van, elhelyezzük néhány tehetséges kartárs-nőnket. Hiszen számos példát sorolhatnánk máris fel, hogy hány csunya nő lett már világhírű a szinpadon. Gondoljatok Mária Orskára, Elisa-beth Bergnerre, Heléne Thiemingre . . . Büsz-kén, határozottan, önérzetesen leszünk min-denütt jelen. És azután következik a második lé-pés: pénzzel, csellel és ha kell, terrorral is, olyan cikkeket iratunk magunkról a divatos írókkal, melyekben az új, modern izlés szépség-ideáljaként szereplünk! Számos sorstársnőnk édesatyjának van nagy ujságvállalata vagy könyvkiadó üzlete. Ezek leszerződtetik a szüksé-

ges írókat és megadják nekik a kellő utasításokat. A tekintélyek mindenütt és állandóan a mi dicséretünket fogják zengeni. Ez lesz a mi nagy lázadásunk, az ellen-szuggesztió, amely újjá formálja a világ izlését. Ismétlen, nem lesz nehéz győznünk, mert hiszen mindenki tapasztalhatta már, hogy milyen kevés embernek van önálló, egyéni, határozott izlése. A legtöbbnek az tetszik, amiről a szaktekintélyek azt mondják, hogy szép, vagy ami divatban van. A világ izlését alig néhány ezer ember irányítja. Néhány szabó, esztétikus, festő és divathölgy. A nagy tömeg nem a látás, hanem a tekintély alapján dönt a szépség kérdésében. Amint már mondtam: a szuggesztiók hatása alatt áll. A szuggesztálás pedig az erő, a nagyobb akarat kérdése. Ha nem hagyjuk magunkat elnyomni, hanem mi fejtjük ki a nagyobb hipnotikus erőt, úgy rövidesen világszerte megünnepelhetjük a diadalunkat és a férfiak boldogok lesznek, ha legkisebb kegyünkre is méltatjuk őket! . . .

A mérték betelt. Ennél többet már nem lehetett csendben és nyugodtan meghallgatni. A nők felugrottak és sikongva, kacagva, lelkesen, kipirultan ölelték, csókolták, majdnem szétszedték Krisztinát. Évtizedek óta visszafojtott keserűség, irigység, világgyűlölet, tájdalom és kétségbeesés változott át hirtelen ujjongó reménnyé és szökött robbanó akarásba. Máris gőgös önérzet feszítette keblüket. Nevek és ötletek röpködtek a levegőben, mindenki ismert néhány előkelő társadalmi nagyságot, akit a sorompóba

akart állítani. Elhatározták, hogy a világ minden városában fiók-egyesületeket alapítanak, egymást támogatják, szerelmi céljaikat kölcsönösen előmozdítják. Felsenheim Flóra azt a kérdést vetette fel, hogy mi lesz az új egyesület neve? E körül viharos vita indult meg és végre is Bittner Borbála ötletét szavazták meg, aki azt javasolta, hogy a „Helyes Izlésért Küzdő Nők Világszövetsége” elnevezést fogadják el.

Hillebrand Dóra kért most szót.

— Kedves bajtársnők! — mondotta. — Mai összejövetelünk és elvi állásfoglalásunk nem lenne teljes, ha azt nem egészitenénk ki férfiúi vonatkozásban is. A női szépség-ideál megváltoztatásával kapcsolatban természetesen meg kell változnia a férfi-ideálnak is. Hadat kell üzennünk a film-gladiátoroknak, a hetyke bajuszos Don Juanoknak, a buta sportfiu-típusnak, a negédes dandyknek . . .

Hillebrand Dóra nem jutott tovább. Viharos, minden oldalról felzúgó ellentmondás némitotta el. Végre is Krisztinának sikerült erélyes csendgyűrűzással néhány hivat teremténie, akik erélyes „Halljuk az elnöknőt!” felkiáltással nagy nehezen csendet teremtettek.

— Hillebrand Dóra kartársnőnk, — mondotta Krisztina — végzetes tévedésben van. Mert ami igazság a nőkre, az nem igazság egyuttal a férfiakra is. De még ha ez nem is így volna, akkor sem lehet egyszerre megváltoztatni a mai helyzetet. Bizonyos átmenetet kell teremtenünk. Először csak a mi szépségünket kell elismertetni. Am ennek teljességéhez és eredményességéhez

éppen az szükséges, hogy a ma divatos nőhódítók és szépnak nevezett férfiak nekünk hódoljanak és ne ellenlábasainknak! Mi nem teszünk különbséget, kivétel nélkül valamennyi férfit meg akarjuk hódítani, mint ahogy ezt a most még a mi helyünket bitorló nők teszik.

— Ez az! Ugy van! Helyes! Jól beszélt! — kiáltották lelkesen a hölgyek.

Wanda, Nóra és Klára, — Krisztina régi barátnői — az elnöknő nyakába borultak és szenvedélyes csókokat cuppantottak rá.

— Ez a tuláradó indulat, — mondotta Krisztina, mikor végre ismét szóhoz jutott — amelylyel szavaimat fogadtátok, bizonyítja legjobban, hogy mennyi titkos regény, igazságtalan tragédia játszódott le eddig a színpalak mögött, melyről resteltetek szólni. De mindez másképpen lesz ezentúl!

E pillanatban megszólalt a házi telefon csengője. Krisztina odament, füléhez illesztette a kagylót és néhány halkán suttogott szó után sápadtan, látható izgalommal fordult barátnői felé:

— Bocsássatok meg, az ülést berekesztem, sürgős, váratlan látogatóm érkezett. Kérlek, gondolkozzatok azon, amit mondtunk és holnap délelőtt egy szűkebb bizottság, amelynek kívülem Bittner Borbála, Günther Katalin és Felsenheim Flóra lesznek a tagjai, megkezdi az előkészítő munkát.

— Éljen az elnöknő! — kiáltották a hölgyek lelkesen és kifelé indultak.

Amikor a hallban Helén, a szemtelenül csinos

kis szobalány, felsegítette Bittner Borbála belépőjét, Borbála végignézte, azután Hillenrand Dóra felé fordulva feltűnő hangossággal jegyezte meg:

— Mit szólsz, milyen csunya nő? Nem értem, hogyan lehet ilyen felfogadni!

8.

Tannenburg Edgar gróf a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig Battenberg Fritz báró bizalmas előadását, mellyel Sawaky Ytoval való párbeszédét ismertette. Tannenburg gróf meggondolt ember volt, aki elvként állította fel azt a szabályt, hogy az ember mielőtt nyilatkozik, vagy szivjon egy mélyet szivarjából, vagy igyél egy pohár likőrt. Ő rendszerint mind a kettőt megcselekedte és állítólag ennek köszönhette, hogy sohasem mondott elhamarkodott véleményt. Gömbölyű, alacsony, kopasz emberke volt, a szemei ravaszul pislogtak és híres volt arról, hogy minden anekdotát ismert. A német kancellárt is megneveltette már néhányszor és a gonosz nyelvek szerint inkább kitűnő anekdotáinak köszönhette sikereit, mint diplomata tehetségének. De kétségtelenül nagy tekintélye volt, melynek megteremtésén azonban szintén nem kellett sokat fáradnia. Távoli rokonság fűzte az uralkodóházhoz és majdnem minden főuri családban volt vagy egy nagynénje, vagy sógora, unokabátyja. Makacs és bosszuálló volt, aki, ha megharagudott valakire, nem nyugodott addig, amig hatalmas összeköttetései révén súlyos kellemetlenséget nem okozott az illetőnek.

Battenberg elbeszélése kissé hosszúra nyult és Tannenburg gróf már az ötödik pohár cointreau-t hörpintette fel, hogy elméjét élesebbé tegye. Néhány érthetetlen szót dünnyögött időnkint, arcan váltakozva hol meglepett, hol gunyos mosoly látszott és végre, mikor Battenberg felizgulva, várakozásteljesen elhallgatott, így szólt:

— Kedves Fritz, tudod, imádom a női szépséget és magam is nagy szakértője vagyok annak. De éppen ezért sokkal ingatagabb alapnak tartom, semhogy arra építhetnénk politikai terveinket!

A gróf, — mint mindig, mielőtt kimondta a végső nézetét — pillanatnyi szünetet tartott és egy újabb pohárka likőrt hajtott fel.

— Barátom, — mondotta azután méltóságteljes, ellentmondás nem tűrő és a kérdést végleg elintéző hangon — szerintem az ügynek kalandor ize van!

Battenberg élénk tiltakozó mozdulatot tett:

— De kérlek, elfelejted, hogy Sawaky világhírű tudós. Képtelenség, hogy bármilyen csalási kísérletben részt vállaljon.

— Politikai bérénc!

— Micsoda politika lehet abban, ha megszépíti a nőket? Végre is titkos rendőrségünk útján minden lépését megfigyelhetjük. Mődukban van a legpontosabban ellenőrizni, hogy szépitési kísérletein kívül foglalkozik-e mással, érintkezik-e gyanus egyénekkel?

Tannenburg gróf gunyosan kacagott.

— Micsoda naivság! Drága Fritz, jegyezd meg, hogy a világon nincsen olyan ember, aki

ne szeretne megszépülni. Bevallom, magam is naponta dögönyöztetem magamat és kölnivize-fürdőket veszek. A 'ogaimat nem arannyal tömetem, hanem platínával. Szóval, Sawaky doktornak igen kényelmes és könnyű dolga lesz, ha bárkivel akar érintkezni. Egyszerűen ráfogja, hogy a paciense. Mint a szépitészet koronázatlan királya, belopja magát minden szalonba, mit mondjak? még a külügyminiszterhez is, mert hiszen éppen tegnap mondta nekem Kurt barátom, hogy kétségbeejtően öregszik, ami annál nagyobb haj, mert éppen most szeretett bele egy kis francia táncosnőbe. A lelkiismertetét még csak megnyugtattja, hogy szerelmileg Franciaország felé orientálódott, mert azt mondja, hogy a külügyminiszternek minél több külföldi kapcsolatot és jó viszonyt kell teremtenie. És ő ezt a barátságát jó viszonynak tartja. Ám az arcán levő ráncokon már nem tudja tul tenni magát. Ő is fiatalodni akar. Sawaky ur, illetve megbízói igen kitűnő helyen próbálják tehát elhelyezni az első robbanó akná!

Battenberg heves mozdulatot tett, válaszolni akart, de Tannenburg megragadta a kezét, visszanyomta karosszékébe és egy pohár likőrt tett eléje.

— Mielőtt válaszolsz, igyál. Nem szeretek olyan emberekkel vitatkozni, akik feltűnő hátrányban vannak velem szemben.

Battenberg ivott és meglepetten állapította meg, hogy valóban nyugodtabb lett.

— No, most már beszélhetsz! — biztatta a gróf.

— Kedves gróf uram, — mondta Battenberg — nem adhatok teljesen igazat. Amit mondasz, az csak gyönyű, amely lehet, hogy igaz, lehet, hogy nem. Ám ezzel szemben a kitűnő előnyök egész sora áll, melyeket nem szabad elmulasztanunk. Ha igaz, amit Sawaky mond, hogy megoldotta a szépség és hosszú fiatalság kérdését és az ebben rejlő mérhetetlen anyagi lehetőséget Németország javára akarja gyümölcsöztetni, úgy nekünk nincs jogunk ezt elláritani magunktól.

— Hm, és olyan biztos, hogy Sawaky ur csakugyan igazat mondott?

— Felajánlotta, hogy bárkit hajlandó meg-
szépíteni.

— Csakhogy én senkiben sem bízom. Csalás, szemfényvesztés, összejátszás . . . ej, a trükkök száma és faja kifogyhatatlan . . .

— Kivéve egy esetet!

— Melyiket? *Magyar Széchenyi Könyvtár*

— Ha megfordítjuk az egész dolgot és mi lépünk támadásba!

— Hogy érted ezt?

— Hogy egyik bizalmasunkat küldjük Sawakyhoz. Aki okos, élesszemű és mindenről beszámol. Nos, kit ajánlanál, kire gondolsz?

Tannenburg gróf jóízűen felkacagott:

— Barátom, annyi csunya nőt ismerek, hogy valóban nehéz a választás.

— De ne feledd . . . csak hozzánk tartozó, egészen megbízható hölgyről lehet szó.

Tannenburg a változatosság kedvéért nem ivott, hanem a szivarjából szippantott elgondol-

kozva, mielőtt válaszolt. Arcán bizonyos zavar tükröződött.

— Mondd, kérlek, — fordult Battenberghez — feltétlenül szükséges, hogy az illető hölgy csunya legyen?

— Természetesen. A szépet felesleges megszépitni.

— Ugy gondolom, ha az illető egyébként bájos, vonzó egyéniség, csak bizonyos apró rendellenességei vannak . . . hiszen teljesen elegendő az ilyen apróságok korrigálása is. Ebből is megállapíthatjuk, hogy mit tud Sawaky.

— Szóval van már jelölted?

— Csunya nem, de megbízható igen.

— Akinek, izé, ilyen apró rendellenességei vannak?

— Tulajdonképpen szóra sem érdemesek, sőt talán kár is azokon változtatni, mert lehet, hogy éppen ezek fedik egyéniségét és teszik érdekessé.

— Kire gondolsz?

— A leányomra, Krisztinára!

— Remek! — kiáltott elragadtatva Battenberg.

Tannenburgot kissé bosszantotta ez a lelkesedés és nyomatékosan jegyezte meg:

— Természetesen csak egészen kis beavatkozást engedek meg, nem szeretném, ha mai harmonikus külsejét lényegileg megváltoztatnák.

— Mindezt leghelyesebb lesz Krisztina kisaszonnyal személyesen megtanácskozni, — vélte Battenberg.

A gróf helyeslően bólintott. Becsöngette az

lnast és megparancsolta, hogy küldje be Krisztina kisasszonyt.

Krisztina izgalomtól kipirulva, mosolyogva lépett be és egyenesen Battenberg felé sietett, üdvözlésre nyújtott kézzel.

— Negyvenkét barátnőmet hagytam el a maga kedvéért! — mondotta — és ez felelősséggel jár. Kötelessége, hogy olyan dolgokról beszéljen, melyek kárpótolnak az elmulasztottakért!

— Minden más esetben kétségbe estem volna a feladat súlyosságán, de ma valóban szenzációval jövök!

Tannenburg gróf titokban megrángatta Battenberg kabátját:

— Vigyázz! Csak tapintatosan! — sugta.

Krisztina mosolya még édesebb lett, a szemé csillogott.

— Négyszemközt akar velem beszólni, vagy a papa is jelen lehet?

— Igen, annál inkább, mert a papa már tudja, hogy miről van szó.

Krisztina ujjongó örömmel csapta össze a kezét:

— Igazán? — kiáltotta szerelmesen és elragadtatva — maga beszélt a papával . . .

Battenberg majdnem elvágódott ijedtében.

— Teremtő Isten, — gondolta magában. — Krisztina azt hiszi, hogy a kezét kértem meg!

És villámgyorsan, az utolsó pillanatban, mielőtt Krisztina még túláradó boldogságában a keblére vethette volna magát és jóvátehetetlen helyzetet teremtett volna, sietett közbeszólni:

— Igenis, Krisztina kisasszony, hízalmas politikai szolgálatot kell tenniel

— Politika? — kérdezte csalódottan, kihűlve és bosszankodva Krisztina.

— A haza érdekében! — tette hozzá nagy-képűen Battenberg.

Krisztina leült egy karosszékbe, fanyar arc-cal és teljesen érdektelenül.

— Beszéljen! — mondotta.

Battenberg egyszerre megzavarodott. Nem tudta, hogyan kezdje. Félt, hogy tapintatlanságot fog elkövetni. Tannenburg gróf észrevette a kínos helyzetet és segítségére sietett.

— Kedves leányom, — mondotta — a haza áldozatot követel tőled. Egy ember, akiről még nem tudjuk, hogy tudós, szélhámos vagy politikai ügynök-e, mérhetetlen gazdagságot ígér Németországnak. Mi azonban előbb próbára akarjuk tenni!

— El kell csábitanom talán? — kérdezte ismét felélénkülve Krisztina. — Ha a hazáról van szó...

— Nem... nem! — sietett közbevágni a gróf.

— Valóban nem tudom, micsoda furcsa, titokzatos dolgaitok vannak! — mondotta Krisztina bosszankodva.

— Ez a tudós — folytatta a gróf — azt állítja, hogy feltalálta a szépség csálhatatlan gyógyszerét... a titokzatos eljárást, amely mindenkit megszépít...

Krisztina gőgösen emelkedett fel:

— Mit érdekel ez engem? Nem vagyok ugyan hű, de talán szépülési kísérletekre mégsem va-

gyok alkalmas médium. És egyébként is, hátha ez az ember kuruzsló, aki elcsufít, megpörköli a bőrömet, anyajegyeket éget belém?... Nagyon csodálom, apa, hogy tulajdon leányodat ajánlod fel efféle kísérletekre. Ilyen kérelmet legfeljebb a férjem, vagy mondjuk a vőlegényem terjeszthetne elém, akinek joga van azt követelni, hogy az izlése szerint alakuljak át, bár erre...

— Semmiféle szüksége nincsen, Krisztina kisaszony! — bókolt Battenberg.

— Krisztina, az ember, akiről beszélek, nem kuruzsló, hanem a világ egyik legnagyobb tudósa, akinek a neve előtted sem ismeretlen.

— Ki az?

— Doktor Sawaky Yto!

Krisztina megszédült és lélekzet után kapkodott. Csupa felgyulladt izgalom, elragadtatás volt.

— Sawaky... — dadogta — Sawaky Berlinben van?

— Igen. Itt akarja kísérleteit folytatni. Berlin a világ központja és zárándokhelye lesz. Új aranyfolyam indul meg, amely az államkasszába folyik és te lennél az első...

Tannenburg gróf megakadt, a likőröspohár után nyult, nem találta meg a helyes kifejezést, félt megsérteni leánya érzékenységét. De Krisztina így is megértette, hogy miről van szó. Kétségbeesetten ugrott fel és izgatottan járt fel és alá.

— Istenem, ha csak két órával előbb tudom vagy sejtem ezt! De most már nem lehet!... Késő!...

A gróf és Battenberg elképedve néztek Krisztinára.

— Mi történt? Miről beszélsz? — kérdezte édesatyja.

— Nem hagyhatom el áruló módon a zászlót, melyet én emeltem fel! — mondta Krisztina, aki nem törődött azzal, hogy a két férfi még értelmetlenebbül bámul rá.

— Krisztina kisasszony, — szólt Battenberg — legyen kegyes és magyarázza meg világosabban szavait!

Krisztina végre leült. Arcán mély szomorúság tükröződött.

— Értse meg, báró ur, éppen most alakítottam meg ama nők világszövetségét, akik a mai izlés szerint Sawaky szépítő kurájára szorulnak. A szövetség célja minden módon és eszközzel meggyőzni az emberiséget arról, hogy súlyos vak-ságban él, mert valójában és a helyes izlés szerint éppen a mellőzött nőket kell szépeknek itélnünk!

— Kisasszony! — kiáltott fel Battenberg — önnek tökéletesen igaza van. Ámde mikor a szövetség megalakult, még nem tudta, hogy Sawaky kísérletei sikerrel jártak és így a harcüzenet jogos és szükségszerű volt. De most egészen más a helyzet. Gondolja meg, kérem, sokkal könnyebb és célszerűbb minden harc és fáradság nélkül beilleszkedni a már fennálló keretekbe, mint forradalmakat végigharcolni. Egy órával előbb még nem lehetett volna ezt az eggyéolvadást megvalósítani, de most már semmi akadálya sincsen. Ennélfogva önnek, mint a szövetség elnöknőjé-

nek, éppen az a kötelessége, hogy saját személyén próbálja ki: megoldható-e így is a kérdés? Ha a kísérlet sikerrel jár, úgy a kész eredmény-nyel lép barátnői elé, akik bizonyára hálásan fogadják ezt a megoldást.

Krisztina arca felderült:

— Igaza van. Ha nem önzően cselekszem, hanem a közjóért áldozom fel magamat, akkor nem érhet szemrehányás. Áruló csak akkor lennék, ha a többieket kizárnám abból a lehetőségből, hogy ugyanezen az uton kövessenek!

— Ugy van! — helyeselt Tannenburg gróf. — Kedves Fritz, — fordult Battenberg felé — ez-uttal csodálatos éleslátással ítélted meg a helyzetet.

— Eszerint — szólt Krisztina — jelentse Sawakynak, hogy kész vagyok magamat a kísérletnek alávetni. És ne felejtse el, kedves Battenberg, hogy ezt az ön kifejezett kérelmére tettem és így bizonyos mértékben felelős minden következményért.

Battenberg mélyen meghajolt és megcsókolta Krisztina kezét. Azután bucsut vett és elsietett a grófi palotából.

Az utcán mindenekelőt elővette zsebkendőjét és megtörölte a homlokát. Nagyon nyugtalan volt a lelkiismerete. Valahogyan úgy érezte, hogy Krisztinával félig-meddig eljegyezte magát. Krisztina elég világosan megmondta, hogy az ő kedvéért veti magát alá a szépítő kurának. Sőt úgy tüntette fel a dolgot, hogy Battenberg egyenesen kérte erre. Már pedig ilyen bizalmas természetű kérelmet csak a férjnek vagy a vőlegénynek van

joga előterjeszteni. Igen, ezt is így mondta Krisztina!

Battenberg mérgesen csettintett ujjával.

— Szép kis kelepce! — mormogta.

Végiggondolta egész napját. A támadó, vakmerő, gyönyörű Friderika jutott eszébe... azután Krisztina félreismerhetetlen célzásai... és végül Lotte! Ah, igen! Hozzá kell menekülni, felüldülni. És különben is, Lotte kereste őt, sürgős mondanivalója van, kötelessége rendelkezésére állni. Battenberg autóba ült és bemondta a Viktória-penzió címét.

9.

Boncz András délután négy órakor a penzió szobalányával gyönyörű krizantémeket küldött Lotte szobájába és megkérdezte, hogy meglátogathatja-e? Lotte visszaüzent, hogy köszöni a virágokat, de fáj a feje, ideges, senkit sem fogadhat.

Délután öt órakor Boncz egy kiló csokoládébont és két aszpirintablettát küldött Lottenak egy kis cédula kíséretében, melyen ez állt: „Jobban van már? Nagyon aggódom és szeretnék beszélgetni magával. András.” Lotte szintén írásban válaszolt. Azt írta egy névjegyre: „Kedves András, rémes hangulatban vagyok, nem tudok embereket látni. Majd holnapra, remélem, megint fogadóképes leszek. Figyelmességét köszöni, a viszontlátásig, Lotte.”

Félhétkor Boncz új követet küldött. Ezuttal két színházjegyet mellékelte leveléhez, melyben ezt írta: „Aki rosszkedvű, annak mulatni kell. Jegyet vettem a No no Nanettehez. Azt mondják, hogy az

ember halálra kacagja magát. Kérem, öltözzék és jöjjön azonnal. Ezt egyébként orvosi kötelességévé is teszem, mert vérmes ember vagyok és egy ilyen szörnyen vidám dolgot, melynél a kacagástól megüthet a guta, nem nézhetek meg orvosi kíséret nélkül. Okvetlenül várja: András.”

Két perc muiva megjött a válasz.

„Kedves András, magát nem azért küldték Berlinbe, hogy minden pénzét rám költse. Ne küldjön tehát több ajándékot és különben is kérnem kell, hogy legyen tekintettel hangulataimra és alkalmazkodjék kéréseimhez. Ma nem találkozhatunk, csak holnap. Lotte.”

Boncz le volt sujtva, de nem adta fel a küzdelmet. Kilenc órakor új levelet adott át a szobalánynak, aki azonban kijelentette, hogy Lotte kisasszony szigoruan megtiltotta neki, hogy a nagyságos ur leveleit bevigye. András zavartan dűnnyögött valamit, de kemény fiu volt, aki konokul keresztülvitte akarátát. Felvette a telefonkagylót és egy boyvállalathoz telefonált. Néhány perccel utóbb már ott is állt előtte feszesen tisztelegve az egyenruhás boy.

— Ezt a levelet — mondotta András — beviszed ide a szomszéd szobába és azt mondod, hogy az illető ur sürgős választ kér!

Lotte félig nevetve, félig bosszankodva olvasta a levelet:

„Apám dussgazdag, nyugodtan költöthetek. Utolsó levele óta éhségstrájkba kezdtem. Csak akkor fogok vacsorázni, ha velem jön. Orvosi esküjére emlékeztetem! Önnek kötelessége segíteni szenvedő embertársain és én iszonyuan szenvedek.

Nemcsak a gyomrom korog, hanem a szívem is sajog. András."

Lotte mérgesen firkantotta egy szelet papírra a választ:

"Kozmetikus vagyok és nem belgyógyász. Semmi közöm az esetéhez! Lotte."

András lehangoltan ült egy karosszékbe.

— Szerelmes! Biztosan megint Battenbergre gondol! — sóhajtott keserűen. És elhatározta, hogy idetelepszik Lotte ajtaja elé és addig nem eszik, nem alszik, amíg nem beszél vele. Arra azonban nem tett fogadalmat, hogy nem is iszik és nagy üveg konyakot állíttatott maga elé. És hogy az idő gyorsabban muljon, patience-kártyát rakott.

Féltizkor egy magas, szőke, elegáns ur lépett a hallba. András egy pillantást vetett rá.

— Bizonyára új lakó! — gondolta magában.

Az ur kissé zavartan nézett körül és mert Andráson kívül senkit sem látott, hozzálépett és köszöntötte.

— Bocsánat, uram, — mondotta — Kaiser Lotte doktorkisasszonyt keresem!

András meglepetten és kissé gyanakodva mérte végig.

— Azt hiszem, uram, hogy hiába fáradt!

— Hogyan? Nem itt lakik?

— De igen. Az ötös szobában. Ambár stilusosabb lenne, ha 13. lenne a szobaszáma. Amint azt egyébként nyomban tapasztalni tetszik majd!

Az idegen csodálkozva nézett Andráusra, aztán vállat vont és bekopogott az ötös számú aj-

tón. Abban a pillanatban ingerült, éles hang csattant fel belülről:

— Miféle tolakodás ez? Megmondtam, hogy nem fogadom!

András majdnem megpukkadt nevetésben. Boldog volt, hogy más is megjárta. Annál meglepettebb arcot vágott az idegen.

— Mi ez? — dadogta — nem értem!

— A doktorkisasszony azt hiszi, hogy én kopogok! — magyarázta András. — Ugyanis délután négy óra óta próbálok bemenni hozzá. Amint látni méltóztatik, meglehetősen előnyömben már önnel szemben.

Az idegen kezdte érteni a dolgot. Arcán könnyű mosoly suhant át.

— Hm, engem talán mégis fogad. Meg kell próbálni.

A házitelefonhoz ment és az ötös számú szobát kérte. András mérgesen a homlokára csapott. Hogy ez neki nem jutott az eszébe! A házitelefon!

— Halló, maga az, Lotte? Itt Battenberg... itt vagyok az előszobában!

Andrásnak leesett az álla. Ugy érezte, hogy véres és felháborító igazságtalanság történt vele. De nem volt ideje elmélkedni, mert az ötös szoba ajtaja felpattant és a küszöbön legigézőbb pizzamájában Lotte jelent meg. Arcán félreismerhetetlen öröm és izgalom. A hangja meleg volt és remegő, amint Battenberget köszöntötte.

— Kedves... milyen régóta vártam!

Battenberg kezet csókolt és gyönyörködve nézett végig Lottén:

— Még mindig olyan szép, mint mikor utóljára láttam!

— Kérem, — mondotta Lotte — foglaljon helyet, nyomban jövök, csak átöltözködöm!

Visszasietett szobájába és becsukta maga mögött az ajtót. Andrást észre sem vette. Battenberg elégedetten ült a klubfotelbe és szivarra gyujtott. András mérgesen kapkodta össze kártyáit és gunyos udvariassággal hajolt meg:

— Elmegyek... nem akarom önöket zavarni! Battenberg könnyedén biccentett fejével.

— Ön gentleman, uram! — jegyezte meg.

Andrásnak nagy kedve lett volna valami mászás gorombaságot mondani, párbajt provokálni, de érezte, hogy ezzel örökre elvesztené Lottét. Már pedig azért is megmutatja... övé lesz itt még az utolsó szó.

Lotte visszajött. Meggyvörös velourruha volt rajta, dus ezüst diszitással. Amiből a tapasztalt férfi nyomban megállapíthatta, hogy Lotte tet-szeni akar és... szerelmes.

— Bocsásson meg, hogy délelőtt nem fogadhattam! — kezdte Battenberg.

— Talán jobb is így — mondotta Lotte. — Az a délelőtti találkozás, amely megelőzte az enyémet, lehet, hogy tisztázta a helyzetet.

— Ön ismeri Sawaky doktort?

— Nem, én Müller Friderikát ismerem. Együtt jártunk az egyetemre.

— Ah, akkor hát igaz, hogy a hallgatónőm volt!

— Több volt annál! Szerette magát! De hiszen bizonyára nyilatkozott erről.

— Ugyan, hová gondol. Igen komoly államügyekről beszéltünk!

— Szerelemről beszéltek, Fritz!

Battenberg megütődve nézett Lottéra.

— Nem értem... hogy mondhatja...

— Akármiről beszéltek, a szerelemről volt szó! — vágott közbe szenvedélyesen Lotte. — Oh, ismerem Friderikát, tudom, milyen vakon, fanatikusan és makacsul tör célja felé. Minden, amit mondott, eszköz ehhez a végső célhoz. Kérem, ne tagadja, vallja be, hogy ez így volt!

— Két év után — mondta csalódottan Battenberg — erről beszél?

Lotte kinzottan nézett a férfira:

— Hát nem érzi, nem érti, hogy Friderika magát akarja elrabolni... tőlem!

— Lottel... Doktorkisasszony!... — mondta gyengéd szemrehányással Battenberg.

— Eh, mit bánom én a doktorságot, a diplomát! Hát a diplomás férfiak, a legkiválóbb államférfiak, uralkodók, tudósok, nem voltak soha szerelmesek? Miért csak éppen tőlünk, diplomás nők-től kívánják, hogy mindig józanok, fölényesek legyünk. Oh, hiszen elég ideig voltam az. Menynyit szenvedtem, Fritz, két év alatt... Teremtő Isten, ha tudná!

A kerevetre ült és hevesen zokogni kezdett. Battenberg kinos zavarban volt

— Mi történt? — kérdezte riadtan magában. — Valamennyi nő döntő rohamra indult ma ellenem.

De igyekezett legyőzni izgatottságát és nyugalmat erőltetett magára.

— Kérem, csillapodjék, hiszen azért jöttem, hogy barátilag beszélgessünk és megkérdezzem: mit óhajtott ma délelőtt tőlem?

Lotte hisztériásan felkacagott:

— Mit tudom én? Megrémültem, félelem fogott el. Magához kellett mennem. De mit kinez? Miért kérdez? Hát azt hiszi, hogy mindig mindent meg lehet indokolni?

Felállt, a hangja elcsuklott, a könnyei végigfolytak az arcán.

— Most már... nincs is mit kérdeznem. Köszönöm, hogy eljött.

Battenberg megrémült.

— Mit jelent ez? Elküld? De hát miért? Mit vétettem? Hiszen szeretem!

— Nem szeret! Csak jól esett a hiuságának a gondolat, hogy szenvedek magáért. Ha ez kielégíti, akkor győzött. Mert én szeretem. Látja, ilyen bután, egyszerűen mondom meg. Szeretem!

Battenberg arca felderült és egy lépést tett Lotte felé.

— De hiszen akkor!...

Lotte tiltakozva állította meg:

— Nem... kérem, ne közelítsen felém. Most nem szabad. Nem *így* kellett volna találkozoznunk.

— Igazságtalan, Lotte. Ma minden ellenem esküdött. Soha életemben nem volt ilyen izgalmas, zavaros, sorsdöntő napom. És talán éppen azért jöttem, mert itt reméltem pihenést...

— Pihenni közönyös, semleges helyen szoktunk, Fritz. A szerelem harcot és szenvedést jelent. Két év alatt... mennyi érzést, álmot, vágyat lehet gyűjteni és csak ezt hozta el, a mai napot?

Es ami azelőtt történt? Hol van? Kinek adta? Ki vitte el?

— Téved, szavamra mondom...

— Oh, hagyjuk ezt! Eskü, becsületszó! Mint két szomorú, cívódó szatócs! Hát nem érti? Valami nagyszerűnek kellett volna történnie! Átsírt éjszakákban kinyílt és ránk hulló virágok, vágy és félelem édes felremegése... óh, ennek kellett volna iönnie! Mit érti ezt? Mit tudhat erről? Menjen, Fritz. Gyötör a nézése, zavara... minden, ami itt történt, ami jóvátehetetlen!

A férfi habozva állt.

— Örökre elküld? — kérdezte.

— Nem tudom. Erről nem beszélhetek. A maga gondolatait és érzéseit ma államügyek foglalták le és ezt a nyugtalanságát, kétségét hozta előm. És én más, egészen más tájakról jövök... hogyan beszélhetnénk hát egymással?

— Sajnálom, Lotte, nem érzem bűnösnek magamat és talán később, ha nyugodtabb lesz...

— Igen, akkor majd újra beszélünk egymással. De most, Isten velem!

Battenberg ajkába harapott és meghajolt. Kezet sem nyújtott, megbántva, hidegen megfordult és távozott.

Lotte felállt, az ajtóig rohant. Hallotta, hogy az előszoba ajtaja becsapódott. A távolból szabályos, elhaló léptek. Megy le a lépcsőkön. Hogyan lehetséges ez? Miért nem jön vissza? Ilyen könnyen, egyszerűen fejeződik be az élet legnagyobb, legszentebb fellángolása? Két perc vihara elsőprí évek mosolyát, könnyét, vergődését, imádatát?

Két perc? Oh nem! Egy asszony, aki kettőjük közé lépett!

Lotte sápadt arcára piros rózsát égetett a harag. Heves mozdulattal letörülte könnyeit és felugrott. Nem, most nem szabad gyengének lennie. Nem adhatja át magát a fájdalomnak és csalódásnak. Harcot üzen neki. És a harchoz erő kell.

A tükör elé állt. Rizsport és egy kis ruzst vett elő. Eltüntette a könnyek nyomát. És azután izgatottan, türelmetlenül bekopogott András szobáján:

— Boncz ur! Beszélni akarok magával!

András úgy kipattant szobájából, mintha rugón röpitették volna ki.

— Parancsoljon, kedves Lotte!

— Meggondoltam magamat. Kérem, vigyen el vacsorázni. Valami nagyon vidám, kedves helyre. Ahol táncolni is lehet!

Országos Széchényi Könyvtár

10.

Három hónappal utóbb egy májusi reggelen Berlin világsszenzációra ébredt. A „Berliner Tageblatt“ vezető helyen óriási betűkkel szedett fő- és alcímek alatt a következő riportot hozta:

„Meggiszt a rutság és öregség!

Minden ember szép lesz és fiatal!

Dr. Sawaky, a Berlinben élő japán tudós új korszakot nyitott az emberiség történetében!

Néhány hónap előtt érdekes és titokzatos vendég költözött az Adlon-szállodába. Egy alacsony-

termetű, amerikai pápaszemet hordó, szénfekete haju japán, akit állandóan egy feltűnően szép német doktorkisasszony társaságában láttak. A japán inkognitóban élt Berlinben, de sokan voltak, akik tudni vélték, hogy a rejtélyes japán nem más, mint dr. Sawaky Yto, a tokiói egyetem világhírű tanára, az élettan ma élő legnagyobb tudósa.

Sawaky nyomban megérkezése után bizalmas beszélgetést folytatott a német kormányval, ahol bejelentette, hogy tudományos kísérleteit Berlinben óhajtja folytatni. Miután az ehhez szükséges engedélyt elnyerte, kétmillió márkáért megvásárolta dr. Jüngerth grunewaldi szanatóriumát, melyet újabb milliók árán saját céljaira alakíttatott át. Felszereltette Japánból hozott különleges gépeit, berendezte a hatalmas laboratóriumot, műtőszobát, fény- és hősugárzó gépeket és azután haladéktalanul munkához fogott.

Minderről a nyilvánosság semmit sem tudhatott, mert Sawaky a legszigorubb elzárkózott minden interju elől és senkit sem fogadott. Csak most derült ki, hogy Sawaky munkáját maga a kormány helyezte a legszigorubb ellenőrzés alá és működése megkezdésének feltételéül azt szabták, hogy egy államilag hozzá utalt hölgyet szépitessen meg. Bizalmas tanácskozás után a diplomáciai testület egy ismert tagjának, T. E. grófnak leánya ajánlkozott arra, hogy a tudományos kísérletnek önként aláveti magát. A szépítő kúra, melynek ideje alatt a grófkisasszony nem hagyhatta el a szanatóriumot, körülbelül nyolc hétig tartott. Négy nap előtt mutatta be Sawaky dok-

tor a megszépített grófkisasszonyt a kormány meghívott tagjainak, ugyanazoknak, akik a pácienszt a kura előtt is megtekintették. A hatás leirhatatlan és elképesztő volt. T. K. kisasszony, aki a fényképek tanúsága szerint azelőtt súlyos szépséghibákban szenvedett, ma Berlin legszebb leánya. A jelenlévők mélyen megrendültek és eleinte azt hitték, hogy szemfényvesztésnek estek áldozatul. De az egyetemi tanárokból álló bizottság minden kétséget kizáróan megállapította, hogy az átváltozás valóban megtörtént és a gyönyörű T. K. grófkisasszony azonos azzal, akit nyolc hét előtt a bizottság a szanatóriumban átadott. Az ünnepélyes pillanatnak, amelynek beláthatatlan következményeit e pillanatban még kellően értékelni sem tudjuk, egyébként, mint minden fenségesnek, volt egy humoros epizódja is. Beavatottak szerint K. grófkisasszony jegyese volt a külügyminisztérium egyik előkelő tagjának, aki szintén jelen volt a megszépített hölgy bemutatásánál. Az illető ur elragadtatva rohant megszépült menyasszonyához és bókjaival halmozta el. K. kisasszony ellenben — aki pedig a hírek szerint mindeddig halálosan szerelmes volt vőlegényébe — hidegen utasította el magától a szerelmi rajongást és gőgösen jegyezte meg, hogy a megváltozott körülmények lényegesen más helyzetet teremtettek, melynek kellő tanulmányozása után fog csak dönthetni afelett, hogy régi elhatározását érvényben tarthatja-e?

Ajánljuk tehát férfiolvasóinknak, hogy házasságaikat sürgősen üssék nyélbe, mielőtt még a menyasszonyuk... megszépül!

Mit mond Sawaky?

Munkatársunknak alkalma nyílt a kiváló tudóssal beszélni, aki meglepően jól tud németül. Ezt nyilván bájos, szőke asszisztensnőjének köszönhetjük, dr. Müller Friderikának, aki honfitársunk és Berlinben végezte az egyetemet. Sawaky nagyon holdognak látszik. Csak úgy sugárzik az arca. És amit mond, az szédületes, sohasem álmodott perspektivákat nyit meg az emberiség előtt.

— Amit teszek, — mondja Sawaky — az egyáltalában nem csoda. Hiszen mindenki tudja, hogy amit szépségnek nevezünk: az üde arcszín, formás tagok, dus haj, fénylő szem, igen egyszerű és természetes élettani törvényekre vezethetők vissza. Melyek a helyes vérkeringéssel, a zsírpárnák szerencsés lerakódásával és a helyes csontképzéssel függnék össze. Aki tehát úgy tudja szabályozni az emberi szervezet életnedveket (hormonokat) kitermelő különböző mirigyeit, hogy azok mindig a kellő minőséget és mennyiséget termeljék és ne zavarják egymás cirkulusait, az már meg is oldotta a szépülés alaptörvényét, mert a nedvek helyes kiválasztása és szabályozott vérkeringés mellett a bőr felületéről eltűnnek az összes torzító foltok és pattanások, megszűnik a bőr petyhüdt, fakó színe, a páciens fiatalos, egészséges külsejű lesz. Ugyancsak régtől fogva tudja az orvosi tudomány, hogy a csontképződés, zsírlerakódás a táplálkozással, emésztéssel és a megemésztett anyag helyes eloszlásával függ össze. Ám az emberi test olyan furcsa gépezet volt eddig, amelynek ugyan ismertük minden részecské-

jét, nevet adtunk minden idegszálnak, ismertük a gyomrot, agyat, lépet, májat, vesét, mindent, csak éppen nem tudtuk a gépet tetszésünk és akaratunk szerint uralmunk alá hajtani. Hogy hasonlattal éljek, úgy voltunk ezzel, mintha egy eszkimónak megmutatnánk egy rádiót vagy vasuti mozdonyt. Látná és ismerné rövid időn belül az összes alkatrészeket, a huzalokat, hengereket, csavarokat, de nem tudna bánni velük. Egy kicsit tenne-venne, felfedezne egyet-mást a titokzatos masinán, de soha annak urává nem lenne. Nos, én nemcsak ismerem az emberi test egyes szerveit, hanem korlátlanul tudom szabályozni is élettani működésüket, serkentem, csökkentem vagy egészen működésen kívül helyezem azokat. Sikerült olyan kémiai vegyületeket előállítanom melyek bizonyos apró és veszélytelen orvosi műtétekkel kapcsolathatnak a test teljes megszépítését és megfiatalodását vonják maguk után. Ez utóbbi természetes velejárója a fent mondottaknak, mert hiszen az öregség a szervezet elkopása. Ha azonban az egyes szerveket kellően karbantartjuk, úgy az elkopás idejét is messzire kitolhatjuk. Ismétlem, amit teszek, egyáltalában nem csoda, hiszen mióta az orvostudomány fokozott mértékben rátért az orvosi kémiára és tért hódított az a felfogás, mely az emberi életet kémiai processzusnak tekint, az eljövendő forradalmi eredmény bizonyosnak látszott. Az orvosi kémia ugyanolyan korszakos jelentőségű a gyógyászatban, mint a technikában az elektromos hullámok, melyek segítségével a rádiót, távolbalátást, távolhírfényképezést, sötétben látást fedezték fel. Ha ép-

pen nagyon meg akarnak tisztelni valamilyen jelzővel, úgy mondjuk azt, hogy én az orvos-kémia Marconija vagyok. Az a bizonyos uttörő, aki először alkalmazza gyakorlatilag és tudatosan a már mások által is megsejtett és elméletileg kifejtett tudományos tételeket.

— Igaz az, hogy professzor ur Németországban óhajt működni?

— Igen. Természetesen a mainál sokkal tágabb keretek között. Felfedezésem csak úgy válhatik az emberiség közkincsévé, ha minél több olyan intézet nyílik meg hamarosan, melyek utasításom szerint kezelik a pácienseket. Hiszen Newyorkban kétezer, Párizsban ezerháromszáz, Berlinben ezernél több szépsészeti intézet működik, melyeket a nők és férfiak milliói keresnek fel. Mindezek természetesen szánamegő kuruzsló és pepecselő tanyák, ahol kizárólag külső kezelés folyik. Olyan ez, mintha, mondjuk, egy forrást úgy akarnánk eltüntetni, hogy a barlang szája előtt mindig feltöröljük a kifolyó vizet. Az olyan szépséghibákat, melyeket a szervezet hibás működése idéz elő, hasztalanul próbáljuk festéssel, sugárzással, dörzsölgetéssel eltüntetni. Csakis a benső, gyökeres átalakítás járhat kellő eredménnyel. Én nem a női hiuságot akarom szolgálni, uram, hanem az emberiség megszépítése a célom. Ez tehát éppen úgy vonatkozik a férfiakra, mint a nőkre. Minthogy a kezelés végtelenül egyszerű és olcsó, azt hiszem, hogy igen rövid időn belül az öregség és rutság a legritkább látványok közé fog tartozni!

Reggel kilenc órákor valamennyi berlini lap

uj, második rendkívüli kiadást bocsájtott ki s a rikkancsok tébolyodottan orditották: Ujabb részletek Sawaky doktor csodakurájáról! Nyilatkozik a megszépült grófkisasszony! Kik jelentkeztek a professzornál?

A rádióigazgatóságok telefonja szakadatlanul idegesen csengett és az előfizetők ezrei követelték, hogy a rádióműsor megváltoztatásával azonnal tartsanak szakelőadást Sawaky fiatalító kurájáról.

Délelőtt tizenegyig harminchétezer sürgőnyt adtak fel a különböző postahivatalokban, melyekben a külföldi napilapokat értesítették a világraszóló eseményről.

Déli tizenkét órakor már megérkezett az első két repülőgépes riporter, akik Párizsból és Londonból jöttek interjút kérni. Déli egy óráig negyvenhét filmoperatőr robogott autón Sawaky grunewaldi villája elé, hogy felvételt készítsenek a tudósról. Az autók azonban megakadtak az országuton, melyen az uj, modern népvándorlás hisztériás jelenetei játszódtak le. Autók ezrei torlódtak össze éktelen túlkölés, káromkodás közepette. Az emberek mint a tébolyultak orditoztak, kacagtak, Sawakyt éltették, egymást csipkedték, szemtelen szellemességeket tettek a feltűnően sok csunya nőre és férfira, akik nyilván első páciensként óhajtottak Sawakynál jelentkezni. Berlin milliárdosai mind megmozdultak. A huszezer autóban mérhetetlen vagyonok urai izgultak, szorongtak. De voltak, akik kerékpáron igyekeztek, buzgó ujságírók és kíváncsiak. Valamennyi üzletben megállt a munka, a gépirókisasszonyokat, ki-

szolgáló hölgyeket, mannekineket nem lehetett semmire sem használni. Reszketve, magukból kikelve, egymáshoz bujva olvasták az újságokat, idegesen kacagtak, úgy viselkedtek, mint a részegek. És a férfiak is egészen furcsa, sajátságos változáson mentek át. Komoly üzletemberek, rideg bankárok és kereskedelmi tanácsosok a tükör elé álltak és titokban azt vizsgálták, hogy nem férne-e rájuk egy kis szépítés és fiatalítás. A kárpitozott szobák telefonjai egyre szóltak és mikor a direktorok fülükhöz emelték a kagylót, a következő párbeszéd hangzottak el:

— Halló, te vagy az, Gusztáv? Itt anyuka. Olvastad a Tageblattot? Kérlek, azt hiszem, azonnal, még délelőtt kellene jelentkeznünk Sawakynál. A Mayerék és Anzergruberék már hajnalban odaautóztak. A Gizi és Edit is elmentek... mindenki megelőz bennünket, rajtunk fog röhögni az egész világ. Kérlek, telefonálj Sawakynak, mondd meg neki, hogy mi mindenkinnél többet fizetünk. Láthatatlanban ígérd neki a dupláját. Inkább ne menjünk az idén nyaralni. Most nem lehet smucigoskodni, apuka. Ha nagyon sokat kér, akkor csak én megyek. Hiszen a férfinél nem olyan fontos a szépség és te még különben is olyan fiatalos vagy, Gusztikám, ráérsz esetleg jövőre is!...

De Guszti hiába akart beszélni Sawakyval, a szanatórium valamennyi telefonja állandóan foglalt volt.

Még ugyanaznap délelőtt soronkívüli interpellációt terjesztett elő az egyik képviselő, mely így szólt:

— Remélem, hogy a kormány gondoskodni fog arról, hogy Saawky doktor, aki Németországban kormányunk támogatásával folytatja tudományos működését, mindenekelőtt a német állampolgárokat szépitse meg. Azt akarjuk, hogy a német nép ne csak a legszorgalmasabb, hanem a legszebb nemzete is legyen a világnak! (Viharos derűltség és zajos helyeslés a ház minden oldalán.)

Ugyanakkor az utcákon már a negyedik rendkívüli kiadást árusították. A legujabb hírek komoly zavargásokról szóltak. A grunewaldi szanatórium elé kivezényelt ötszáz főnyi rendőr nem volt elegendő, mert a tömeg percről-percre szaporodott. Százezerre tették azok számát, akik mindenáron be akartak hatolni a szanatórium parkjába. Két óra tájban automobilon katonaság vonult ki és kétségbeesett erővel próbálták a tömeget hátraszorítani.

Miss Margaret szépitőintézetében drámai jelenetek játszódtak le gyors egymásutánban. Reggel tizenegy órakor még egyetlen páciens sem jelentkezett. Miss Margaret sápadtan ült a gyönyörű gobelines hallban. Lottet nézte, aki dermedten, szinte megsemmisülve ült vele szemben.

— Beszéljen, az Isten szerelmére kérem, nyugtasson meg, hiszen ön orvos. Mondja, ugye ez szélhámosság, képtelenség!! — könnyörgött Lotténak.

Lotte ajka remegett, a szava bizonytalan, akadozó volt.

— Kedves Miss Margaret, magam sem tudok hinni a dolog komolyságában. És ha igaz is len-

ne, akkor is, gondolja meg: Sawaky egy ember! Mit tehet, mihez foghat, mikor milliók akarnak megszépülni? Hány embert tud egy év alatt meg-
szépíteni? Százat? Kétszázat? Mit jelent az? Sem-
mit! Egy csepp a tenger végtelenjében!

Miss Margaret megkönnyebbülten sóhajtott fel:

— Igaz! Nagyon okosan mondja!

Pillanatnyi szünet következett. Azután Miss Margaret keserűen mutatott az üres termekre:

— Látja, alig néhány órája terjedt el a hír és már cserbenhagytak. Mind rohantak a grunewaldi szanatóriumba.

— Az első pillanat szenzációja. Holnapra lehül az izgalom. Látni fogják az ügy reménytelenségét.

Csengettek. A postás jött. Táviratot hozott Lotténak. Lotte kíváncsian tépte fel a sürgönyt. Egy pillantást vetett a tartalmába. Mindössze egy sor volt: „Érzed-e már erőmet, Kaiser Lotte?”

Lotte észrevétlenül bement az egyik üres terembe. Magányra volt szüksége, hogy egy kissé összeszedje magát. Oh, hát még ezekben az izgalmas órákban is rája gondol? Micsoda mély, feneketlen gyűlölet lehet az, amely ilyen mohó örömmel készül a halálos csapásra?

Az utcáról vad rikoltás üvöltött fel, az emberek szinte kitépték a rikkancsok kezéből a lapokat. Elegáns, jól öltözött asszonyok valóságos közelharcot vívtak egy-egy ujságpéldányért. A lányiskolákban meg kellett szakítani az előadást, mert a növendékeken olyan izgalom vett erőt, annyira szórakozottak voltak, hogy a nagyobb

botrányok elkerülése végett a tanárnők kivonultak a tantermekből. A lányok erre mind a természetrajztanárt rohanták meg és kérdésekkel ostromolták, hogy igaz-e a hír? A legtöbb lány azonban egyszerűen megszökött és Grunewald felé rohant.

Lotte szórakozottan nyult az egyik ujság felé, melyet az imént Miss Margaret olvasott. Szeme néhány vastag betűvel szedett soron akadt meg: *Grunewaldban ostromállapot van!* Sawaky parkját négyszeres katonai kordon veszi körül. A kormány autóját, melyen a hivatalos bizottság kísért, a felingerelt és végtelenül izgatott asszony-sereg megdobálta, mert azt hitték, hogy gazdag protekciós emberek ülnek benne. Az autóra rendőrök kapaszkodtak fel és lovassággal törtek utat. Csak így sikerült a kapuig nyomulniok, ahol a külügyminiszter és Battenberg Fritz főtanácsos sietve és látható idegességgel hagyták el az autót és besiettek a parkba. Itt majdnem végzetes szerencsétlenség érte őket, mert egy vakmerő pilóta, aki repülőgéppel akart a parkban kikötni, majdnem rájuk zuhant. Az illetőt nyomban letartóztatták.

Lotte letette az ujságot.

— Battenberg tehát Friderikánál van e pillanatban! Ez a győzelem napja! Micsoda pokoli gyönyörűséget érezhet most Friderika! A büszke, elbizakodott Battenberg Fritz, milyen kicsi, alázatos és hódoló lett. És Müller Friderika, mint egy győzelmes királynő magasul fel, gunyos kacagása idáig hallatszik!

Lotte úgy érezte, hogy a szíve szakad meg.

Rosszul volt, szédült, egész testében remegett. Az intézetet be fogják zárni, nincs többé létjogosultsága. És a szerelme... az ő szép, könnyes, szent szerelme! Mi lett belőle? Mivé gyalázták, tépték?

A titkárnő hirtelen belépett. Magából kikelten, feldultan, mint aki hihetetlen dolgot akar jelenteni.

— Főorvosnő kérem, új paciens jelentkezett.

Lotte megfagyott szíven mintha meleg szellő suhant volna végig. No lám, még sincsen minden elveszve. Már a pánik első óráiban akadt új paciens. Milyen holdog lesz Miss Margaret!

— Ki a jelentkező? — kérdezte a titkárnőtől.

— A nevét nem mondotta. Egy férfi.

Lotte eltüntette arcáról a mézédés mosolyt. Ez csak a hölgyeknek jár. Komoly, tekintélyes ábrázatot öltött. Viszont önkénytelen mozdulattal megigazgatta a haját.

Az ajtó már nyílt is és a küszöbön zavart mosollyal egy ur jelent meg.

A nyakát gallérja közé huzta, általában igen szégyenlősnek és gyávának látszott. Egyáltalában nem sugárzott róla az a fölény, mely a fizető pacienseket jellemzi. Lotte egy pillantást vetett rá és meglepetten kiáltott fel:

— Boncz!

A férfi zavarán köszörülgette a torkát.

— Bocsánatot kérek, kedves Lotte...

Lotte szigoruan, bosszankodva vágott a szavába.

— Micsoda tréfa ez, Boncz ur?

— Engedelmet, szó sincsen tréfáról. Kezeltetni jöttem magamat. Ehhez éppen annyi jogom

van, mint bármely idegennek. Ezt nem tilthatja meg!

— Ugy! És miféle panasza van kérem?

— Hull a hajam. Azt mondják, hogy ezt igen sikeresen lehet kvarz besugárzással kezelni!

— Majd szólok az alorvos urnak, hogy vizsgálja meg.

— Bocsánat . . . Az orvos személye szigoruan bizalmi kérdés. Én senkiben sem bízom, csak önben. Ragaszkodom magához.

Lotte szigoruan nézett Bonczra:

— Ez vallomás?

— Nem. Tegnap este, mikor ugyanezt a vacsoránál mondtam, az volt. De most itt, a rendelő szobában, a beteg hódolata az orvosi tekintély előtt! Tehát kérem, vizsgáljon meg.

— Rendben van. Üljön le!

Lotte felvette fehér orvosi köpenyét. Felgyújtotta a vizsgáló szék felett lévő erős villamos reflektort, nagyító üveget vett elő és vizsgálni kezdte a Boncz fejbőrét. Ujjai szakértelemmel szaladgáltak a sűrű bozótban, néha meghúzgálta az egyes szálakat. A paciens felszisszent.

— De hiszen a haja egyáltalában nem hull! — állapította meg.

— De igenis hull. De hát tetszik tudni a beteg mindig jobban érzi magát, ha az orvos jelen van. De ha magam leszek, megint hullani fog.

— Mit vett észre? Korpázik a fejbőre?

— Nem!

— Zsiros a haja?

— Nem!

— Fejfájásban szenved?

— Nem. En azt hiszem, hogy a hajam nem testi, hanem lelki okokból hull.

— Ugy? Akkor miért nem fordul pszihia-terhez?

— Mert az én lelki bánatomat a világon egyedül a főorvos kisasszony tudja meggyógyítani!

— Szóval mégis szerelmi vallomás! Ez felháborító. Kérem, hagyja el az intézetet!

— Szó sincs róla. Én lefizettem az első kezelésért járó ötven márkát. Jogom van panaszkodni. A modern orvosi tudomány, a pszihoanalízis megállapította, hogy bizonyos betegségek egyetlen gyógyszere, ha a beteg alaposan ki-panaszkodhatja magát. Én az ötven márkámból legfeljebb kettőt panaszkodtam le. Tehát tessék engem türelmesen végig hallgatni.

— András, maga megőrült. Egész Berlin a fejetetejére állt, a világ kifordult a sarkaiból, fölöttem összedőlt minden és maga léhaskodik. Hát nem érzi, hogy micsoda rémségek küszöbén állunk? Nem látja, hogy a talaj izzik alattunk, soha nem álmódott fordulat előtt áll az emberiség? Ébredjen fel az Istenért!

E pillanatban, mintha csak Lotte szavaira adott válasz lett volna, az utcáról irtózatosszerű hallatszott és a szoba ablaka csörömpölve vágódott be. Egy kő süvitett el a fülük mellett, nyomban utána egy második, azután füttyülés, rekedt, érthetetlen kiabálás, szitkok, fenyegetések, tomboló, örvényező tömeg. A folyosó felől rémült sikolyok, lent döngve csapódott be az erős bronzkapu.

— Mi ez? Mi történt? — rebegte Lotte elfehéredve.

Az ajtóban Miss Margaret jelent meg, remegve, kezét tördelve.

— Elvesztünk! Végünk van! — dadogta.

— De hát mi történt? — kérdezte újra Lotte.

— A csőcselék fellázadt. Bolsevista és anarchista izgatók azt a hirt terjesztették, hogy csak a gazdagokat szépitik meg. Kétszázezer munkás-lány hisztériás dühvel vonul végig Berlin utcáin, rombolva, őrvongva. Beverték valamennyi áruház kirakatát, kirabolták az illatszerárusokat és drogériákat. Leszaggatják a szépitő-intézetek címtábláit. A külvárosok férfi népe csatlakozott hozzájuk, most ezek a grunewaldi országut felé vonulnak és megtámadják az autókat . . .

Ujabb ablakcsörömpölés, állatias, dühös kiabálás. Azután hirtelen csend. Néhány revolverlövés. Élesen, ijesztően csattan a fegyver. Vonító, rémületes hangok. Lotte merev szemekkel nézett az utcára. Levegőbe lóbált átkozódó öklök. Eltorzult arcu némberek. Tehetetlen dühükben leköpi a rendőröket, az öklükbe harapnak, rugnak, hörögnek, karmolnak. A rendőrök riadtan, tanácstalanul néznek a parancsnokra. Ősi férfi lovagiasságuk fellázad a gondolat ellen, hogy asszonyokat kardlapozzanak. Őrvongó némberek rikoltva dobálják a köveket.

— Halál a selymes condrákra! Lekaparjuk arcukról a pirosítót!

Egy mellbeteg, rongyos ruhákba öltözött lány, akinek ruháján még ott zsirosodik a gyári

munka ezerféle piszka, egy padra kapaszkodva szónokol:

— Asszonyok . . . lányok! Mi szemétbe fullasztva döglünk meg, husz éves korunkban öregek vagyunk, megaszalódunk és ők . . . mind szépek lesznek és fiatalok . . . velünk senki sem törődik!

Köhögési roham fogta el, a hangja sipolt, a száján vér buggyant ki. Eszméletlenül fordult le a padról. A körülállók felüvöltöttek, bőgtek, gyalázó szavakat kiáltottak.

— Irtózatost! — nyögött fel Lotte és egy székre rogyott.

Trombitaharsogás. Vad káromkodás és ijedt felhördülés. Az utcán páncélos autók söprikketté az embereket. Mindenfelől katonai sisakok tompa érce kigyózik. A levegőben szörnyű feszültség. Ellenőrizhetetlen rémhírek terjednek el. Grunewaldban a csőcselék megtámadta az autókat. Kétezér autót izzé-porrá törtek. A katonaság sortüzet adott. Kétszáznál több halott van. A szanatórium lángokban áll . . . Mi történt? Mi történt?

Az emberek megálltak, kezüket homlokukra tették és azt kérdezték: megőrültünk? Mi ez? Mi van itt? Világforradalom? A végítélet napja? És a postahivatalokban ájultan dőltek ki a tisztviselők. Nem győzték a sürgönyöket átvenni és továbbítani. A vasutigazgatóság rádióhíreket kapott: Európa minden tájáról külön vonaton érkeznek az érdeklődők százezrei!

Délután négy óra volt.

Az üzleteket bezárták, az utcákon falraga-

szok jelentek meg: a színházak mai előadása elmarad. Azután újabb hatalmas hirdetmények. A rendőrség figyelmezteti a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalmát. Este kilenc órára mindenki otthon legyen. A kapuk zárva tartandók.

Hat órakor újabb zöld plakátokat ragasztottak ki:

HIRDETMÉNY.

Felelőtlen izgatók azt a hirt terjesztik, hogy Sawaky Yto japán tudós szépítőkuráját csak bizonyos kiváltságos emberek és osztályok fogják élvezhetni. Ezzel szemben a valóság az, hogy Sawaky doktor intézete kormányfelügyelet alatt áll és — mihelyt megfelelő számú orvos fog rendelkezésre állni — kivétel nélkül mindenkinek módjában lesz magát kezelteni.

A belügyminisztérium megbízásából

Ortler, államtitkár.

Este nyolc órakor a főposta előtti rendőrkoron kettévált és rést nyitott egy fiatalembernek, aki a japán követség cimerével és lobogójával díszített autóból szállt ki. A fiatal követségi titkár egyenesen az első emeleten lévő rádió-sürgöny hivatalhoz ment és ott Tokióba való továbbítás végett egy titkos számjegyekből és betűkből kombinált sürgönyt adott át. A sürgöny egy órával később már átrepült Ázsián és ott feküdt a japán hadügyminiszter asztalán. És mikor megfektették, a következő szöveg világosodott elő:

„Számításunk minden várakozáson felül bevált. Már az első nap lázba hozta egész Európát. Berlinben forradalmi jelenetek. Siker bizonyosra vehető. Sawaky.”

11.

Szépség!

Kirobbantója művészetnek, halálos szenvedélynek. Utja sikernek, titka szédítő karriereknek. Góg és arany porszemmé alázkodnak előtte. A világot betöltő őrjöngő vetélkedés, mely évezredek óta naponta ujul meg. Egyiptom félisten királynői éppen úgy sóvárogták, mint az állati sorban tengődő emberpáriák leányai. Szobrokat és képeket alkottak tiszteletére, istenséggé magasztosították és bachikus ünnepeken zengették hatalmát. A végtelen harc, mely gyilkos dühvel lobban ki valahányszor két nő találkozik. Az életet mozgató ősmotor. Papok és próféták ezerszer megátkozták. Kacagva és paráznán tört át minden emberi erkölcsön. Megkisérti a pusztába menekülő szenteket, megzavarja a tudósok munkáját, feldulja a komoly kereskedők életét. Megihleti és megtébolyítja a művészt. A nőt hatalmasabbá teszi a császároknál. Véreskező Césárok sirva fetrengenek lábai előtt. Diadalkapuknál, tömjénnél, ércszobornál, országokat igázó dicsőségnél nagyobb a varázsa. A női tükrök százmilliói előtt mindennap elröppen a vágy: ha szép lennék! És akik szépek, azt sóhajttják: Ha még szebb lennék! A férfiak is arra gondolnak, miközben nyakkendőjü-

ket kötik: hódítónak lenni, hasonlítani a híres amerikai mozisínészekhez, akik kényurként gázolnak végig a nőkön és fejedelmi pompába ágyazzák életüket. És az öregek! Oh jaj, a vénülők, akik aggódva, szorongó szívvel látják a szaporodó ráncokat és rettegve gondolnak az elmulásra! Ujra szépnek, fiatalnak lenni! — gondolkodik vergődő, siró akarással. — Százmilliók áldozzák a nap néhány óráját arra, hogy szépség magukat. És milliók vannak, akik egyáltalában mást sem tesznek. Lihegő álmod, szerelmet és regényeket hajszoló nők bujják a divatszalonokat, tanácskoznak barátnőikkel ruhák és kalapok felett. A város délelőttjének embersorvasztó munkájában, kenyérért folyó keserű, dühös, kétségbeejtő harcok közepette, ezernyi boltban szoronganak a nők, keresik a széppé varázsoló portékákat. És este, mikor felocsudva a munka szédületéből a szint, kacagást, szerelmet keresik a férfiak, mindenki szeretné lerázni a szürkeséget, amely rápatinásodott és fiatalon, elegánsan, hódító szépen surranni be a szállodák jazz-bandes márványtermeibe, a színházakba, mulatókba . . .

A rutság!

Micsoda fájdalom! Mennyi dacos, félelmetes lázadás lobog vad tüzekkel a csunyákban. Gyűlölet, irigység, őrzőgő kétségbeesés gyeheennájában sorvadnak el. Átkozzák a gunyos véletlent, az esztelen, vak sorsot, mely eltorzította őket. Örök békétlenség és meghasonlás marcangolja lelküket. Naponta száz megaláztatást, szégyent szenvednek el. Megbénítja bátorságukat, megöli

önérzetüket, megrontja örömeiket. Átkozzák a vágyat, melynek méhében fogantak, az élet statisztái, szolgálói, játékszerei, lenézettjei. És hiába bölcsek, emelkedett lelkűek, filozófusok! A tudomány titkait kutató Faust, mikor megjelenik előtte a csodát kínáló Mefisztó, rajongva és eikárhozásra készen sikoltja el egyetlen őszinte, igaz vágyát: megszépülni! Fiatalnak lenni!

Rutnak lenni! Kegyetlen tragédia. Annál nagyobb, minél finomultabb lelkű s izlésű embert sújt. Gaugin levágta az egyik fülét, mert úgy találta, hogy az nevetséges és torzít. Balsac könyvet írt arról, hogyan kell elegánsan öltözködni, gavallérnak lenni. Musset, a leheletfinom költemények nagy poétája, kora legnagyobb dandyje volt. Wilde ruhái éppen olyan feltűnést keltettek, mint káprázatos szellemi élet művei. A harmonikus, költészettel teli lélek fellázad és kétségbeesik, ha rut külseje gunyos megcsúfolása annak a szent hódolatnak, mellyel a Szépért lelkesedik.

És jogosan jajdulnak fel a nők szerencsésebb vetélytársnőik láttán: miért nem vagyunk mi is ilyen szépek? Oh, nem gyalgó hiuság ez. Ne legyünk nagyképűek és szemforgatók. Mondjuk meg őszintén: az élet gyökeréig nyúló, sorsot döntő kérdés ez. Szellem, szorgalom, tehetség nem pótolhatják. A legemelkedettebb bölcs, a legelmésebb ember is ha szerelmes lesz, szeretne megszépülni. És ilyenkor rádöbben a kétkedés: lehet-e őt, aki nem szép, önmagáért szeretni? Ősi ösztönök ezek, erősebbek a kultúra fölényességénél. A Szemiramiszok és Bátori Erzsébetek

szűzek vérében fürödtek, hogy szépségüket megővják, teljesebbé tegyék. A szépségért gyilkoltak és a szép ég szolgálatában milliók aszalódnak el a gyárak korrasztó levegőjében. És millió élet pusztul el a levegőben, vízben, erdőben és sivatagokban, ahol állati tollakra és bőrökre vadászik a magát szépíteni akaró ember. Minden erő, energia idegéletünk legmélyebb szövetségében ezért feszül! És csak a tehetetlenség, a céltalan küzdelem lesújtó érzése tudja ezt a sok indulatot lefékezni. De most . . . felvillámolt a megváltó csoda!

A világ felrázódott és gigászi taifun erejével viharzott fel mindenfelől a molár. örvongó vágy: megszépülni! fiatalodni!

Berlin válságos órákat élt.

A szállodák, magánlakások zsúfolva voltak a Berlinbe érkezett tömegekkel, a drágaság mérhetetlen nagyságot öltött, mert az emberhordák valósággal kirabolták az üzleteket. A szegényebb néposztály lázongása egyre fenyegetőbb lett, a parlament előtt éjjel-nappal gépfegyveres katonaság állt őrt. A várost éhség fenyegette. A hirtelen milliókkal megsaporodott lakosságot nem tudta a környék élelmezni. A kormány parancsot bocsájtott ki: minden idegen két napon belül tartozik Berlint elhagyni.

Huszonnégy órával később súlyos diplomáciai zavarok támadtak. Párizs, London, Bécs, Budapest, Róma és Madrid követjeik útján bejelentették, hogy amennyiben a kitiltó rendeletet nem vonják vissza, úgy ők is haladéktalanul kiharancsolnak országukból minden németet. A

megrémült kormány éjjel-nappal tanácskozott. Gróf Lützow belügyminiszter azt javasolta, hogy Sawakyt azonnal távolítsák el Berlinből, különben nem garantálja tovább a rend fenntartását. Erre felállt a pénzügyminiszter és élenken tiltakozott az ötlet ellen.

— Sawaky — mondotta — már eddig is számlálatlan milliárddal növelte az állami bevételeket. A Berlinbe gyülekező emberhordák, különösen a gazdag angolok és amerikaiak, valóságos aranyfolyamot árasztanak mindenfelé. Ezekről lemondani nem lehet.

Néhány nap múlva újabb riasztó hír rémítette az embereket. Nincsenek orvosok. Hirtelen, szinte máról-holnapra katasztrofális orvoshiány állt elő. Berlin valamennyi orvosa ugyanis tanfolyamra jelentkezett Sawakynál. De tömegesen jöttek az orvosok a vidékről is, a nagy német városokból és kis községekből egyaránt. Számos külföldi orvos sürgőnyileg jelentette be, hogy részt akar venni a tanfolyamon.

A zavar, fejetlenség tetőfokát érte.

Nyílt tereken szónokok álltak fel, akik lázító beszédeket tartottak.

— Embermilliók üdvözlik az új Messiást, — mondták — aki elhozta nekünk a test megújódását, a fiatalságot és a kormány tehetetlensége miatt mindez halott kincs és érték marad. Meddig várjanak még Németország aggastyánjai? Követeljük, hogy az orvosok haladéktalanul kezdjék meg működésüket!

Az utcákon mindenfelé tüntető menetek vonultak végig. Asszonyok és férfiak, akik Sa-

wakyt éltették és a kormányt szidalmazták. A rendőrség éjjel-nappal fegyveres készségben volt. A legénység holtra volt fáradva és zugolódott.

Sawaky megközelíthetetlen volt. A szanatóriumot egy kilométeres körzetben ágyukkal, gépfegyverekkel, kézi gránátokkal felfegyverzett erős katonai kordon vette körül, amely drótkerítéssel, lövészárokkal sáncolta el magát. E kordonon kizárólag a kormány autóját engedték keresztül.

De a tömegnek látványosság kellett. És kíváncsi érdeklődése teljes erővel Tannenburg Krisztina felé fordult. Mindenki látni akarta az első megszépített nőt. A grófi palotába természetesen nem lehetett a tömeget bebocsájtani. Minthogy azonban komoly zavargásoktól lehetett tartani, Krisztina, egyenesen a kormány bizalmas kérésére, naponta hosszabb sétautat tett autóján Berlin legforgalmasabb utcáin. Az autó lassu tempóban haladt és mert utvonalát előre kövölték, a kíváncsiak százezrei sorakoztak fel két oldalt, akik látcsövekkel vették keresztűzbe a híressé vált ifju hölgyet. A fényképészek hadserege fotografálta reggeltől-estig. Nem volt a világnak olyan ujságja, amelyben ne jelent volna meg fotográfiája és valamennyi mozgóképszínházban látható volt az a jelenet, amikor Krisztina elhagyja palotáját és autója diadalmenetben halad végig a bámulók sorfala között. Krisztina végtelenül boldog és büszke volt, úgy érezte, hogy a szépség teljhatalmu királynője és néhány uralkodóházi herceget kivéve, akik szemé-

lyesen tisztelegtek a Tannenburg-palotában, már egyáltalában nem állt szóba férfiakkal. Boldogságába csak az vegyített némi ürmöt, hogy néhány szemfüles riporternek sikerült megszereznie Krisztina régebbi fényképeit is és most az új és a régi fénykép egymás mellett jelent meg a lapokban. E felett azonban Krisztina még megvigasztalódott volna, mert igen helyesen úgy okoskodott, hogy sokkal jobb, ha valaki előbb csunya és azután megszépül, mint hogyha fordítva esik a dolog. De június tizenharmadikán délben olyan botrány történt, amely lényesen igazolta, hogy mennyire jogos a 13-as számtól való irtózás. Krisztina szokása szerint ezen a napon is kiautózott. Mikor az autó a Potsdamer-térre kanyarodott, a bámuló és lelkes tömeg, szokása szerint, harsány kiáltásokkal üdvözölte. Különösen egy hölgyekből álló csoport lobogtatta zsebkendőjét, éljenzett és virágokat dobott az autóra. Krisztina önkénytelenül feléjük fordult, de abban a pillanatban elsötétült előtte a világ. Valami sötét, fekete tömeg, mint a magashól lecsapó héja, egyszerre rávetette magát és Krisztina csak azt érezte, hogy a haját huzzák, tépik, bokszolják, karmolják és éktelenül visítanak körülötte. A sötét tömeg, amely rázuhant, most oldalra fordult, Krisztina visszanyerte látását. De bár ne látott volna, mert az eléje kerülő látványtól a vér megfagyott az ereiben. Bittner Borbálát ismerte fel, azután Rosner Iza-bellát, aki napernyőt forgatott kezében, Hart-wieg Elenát, aki mint dühös megéra, körmeit meresztette, Guntliner Katalint, Trautenheim

Helént, Wallendorf Viktóriát, akik magukból kikelve rikácsoltak és irgalmatlanul záporozták rá az ütéseket.

— Megcsaltál, elárultál bennünket! Gunyt űztél belőlünk! — kiáltozták vad összevisszaságban és közben kegyetlenül ütötték-verték, ahol csak érték.

A körülállók első pillanatban megrémültek, de azután felismerve a helyzetet, remekül mulattak.

— Nagyon helyes, — mondották — ez az igazság. Amíg a többiek nem szépülnek meg, ő se hetykélkedjen!

Végre is rendőrök léptek közbe és kiszabadtották a vérző, agyonkarmolt, dagadtra, kékre boksolt szerencsétlen Krisztinát, aki félig eszméletlenül dőlt hátra autójában.

— Most azután mehetsz, megszépítheted megint magadat! — lihegte harciasan Bittner Borbála, akit két rendőr is alig tudott lefogni.

— Vigyenek, uraim, a börtönbe! — kiáltotta Borbála, miközben egy autóba tuskolták. — Nemi én leszek az első, aki martirhalált szenved az igazságért!

Egy félórával utóbb ellenőrizhetetlen hírek keringtek arról, hogy Tannenburg Krisztina grófkisasszonyt meggyilkolták. A beavatottak már tudni vélték, hogy a gyilkosságot a szépítőintézetek kenyerüket veszített tulajdonosai követték el.

A zavargás, nyugtalanság óráról-órára nőtt.

Mi lesz? Mikor kezdik a szépítést? Ez volt

az egyetlen dolog, amely az embereket érdekelte. Berlin harminc színpadján adtak parodisztikus szindarabokat és operettet, melynek Sawaky volt a hőse. A kabarékban meg éppen nem eshetett másról szó.

Ugyanakkor a tőzsdén elterjedt a híre, hogy a Morgan és Rotschild csoport egy billió márka alaptőkével részvénytársaságot akar alapítani Sawaky találmányának kihasználására. A német kormány azonban kijelentette, hogy állami kezelésben akarja a találmányt kihasználni. A Rotschild- és Morgan-ház főnökei erre személyesen Berlinbe jöttek és ott bizalmas kormánytanácskozásokon a következőkkel érveltek:

Diplomáciai szempontból nem helyes a dolognak állami színezetet adni. Németország ezzel erősen kiélezné külpolitikai helyzetét. A vállalkozás virágzása is megköveteli, hogy oda nacionalista szempontok nélkül minden ország becsatlakozhassék. Európa minden városában kell fiókintézeteket nyitni és ezt csak magánvállalkozók tehetik meg. Mindazonáltal Németországnak igen tekintélyes előnyt biztosítana a részvénytársaság. Tulajdonába bocsájtaná a részvények egy ötödét. Ezenkívül garanciát vállal, hogy a részvények után fizetendő osztalék egy évben sem lesz kevesebb ötven milliárd arany márkánál.

A megegyezés létre jött. És ekkor örjögő sohasem látott napok virradtak az európai tőzsdékre. Azt a pár ezer részvényt, amely az első napokban a tőzsdére került, egymást tipró, taposó megdühödött tömeg percek alatt tuljegyezte irtózatos magas árfolyamon. Ugyan-

akkor azonban a különböző államok diplomáciai megbízottai, valamint pénzügyi vezetői bejelentették, hogy csak abban az esetben engednek országukban fiókszanatóriumokat felállítani, ha ugyanott leányrészvénytársaságokat alapítanak, mert egyetlen állam tőzsdéje sem nélkülözheti azt a hatalmas fellendülést, melyet a *Sawaky-szanatórium részvénytársaság* részvényeinek bevezetése jelent. Körülbelül ötezer szanatórium azonnali felépítése és ugyanannyinak megvétele vált már az első pillanatban szükségessé. Az alaptőkét tehát újabb egy billió márkával emelték fel és az ennek megfelelő részvénymennységet elosztották a különböző államok között. A tőzsdék megalapítása óta nem állt még papír ilyen szilárdul. Ez volt az ideális érték, az aranyrészvény, melyet biztosabbnak tartottak minden állami kötvénynél. A részvénytársaság elnökgazgatója Sawaky Yto lett, akinek életét ötszáz millió dollárra biztosították. És ugyanilyen összegre biztosították a nagy titok másik tudóját Müller Friderikát is, akinek fantasztikus jövedelmet biztosító szerződést ajánlottak fel egyidejűleg.

De még nem volt vége az idegrázó, megrendítő epizódoknak. Meg kellett oldani az orvoskérdést. Kivétel nélkül minden orvos jelentkezett a megnyitandó tanfolyamra. Valamennyien tudták, hogy a Sawaky-féle szanatóriumokban való elhelyezkedés életfogytiglan tartó fényes megélhetést és gondtalan életet biztosít. De hát erről szó sem lehetett. Európaszerte a legsúlyosabb orvosválság fenyegetett volna. Ugy hatá-

roztak tehát, hogy a kezdetnél sorshuzás utján jelölik ki azt a tizezer orvost, akiket egyelőre alkalmazni óhajtottak. Ekkor már Amerikából, Afrikából, sőt Ausztráliából is jelentkeztek orvosok. Csak éppen Ázsia tartotta magát távol. Ez azonban senkinek sem tűnt fel. Haragszának Sawakya, amiért idegen országban értékesíti tudását! — mondták sokan. Mások meg vállalat vonva jegyezték meg: ázsiai közöny az ősi tunyaság! Az orvosok gyors kitanítása nem okozott különösebb gondot. Sawaky könnyen érthető, világos módon írta le az eljárást egy szakkönyvben, melyet kellő illusztrációval, gyakorlati tanácsadóval látott el. A szükséges preparátumok, sajtószerű műszerek már a gyárak százaiiban készültek. A kisorsolt orvosok mindegyikének esküt kellett tennie, hogy a titkot megőrzi és nem közli senkivel. Csak így lehetett megakadályozni, hogy valamennyi orvos ne foglalkozzék kizárólag szépítéssel és fiatalítással. Mert hiszen ellenkező esetben a részvénytársaság szanatóriumaira nem lett volna szükség. Már pedig azok jövedelmezőségéhez nem csak nagy magánérdekek fűződtek, hanem államiak is. Éppen ezért nemzetközi egyezményrel valamennyi állam szigorú büntetést szabott ki azon orvosokra, akik a velük közölt eljárási módokat bárkivel is közölni mernék. Amikor az orvos-sorsolás eredményét nyilvánosságra hozták, drámai jelenetek játszódtak le. Azok, akiknek nem kedvezett a jószerencse, teljesen kétségbeestek és sokan közülök öngyilkosságot követtek el. Napokon keresztül közölték

a lapok a szerencsétlen öngyilkosok listáját, akik többnyire morfiummal ölték meg magukat.

Valóban, a vér- és arany boszorkányos orgiája volt ez, a megtöbolyodott és részeg világ üvöltő tánca. És mindezt két ember viharoztatta fel. Két sápadt, fáradt, égőszemű ember, akik ott álltak a grunewaldi szanatórium emeleti szalónjának ablakánál és hallgatták a feléjük zugó lármát és megrezzentek, mikor a feldult, magukból kikelt államférfiak benyitották hozzájuk. Telefonjukat leszerelték. Rádió-készüléküket sem merték megszólaltatni. Mert a világ minden tájáról titkos adóállomásokról üzentek nekik. Minden hatalom, pénz az övék volt. Reggeltől estig kegyelmes és excellenciás államférfiak álltak előttük vagy pénzfejedelmek, akik alázatos hódolattal kínálták milliárdjaikat. És jöttek a szerelmes üzenetek. Végtelen levél-áradat, koronás cimerekkel, kézzel és géppel írottak, férfiak, világhírű nevek viselői, akik Friderikát kérték feleségül, mágnások, bohémek, földbirtokosok. És illatos, finom, vékony, hosszúkás betűkkel írt levelek, melyek Sawakyhoz hozták a nők lázas izenetét: Te vagy a férfi, a nagy, mindent letipró, világot felforgató, Te vagy méltó alázatunkra! Micsoda roham volt ez! A vágy és remény még ott remegtek a levélpapíron. A buta és naiv csodavárások. Mennyi harsogó frázis, hizelgés, könyörgés, csodálat, felkínálkozás szállt feléjük! Ők voltak minden vágy betetőzése, a végcél, az ember-istenek! Bálványok, új Krözusok, világ urai! Ötven titkár rendezte éjjel-nappal a leveleket, ujságokat, kü-

lönböző nyomtatványokat, melyek mind a dícséretüket, hírüket, nagyságukat zengték. Hatalmas postaautomobilok szállították hozzájuk a rengeteg címükre érkezett iratot, nyomtatványt és ajándékot. Ékszereket, arany plaketteket, megszámlálhatatlan disztárgyat küldöztek nekik. Legalább háromszáz kis Vénusz-szobrot, melyen a szépség istennője megkoszoruzza Sawakyt. Ezt a szobrot egy Toussain nevű francia szobrász készítette és gipsz-másolata ott állt minden kirakatban. És közben a miniszterelnök személyesen tudatta velük, hogy az egykori császári palota egyik szárnyában már javában folynak az átalakítási munkálatok, hogy mielőbb átadják nekik lakosztályul. Az átköltözés titokban fog történni és egy testőrszázad fog nyugalmaik felett őrködni.

Éjfélkor a táborozó katonák őrtüzei vörös fénnel szűrődtek be az ablakon és biborpalástot borítottak a szanatórium szalónjában álló butorokra.

Sawaky ott állt Friderika mellett, aki szemét lehunyva hátra dőlt a magas támlájú karosszékekben.

— Szeretsz? — kérdezte Sawaky. És a hangja úgy hallatszott, mintha nagyon messziről jönne, különös világokból.

Friderika nem válaszolt. A lélekzete nehéz volt, eltikkadt.

— Mire vársz még? — kérdezte a férfi. — Mindent elértünk, nézd, hogy nyulnak felénk láthatatlan kezek a világ minden tájáról, esedezve és csodátvárón. Mit tudom már, hogy mi

vagyok? Mágus, király, félisten?... nem bánom, nem örülök semminek, nem érzem a hatalom, a siker ízét. Szeretni akarok, téged akarlak, Friderika! A csókodat, amely engem illet, mert én tettelek széppé. Magamnak alkottalak, mint Évát Ádám, a magam testéből! Az én testemből és lelkemből sarjadt tudással szépítettelek meg. Ezt a szépséget nem viheted más elé. Az enyém... értsd meg... egyedül az enyém! Lehajolt a mozdulatlan leányhoz és szenvedélyes csókokkal árasztotta el. Friderika kinzottan védekezett:

— Olyan fáradt vagyok, barátom... olyan végtelenül fáradt!

Sawaky feicsattant:

— Nem igaz! Hazudsz!

Friderika ijedten szökött talpra:

— Mi ez? — kérdezte riadtan. — Ez új hang; eddig még nem merészelted!

— Igen, eddig vártam, hiszen nem tudhatom, hogy valóban mindent elérek, amit terveztem és ezt, a mi szerelmünket, a koronának szántam, a diadal betetőzésének. Hát miért nem részesülsz meg te is? Mit kérhetsz még? Mi jöhet több, szebb? Nézd, a kandallóban még ott havvadnak az új levelek, a nekem kínált szerelmek. Nem koldusként, hanem fejedelemként jövök hozzád. Ezernyi sziven és vágyon átgázolva. A siker csucsán, át sem tekinthető, mérhetetlen vágyon és hatalom uraként kérem a szerelmedet. Értsd meg, Friderika. Én adom az emberiségnek az új szépséget, én támasztom fel a szerelmedet sohasem remélt magasságokig. Nézz körül, olvasd a lapokat! Minden munka megállt, mint

milliárd kis katlanból tör az évszázadon keresztül fegyelemmel, álszeméremmel, fásult beletnyugvással visszafojtott tűz. Én gyújtottam fel, én szabadítottam fel a szerelmet. Nézd, hogy ujjongtak fel a világ emberei, micsoda kavardása a forrongó új világnak! Ki volna hát hozzád méltóbb, mint én, melyik szerelem lehet izzóbb és csodálatosabb, mint az, amely érted tette ezt a csodát?

Friderika kábultan hátrált.

— Igen, nagy vagy és félelmetes, Sawaky! — rebegette.

— Még nem, csak a szerelmed tehet azzá. Szeress... akarom!

Friderika megrázkódott. Mintha fagyos lehellettől didergett volna meg a teste.

— A világ minden asszonya a tied, Sawaky. Irgalmazz nekem. Beteg vagyok... beszámíthatatlan... az évek, az öt hosszú esztendő felégette a ágyaimat, megölte a képzeletemet. Én nem tudok szeretni!

— Nem igaz... a szemembe nézz!

Kemény, kegyetlen kézzel megragadta Friderika csuklóját és kényszerítette, hogy szembe forduljon vele. Alor azután gyűlölettel, minden szót külön az arcába égetve, lihegte:

— Tudom jól, hogy hazudsz. Olvastam a naplódát. Hiszen szándékosan hagytad az asztalodon néhány hónap előtt. Az Adlonban történt... jól tudod. Megirtad világosan, mást szeretsz! Szerelmes vagy! Tagadod!

Friderika lehajtotta a fejét.

— Nem tagadom! — mormolta alig hallhatóan.

Sawaky megtántorodott. Keze előre lendült, mintha le akarna sujtani.

— Ki az? — ordította. — A nevét? Ki lehet, aki velem szembe mer szállani. Eltaposom a nyomorultat! Mikor láttad, beszélj!

— Nem találkoztam vele!

— Nem tudok hinni neked. De vigyázz, Friderika. Lesben állok. Találkozni fogok vele. És visszaveszlek. Örület!... Mi visz hozzá? Micsoda rögeszme, dac? De még nem ismersz! Kényszeríteni foglak és megtörlek!...

Friderika arcán végtelen megvetés suhant át.

— Ázsiai barbár! Veréssel, erőszakkal akarsz szerelmet csikarni?

Sawaky gunyosan nevetett.

— Oh, csak nevezd barbárnak. Ez erőt jelent. Félelmetes, nagy erőt. Majd még megismered!

A hangja különös, rejtélyes volt. Friderika megborzadt.

— Váljunk el békességgel, Sawaky!

— Soha, Friderika, soha!

— Nem maradok veled. Nem akarok... nem bírom tovább ezt a rettentő életet!

— Nem mehetsz. Nem engedlek. Ha megszöknél, erőszakkal hozatlak vissza. Minden hatalom rendelkezésemre áll. A kormánynak száz milliárdos érdekei fűződnek munkámhoz. Az egész emberiség fel van zaklatva. Milliók követelik a munka megkezdését. És én azt mondom: csak veled! Elém hoznak, visszacipelnek, vagy megölnék! Nem szökhetsz meg, Friderika!

A leány elsápadt.

— Irtózatos vagy! — suttogta elszörnyedve.

A pamlagra rogyott s a szeméből sűrűn patakzott a könny. Sawaky ridegen mérte végig:

— Engem nem hatnak meg a könnyek. Semmiféle érzelgősség nem győzheti le szerelmem erejét. Még mindig nem nyiltak ki a szemeid. Még mindig nem tudod, hogy ki vagyok. Talán nemsokára. Néhány hét múlva. Ha királyi palotába vonulunk és részese leszel annak a mérhetetlen sikernek és dicsőségnek, amely körülvesz. Nem lehetsz olyan vak és háládatlan, hogy mind ezért jósággal ne fizess. Ha uralkodóként állok majd melletted és összehasonlíthatsz azzal a másikkal ismeretlennel, akkor belátod tévedésedet. Észreveszed külön voltomat és... szeretni fogsz! Emlékezz a szavaimra... szeretni fogsz!

Lassu léptekkel elhagyta a szalont, alakja mint egy nagy, nyomasztó árnyék tűnt el az ajtó mögött. S utána csend, kinos, fenyegető, fullasztó csend támadt. Friderika tikkadtan, arcán keserű mosollyal ült a félhomályban. Ezt jelenti hát a szépség, hatalom, világhír és gazdagság teljessége? Soha nem lehet boldog? Örökké kísérteni fogják a mult gyötrő gnómjai, nem maradnak el tőle még most sem? A teste megszépült, szürke kis udvari szobája helyett fejedelmi palotában fog lakni, filléres gondoktól nyöszörgő emberek helyett fejedelmek hódolata veszi körül, de a lelke és szerelmes, ostoba leányszive... azok nem változtak. Mit ér akkor hát minden egyéb, ha éppen legforróbb életörömét dermesztik meg?

Battenberg Fritz! E tébolyult napokban többször találkoztak. Battenberg pillantása ilyenkor csodálattal, alázattal és elragadtatással pihent meg rajta. A nő értette ezt a beszédet. Érezte, mint vált Battenberg gyanakvása, melyet első találkozásukkor táplált, bámulattá és ájult hódolattá. Most már ő volt az, aki nem mert hinni szerencséjében és félt, rettegett, hogy Friderikát elveszitheti. De nem beszélhettek erről. Sohasem voltak egyedül. Miniszterek, nagykövetek, külföldi diplomaták társaságában tanácskoztak, jegyzőkönyveztek egyezményekről, rendeletekről, szanatóriumokról. Számokat mondtak, statisztikát készítettek, kerületekre osztották az országot, részvénytársasági térképet készítettek Európáról, pontosan megjelölve a helyeket, ahol a Sawaky-féle szépítőintézeteket felállítják. És tudtak minderről beszélni, közönyt tettetni. De néha találkozott a tekintetük és ilyenkor tudták, hogy nekik meg más elintézni, megtanácskozni valójuk is van. De hát mikor találkozhatnak végre? Még ha megszűnne is az első napok kaozsa, Sawaky bizonyára éberén fogja őrizni minden lépését. Ha megszökne? Titokban értesitené Battenberget, hogy hol várja?

Friderika lemondóan legyintett. Ugyan hová bujhatna el ő, akit a karonülő kisgyermek is ismernek már mindenütt közölt fényképei alapján. Talán Afrika vagy Brazília őserdejében bujdosszon el? Oh, hiszen oda Battenberg nem is követné. A férfiszereelmében a hiuság döntő szerepet játszik és az őserdőben, a hir, irigység, hatalom nimbuszától megfosztottan, ki tudja,

hatna-e még Battenbergre? A szerelem a képzelet
dus tárát gyújtja fel és Battenberg a kettőjük
szerelmét bizonyára úgy képzelet, hogy az betető-
zése karrierjének és megvalósítja a hatalommal
és sikerrel kapcsolatos minden becsvágyát.

Friderika vállat vont. És ha így is lenne!
Hát neki vajjon csak a szerelem az egyetlen
célja? Nem bujkál-e mögötte a kegyetlen öröm:
győzni Lottén és minden diadalmas, az élet fel-
színén csillogó asszonytársán! Ez is karrier. Asz-
szonyi diadal. Mindennél többet érő. Battenberg
képzeletét és becsvágyát más célok izgatják. De
mindkettőjük sikerének alapja, feltétele és meg-
koronázása: a szerelmük.

Belecsodálkozott a homályos szalonba. Meny-
nyi furcsa árnyék, sejtelmes forma, remegő hal-
vány szín. A képkeretek tompa aranya, a kár-
pit rózsás brokátja s a függöny bihora, amely
most feketének látszott. Nem mert lámpát gyuj-
tani. Valami félelmetes és kisérteties volt a
csendben és homályban, melyet nem mert meg-
zavarni. Vajjon mit csinálhat most Sawaky?
Lefeküdt és ébren virrasztva töri fejét, hogyan
álljon bosszút? És ő... mint egy nagy fehér kri-
zantém a sötétben, féhéren vár valamire. Lelke
különös nyugtalansággal telt meg. Idegei re-
megnek a feszült várakozásban. Valami történni
fog. És hirtelen halkan felsikoltott. Felugrott,
minden izében remegve, tébolyult rémülettel.
Vele szemközt megmozdult a függöny. És egy
férfi lépett ki.

— Betörő! Gyilkos! Sawaky! — villant át
Friderika agyán, de nem jött ki hang a torkán.

Mintha bűvölet szegezte volna a padlóhoz, védekezésre képtelenül várta, hogy mi történik? A férfi zajtalanul siklott feléje. Most az ablakon besűrűdő fénysugárba került és Friderika felismerte. Battenberg volt!

A meglepetés, öröm, izgalom vérhulláma szökött fel Friderika szívéből. Nem értette, hogyan történt ez a csoda, de nem is ért rá ezen gondolkodni. Ösztöne megsugta, hogy mindenk előtt biztonságukról kell gondoskodni. Sawaky minden pillanatban meglepheti őket itt. Ujját ajkához emelve csendet intett, azután megfogta a férfi kezét és lábujjhegyen, szorongó óvatossággal vont maga után a puha, hangfogó szőnyeggel borított szalónon keresztül. Két másik szobán mentek át, a sötétben tapogatódzva, némán, mint a halálos veszély elől menekülők. Akkor Friderika szobájába értek. A leány bezárta maga mögött az ajtót, fülét még a kulcslyukra tapasztva hallgatódzott. Azután megfordult és magánkívül, egész testében remegve kérdezte:

— Hogyan került ide? Hogyan merészelte ezt? Tudja, hogy az életével játszik?

— Tudom, hallottam, amit az előbb beszélgettek!

— Hallgatódzott? Azért rejtőzött el, mert politikai titkokat akart kikémlelni?

— Azért maradtam itt... mert szeretem! Amikor lekisértém a minisztert, az autóban felkiáltottam, hogy vissza kell jönnöm, mert itt felejtettem egy fontos iratot. Tudtam, hogy a miniszter siet, nem várhatja meg, amíg vissza-

jövök. Megállapodtunk, hogy én egy másik autón megyek vissza a városba. Így azután visszafordultam. Ismertem már itt a járást. Tudtam, hogy a portáson kívül mással nem találkozom. Így is volt. A portás tisztelgett és én feljöttem a lépcsőn. Sawaky és ön a laboratóriumban voltak. Feltűnés nélkül, észrevétlenül lopódzhattam be a szalonba. És azután elrejtőzve vártam... magára! Találkoznunk kellett végre, hogy megmondjam, ... szeretem!

Friderika mintha súlyos álomból ébredt volna. Csilingelő örömharangok ébresztették életre, a feltámadás, szerelem hajnala virradt. S a férfi szerelmes ostromlással sugta az édes szavakat.

— Ugy-e, engem vártál, én vagyok a férfi, akit szeretsz? Hiszen magad mondtad ezt, mikor először találkoztunk. Rám gondoltál az előbb, mikor Sawaky a titokért ostromolt. Látod, én is szeretlek, eljöttem érted... semmivel sem törődöm... mint egy diák, szédülten, imádva, csak a szerelmedet kérem!

Friderika felkacagott boldogságában. Ez volt a nagy, győzelmes pillanat. De már annyit szenvedett életében. A fakó nyomorúsággal, inséggel, gyűlölettel és megaláztatással eltelt múlt sokkal mélyebben ágyazódott idegeibe, semhogy egyszerre gondtalan boldogságba fordulhatott volna. A férfi érezte, hogy nagy felujjongása elhalkult és aggódva kérdezte:

— Mi bánt? Miért szomorodtál el?

— Sok minden jutott eszembe, Fritz... oh, hiszen olyan sokáig vártam erre a percre, amikor

majd így... először szólitlak a keresztneveden! Látod, bevallom: szeretlek!

— Drágal...

— Nem... nem, Fritz... nem szabad hozzám nyulnod. Ül le, kérlek és bocsásd el a kezemet! Beszelnünk kell... okosan és józanul!

— Most, ebben a gyönyörű órában... most is a józanságot keresed! Te, az asszony? Miért akarsz bölcsebb, megfontoltabb lenni, mint én, a férfi, aki, látod, minden megfontolás nélkül áldozok mindent érted?

— Nekem sokkal szentebb és nagyobb öröm ez a perc, mint neked! De félek, nem merek hinni...

— Nem mersz hinni? Miben?

— Bocsáss meg, Fritz... talán igazságtalan vagyok, de esküszöm, nem akarlak megbántani! A férfi növekvő nyugtalansággal figyelt fel.

— Miért mondod ezt, kedves?

— Én olyan messziről jövök és annyit szenvedtem. Ne csodáld, hogy nem tudok egyszerre hinni a csodákban! Nem ismerlek, Fritz. Nem tudom, hogy valóban engem szeretsz-e, vagy az a fény kábitott csak el, amely körülöttem felragyogott. Ne szólj... ne haragudj... esküszöm, nem akarlak bántani. De idő kell ahhoz, hogy elűzzem magamtól a múlt minden árnyékát és csak a napsugarat fogadjam be! Gondolj arra... bujdosunk, rejtőzünk, mint az üldözöttek, vagy a bűnösök. Nekem le kell számolnom Sawakyval. Tisztáznunk kell a helyzetet. Nem akarok titokban találkozni, mint a találkára siető polgár-asszonyok. Ez megaláz és méltatlanná tesz. Sza-

badon, aggodalmak nélkül akarok a tied lenni. Megérted ezt? Így képzeltem el, ezen nem szabad változtatnunk.

Ebben a pillanatban hirtelen felgyulladt a szobában lógó csillár. Egy láthatatlan kéz csavarta fel a kontaktust. És a fal egyik oldala megnyílt. A hirtelen támadt fényességben élesen látszott a tapétaajtó. És az ajtóban, szemében ádáz dühvel, halálsápadtan Sawaky állt.

— Bocsánat, — mondotta alázatosan meghajolva — nem tudtam, hogy excellenciád még itt tartózkodik!

Battenberg, aki revolveréhez nyult és önkénytelenül Friderika elé állt, már visszanyerte hidegvérét:

— Rendelkezésére állok, uram! — mondotta.

— Nem tudom, miben óhajt rendelkezésemre állni? Hiszen a tanácskozásokat, tudtommal ma már befejeztük. Talán a miniszter ur küldte vissza excellenciádat? Vagy asszisztensnőmmel vannak titkos megbeszéltnivalói? Ezt csodálnám és kénytelen lennék ellenséges lépésnek tekinteni!

Friderika, aki eddig a borzalomtól megbénítva állt, most hirtelen és határozott mozdulattal előre lépett.

— Minek ez a komédia, Sawaky? Nagyon jól tudod, hogy miről van szó!

— Valóban? Ugyan miről?

— Nagyon jól tudod, hogy nem politikáról és nem találmányról beszélgettünk...

— Ebben a házban, amely most az enyém,

senki sem léphet be engedelmem nélkül és senki sem beszélhet veled, aki tolvajként lopózik ide!

— Uram!

Battenberg remegve, magánkívül tett egy lépést Sawaky felé, aki gyilkos dühvel mérte végig és gunyos mozdulattal állította meg.

— Türelem, báró ur! Én orvos vagyok. A tört és a kést csak a laboratóriumban szoktam kezelni. Az ellenségeimen másképpen is tudok boszszut állani. Ön holnap távozni fog hivatalából, Battenberg báró. El fogja hagyni Németországot. Így akarom és ön jól tudja, hogy így is lesz. — Battenberg megsemmisülten állt.

— Elvesztem! — mormogta.

De ekkor egy kézzsoritást érzett és Friderika meleg, különös tekintete érintette.

— Távozzék, báró ur! — kérte Friderika.

— És... mi lesz önnel?... — dadogta Battenberg.

— Azt hiszem, sokkal helyesebb lenne, ha a báró ur csak magával törődne! — mondotta Sawaky.

Battenberg kitántorgott az ajtón. Reszketett, mint a hideglelős. Sawaky és Friderika magukra maradtak.

— Tehát ő az! — sziszegte Sawaky.

— Igen. Ő az. Battenberg Fritz báró!

Friderika keményen, hangjában különös elszántsággal mondta e szavakat.

Sawaky meglepetten nézett rá.

— Micsoda dac, — mondotta ingerülten — mennyi hetyke öntudat. De majd megismered erőmet is!

— Gyáva, férfiatlan dolog érzéseket zsarolni!
— Puffogó frázisok. A gyöngö szaval. Az erős cselekszik.

Friderika felkapta fejét, a szemében félelmetes tűz égett.

— És ha azt mondom, hogy erősebb vagyok nálad és megtiltom, hogy Battenberg bárónak a legkisebb kellemetlenséget is okozd...

— Megtiltod? — hökkent vissza meglepetten és gunyos csodálkozással Sawaky. — Ugyan? És honnan, miből veszed ezt a nagy fölényt?

És ekkor Friderika egészen közel hajolt Sawakyhoz és egy szót sugott a fülébe. Egy rettető szót, amelytől annak arca fakószürke lett, megtántorodott, néhány pillanatig némán kapkodott levegő után s azután vad mozdulattal feltépte az ajtót és kirohant a szobából.

12.

Mint mikor a süllyedő hajó utasai egymást taposva, gyilkolva törnek a mentőcsónakok felé és elfelejtenek udvariasságot, kulturát, olyan vad rohammal indult a szépülni vágyó embermilliók csapata az első szanatóriumok ellen, melyek megkezdték működésüket. Félketlen türelmetlenség, mohó önzés korbácsolta az emberhordákat és mindenfelől sulyos zavargások, véres rombolások híre érkezett. A férfiak arra hivatkoztak, hogy ők dolgoznak, termelnek, első sorban tehát az ő megfiatalításukat követeli az állami érdek. A csunya nők viszont deputációk és kérvények tömegét zuditották a kormányra. melyekben kifejtették, hogy szá-

mukra létkérdés a megszépülés, mert csak ha megszépülnek, tudnak elhelyezkedni, férjhez menni, boldogulni. Az idők a pattanásig feszültek és ha egy férfi, meg egy nő egymással találkoztak, úgy két percen belül feltétlen összevesztek.

— Most végre kibujik a szeg a zsákból! — mondotta a hölgy. — Ime teljes nagyságában a férfiui nyers, erőszakos önzés és hiuság. Bókokkal halmoznak el bennünket, az önfeláldozó és udvarias lovag mezében tetszelegnek, de abban a pillanatban, amikor komoly áldozatot kellene hozniok, amikor a legkisebb hátrányt is jelenti az udvariaskodás, kiméletlenül és brutálisan taposnak keresztül a nőkön! Oh, mennyit hengegtek, mennyire dicsekedtek azzal, hogy a férfinél nem fontos a szépség, hogy a szellem és erő, a munka és szorgalom adják meg értékét. És mennyit gunyoltak bennünket gyarló, hiu nőket! Most azután nem lehet folytatni a kétszinű játékot. Kiderült, hogy a férfiak sokkal hiubbak, kétszinűbbek, mint mi!

— Bocsánat, asszonyom, — válaszolta ilyenkor az ur — az erő és egészség nem lehet a nők monopóliuma. Mi tartjuk el önöket, az önök érdeke, hogy minél tovább tartson munkaképességünk. A nők, ha megfiatalítják és megszépítik őket, legfeljebb kiegészítik szerelmi kalandjaik sorozatát még néhány izgalmas regény-fejezettel. Mi ellenben a munka, fejlődés, kultura érdekében kívánjuk az elsőbbséget!

A hölgy felháborodott.

— Micsoda zagyva beszéd ez, uram? Hát a

nők között nincsenek százezrével kenyérkeresők? Hát az asszonyok és lányok nem éppen úgy részesei a kulturának és a társadalom gépezetének, mint a férfiak?

És a hölgy feldulva elrohant a feminista egyesületbe, a férfi pedig a klubjába. És mind a két helyen heves beszédek hangzottak el és az utcákor zajongva, tüntetve vonultak fel az ellenséges csoportok. Minden család egy-egy kis forradalmi fészek volt. Férj és feleség gyűlöltek egymást. A legszebb harmóniák felbomlottak, mert nem tudták eldönteni, hogy a férfiaknak vagy a nőknek van-e elsőbbségi joguk a megszépüléshez? Mint egy modern gigantikus Lisistrata komédiában, a nők harcot hirdettek a férfiak ellen. A bíróságok zsufolva voltak váloperekkel s a házar ígkötések száma ijesztően csökkent. De nemcsak a férfi és női tábor állt át az ellenségként egymással szemben, hanem a nők és férfiak egymással is éles harcokat folytattak az elsőbbség kérdésében.

Bittner Borbála, akit három heti fogság után szabadlábra engedtek Tannenburg Krisztina megveretése után, sürgős ülésre hívta össze a Művelt Nők Klubját. Általában, ezekben az izzó időkben mindennap legalább ezer ülést tartottak Európa különböző városaiban a férfi- és nőegyesületek. Politika, művészet, ipar és kereskedelem mind háttérbe szorultak az egyetlen és mindent lehangoló nagy aktualitás mellett: hogyan kell megoldani a megszépülés kérdését a gyakorlatban?

— Bajtársnők! — kezdte Bittner Borbála a

beszédét — a legfelháborítóbb jelenségnek vagyunk nap-nap után a tanui!

— Ugy van! — dörögték a hölgyek, akik ugyan még nem tudták, hogy miről lesz szó, de tisztában voltak azzal, hogy a felháborodásra bőven akad okuk.

— Természetesen a Sawaky-ügyről van szó. Valóban legfőbb ideje, hogy valami rendet teremtsenek ebben a káoszban, amely a kultur-emberiség szégyenévé kezd lenni!

— Igazi! Helyes! — kiáltották fokozódó izgalommal a hölgyek.

— A férfiak váratlan és gonosz orvtámadása megbotránkozással tölti el a világ minden asszonyát és leányát. Fájdalom, a hatalom az ő kezükben van, ők hozzák a törvényeket, ők a fegyveres erő és joggal fülhetünk attól, hogy bennünket, nőket, sikerül majd egészen háttérbe szorítaniok. Mégis hinnünk kell abban, hogy még ebben a világfelfordulásban is megmaradt a lelkiismeretnek legalább némi csökevénye az emberiségben és mi ehhez kiáltjuk jogos kívánságunkat:

„Mondják ki törvényhozási uton, hogy a megszépítésnél legelsősorban a harmincadik évüket betöltött hajadon leányok jönnek tekintetbe...”

Viharos helyeslés, tomboló taps követte a szavakat. Rosner Isabella sirva fakadt izgalmaiban, Wallendorf Lidia idegrohamot kapott és ez átragadt a többiekre is. Mint egy középkori vitustáncos csoport, őrjöngtek, kiabáltak, rikácsoltak. Percekig tartott, míg végre nagynehezen elült a lárma.

— Végre is — folytatta Bittner Borbála — a fiatalabb leánygeneráció ráér még várni. Gondolják meg, hogy az ő várakozásuk sokkal könnyebb és kevésbé szenvedéssel telített lesz, mint a mienk, mert hiszen ők biztosan tudják, hogy sorsuk meg fog változni. De mi a poklok minden kinját szenvedtük át és e szenvedésekkel megváltottuk az elsőbbséghez való jogot. Indítványozom tehát, hogy sürgősen adjuk át a kormánynak ezt a kívánságunkat tartalmazó kérvényünket. És ugyanakkor letelepszünk a parlament lépcsőire és éhségstrájkba kezdünk. Addig nem megyünk el és nem eszünk egy falatot, amíg kérésünket nem teljesítik!

Ennek a temperamentumos javaslatnak igen különös következményei lettek. Másnap egész Berlin a parlament lépcsőjére heveredő száz idős lánynon mulatott. A rendőrség természetesen erőszakkal elhurcolta őket és mert kijelentették, hogy egy falatot sem esznek, kórházba vitték őket, ahol mesterséges táplálkozással gyötörték a boldogtalanokat. Ám ez a példa ragadós volt és másnap már az ötvenévesek klubja kezdett éhségstrájkba, mert ők is így akarták a kormány határozatát kicsikarni. Az általános káoszt feltétlenül meg kellett oldani. Az egyes országok képviselői sürgős tanácskozásra jöttek össze Bernben, ahol idegtépő, fíjmregényekbe illő jelenetek játszódtak le. A legagyafurtabb uton-módon igyekeztek ugyanis megkörnyékezni, megvesztegetni az egyes állami kiküldötteket. Hasztalan vette mindegyiket valóságos testőrség körül és hiába zárták el a kongresszus tagjait

szigorubban a külvilágtól, mint a pápát választó bíborosokat. Az írásról, aki kiszolgáltatta őket, a szobalányról, aki szobájukat takarította, kiderült, hogy mindegyik valamelyik érdekeltség szolgálatában áll. Berlin megtelt kalandornőkkel és politikai ügynökökkel. Pénzt, szerelmet, fényes állást és jövőt kínáltak az érdekeltek egy-egy kedvező szavazatért. A világ minden lapjának riportere a városban tartózkodott és a kongresszus palotájából rádión röpitették szét a híreket. Minthogy a tanácskozások titkosak voltak, a hírlapírók mesterséges szenzációkat találtak ki, pletykákat továbbítottak, melyeknek ugyanakkor a cáfolatát is közölték. A zürzavar, fejetlenség, izgalom tetőfokára hágott. Két heti, végtelennek látszó, rövid megszakítással éjjel-nappal tartó tárgyalás után a kongresszus végre meghozta határozatát. A nagyterem ajtóit kinyitották és a hírlapírókat, valamint néhány politikai előkelőséget bebocsájtották. Mikor az elnök felállt, feszült, megdöbben csend támadt, amilyen nel sorsdöntő perceket szoktak várni.

Az ünnepélyes bevezető szavak után az elnök a lényegre tért.

— A kongresszus — mondotta — tisztában van azzal, hogy minden kívánságot komoly és megiszivlelendő érvek támogatnak és éppen ezért soha döntés nem volt még nehezebb, mint amelyet most kellett hoznunk. Mégis, tekintetbe véve úgy a gyakorlati, mint a méltányossági szempontokat, a döntést akként hoztuk meg, hogy elsősorban az idős férfiakat és nőket bocsájtjuk a Sawaky-féle szanatoriumokba. Ezután a két-

ségtelenül csunya nők következnek. És csak legvégül kerülhet a sor az egészen fiatal korosztályra és azokra, akik ugyan szépek, de szépségüket bizonyos tekintetben tökéletesíteni óhajtják. Minthogy az új szanatóriumok egyre gyorsabb tempóban épülnek és a szakorvosok számát rövidesen ötvenezerre sikerül felemelnünk, a statisztikai számítás szerint két éven belül mindenkire sor kerül. Hiszen ne felejtsük el, hogy igen sok olyan szép férfi és nő van, akiknek a Sawaky-féle gyógykezelésre egyáltalában nincsen szükségük, továbbá a földművelők, bányászok, általában az őstermelők között nagy számmal lesznek olyanok, akiket ez a dolog egyáltalában nem érdekel. A tulajdonképpen nagy tömeget a városi lakosság szolgáltatja. A kongresszus egyuttal kimondotta, hogy a kezelési díjak az állami adók arányában állapíttatnak meg. Akik vagyontalanságuk miatt adót nem fizetnek, a kezelésben is ingyenesen részesülnek...

Ez a határozat általános felháborodást és elégedetlenséget keltett. Minden szakértő megjegyezte, hogy a kongresszus okoskodása téves, mert csakis valamennyi orvos bekapcsolása esetén lehet a jelentkezők százmillióit két éven belül kiszolgálni. A felzudulás olyan viharos volt és a zavargások olyan nagy mérveket öltöttek, hogy a határozatot módosítani kellett. Kimondották, hogy minden ország orvosi állományának kétharmada foglalkozhatik a Sawaky-féle eljárás alkalmazásával. A már kitanított tízezer orvos kötelessége a szükséges tanfolyamokat az utólag ugyancsak sorsolás útján kijelölt kartársak szá-

mára megtartani. Valamennyi lukszus szanatórium és hidegvízgyógyintézet állami tulajdonba megy át és az állam a Sawaky-féle szanatórium részvénytársaság céljaira bocsájtja azokat. Ez a határozat azonnal életbe is lépett.

Igy kapta meg miss Margaret egy augusztusi reggelen a hivatalos értesítést, hogy szépiészeti intézetét az állam kisajátította. Ugyanakkor Loténak pecsétetes levelet kézbesítettek, melyben tudatták, hogy felvétetett az orvosok közé, akik a Sawaky-féle gyógy móddal foglalkozhatnak. Felhívták egyúttal, hogy szakkiképzése miatt haldéktalanul jelentkezzen a dr. Hittler Henrik vezérese alatt álló tanfolyamon.

Lotte még aznap délelött tisztelgő látogatást tett Hittlernél, aki igen szívélyesen fogadta. Boncz ezalatt türelmetlenül várta az utcán, mert megbeszélték, hogy ezt a szabadnapot egy kis szórakozással töltik el. Boncz, akit az áruházak tanulmányozására küldtek szülei Berlinbe, titokban riportokat küldött a pesti lapoknak, a berlini eseményekről. Néhány tudósítása már meg is jelent és Boncz örömtől sugárzó arccal rontott be egy reggel Lottéhoz.

— Ide nézzen, olvassa! Elhiszi most már, hogy szeretem?

Egy pesti ujságot nyomott Lotte kezébe, aki azonban kijelentette, hogy sajnálja, de egy szót sem ért magyarul. Boncz észbe kapott. Persze, erről egészen megfoledekezett. De nem jött zavarba. Rámutatott egy vastag betűkkel nyomtatott névre:

— De ezt csak el tudja olvasni? Ezt a nevet remélhetőleg ismeri?

Hát azt csakugyan ismerte Lotte. Hogyne, hiszen az övé. Dr. Kaiser Lotte.

Ijedten kérdezte Boncztól:

— Az Isten szerelméért, mi áll itt rólam?

— A legragyogóbb dolog. Hogy Berlin legnagyobb szépitő intézetének orvos-kisasszonya kételkedéssel fogadja a Sawaky-féle szépitő eljárást és a minisztériumban máris élénken foglalkoznak a különvéleménnyel, melyet orvos-professzorokkal vizsgáltatnak felül.

— De hiszen ebből egy szó sem igaz!

— Nem baj. De szenzációs. Látja, főhelyen, nagy betűkkel közölték. Ezt a hirt legalább husz más lap is átveszi. Onnan kikerül a külföldre. Holnap már benne lesz a nagy angol és francia lapokban is: Budapesti forrásból vesszük a következő érdekes hirt: Kaiser Lotte berlini orvos-kisasszony kimutatta a Sawaky-találmány súlyos tévedéseit. A berlini lapok titkolni próbálják a pikáns hirt, nyilván azért, mert hiszen a dolgot ők kürtölték világgá és onnan indult el a világot felforgató lázhullám. Gróf Tannenburg kisasszony állítólagos megszépítése körül igen rejtélyes bonyodalmak merültek fel, valami nincsen rendjén. Erre vall az is, hogy nevezett hölgy már hosszabb idő óta seholy sem mutatkozik!

Lotte rémülten csapta össze kezét:

— Ez örültség, Boncz. A legsúlyosabb kellemtelenségeim támadhatnak belőle.

— Ugyan micsoda? Először is eddig még nem sorozták be a szépitő szanatórium orvosai közé.

Másodszor mindenért én vagyok felelős, aki aláírtam a nevemet. És hát egy szemernyi igazság mégis van a dologban. Ha nem több, hát annyi hogy fanatikusán gyűlöli Sawakyt és Müller Friderikát. Hát hadd okozzunk nekik néhány kellemetlen percet. Azonkívül sohasem árt, ha egy ilyen nagy tőzsdei manőverrel, mint amilyenné a szépítő eljárás nőtte ki magát, egy kis kontremint mozgatunk meg.

— Nem . . . nem! Még ma felmegyek a minisztériumba és bejelentem, hogy én soha senkinek ilyen nyilatkozatot nem tettem. És maga azonnal írásban jelenti ki, hogy az interjut tévedésből írta meg.

— Rendben van, Lotte. Én akár martirhalált is halok maga miatt. De azért egy jó szót mégis csak megérdemelnék, amiért világ-hírűvé tettem a nevét!

Lotte ellágyulva, némi meghatottsággal szorította meg András kezét.

— Hiszen tudja, hogy jó barátomnak tartom. De ilyen bolondságot ne tegyen többé.

De Lotte mégsem ment a minisztériumba. Megkapta kinevezését és előbb Hittlerrel akart beszélni. Egyébként is telefonon való tudakozódásra azt felelték, hogy báró Battenberg napok óta senkit sem fogad és csak nagyon ritkán tartózkodik hivatalában. Hittler nagyon barátságosan fogadta kolleganőjét és Lotte jókedvűen tért vissza Bonczhoz.

Találomra bolyongtak a pompás napsütésben és nevettek a kereskedők élelmességét, akik hatalmas táblákat tettek a kirakatba helyezett di-

vatcikkék és ékszerek mellő: Nem kell bevárnia a Sawaky-kurát. Anélkül is megszépül, ha francia modelljeimet hordja!

Egy öreg virágarusnő előtt megálltak, András rózsákat vásárolt a fogatlan, piszkos, legálább hatvanesztendős, elhízott, rettentően csunya asszonytól.

— No, néni, — kérdezte tőle — mit fog tenni, ha majd megfiatalítják?

— Táncosnőnck megyek, kezit csókolom, nagyságos ur. Mert nem akarom, hogy mire megöregszem, megint az utcára kerüljek. Ezelőtt ugyanis mosónő voltam. Nem is gyűjtöttem semmit. De most már több eszem lesz!

Nevetve mentek tovább.

— Remek, — jegyezte meg András. — hatvanéves ifju táncosnők fogják szórakoztatni a megfiatalított öreg urakat.

Egy leánynevelő intézet növendékei jöttek velük szemben. Nyurga, vérszegény, kamasz lányok, akik viháncolva sugtak össze minden pillanatban. Kisérőjük egy szemüveges, szikár vénkisasszony megbotráncozva utasította őket minuntalan rendre. Egy utcai trafik mellett hatadtak el, melynek ablakában számtalan röpirat tarkállott: Mit várhatunk a Sawaky-módszertől? Milyen lesz a megszépített emberiség? Pontos adatok Sawaky eddigi működéséről.

A pápaszemes professzornő észrevétlenül elmaradt növendékeitől és gyorsan megvásárolt két röpiratot és egy filmlapot s azokat lázas, izgatott mozdulattal süllyesztette táskájába. De bármilyen ravasz is volt, szemfüles növendékei

észrevették és Lotte meg András jól hallották, amint nevetőgörcsök között mondták egymásnak: Szerafin filmszínésznő lesz a Sawakura után!

Egy vendéglőbe tértek be. Találomra botlottak be, mert éppen megéheztek és a vakító fehér abroszok, az asztalokra rakott gyümölcs-piramisok, a kristály-poharak, gyengéd virágcsokrok, a topáz és rubin színekben csillogó borospalackok étvágygerjesztően hivogatták őket.

Előételnek fogast rendeltek és az első palack bor után Andrást édes szédület fogta el.

— Gondolt-e arra, Lotte, hogy maga most új életet fog osztogatni az embereknek? Milyen nagyszerű lenne, ha maga is eldobná a régit, minden bántó, szenvedést okozó emlékével . . . és nekem adná az ujat!

Lotte arca elborult.

— Ne beszéljünk most erről, András. Ugy örülök, hogy néhány percre megfeledkeztem arról a sok szörnyüsről, amely mostanában rám szakadt.

— De hát mire jó ez? Ígyék, Lotte . . . nézze a borospoharán keresztül a napsugarat és gondoljon arra, hogy ebbe a borba is a tűz, a fiatalság van zárva. Milyen nagyszerűen süt a nap, az élet sohasem volt zengőbb és szebb, mint ma. És milyen nagyszerű, hogy nem kell többé reszketve gondolnunk az elmúlásra. Urai lettünk a nagy titoknak. Mindenki bőven kiveszi ezentul a részét az ifjúságból és szépségből! Nemcsak nézői, hanem biztos részesei leszünk a nagyszerű, világot éltető és megújító erőknek. Nem

érjük be morzsákkal, melyeket a véletlen szabott többé-kevésbé fukar adagokra, hanem komolyan és bőségesen lakmározunk az Élet asztalán. Oh, milyen nagyon, mámorosan szerelmes vagyok. Mennyire szeretem magát, Lotte. Hol találhat az enyémnél vidámabb, őszintébb szerelmet? Hogy is ülhet mellettem ilyen komolyan? Mért nem kacag, miért nem csókol meg?

— Itt? Ennyi ember szemeláttára? — mosolygott Lotte András hevületén.

— Mi szégyelni való lenne abban? Van-e valami, ami szebben illeszkedhetne ebbe a nagyszerű nyári napsütésbe, mint egy csók? Én ugy szeretném belekiáltani a boldogságomat az egész világba. Tudja, Lotte, de ne nevéssen ki, már gondoltam arra, hogy tulajdonképen költőnek születtem. Mit gondol, ne próbáljak verseket írni?

— Nem, András. Sokkal szebb, ha érzi, mintha írja a költeményeket.

— Lotte, néhány hónap óta az egész világ megbolondult. Miért lennék hát éppen én kivétel? Olyan szerelmes vagyok, hogy majdnem kiszakad a szívem. Szeressen engem. Kiváncjon tőlem valamit. Hogy megöljem Sawakyt. Vagy hogy megskalpoljam Battenberget. Vagy gunyos cikket írjak Müller Friderikáról! Olyan szép az élet és én éppen ma kaptam megint ezer márkát hazulról. Képzelje, a „Börsenblatt“-ból kiírtam Karl Kappler egyik közgazdasági cikkét és levél alakjában beküldtem édesatyámnak. Azóta engem tart Közép-Európa legképzettebb kereskedőjének. Duplájára emelte fel a zsebpénzemet és azt írta, hogy

csak így folytassam tovább is. Es én csakugyan így fogom folytatni. Már kívágtam a „Morgenpost“-ból a selyemgyártásra és kivitelre vonatkozó nagyobb tanulmányt. Most azt fogom beküldeni jó atyámnak. A jövő héten statisztikai táblázatokat fogok levelemhez mellékelni. Apám sirni fog örömében. De ez mind nem ér semmit. Nekem egy célom van. Nyiltan, bátran, őszintén...

András nem fejezte be mondatát. Hirtelen és meglepetésszerűen Lottéhez hajolt, magához ölelte és mielőtt a meglepett és megrémült doktorkisasszony védekezésre gondolhatott volna, szájoncsókolta.

Lotte biborpirosan, felháborodva ugrott fel.

— Ez szemtelenség! Soha többé nem akarom látni!

El akart rohanni, de amikor megfordult, hirtelen elsápadt, visszahökkent és a helyére roskadt.

A vendéglő ajtaján egy férfi és egy nő léptek be. Lotte első pillantásra felismerte őket. Battenberg Fritz és Müller Friderika. Hidegen, gőgös előkelőséggel álltak meg. A főpincér mély bókál sietett eléjük.

— A jobboldali hármás fülkét rezerváltam excellenciádnak!

Battenberg biccentett és, anélkül, hogy egy pillantást vetett volna maga köré, elindult a jelzett irányba. A pincérek hada utánuk kullogott. Müller Friderika mint egy fejedelemlány, felragyogva és győzelemittasan karolt a férfiba. A pillantása a vele szemköztü tükörbe esett. És ez a tükör az övé. kívül még egy másik nő arcát is megmutatta neki. Egy arcot, melynek láttára Fri-

derika még gőgösebb és győzelemittasabb lett. Megfordult és élesen, határozottan, lesújtóan és gyűlölettel nézett Lottéra, aki sápadtan, elhaló lélekzettel, megsemmisülten és megalázva ült a helyén. Csak asszonyok érthetik meg, hogy mennyi fájdalom, szégyen és keserűség összessége az ilyen pillanat.

Azután eltűntek. A fülke függőnye eltakarta Battenberget és Friderikát. Lotte még mindig mozdulatlanul ült. Szemei merevek voltak, didergett, a szája megvonagiott.

András, a rémülettől magánkívül, egy kis bort erőszakolt a szájába.

— Lotte, könyörgöm, mi baja van? Térjen magához!

A száj néhány pillanatig még némán vonaglott. Azután egyszerre halk, de érthető szavak röppentek el róla:

— Meg fogom ölni ezt az embert!

Lassan magához tért. Fáradt volt, megtört, alig tudott András karján kitámolyogni és egy autóra szállni.

A férfi úgy érezte, hogy beszélnie kell.

— Ne busuljon, Lotte. Most már láthatja, hogy méltatlanra pazarolta szerelmét. Felejtse el... Talán azért kellett ennek így történnie, hogy észrevegyen végre engem! Lotte, legyen a feleségem!

Lotte tagadó mozdulatot tett.

— Most ne beszéljünk erről. Nagyon megbántottak... szenvedek!

Szeméből könnyek szivárogtak. András mérgesen szorította ökölbe a kezét.

— Hát van józan ész, logika a világon? — kiál-

totta haragosan. — Ime, a méltatlan emberért szenved, még most is szereti, engem pedig, aki szívből imádom, semmibe sem vesz!

De hát Lottén sem érv, sem könyörgés nem fogott. Letörten, halálos szomoruan érkezett a penzióba.

— Isten vele, András! — mondotta. — És örüljön, hogy mindez így történt, mert különben nagyon összeveszttem volna magával a csók miatt. De a nagyobb baj elhomályosítja a kisebbet és úgy érzem, szükségem van magára!

András e pillanatban boldog volt. Hiszen ez már közeledés, talán egy kis vallomás is! Lelkesen csókolta meg Lotte kezét.

— Mindig, mindenben rendelkezésére állok! — kiáltotta.

— A baj sohasem jön egyedül — mondotta Lotte — s én úgy érzem, hogy nehéz napjaim következnek.

— Ugyan mi történhetne?

Lotte maga elé nézett és csendesesen mondta:

— A harc megindult és sohasem lehet tudni, hogy hol áll meg, hová vezet.

Kezét nyújtotta és lehajtott fővel, lassu léptekkel bement a szobájába.

Másnap reggel küldönc kereste Lottét. Hivatalos, pecsétes levelet hozott. Lotte remegve nyult a levél után. Érezte, hogy csak rossz hír állhat benne. Alig tudta leküzdeni felindulását és percekig tartott, amig végre el tudta olvasni a két gépelt sort: „Értesítjük, hogy magasabb helyről

történt utasítás folytán önt a Sawaky-féle orvoskurzus névjegyzékéből töröltük...”

Lotte keserűen mosolygott. Jól tudta, ki az a felsőbb hatóság, akinek ő nem kell. Tegnap délben Müller Friderika bizonyára érdeklődött, hogy Kaiser Lotte dr. szerepel-e a névsorban? És személyesen adta ki az utasítást: azonnal törölni!

Ez az újabb vereség érzékeny és súlyos volt. Nemcsak azért, mert igen tekintélyes és biztos jövedelemtől ütötte el, hanem azért, mert Lotte valahogyan úgy érezte, hogy neki joga van megismerni azt a rejtélyt, amely vetélytársát ilyen fölényes győzelemhez segítette.

— Micsoda élet, micsoda nyomoruság! — sóhajtott Lotte.

Agya szélére ült és arra gondolt, hogy néhány hónap előtt még büszke reménykedéssel nézett jövője elé. Pompás jövedelme volt és a telefon pontosan fülébe csilingelte bizonyos időközökben Battenberg vallomását. Mennyire szerette ezt az embert! És most kiderül, hogy önző, kapaszkodó, csak a sikert hajszoló ember, akinek nincs szíve. De hát akkor miért rabolta el annyi szép évét? Miért fosztotta ki legdrágább érzéseit? És ezt talán még meg lehetne bocsájtani. De nevetésgéssé tette. Cinkosa lett legádázabb ellenségének. Segített neki őt letiporni. Ezért lakolnia kell...

Lotte felugrott, fel és alá sétált, próbálta átgondolni a helyzetet. Mi történt tulajdonképen? Hol van Sawaky és micsoda viszony fűzi a japánt Friderikához? Valóban csak a tudományos

együtt buvárkodás? Oh, Lotte sokkal inkább nő volt, semhogy ezt elhihette volna. Jól megfigyelte az Adlon halljában, hogy milyen gyengéd, szinte szenvedélyes mozdulattal közeledett Sawaky Friderikához, hogyan nézett rá, milyen féltékeny és szigorú pillantással figyelte, amikor Friderika táncolt. De hát akkor miért engedte át Friderikát Battenbergnek? Itt valami mély, sötét titoknak kell rejtőzködni. Egy titoknak, melynek ha felfedi nyitját, úgy... Lotte megállt, a szíve hevesen vert, nem is merte végiggondolni a mondatot. De homályosan és makacs erővel egy elhatározás kezdett érlelődni benne: meg kell ismerkednie Sawakyval!!

Az ajtón kopogtak. András lépett be. Arca csupa mosoly. Kezében levelet lobogtatott.

— Hurráh, Lotte, gratuláljon! Óriási siker!

— Micsoda nagy gyerek maga — utasította Lotte rendre. — Bizonyára megint sikerült egy kivágott cikkel megpumpolnia az édesatyját.

— Nem, Lotte. Ezuttal komoly keresetről van szó. Közös keresetről, ha szabad így neveznem. Meggazdagodtunk! Mind a ketten!

Lotte gyanakodva nézte Andrást.

— Barátom, nincsen magának láza?

— Nem, Lottel... Ugye maga is látja ezt a levelet a kezemben? Akkor hát nem káprázat. De egy kis türelem... sorjában kell mennem. Ugye emlékszik, hogy a multkoriban megmutattam azt a kis hirt, melyet magáról tettem közzé egy magyar ujságban?

— Amelyben azt írta, hogy én megtámadtam Sawaky elméletét?

— Ugy van. Hát most már bevallhatom... Ugyanakkor egy pesti bankárnak, személyes, bizalmas jóbarátomnak azt írtam, hogy e hír hatása alatt okvetlenül nagy áresés lesz a Sawakyszanatórium rt. részvényeiben. Kértem, hogy amennyi pénzt csak szabaddá tud tenni, azért mindért vegyen az áresés napján részvényeket, mert hiszen a támadás hírét azonnal meg fogják cáfolni és a részvények szilárdabbak lesznek, mint valaha. Viszont mindig akad néhány gyáva részvényes, aki, ha elolvassa az ártatlannak látszó hirt, megrémül és azt mondja: valami lehet a dolog mögött! És siet piacra dobni részvényeit. A bankár eladta a részvényeket százezer márká nyereséggel és a nyereségből negyvenezer márkát az én számlám javára írt. Ennek a fele, huszezer márká. természetesen önt illeti, minthogy a maga segítsége nélkül ez a trükk sohasem sikerült volna.

— Csak nem hiszi, kedves barátom, hogy valóban elfogadok magától ilyen hatalmas összeget!

— Bocsánat, de megint a saját szavaira kell emlékeztetnem. Ugye akkor azt mondta, hogy magára súlyos kellemetlenségek hárulhatnak a cikkből kifolyólag?

— Ez igaz és ma is fenntartom.

— Rendben van. Akkor hát nyilvánvaló, hogy a spekuláció kockázatának nagy részét maga viselte. Amiből nyilvánvaló, hogy éppen ilyen arányban kell részesülnie a nyereségben is. Egyébként az összeget van szerencsém e nevére írt takarékkönyv alakjában átnyújtani!

Lotte mélyen meghatódott.

— Maga nagyon jó fiu, András. Sokkal jobb, mint amennyire én azt megérdemlem. De kérem, legyen türelemmel, talán eljön az idő, amikor egész szívvvel fogom viszonzni tudni az érzéseit. De most nem lehet még... Egy nagy, igen nagy harcot kell megvívnom előbb!

13.

A világot felforgató nagy események többnyire más hatást és eredményt szülnek, mint amelyet a józanul és logikusan gondolkozó emberek várnak. Most is így történt. Kormányférfiak, ujságírók mind azt jósolták, hogy a nagy izgalom lecsapolódik és a munka visszatér régi medrébe, a megszépített és megfiatalított embertömegek arányában.

A szanatóriumok ezrei éjjel-nappal ontották az átformált, újjá fiatalított embereket. Valóság-gá lett a régi mesebeli csodamalom, melynek egyik kapuján öregén és csúnyán lépnek be, a másikon pedig fiatalon és szépen távoznak.

Az első hónapokban az öröm és ujjongás általános volt. Valóban úgy látszott, mintha az Ovidius által megénekelt aranykorszak éledt volna újjá. Valami névtelen öröm, édes megmárosodás fogta el az embereket, az egészséges test természetes ruganyossága és energiateltsége kiváltotta azt a vidám optimizmust, melynek semmi más alapja nincsen, mint a kellemes közérzet. Sugárzó, vidám arccal, ragyogó szemekkel álltak a tükör előtt, alig tudtak betelni a maguk nézésének gyönyörűségével. Ismerősök, ha az utcán találkoztak, elsikoltották magukat örömükben,

összeölelkeztek, csókolództak és akárhányszor gyermekek módjára ugrándoztak örömeikben. De nemcsak a testek, hanem a lelkek is sajátos változáson mentek át. Mindenki könnyelmű lett. Az ifjuság tékozló könnyedségével vetették magukat az örömekre, mindenki bizott a jövőjében, úgy érezték, hogy csodálatos ujjászületésükkel kapcsolatban a környező világnak is meg kell változnia. Szinte csodálkoztak és nem értették, hogy miért nem emelkednek a munkabérek, miért nem enyhül a munka súlyossága, hogyan lehetséges az, hogy a főkönyvek éppen olyan ridegek és savanyuak, mint azelőtt, hogy a gépek is éppen olyan olajosak, porosak és lármásak, mint a régi világban. Csak az utcák képe változott. Mindennap új embercsoportok tartották diadalmenetüket. Milyen isteni pillanat volt az, amikor a csunya, öreg lány először lépett ki az utcára szépen, fiatalon, hódító, bájos lányságot sugárzóan. Mindegyik új ruhát készíttetett, kábultan, mintegy könnyű részegségben léptek ki a kapun és kacagó boldogsággal érezték először életükben, hogy tetszenek. Igen, a férfiak megfordultak utánuk, sőt kitartóan követték őket. Évek sirása változott egyszerre mindent felejtő boldogsággá és egyetlen mohó vágytól remegtek meg: pótolni, kiélvezni mindazt, amit a múlt megtagadott, amiért annyit szenvedtek. És fizetni is! Bosszút állni mindazokon, akik kegyetlenül megcsufolták hervadt, szomorú lányságukat. Megkínózni a férfiakat, akiket szerettek és akik nem vették észre őket. Most felkeresték őket, felkorbácsolták szenvedélyüket és a szemükbe ka-

cagtak. A hetyke barátnők sápadtra váltak, mikor meglátogatták őket és elhódították udvarlóikat. Micsoda bódult, táncos világ volt ez! A testek és életerők tobzódó, fékevesztett diadala. Mindenki élvezni akarta a sikerét, szépségét, fiatal-ságát, melyet váratlan, felfoghatatlan adomány-nak tartottak. A társadalmi rendet komolyabb felfordulás fenyegette, mint valaha. Békés család-
atyák csábító Don Juanokká váltak és derék pol-gárasszonyok, akik már csendesen beletörődtek szerelem és viharok nélkül elmúlt szürke éle-tükbe, most dacos örömmel rázódtak fel és ki-jelentették, hogy nem lesznek többé bolondok ugyanolyan szolidan élni, mint eddig. Mindenki bölcs és Epikur lett, lenézték az erkölcsöt és ön-megtartózkodást, amelyből szerintük előbbi éle-tükben semmi jó nem fakadt. A családi élet ve-szedelmes zátonyra jutott, a hatóságok és az egy-ház megrémültek. Rómából bizalmas parancs érkezett a főpapsághoz és a templomokban egyre sürűbben dörgött a hivek felé a szigorú prédikáció, melyek között különösen nagy feltű-nést keltett Páter Hillárius benedekrendi szer-zetes beszéde, aki a következőket mondotta:

— Testvéreim! Uj tömegőrület lázában lejtí boszorkánytáncát a világ. A sátánsugallta böl-cseség a halhatatlan lélek megszipítése helyett a mulandó testet ejti nagyzási hóbortba, elhiteti vele, hogy mindenféle búbájoskodással és termé-szetellenes mesterkedéssel örökifjává lehet. Trónt emelnek a testnek, olyan őrzöngő kultuszt üznek vele, amilyenre még az antik Rómában sem volt példa. De nézzetek körül és lássatok. Nézzétek,

mint süllyed sárba minden, ami magasztos és szent volt. A test uralma a sátán uralma! Az asszony nem szereti többé az urát, az apák tivornyák között töltik éjszakáikat és a gyermekek lelkéből kivész minden fennköltség, jóság, tisztaság. Vigyázzatok! Értsétek meg, hogy a romlás felé rohantok. Mindenfelé pusztul a vagyon, a komoly munka egyre nagyobb válságba kerül. Dorbézolástok közepette nem veszitek észre, hogyan távolodtok egyre jobban a helyes utról és mint fordultok el az Úrtól. Ostoba, vak emberek! Hát mit ér az, ha meg is hosszabbíthatjátok ifjúságtokat? A halál mégis elkövetkezik, a test nem lehet halhatatlan. És akkor jaj nektek, ezerszer jaj! azoknak, akik elvesztették lelküket! Az Ur ellen lázad és sulyosan vétkezik, aki, ahelyett, hogy imádkoznék és dolgoznék, a szanatóriumok előtt áll hosszú, türelmetlen sorban és várja, hogy mikor kerül sorra. Jól tudjátok, hogy az egyház emberei közül senki sem veszi igénybe Sawaky doktor tudományát. Sem a papok, sem a rendek tagjai. És aki az egyház hű és igaz fiának tartja magát, az fölénnyel és megvetéssel fordul el e modern átoktól, amely új Szodomává és Gomorhává változtatja a világot!

A prédikációnak óriási visszhangja támadt. Az újságok vezércikkekben foglalkoztak vele. A szabadelvű lapok azt hangoztatták, hogy mindenki szabadon rendelkezik testével, senkit sem lehet eltiltani attól, hogy szép és fiatal legyen. Ha vannak is átmenetileg bizonyos kilengések, ezek idővel feltétlenül elmúlnak. De különben is most, mikor már sok millió embert kezeltek a szana-

tóriumok, nem lehet a többi várakozót egyszerűen eltiltani a kurától. Ez világforradalomra, beláthatatlan rémségekre vezetne. És ne feledjük el, hogy a Sawaky-szanatórium részvénytársaság részvényeinek elértéktelenedése irtózatos pénzügyi válságot idézne fel, mely nemcsak a magánvagyonokat semmisítené meg, hanem megrázkódtatná az államháztartásokat is, melyek rengeteg milliárdot keresnek a szanatóriumok által fizetett részesedési összegekből. És végül, eltekintve az anyagi szempontoktól, kétségtelen, hogy az emberiség általános jóléte, munkaképessége és boldogsága is megköveteli, hogy minél tovább legyünk fiatalok és minél többen legyenek szépek!

A keresztény lapok is óvatosan írtak. Dicsérték az egyházat, amely ragyogó és fennkölt példáját adta az önmegtartóztatásnak. Ime, a papok és apácák lemondtak a világi hívságról és bebizonyították, hogy nemcsak prédikálják, hanem követik is a hit magasztos parancsait. Tisztelet nekik, akik így tesznek tanúságot a lélek minden felett állósága mellett. Fájdalom, a hiuság és testiség valóban megdöbbenő módon lett urrá az emberiségen. Ijesztő eseteket látunk nap-nap után és — amire talán évszázadok óta nem volt eset — mindenfelé munkáshiány mutatkozik. A megszépült munkások és munkáslányok nem térnek többé vissza a gyárakba, valamennyien megkótyagosodnak a nagyravágyás és könnyű élet vágyától. A népvándorlás mindent elsöprő hordáira emlékeztető tömegek ostromolják a filmgyárak, színházak és mulatók kapuit. Mindenki a szépségével óhajtja megkeresni a kenye-

rét. A testiségét akarja tökéletesíteni. Borzadva kérdezzük: hová vezet ez? A világ a kicsapongás és nyomor tanyája lesz. A legszörnyűbb erkölcsi rothadás útjára léptünk. Minden harsonát meg kell fujnunk, fel kell ráznunk az alvó hatóságokat: gyors segítséget, szigorú beavatkozást követelünk, különben menthetetlenül elvesztünk!

Az ujságok nem tuloztak. A munkakerülők száma rettentően megnövekedett. Csak elenyésző számmal akadtak olyanok, akik új formájukban is visszatértek régi mesterségükhöz. A legtöbben lenézték és undorodtak előbbi életüktől. Különösen a szegényebb néposztályra állt ez. Akiket megcsépítettek, úgy érezték, hogy közös származási titok, testvériség fűzi őket össze mindazokkal, akik — mint ők — ugyancsak a szanatóriumokban lettek új emberekké. Ebben a megújhodott életükben az egyes osztályok már nem érezték annyira az elválasztó falakat, mint azelőtt és ez az öncsaló képzelgés azt a hitet keltette bennük, hogy mindenkinek egyforma könnyű és gondtalan élethez van joga. A helyzet annyira veszedelmessé vált, hogy a hatóságok kénytelenek voltak erélyes módon beavatkozni. Szigoru rendeletet bocsájtottak ki, hogy mindenki köteles a kura befejezése után haladéktalanul előbbi munkahelyén jelentkezni. A bankokat utasították, hogy szorítsák meg a hiteleket és megfenyegették a közönséget, hogy amennyiben nem térnek vissza a termelő, komoly foglalkozáshoz, bezárják a színházakat, mulatókat és betiltják a mozielőadásokat.

Mindez azonban pusztába kiáltott szó maradt.

A valóságban naponta ezren és ezren ünnepelték megszépülésüket. Ezek az ünnepi lakomák többnyire orgiákká fajultak, melyeken Sawaky szobra előtt áldoztak a szerelemnek.

Sawaky!

Mint valami mithológiából kilépett ősi isten, aki visszatért a földre és megbabonázta, megőriztette az embereket. Valamelyik francia tudós azt mondta róla, hogy az emberiség zavarban van: megkövezze vagy imádja-e? A legnagyobb jót és a legnagyobb rosszat hozta egyidejűleg.

A tömeg bálványozta Sawakyt. Palotája előtt diszörség állt és fejedelmeknek kijáró hódolat övezte. Sawakyt semmiért nem lehet vádolni, — mondták a higgadtabbak. Ha a jót, amit ad, rosszra fordítják, úgy a baj nem Sawakyban van, hanem az emberekben, akiket nagyobb jellemerőre kell nevelni!

Általában mindenki azzal mentette a nagy felfordulást, hogy csak átmeneti jellegű. Természetes, hogy az első megmárosodás tulzássá ragadja a tömeget.

Sawaky visszavonultan élt. A meghívásokat, melyekkel elhalmozták, sorra visszautasította. Annál többet suttoztak azonban szépséges aszszisztensnőjéről, Müller Friderikáról, akit gyakran láttak az új külügyminiszternek, Battenberg Fritz bárónak a társaságában. Ezt a barátságot a legkülönbözőbb magyarázatokkal kísérték s a legilletékesebb helyeken úgy vélték, hogy Battenberg zseniális trükkje, mellyel annyira Németországhoz rögzítette Sawakyt, hogy nem kellett tartani más nemzetek csábítási kísérletei-

tól. Mert — amint Battenberg leleplezte — angol és francia részről ismételten történtek kísérletek, hogy Sawakyt elvigyék Berlinből.

Október derekára világzarándoklatot hirdettek Berlinbe Sawaky hivei. A tudományos és művészvilág legragyogóbb nevei jöttek el, hogy hódolatukat lerójják. E zarándoklásból tizennégy napos őrzöngő pogány ünnepély lett, amelynek azt a nevet adták: hódolat a Szépség Messiása előtt! Berlinben egész éjjel lobogtak a fáklyák, az utcákon virágos kocsikon gladiátorok vonultak végig és római köntösbe öltözött énekkar a szépségről és ifjúságról zengett himnuszokat. Sawaky reflektorok fényében jelent meg palotája erkélyén. Néma meghajlással fogadta a tömeg üdvözlését, de semmiféle hatalom nem bírta megszólalásra. Sokaknak feltűnt, hogy Friderika nem állt mellette. Pedig Friderika egyébként mindenütt látható volt. Megjelent az ünnepélyes megnyitáson és átvette a nők egyetemének fejedelmi ajándékát: a hatalmas arany pálmalevelet, briliáns diadémot, a szépséget allegorizáló bronzszobrot, melynek főalakja maga Friderika volt. De azután történt valami, ami egészen új fordulatot adott a dolgoknak. Az ünnepély utolsó napján villámgyorsan terjedt el az a hír, hogy a japán követ estélyt ad Sawaky tiszteletére. Ez különösen diplomáciai körökben kellett nagy meglepetést, mert hiszen kezdettől fogva feltűnt, hogy Sawakyval szemben rendkívül zárkózottan, szinte tüntető közönnyel viseltetik kormánya. Ám a táviratok és üdvözlő iratok tömege, melyeket a japán követségre küldtek és

melyben Japánt mint a világ legnagyobb fiának hazáját ünnepelték, úgy látszik, álláspontjának feladására bírta a követet, aki káprázatos fény-nyel készült megülni az estélyt. Ennél nagyobb szenzációra nem ébredt még az európai diplomácia.

Az ázsiai veszedelem kérdése, úgy látszott, fenyegetőbben lépett az előtérbe, mint valaha. Igen sok nyugtalanító jel vallott erre. Augusztus havában az angol, francia és német követek többbizben tartottak bizalmas értekezést különböző városokban, ahová inkognitó érkeztek. A külügyiminisztériumokban számos titkos aktában voltak e tanácskozások lefektetve, a hadügy-miniszterekhez sürgős utasítások mentek és a hadianyagot készítő gyárak éjjel-nappal üzemben voltak. A repülőgépek és hadihajók számát napról-napra szaporították. A levegő tele volt villamos feszültséggel, a diplomataik vihart szimatoltak, de semmiféle ügyeskedéssel sem lehetett tiszta képet teremteni. Ellenkezőleg. Ázsia előzenyebb, udvariasabb és mosolygóbb volt, mint valaha. És mégis!... Mindenki félt, mindenki tudta: valami készül! A Sawaky-szanatóriumok bizalmas parancsot kaptak: elsősorban a férfiak fiatalítandók meg, minél több erőteljes férfire van szükség. Érthető ezek után, hogy a berlini japán követ estélye világeseményné nőtte ki magát. Hogyne, hiszen az estélyre meghívást kapott a Berlinbe sereglett egész európai diplomáciai kar. Ugy látszott, nagy meglepetés készül. Erre vallott az is, hogy valamennyi ország sajtó-képviselőjét meghívták. A vendéglátó követség

tehát súlyt helyezett arra, hogy azok a szavak, melyek az estélyen el fognak hangzani, minél nagyobb körben és minél pontosabban jussanak nyilvánosságra. A meghívókat a követség titkári hivatala állította ki és Boncz Andrásnak, aki, mióta riportokat küldött Budapestre, állandó érintkezést tartott fenn a berlini ujságírókkal, nagyszerű ötlete támadt. Személyesen jelentkezett a titkárságon, felmutatta igazolványait és meghívatta magát. Ugyanakkor engedélyt kért, hogy magával hozhassa fotoriporterét. Kaiser Lotte kisasszonyt is, aki valamennyi magyarországi képeslapot ellátja az estélyről készített fényképekkel. A titkár kissé vonakodott, de András olyan meggyőző erővel és tüzzel érvelt, hogy a titkár végül is attól félt, hogy diplomáciai konfliktus támad, ha a kérelmet megtagadja. És Lotte számára is kiállította a meghívót.

Lotte leirhatatlanul izgatott lett, mikor András átadta a meghívót. Hol elpirult, hol elsápadt, nem hitt a szemének és... egyszerre csak András nyakába vetette magát és megcsókolta.

— Drága, kedves, okos barátom... milyen boldog vagyok! — ujjongott szinte önfeledt örömeiben.

András nagyon szerette volna visszacsókolni, de érezte, hogy ez a csók csak elismerés, jutalom, amelynek semmi köze sincsen a szerelemhez, tehát nem is lehet viszonzni. Ha Lotte ugyanazt a csókot egy kis szerelmi ostrom után adja, úgy András karjaiba ragadta volna és a földkerekség legboldogabb vőlegényének nyilvání-

totta volna magát. Így azonban a csóknak nem volt édessége, ellenkezőleg, kissé bántotta is, mert nyilvánvalóvá tette, hogy Lotte még most is egész lelkével arra a másik férfira gondol. Őt és vetélytársnőjét akarja látni, különös gyönyörűséget talál abban, hogy ezzel gyötörje magát.

De mikor András idáig ért gondolkozásában, hirtelen úgy megrémült, hogy az asztalba kellett fogóznia, nehogy a karosszékre rogyjon. A lábai remegtek és csendesen füttyürészni kezdett kinjában. Homályosan és kísértetiesen az villant át agyán, hogy Lotte talán valamilyen botrányra vagy merényletre készül. Hogy erre nem gondolt mindjárt! Ismerte barátnője konok, erős akaratát, tudta, hogy minden érzése, gondolata: elégtételt venni! Az előbbi nagy izgalmat is ez váltotta ki belőle: az öröm, hogy alkalma nyilhat leszámolni.

Lotte csodálkozva nézett Andrára.

— No mi az, miért vág olyan savanyu arcot? Nem ízlett a csókom?

— Lotte, — nyögte a kétségbeesett András — ígérje meg, hogy semmiféle bolondságot nem fog elkövetni!

A lány szeme furcsán villámlott.

— Ah, milyen gyávák, erkölcsösek maguk férfiak, akik a vérontást és katonáskodást kisajátították. No ne féljen, megigérem, meg lesz velem elégedve. És ha bármit is tennék, megnyugtatom, magát semmiért sem fogják felelősségre vonni.

András megbántódott.

— Nem a magam bőrét akarom menteni, hanem magáért aggódok!

Lotte lehajtotta fejét és csendesen mondotta:

— Nekem... sokkal jobb, ha bizonyosságot teremtek. Így, ahogyan most állnak a dolgok, nem bírom tovább!

14.

Ilyen felvonulást még nem látott Berlin. A japán követ palotájára reflektorok és ivlámpák voltak felszerelve, melyek tündéri fényt árasztottak a környékre. És ebben a fényözönben egymás után kigyóztak végtelen hosszú sorban a kapuhoz az autók. Felbecsülhetetlen értékű prémek és briliánsok revüje volt ez és a tér francia parfüm illatával telt meg. Fehérkesztyűs rendőrök izgatottan és harsány hangon igazgatták az egyre jobban torlódó autótábort és közben sűrűn tisztelegtek az érkező előkelőségeknek. Az urak fehér ingmellén különböző színes rendjelszalagok hasítottak keresztbe, cilinderek, frakkok, egyenruhák kavarogtak, mintha ekzotikus festő vázolta volna fel színorgiába vesző, egymásba örvénylő vonalakkal készült festményét.

Stower Henrik, a „Morning Post“ levelezője, gunyosan jegyezte meg:

— No lám, Ázsia máris csatát nyert. Mert, ugyebár, tisztában van, kedves Jüttner kollégám, azzal, hogy itt senki sincsen, aki valóban Sawaky kedvéért vagy tiszteletére jelent meg. Ellenkezőleg, valljuk meg, a hivatalos köröknek és kormányoknak meglehetősen kellemetlenséget oko-

zott ez az ur. A mi derék kormányaink ugyanis a régi típusu, kellő időben megöregedő és meg-
rutuló állampolgárok természetrajza szerint szer-
vezték meg a társadalmat és most nagy zavar-
ban vannak, hogy mint rendszabályozzák meg a
váratlanul kialakult más formájú és természetű
embermilliókat.

— Szóval, ön szerint...

— Szerintem, kedves Jüttnerkém, erre az es-
télyre mindenki félelemből jött. Titkokat szeret-
nének kiszimatolni. Tudja, mit mondok? A követ
és Sawaky ünnepélyes találkozása megbeszéli
diplomáciai komédia.

— Ugyan kérem! Maguk, angolok, lélekzeni
sem tudnak anélkül, hogy arra ne gondolnának:
mikor próbálhatják ki ujtipusu hadihajóikat!

— Komédia, ha mondom. A követ ur egysze-
rűen meg akarja mutatni Tokiónak, hogy meny-
nyi izgalmat, milyen óriási megmozdulást vált
ki ma Európában minden, ami Japánnal kapcso-
latos! Egyébként is pokoli gondolat a mai fe-
szült időkben egy japánt ünnepeltetni az euró-
pai diplomáciával!

A két ujságíró beszélgetés közben a hallba ért,
amely valósággal pálmaerdővé volt változtatva.
Vörös, puha szőnyeg fedte a márvány lépcső-
házat, ahol egyenruhás inasok sűrögtek és segí-
tették le a bundákat és belépőket.

— E fickóknak legalább fele kém! — jegyezte
meg Stower, mikor a bundájukat letették. — Mi-
közben felszolgálnak és a kívánságok iránt ér-
deklődnek, éles füllel figyelik a vendégek beszél-
getését és megjegyzéseit. Fogadni mernék, hogy

már hetek óta tanulmányozták a meghívottak fényképeit és mindenkiről tudják, hogy kicsoda? Bizonyára pontos utasítást is kaptak, hogy kik azok, akiket különösen szemmel kell tartaniok.

— Barátom, — kacagott Jüttner — maga nem újságírónak, hanem detektívfőnöknek született!

Stower nem válaszolt. Az eléjük táruló látvány egészen lenyűgözte. A hatalmas szalonban szikráztak, remegtek a színek, égő vörös, vidám kék, meleg sárga, mosolygó rózsaszínfoltok, halványzöld tüllök, fekete és arany gyöngyhímzések, London, Párizs és Newyork őrzöngő fényűzése, káprázatos brokátok, vakmerő és lenyűgöző formák hullámoztak mindenfelé forró örvényléssel. Amit a pompát kereső képzelet kitalálhat, az mind életre támadt e teremben.

Jüttner egy közelében álló fiatalemberre lett figyelmes, aki szinte megbabonázva, tágranyílt szemekkel bámulta a tündéri látványt.

— Nos, mit szól mindehhez, Boncz kollégám? — kérdezte Jüttner.

— Csodálatos! — mondotta kábultan András.

— Igen... és az ön kíséretében levő hölgy is az! — tette hozzá gálánsan Jüttner.

Lotte valóban nagyon szép volt. Arany laméeruhát hordott s a homlokát értékes diadém fogta körül. Még ebben a káprázatos társaságban is feltűnést tudott kelteni. Sok férfi kíváncsian fordult utána.

— Kisasszony, — mondotta Jüttner — ön egyszerre csavarja el a fejét az öt világrésznek. Ime, eddig Brazília, Egyiptom, Anglia és Törökország

követel lövellték legtüzesebb pillantásaikat ön felé.

— Ezt még megértem, — avatkozott a társalgásba Stower — de annél különösebb, hogy mind e fény és hódolat tulajdonképen ama ferdeszemű, íróasztalom apró bronz démonjaira emlékeztető urnak szól!

A terem jobboldalára mutatott, ahol egy emelvényen, trónszerű biborszék mellett Sawaky állt és szinte megmerevedni látszó mosollyal fogadta a gratulációkat. Ugy vonultak el előtte, mint a legnagyobb uralkodók előtt szokás. Mindenkit bemutatott és mindenki mondott néhány többé-kevésbé szellemes vagy banális frázist. Boufflers gróf, a francia követ került sorra:

— Professzor ur, — mondotta a gróf — engedje meg, hogy mint a világ legnagyobb diplomatáját és békeapostolát üdvözöljem. Amit mi kontárok sohasem tudunk megtalálni, — azt az alapot, amely mindenkinek egyformán rokonszenves — ön végre a világ elé tárta. Az ön programjában egyesül és kezet fog az egész emberiség. Reméljük, hogy a megszépült emberiség gyűlölni fogja a csunya háborukat!

Zajos taps zugott fel. Az emberek összenéztek. Mindenki tudta, hogy e szavak nem egyszerű elmésségek voltak, hanem — mint valamely vivóbajnok mestervágása — a legérzékenyebb oldalon találták az ellenfelet. Sawaky mosolya egy árnyalattal szélesebb lett, a japán követ mereven és titokzatosan állt, mint Buddha templomának szobrai. Az ujságírók lázasan jegyeztek és a termen átcsaptak az izgalom hullámai. Min-

denki feszülten, nyugtalanul várt. Ezek olyan szavak voltak, melyekre válaszolni kellett. A gróf élesen, szinte kihívóan nézett Sawakyra, aki most könnyedén meghajolt.

— Gróf ur, — mondotta — én a tudomány munkása vagyok. Kutatásaim során felfedezésemnek csupán élettani és nem politikai eredményeivel törődhettem. De ha ezen felül — amint megjegyezni szives volt — politikailag is értékes gyümölcsöt termeltem, úgy ezt örömmel veszem tudomásul!

— A válasz ügyes és semmire sem kötelező! — jegyezte meg Stower. — Sawaky ur kétségtelenül nagy tudós, de egyszersmind egy minden hájjal megkent ravasz és titokzatos fickó!

Lotte elcsattantotta a kezében lévő kis fényképezőgépet.

— Ki tudja, talán az ujkor történetének egyik legérdekesebb pillanatát örökítettem meg! — mosolygott Lotte.

— Azt hiszem, — válaszolta Stower — hogy a história számára még érdekesebb és jellemzőbb ez a másik kép!

Valóban, hihetetlenül furcsa és megdöbbentő jelenet tárult eléjük. A diplomáciai bemutatkozás végetért és most egyszerre minden oldalról nők rohanták meg Sawakyt. Mint illatos rózsa-, lilium- és aranypehelygomolyagok viharoztak mindenfelől elő, széttépve a merev etikettet, előkelő modort, szinte hisztériásan és önkívületben rajzottak köréje, virágokkal szórták tele. Ugy hulltak az emelvény lépcsőjére, mint ama fanatikus indusok, akik a bálványisten vasszekéré-

nek kerekei elé vetik magukat, hogy eleven testüket nyujtsák áldozatul. Félelmetes, az idegekbe markoló, mindenkit magával ragadó jelenet volt.

— Isteni! — kiáltotta Stower — a megfiatalított és megszépített előkelő hölgyek róják le hálájukat megváltójuk előtt!

Boncznak csak most tűnt fel, hogy a teremben valóban csupa gyönyörű nő van.

— Mind e hölgyeket már régebben ismerem különböző estélyekről — folytatta Stower. — Rettentő csunyak voltak. És most... csupa tündér és démon.

Sawaky kissé zavartan állt, szerényen hajlongott, ám ezt az ostromot nem lehetett olvan semmire sem kötelező általánosságok között meguszni, mint a diplomaták udvarlását. Mert a nők indulata féktelen, vad szenvedéllyel lobogott fel, a kezét, a ruhája szegélyét csókolták, sőt Donna Huerta átölelte és szájoncsókolta. Mesternek szólították, meghaltak volna egy szavára, őrzöngtek. Sawaky sápadtan, szédülten állt, a szeme elsiklott a hörgő, vonagló tömeg felett és Friderikát kereste. A terem legvégén állt, Battenberg mellett. Láttá Sawaky szédítő sikerét, a nők ájuló hódolatát. És érezte, mint remeg meg mellette Battenberg. Megértette, hogy Battenberg attól fél: elveszti. Hiszen a nők mindig a győztes férfihez pártolnak. De Friderika arcán kegyetlen mosoly ült és hidegen, gőgösen nézett vissza Sawakyra. Csak ők ketten tudták, hogy e pillanatban nem Sawaky volt a győztes, hanem Friderika. Az ő gonoszsága ülte gyilkos diadalát. Ime, megmutatja a sikerének csucsára ért

terfinak, hogy néki még most sem kell. Megmérgezi ezt a forró, mámoros pillanatot, beléfagyasztja a kétségbeejtő érzést: hasztalan minden diadal, az a nő, az egyetlen, akit szeretsz, sohasem lesz a tied!

Battenberg azonban mindebből semmit sem értett. Reszketett, hogy elveszitheti ezt a nőt, akinek miniszterré való kinevezését köszönhette. Már többször gondolt arra, hogy feleségül veszi Friderikát. Őszinte, magát fürkésző pillanataiban úgy érezte, hogy valami furcsa kalandorszerűség van mind a kettőjükben, amely megmagyarázza és természetessé teszi egymáshoz való vonzódásukat. Eddig még sohasem beszélt erről Friderikával, de most hirtelen szükségét érezte, hogy valami meglepőt, érdekeset mondjon.

— Micsoda visszataszító, csuf látvány! — fordult Friderikához. — Jöjjön, szeretném, ha rám figyelne néhány pillanatig.

Egy ablakfülkébe vonultak és Friderika megkérdezte:

— Nos, mit óhajt?

Battenberg komoly, ünnepélyes arcot vágott.

— Kérem, ne ütközzék meg, ha valami nagyon váratlan dolgot mondok és főleg ne kérdezze, hogy miért éppen most hozakodok azzal elő. De látja, ha diplomáciai pályára is léptem, bennem mindig voltak bizonyos művészi hajlandóságok. A hangulat embere vagyok. Minden kis részletében érzem például ennek az estélynek a bizzarr szépségét is, melyben ujjongó öröm, diplomáciai furfang, szenvedély, aggódó félelem,

szerellem és gyűlölet vivják harcukat. Hősei és harcosai, primadonnái és statisztái vannak e különös egyvelegnek, melybe a világ minden tájáról embermilliók küldik el irigy, kíváncsi és miszticizmustal teljes érdeklődésüket. S mi ketten többek, sokkal többek vagyunk, mint egyszerű résztvevők. Ez a pillanat megéreztettem velem, hogy a mi kapcsolatunk nem bontható meg többé.

— Szóval: örök barátság?

— Talán több, talán kevesebb, amit kérni akarok: legyen a feleségem!

Friderika heves mozdulatot tett:

— Nem, kérem, erről ne beszéljen, erről szó sem lehet!

Battenberg megütődve és megsértődve nézett Friderikára.

— Nem érdemeltem meg ezt a fájdalmat . . .

Friderika türelmetlenül szakította félbe:

— Ne értsen félre. A legjobb barátnője maradok. De a munkám és a mult, melynek különös titkai vannak, Sawakyhoz köt.

— Micsoda titkok? Szerette?

— Nem, esküszöm, sohasem . . .

— Akkor hát . . .

— Ne faggasson, Fritz. Oh, ha tudná, mennyire gyötrődöm, mikor magam vagyok és gondolkozni kezdek.

— Ha igazán szeret, úgy biznia kell bennem. Megosztani a gondját, közölni a titkait!

— Majd ennek is eljön az ideje. De kérem, könyörgöm, ne beszéljünk erről . . . kérjen fel

táncra . . . nem akarok gondolkozni, csak élvezni a perc édes szédületét.

A zenekar már percek óta vidám muzsikával izgatta a vendégek táncos kedvét. A szakszofon érzelmes, mélabús tangót jajjongott, a bandzsó és hegedű epekedve kísérték. Azután tüzes, a trópusi vidékek izzó, szenvedélyes temperamentumát árasztó charleston következett.

— Valamikor — jegyezte meg Stower — a keringő fejezte ki az emberek szerelmi érzését. Ez a széles medrű, méltóságosan hullámló muzsika, amelybe szinte beleomlott a táncos. Minden operettnek a keringő volt a sláger száma. A keringő a szerelem érzelmes, regényes korának a kifejezője. A jazz a szenvedélyé, az ábrándozás nélküli őszinte érzékisége. A filozófusok törhetik a fejüket, hogy a szerelmi élet megváltozása hatott-e a zenére, vagy fordítva, az új zene diktált-e más erkölcsöket? Mindenesetre leszögezhetjük azt az igazságot, hogy a mindenkori tánczene a leghűbb kifejezője az egyes korok és nemzetek szerelmi életének. A rokokó negédes, finomkodó flörtjeit milyen pompásan fejezi ki a menuette! Róma és Athén izzó érzékiségét a lány fuvola. A magyarok tüzes, hetyke férfiasságát a csárdás, Kelet vérengzésig feldühödő érzékiségét a dobok és csörgők.

Sajnos, Stower kitűnő fejtegetéseire már senki sem figyelt. Jüttner egy amerikai kollégával tanácskozott arról, hogy milyen politikai színezetet adjanak tudósításaiknak? András a jelen lévő hölgyek toalettjeit jegyezte, mert

tudta, hogy erre feltétlenül minden ujság olvasónói kíváncsiak. Lotte lefényképezésre alkalmas érdekes személyiségeket keresett. Az általános mulatozásban, a nagy forgatagban fel sem tűnt két férfi eltűnése, akik — mint akik igen jól ismerik itt a járást — egy kis oldalajtón tűntek el és most egy párnázott falu és ajtaju szobában találkoztak.

— Végre, — mondotta a követ — már alig vártam, hogy négy szem között beszélgethessünk, kedves Sawaky. Igen komoly mondani-valóim vannak.

— Szolgálatára állok! — válaszolta Sawaky.

— Mindenekelőtt komoly szemrehányást kell tennem. Ön nem kiméli eléggé magát. Nagyon fáradtnak látszik és a kedélye is feltűnően nyomott. Ez nem helyes. A hazának szüksége van az ön teljes erejére és frissességére.

Sawaky arcán különös, fájdalmas mosoly jelent meg.

— Azt hiszem, — mondotta — hogy mindent megtettem, ami tőlem tellett. Talán még többet is . . .

— Oh, igen. Ön nagy és kiváló ember, Sawaky. Csak szeretetből és aggodásból kérem, hogy kimélje magát. Attól félek, — kérem ne vegye tolakodásnak megjegyzésemet — hogy önnek lelki bánata van. Valami gyötri, nyugtalanítja. Ez nagy baj. Elhomályosítja éleslátását. Talán ennek tulajdonítható, hogy bizonyos különös körülmények máris elkerülték a figyelmét.

Sawaky idegesen figyelte.

— Mire céloz követ ur?

— Az ön asszisztensnőjére. Dr. Müller Friderikára. Nem tartja feltűnőnek és gyanusnak azt a barátságot, amely Battenberg báró külügyminiszterhez köti?

Sawaky minden erejét összeszedte, hogy nyugalmat szinleljen.

— A doktorkisasszony Battenberg bárót még egyetemi tanár korából ismeri. A hallgatója volt.

— Lehet. De ennek az ismeretségnek a felujtása egyáltalában nem volt kívánatos. Tokiónak jelentést tettek az ügyről és utasítást kaptam, hogy a dolgot tegyem vizsgálat tárgyává és megkérdezzem önt: tud erről a bizalmas barátságról? Tudja azt, hogy Battenberg báró és a doktorkisasszony gyakran mutatkoznak bizalmas együttesben.

Sawaky torkát kegyetlen fájdalom szorongatta. De azért kinyögte:

— Tudok róla!

— Arról is, hogy ez a barátság olyan mérvű, hogy abból arra lehet következtetni, hogy a doktorkisasszony a miniszternek a kedvese?

Sawakyt elhagyta nyugalma. Homlokán kidagadtak az erek, halálsápadt lett, remegett a felindulástól.

— Ez nem igaz! — kiáltotta.

A követ csodálkozva nézett rá. Nem értette, hogy miért indult fel annyira Sawaky.

— Bocsánat, — mondotta — nem akartam a kisasszonyt megbántani. De végre is bizalmas és hivatalos beszélgetést folytatunk, mely ki-

zárja az udvariaskodást. Szóval, miféle magyarázatát adja ön e gyanus barátságnak. Ne legyen sem elfogult, sem naiv, kedves Sawaky. Müller kisasszony német és a külügyminiszter ur bizonyára érteni fogja a módját annak, hogy honfitársnőjének gyengéd érzelmeit bizonyos titkok megtudására használja fel. Mondja meg kérem, de egészen őszintén: sejti Müller Friderika azt, hogy ön miféle titkos megbizatással jött Európába?

Savaky nehezen lélekzett. Eszébe jutott a néhány hét előtti borzasztó jelenet. Amikor Battenberget kiüzte házából és Friderika füléhez hajolva egy szót sugott fülébe. Egy gyilkos, borzasztó szót: kém! Azután a rémületes magyarázat: Ostoba ázsiai, azt hiszed, tuljársz az eszemen? Emlékezz: számtalanszor beszélgettek előttem nyugodtan abban a biztos hitben, hogy egy szót sem értek japánul. De tévedtél barátom. Nagyon lebecsülted az európai intelligenciát. Mikor Tokióba mentem, már tökéletesen beszéltem franciául, angolul, olaszul, spanyolul és értettem valamit az indus és arab nyelvekhez is. Két hónap alatt tökéletesen értettem a japánt is. De hát erről nem kellett tudnod . . .

A követ megismételte kérdését.

— Tudhat Müller Friderika az ön küldetéséről?

Sawaky ajka megvonaglott. A szó úgy tört fel rajta, mintha sirboltból jönne.

— Igen!

A követ elvesztette hidegvérét. Felugrott.

— De hiszen ez borzasztó! — kiáltotta. — Ön árulta el?

— Nem. Csellel hallgatta ki Tokióban néhány bizalmas beszélgetésemet, amiről csak utóbb értesültem.

— Eszerint Battenberg mindent tud?

— Nem! Erre esküszöm.

— De hiszen a barátnőjel

— Éppen ezért. Friderika tudja, hogy abban a pillanatban, mikor a titkot felfedi, Battenberget örökre elveszti. A külügyminiszter, ha csak nem akar cinkosává lenni, kénytelen őt is letartóztatni. Müller kisasszony nem ért a politikához, de azzal tisztában van, hogy olyan felhorulás következne be, amely mindent és mindenkit elsöpörne. Őt is, Battenberget is.

A követ felindulva járt néhány percig fel és alá. Azután megállt és mereven Sawakya nézett.

— Figyeljen rám, Sawaky. Ön kiváló hazafi, aki máris óriási szolgálatokat tett hazájának. De a termés csak most kezd érni. Még egy évre van szükségünk, hogy a siker teljessé legyen. Egy év alatt Európát tökéletesen forradalmasítjuk, intézményeit, erkölcsi szervezettségét megsemmisítjük, úgy, hogy háborus ellenállásra gondolniok sem lehet. Minden pontosan úgy megy, amint azt előre láttuk és terveztük. Ez a nagy terv nem bukhat el egy porszemen. Lehet, hogy önnek igaza van, Sawaky és Müller Friderika egyelőre csakugyan nem szól senkinek. Hangsúlyozom azonban, hogy egyelőre. Mert ki biztosít a nők szerelmének állhatatosságáról?

Lehet, hogy már holnap, vagy még ma összevész Battenberggel. És gyűlöletből, vagy bosszúból, hogy mind a két férfit elveszítse — mert maga is benne van a játékban, Sawaky — leleplezi titkunkat. Ennek nem szabad megtörténni. Érti? Nem szabad!

A követ hangja fenyegető, izzó, ingerült volt.
— De hát mit tegyünk? — mormolta Sawaky.

A követ egészen közel hajolt Sawakyhoz. Alig hallhatóan, rekedten sugta:

— Müller Friderikának meg kell halnia!

Sawaky felhördült. Tiltakozó mozdulatot tett, válaszolni akart. De a követ lefogta a kezét és hallgatást intett. Az ajtóra mutatott, amely hirtelen felnyílt és egy nő jelent meg a küszöbön. A két férfi zavartan, megdöbbenve meredt rá. A követ hidegen, ellenségesen nézett az elegáns, szép nőre, aki, úgy látszott, hogy szintén lámpalázzal küzd.

Habozva állt a küszöbön, arcán zavart mosoly látszott s valami apró tárgyat szorongatott a kezében.

— Kicsoda ön, asszonyom és hogyan került ide? — kérdezte a követ.

— Bocsánat, — válaszolta az ismeretlen hölgy — nem akartam önöket zavarni, csak egy pillanatot esedeznék . . .

— De hát miért?

— Szeretném lefényképezni önöket! A magyarországi képeslapok fotoriportere vagyok.

A követ kinosan mosolygott.

— Ön valóban hivatása magaslatán áll, kis-

asszony. Remekül kinyomozta, hogy hová rejtőztünk. De én, sajnálom, semmiesetre sem állhatok a fényképező gépje elé. Izlésem tiltakozik az ellen, hogy vendégeimtől elkülönítve vétessem le magamat. Majd később, bent a teremben, a társaság közepette. Az ünnepelt természetesen más . . . azt — ha a tanár ur megengedi, — lefényképezheti.

A követ meghajolt és kisietett a szobából. Sawaky a karosszékbe vetette magát, hátrahajtotta a fejét és kellemetlen megadással mondta:

— Tessék!

De az ismeretlen hölgy nem csattantotta el a fényképező masinát. Sőt fel sem emelte. Odalépett a meglepett Sawakyhoz és fojtott, izgatott hangon suttozta: Dr. Kaiser Lotte vagyok. Az ég irgalmára kérem, ne kérdezzen tőlem semmit és bizzék bennem! Beszélnem kell önnel. Adjon találkát!

Sawaky ránézett a felindulástól remegő nőre, azután azt mondta:

— Holnap délelőtt 11 órakor jelentkezzék a palotámban. Ez a névjegy igazolni fogja!

15.

A világ megőrült. Mintha a Marsról vagy más idegen bolygókról idegbomlasztó, látást megváltoztató, erkölcsi és szépérzéket gyökerében felforgató sugarakat vetítettek volna a földre, melyektől minden felborult. Aki a szépítő-kurán átesett, annak mintha a lelkét, addigi életét is kicserélték volna. A testi szépség-

hez az embermilliók évezredek óta a szerelem és könnyed élet ábrándjait fűzték és amikor valóban megszépültek, olyanok voltak, mint a színész, aki a vállára aggatott biborköpeny és a fejére tett papírkorona szuggesztív hatása alatt komolyan királynak hiszi magát. A szerelem mindenhatóságának eget-földet betöltő bacchikus ünneplése volt ez, szakadatlan mámor, amelybe napról-napra újabb tömegek vetették be magukat.

A társadalom minden rétegében katasztrófák és válságok dultak. Régi, nagyhirű kereskedőházak összeomlottak. A londoni Hammond bankház főnöke, akit azelőtt soha senki még mosolyogni sem látott, márvány tengerparti villát építtetett, ahol Apollónak öltözve verseket szavalt a Folies Bergère táncosnőinek. Csupa Nárciss szaladgált a világban, akik saját szépségüktől bódultan, öntelten és hivalkodva várták a mások hódolatát.

Igy mult el két esztendő. Az utcák tele voltak rongyos ruhájú Cherubinokkal, festőien szép lányokkal és fiukkal. De ezek a fiuk végtelen könnyel jártak az utcán, nem fordultak meg a lányok után, arcukon fásultság és szomorúság tükröződött. Ám annál mohóbban és agresszívebben viselkedtek a nők. Mindent elkövettek, hogy a férfiak figyelmét magukra vonják. Kihívóan a szemükbe mosolyogtak, csábító formáikat ezer ravasz trükkel domborították ki. De a férfiak tekintete elsiklott felettük. Egy nő . . . száz nő . . . ezer nő . . . mind egyforma volt. Nem volt érdemes egyikért sem

különösebben hevülni. Nem volt szép és nem volt csunya, nem volt szebb sem, gyönyörű sem, őrlítően érdekes . . . mind ugyanaz a kifogástalan, szabályszerű szépség. Semmi változatosság órákon, napokon, heteken, hónapokon keresztül, mindig egyformán szép férfiakat és egyformán szép nőket látott az ember. Tilbury, az operett-színház igazgatója a haját tépte őrljngő kétségbeesésében.

— Átkozott Sawaky, sárga boszorkánymester, tönkre tett bennünket! A kutya sem kíváncsi többé Dolly kisasszony bájaira, egyetlen taps sem hallatszott a görlok felvonulásánál. A szemtelen gépirókisasszonyok, akik azelőtt ideggörcsöket kaptak a lelkesedéstől és szerelemtől, ha a bonvivan elénekelte a nagy áriát, most a vállukat vonogatják és azt mondják, hogy a főkönyvelő ur is van olyan szép férfi.

A főrendező, akihez Tilbury ezt a szónoklatot intézte, csüggedten intett:

— Rövidesen valamennyi színházat bezárhathatjuk. Hiszen már eddig is tiz revü-színház közül kilenc ment csődbe.

— Szerelmes darabokat sem játszhatunk többé. Az emberek nevetnek a szerelmen. Nem értik, hogyan lehet megőrülni egy nőért, aki éppen olyan, mint a többi.

Ugyanaznap délután, amikor Tilbury ur és rendezője között a fenti párbeszéd elhangzott, a szociálista nők pártszervezete tartott ülést, amelyen körülbelül ezerötszázan jelentek meg. A hangulat igen ingerült és puskaporos volt. Az általános elszegényedés talán sehol sem

tűnt fel annyira, mint itt, a nők között. Hiszen azelőtt sem igen volt pénzük a munkásosztályhoz tartozó nőknek, de mégis csak előteremtették az olcsó és mégis csinos ruhát, fehérre mosott, gondosan vasalt bluzokat, izléses kalapokat. Most azonban rossz volt nézni, milyen kopottan, rosszul voltak öltözve. Csupa bájos arcocska, fiatal selymeshaju leány és asszony, de az arcokon ingerült harag és az a furcsa sápadtság, melyet az éhség és nyomor fest. Hét óra felé bevonult az elnökség és elfoglalta helyét az emelvényen. Gyönyörű, szénfekete haju nő ült az elnöki székbe és ő nyitotta meg az ülést.

— Elvtársnők! A végső nyomor szélén sikoltunk fel és emeljük fel tiltakozó szavunkat: elég volt! Nem bírjuk tovább! Kimondjuk nyíltan: valamennyien rettentő szemfényvesztésnek, rut becsapásnak lettünk áldozatai! A vagyontalan nő sorsa a múltban is pokol volt, de mégis, hasonlíthatatlanul több esélye nyílt a boldogulásra, mint ma. Ezrekre rugott a szerelmi házasságok száma, rengeteg szegény, de szép lány ment férjhez hozomány nélkül. Mi nem vagyunk hivei a munkanélküli here életnek, de mindig örültünk, ha sorainkból valaki gazdag férfihez ment feleségül, mert hiszen így a magasabb társadalmi osztályokba is bevittük egészséges világnézetünket, demokratikus érzéseinket. Azelőtt szinte szabály volt, hogy aki pénzért adta el magát, az a férfi rut, lehetetlen külsejű gazdag lányt volt kénytelen feleségül venni, akivel ha megjelent valahol, már mesz-

sziről lemosolyogták, gunyosan néztek rajta végig, mert hiszen nyilvánvaló volt, hogy csak a pénzért nősült. De ma a leggazdagabb lányok is szépek. Ez azt jelenti, hogy a szegény lány szépsége semmit sem ér, azzal többé karriert nem lehet csinálni.

— Vesszen Sawaky! Állítsák vissza a régi rendet! — kiáltották többen.

— Csak a gazdagokat kell ismét elrutítani! — vélték mások.

— Persze, félsz, hogy megint előbbi savószin szemedet, meg ferde orrodát nyernéd vissza! — sziszegte az egyik. — Azelőtt bezzeg nem is mertél abba az utcába menni, ahol én sétáltam, most meg mellém szemtelenkedtél a táncban!

— De nagyra vagy! Mintha bizony nem rohantál volna ész nélkül te is a szanatóriumba, mikor rád került a sor!

— Bár ne tettem volna! Rajtam csak rontottak . . . Én igenis szebb voltam azelőtt. Egyéniségem volt. Nem hasonlítottam például . . . hozzád!

Az elnöknő dühösen csengetett, minden oldalról zajongtak, püsszegtek. Végre ismét megnyugodtak egy kissé a kedélyek.

— De nemcsak az a szerencsétlenség zuhant ránk, dolgozó proletár nőkre, hogy a férjhezmenetelünk egyetlen valószínűsítője és reménysége, a szépségünk, értéktelenné vált és vonzó erejét elveszítette, hanem ennek tetejébe még munkaalkalmunk is kilátástalanabb, mint valaha. Mert mi történt? A szegény, de csinos férfiak tekintélyes része azelőtt nem dolgozott, ha-

nem gazdag partikra spekulált. Ám ma, mikor a háztulajdonosok és a szatócsok éppen olyan szépek, mint akár a filmszínészek, a gazdag nők nem törődnek velük és a hozomány-vadász ifjak kénytelenek szintén állásokba menni, vagyis elveszik előlünk a kenyeret!

— Le a férfiakkal! Tiltakozunk a férfiak megszépítése ellen! — hangzott mindenfelől a szenvedélyes kiáltás.

— Ám a nyomoruságunk betetőzése csak ezután következik! — harsogta túl a lármát az elnöknő. — Mert tegyük föl, hogy nagy keservesen sikerül valamilyen sovány állásba jutnunk, mit tapasztalunk? Azt, hogy a főnökök soha még olyan durvák, udvariatlanok nem voltak, mint most! Azelőtt észrevették és tisztelték bennünk a nőt, hiszen akárhányszor megtörtént, hogy a főnök feleségül vette titkár-nőjét, vagy az írógépkisasszonyt, vagy legalább is bizonyos kedves flört indult meg közöttük, de amióta a főnökök feleségei éppen olyan szépek és fiatalok, mint az alkalmazottak, a főnök urakat egyáltalában nem érdeklik és közönséges kulik, kiuzsorázott szerencsétlen páriák lettünk!

— Igaz! Követeljük a megszépítési numerus clausust! Csak a havi ötszáz márkánál kisebb jövedelműeket szabadjon megszépíteni!

Viharos láрма, élénk vita következett. Mindenki tudott a saját életéből néhány borzalmas példát felhozni.

— Felháborító, — mondotta Mária Neusser, egy szőke, kissé molett szépség, Ilona barátnő-

jéhez fordulva. — Az elmúlt évben még butorozott villát bérelt számomra a főnököm és feleségül akart venni, most pedig a konkurrens cég megszépített leányát vette feleségül, akitől azelőtt valósággal borzadt . . .

— Ah, szivem, — válaszolta Ilona — én már féllábbal benne voltam a Hölle mulatóban. A legragyogóbb jövő előtt álltam. És most valamennyi mulató megbukott. Gyalázat, hogy a nyakunkra bocsájtották a csunyákat. Aki milyennek születik, olyannak maradjon!

— Pardon, — szólt közbe Carola Wilbrandt, Mária barátnője — én inkább úgy vélem, hogy igazság szerint azokat, akik eddig szépek voltak, el kell rutítani. Mindenki fele életét szépségben, a másik felét pedig rutságban töltsse el. Csak így állna helyre ismét az egyensúly.

— Én pedig azt mondom, — kiáltotta hevesen Ilona — hogy nekünk, akik szépeknek születünk, a legélesebb harcot kell hirdetnünk a betolakodott, parvenü, mesterséges uton készült szépek ellen. Megkülönböztető jelvényt kell hordanunk. Meg fogjuk teremteni a szépség nemességét . . .

Ez a kijelentés, melyet többen meghallottak, újra fellobogtatta a szenvedélyeket.

— Rüdiger Ilona elvtársnőnk — kiáltotta az elnöknő — súlyosan vétett pártunk szelleme ellen. Szocialista nő léteire új nemességnek óhajtja megvetni az alapját, amely gondolat ellen természetesen valamennyien tiltakozunk.

— Nem tiltakozunk! — harsogták százan is

egyszerre. — Igaza van! Eljen a születési szépség! Vesszen a talmi utánzat!

Még csak ez hiányzott. Akik találva érezték magukat, vörösen és magukból kikelve támadtak az éljenzőkre és valóságos közelharc fejlődött ki a két párt között. Minden rend felborult, remegve a dühtől, forradalmi hangulatban, egymással viaskodva tódultak ki az utcára. Az utcákon a szokott esti kép pergett véget nem érő filmként. Mindenfelől üvöltő, jelszavakat kiáltó menetek tűntek fel, férfiak és nők véres elkésedéssel rázták az ökleiket, kiabáltak, fenyegetődtek. Mindenki mindenkire haragudott, semmi sem volt jól, intézmények, hivatalok, boltok, művészet, emberek zavartan, össze nem hangoltan álltak egymással szemben. A falakon ezrével rikoltottak a plakátok, melyeket az egyes pártok szinte félóránként raktak ki. A rendőrséget megháromszorozták, erős őrjáratok cirkáltak. Minden nagyváros képe olyan volt, mintha állandóan ostromállapotban lennének. Rengeteg üzlet redőnyét már egyáltalában nem húzták fel. Egész Európában rettentő gazdasági válság pusztított és a legkétségbeejtőbb az volt, hogy tulajdonképpen senki sem tudta, mi történt? Miért omlik minden össze?

— Sawaky! — mondták az emberek, — ő hozta ezt a pusztulást.

— A szerelem csődjel! — állapították meg a társadalom lélektanával foglalkozó tudósok. — A szerelmi élet az izlésbeli ellentéteken és a változás utáni vágyakon épült. A szerelem legfőbb ösztönzője — miként már Stendhal megállapi-

totta — a hiuság. A férfi irigyeltetni akarja magát. Dicsekszik szép kedvesével Bűszke a meghódított szépségre. De ha minden nő egyformán szép, akkor nincs irigység, megszűnik a vetélkedés, féltékenység, a szerelem pikáns francia lakomájából diétikus konyha lesz, amelynek nincsen sava-borsa.

De a nők még nem adták fel a küzdelmet. Megpróbálták új eszközökkel felizgatni a férfiak képzeletét. A nagy női divatáruházak kirakataiban mintha tébolyult költők és festők lázálmai elevenedtek volna meg, bizarr ruhák, fátylak és prémek egyvelegje döbbsent a nézőre. Ez volt az utolsó mentsvár: meglepően, egyénien, képzeletet izgatónan öltözni. A divat megszűnt. Abban a pillanatban, mikor a női szépség uniformizálódott, a nők rémülten vetették el a gondolatát is annak, hogy a hasonlóságot még a ruhák szabásában, izlésében és színeiben is folytassák. Mintha örökös farsang lett volna: a nők kigyók, párducok és vadmacskák bőreiben jelentek meg, hangulatukhoz tervezett színskála virult belépőiken, voltak, akik királynőt, mások démonokat, vagy tüzes egzotikus néptörzsek asszonyait utánózták. Világűrű festők kénytelenek voltak kosztümtervezéssel foglalkozni, mert az előkelő asszonyok nem arcképeiket festették meg, hanem ruhákat terveztettek maguknak. A színeket kevés, a vonalakat meglepően vezetni, megőveszteni a látást, lépre csalni az elkábitott férfiakat: ez volt a cél. A ruha-örület minden képzeletet felülmúlt. Eltüntetni a nőt a ráaggatott vakmerő és egyéni

diszletek között: erre törekedett mindenki. Majdnem mindenki parókat hordott: arany, ezüst, lila és kék haját viseltek és mindennek tetejébe még festették arcukat, szemhéjukat és akár a rokokóban: tapaszokat ragasztottak ajkukra, állukra. De mindez nem hozhatott gyökeres változást. Ha valamelyik nő ruhája nagyobb érdeklődést keltett a férfiak között, másnapra már valamennyi barátnője utánozta és a férfi ismét megsokszorozva látta maga körül ideálját. De egyébként is, a férfiak lassankint megszokták a legvakmerőbb jelmezeket is és éppen olyan érzéketlenül és közönyösen haladtak el mellettük, mint ahogyan a színész nem veszi észre és nem méltányolja a szinpadi látványosságokat. A boldogtalan nők ekkor a parfümökre vetették magukat. Hiszen annyi költő énekelte meg az illatok csodálatos érzécsiklandozó hatását. Hihetetlenül felledült a parfümgyártás. Hordókban, vagon-számra szállították a legkülönbözőbb illatokat, melyeknek a legcsábítóbb neveket adták. Volt: férfi-mámor, lobogó tűz, örök csók, ellenállhatatlan . . . A gazdag nők rengeteg pénzért egyéni parfümöket gyártattak, melyekből mindössze néhány liter készült személyes használatukra. De hát az illatbeli izlés is különböző. Van, aki szereti a rózsaillatot, más rosszul lesz tőle és fejfájást kap. A vak szerencse és véletlen dolga, hogy valaki éppen olyan férfire bukkanjon, akinek kedvenc illatát használja.

Szóval a parfüm sem segített.

E forrongó, zürzavaros időkben Boncz má

kizárólag laptudósítással foglalkozott. Témája kimeríthetetlen volt. Naponta felkereste a különböző békétlenkedők üléseit és azokról hosszú beszámolókat küldött, melyekből azonban legnagyobb keserűségére alig négy-öt sort látott viszont a tudósított lapokban. Ám e hírlapírói bánatánál is sokkal nagyobb volt szerelmi gyötrődése. Lotte érthetetlenebb, titokzatosabb és zárkózottabb volt, mint valaha. Boncz tudta, hogy Lotte összeköttetést tart Sawakyval, hogy titokban a legkülönbözőbb helyeken találkoznak, de Lotte megeskette Andrást, hogy soha a találkozások okát nem fogja megkérdezni és azokról nem beszél senkinek. Akárhányszor megtörtént, hogy Lotte a nap legkülönbözőbb órájában egyszerre csak beállított hozzá, felöltözve, láthatóan felindultan és rászóit:

— Jöjjön, kísérjen el!

András lázadozott és bosszus volt. Hát ő csak arra jó, hogy elefánt legyen, fedezze és védje Lotte rejtélyes látogatásait? De Lotte hizelegve simogatta meg az arcát:

— Drága, jó András... maga olyan édes, gavallér, őszinte barátom. Ne hagyjon cserben. Az egyetlen ember, akire számítok. Hát nem érzi, hogy csak azért veszem igénybe szolgálatait, azért bízom magára legnagyobb titkomat, mert szeretem?

— Gyönyörű bizalom! — mormogta András, hiszen fogalmam sincsen, hogy miben törí a fejét?

De azért engedelmesen kísérte el Lottét zárt autóban a városon kívül fekvő rejtett villákba

és mielőtt Lotte besurrant volna a kapun, óvatosan körülkémlelte a vidéket: nem leselkedik-e valaki? És mialatt Lotte gondosan lefüggönyözött ablakok és zárt kapu mögött tárgyalt Sawakyval, Boncz váltig törhette a fejét, hogy mi dolguk lehet kettőjüknek. Voltak pillanatok, mikor megingott bizalma, számárnak nevezte magát, aki őrt áll, mialatt a nő, akibe szerelmes, mással mulatozik. Ilyenkor előntötte a méreg, elhatározta, hogy mindezt kiméretlenül szemébe vágja Lotténak és szakítani fog vele. De mikor bizonyos idő múlva Lotte sápadtan, szórakozottan és idegesen visszajött, Andrásnak torkán akadtak a szemrehányó szavak. Nem — mondotta magában — kizárt dolog, hogy Lottét és Sawakyt érzelmi szálak kössék össze. De hát akkor, — tette fel magának századszor a kérdést — miről beszélhetnek? Mit forrallnak?

És Andrást megmagyarázhatatlan félelem, szorongás fogta el.

A férfit nem csalta meg ösztöne. Lotte csakugyan veszélyes, kockázatos játékba fogott. Az a végzetes este, melyen először találkozott Sawakyval, akitől találkat kért, forradalmi változást hozott életébe. Másnap délelőtt — mindenre élesen emlékezett — melléklépcsőkön vezették fel Sawakyhoz, aki ezuttal himzett seelyem kimonóban ült egy alacsony kereveten. A szeme kutatva siklott végig Lottén.

— Vártam s bevallom, bizalmatlan vagyok. Félek, hogy ezuttal sem fogok mást hallani, mint eddig mindenkor, ha nőket fogadtam. De

ön . . . olyan különösen és hevesen támadott rám . . . Kíváncsivá tett. Nos, mi az a nagyon fontos dolog, melyről beszélni óhajt velem?

Sawaky hangja hidegen, gunyosan hangzott. Embergyűlölet és megvetés érzett ki belőle. Lotte nyugodtan viszonzta a lenéző pillantást.

— Ön, úgy látszik, sokkal inkább szenved, semmint gondoltam, uram! — válaszolta.

Sawaky meglepetten kapta fel a fejét. A gunyt zavar váltotta fel.

— Miért és milyen alapon mondja ezt?

— Orvos vagyok és egy kicsit lélektannal is foglalkoztam. Ön nőgyűlölő, tehát nem volt még igazán szerencséje a nőknél. Nem viszonzta a szerelmét olyan valaki, akibe szerelmes.

Sawaky elképedése és idegessége egyszerre forrpontra szökkent.

— Mit jelent ez? — kiáltotta. — Ki küldte önt? Ki beszélt, ki hazudott önnek az én legszemélyesebb ügyeimről? És mi joga avatkozik azokba?

Lotte hidegen hagyta elzugni a szóáradatot.

— Ön nem tulságosan udvarias, professzor ur. Elfelejtí, hogy nemcsak nő vagyok, hanem kollégája is! — válaszolta.

— Egyik minősége sem jogosítja fel arra, hogy ilyen bizalmas hangot üssön meg!

— Helyes. Akkor hát egy harmadik jogelvet fogok választani.

— Ugyan!? És melyiket?

— A közös gyűlöletet!

Sawaky megrezzent. A határozott, erélyes hang nem tévesztette célját.

A férfi visszaült helyére s egy karosszékre mutatva helyet kínált Lotténak.

— Beszéljen! — mondotta halk, száraz hangon.

— Rövid leszek. Müller Friderika kolléganőm volt az egyetemen. Szerelmes volt egy férfi-be, akiről tudta, hogy engem szeret . . .

— Battenberg professzorba! — mormogta Sawaky.

— Igen, Battenbergbe. És Friderika bosszút fogadott. Azzal a gyilkos, soha meg nem bocsájto gyűlölettel, ahogyan csak nők tudnak egymás ellen törni. Évekig nem láttam. Eltűnt. Most már tudom, hogy önnél volt. És mikor viszontláttam az Adlonban, ön már ott ült mellette. És láttam a pillantásait, mellyel Friderikát nézegette. Megértettem: szerelmes Friderikába. Az ilyesmikben mi nők nem tévedünk. Szereti . . .

— Igen, szeretem! — nyögte Sawaky.

— Köszönöm, hogy őszinte. Akkor hát megmondhatom . . . segiteni jöttem!

— Segiteni! — kiáltotta Sawaky felragyogó reménységgel és vergődő tehetetlenséggel. Főlénye, erélye egy szempillantás alatt lefoszlott róla és szinte könyörögve fordult Lotte felé:

— Ha ezt tudná! Ha valóban segíthetne!

— Az érdekünk közös, Sawaky professzor! Ön Friderikát akarja elvenni Battenbergtól és én . . . bosszút akarok állni Battenbergen. A nőt megértem és megbocsátok neki. De a férfinek, aki megalázott, pusztulnia kell!

— Igen, pusztulnia kell! — hörögte Sawaky.

Szemében gyűlölet parázslott, szinte megnyúlt alakja a lendülettől, amint az indulat előre vetette. De azután ismét elhunyt a tűz.

— Hogyan kellene ezt végrehajtani? — kérdezte.

— Figyeljen rám, Sawaky! Battenberget ön tette nagyvá. Az ön felfedezésének gyümölcseit kamatoztatja a maga javára. Ezzel lett népszerű. Elvette magától Friderikát és központjában áll a világforradalomnak, melyet ön gyújtott fel. Battenberg mindenhől kifosztotta magát. Elrabolta a szerelmét, meglopta a tudományát. Magának kell hát leszámolni vele.

— De hogyan? Mit tegyek?

— Avasson a titkába. Tegyen bizalmasává!

Sawaky egy pillanat alatt ismét visszamerevült rideg, visszaütő zárkózottságába.

— Miféle titokba? Miről beszél?

Lotte egészen közelhajolt Sawakyhoz.

— Ha sikerülne Battenbergre bizonyítani, hogy az ön tudta és beleegyezése nélkül, sőt világos ellenzése ellenére politikai célok szolgálatába állította be az ön tudományos felfedezését, olyan célok szolgálatába, melyek nem kedvezőek Németországra...

Sawaky ideges mozdulatot tett, felháborodást, tiltakozást kifejező, felvilágosítást kérő mozdulatot, de Lotte most már lázasan folytatta:

— Értse meg a helyzetet! A maga lába alatt már forróvá lett a talaj. Európa minden városában naponta tizezrével találkoznak a békétlenkedők. Egyre sűrűbben hangzik a panasz: mindennek maga az oka! Az általános forradalom kirob-

banása már csak rövid idő kérdése. A kormányok fejvesztve keresik a kibontakozás módját. A politikusok már mindent megpróbáltak, hogy a tömeg figyelmét másfelé tereljék. Beszéltek szabadkereskedelemről, tisztviselői fizetésreformról, megpróbálkoztak az antiszemizmussal, szónokoltak háborus veszedelmekről, de a népet kizárólag a szépülés és az azzal kapcsolatos kérdések érdeklik. Olyan valakit kell tehát áldozatul dobni, akinek munkája e kérdéssel összefügg, aki látható feje az egész ügynek. Ilyen ember pedig csak egy van: maga! A hangulat már olyan izzó, hogy minden órában várhatja, hogy mikor lövi le egy fanatikus, vagy mikor robbantanak pokolgépet a szobájában.

— De hiszen én csak jót tettem velük, — rebegette Sawaky.

Lotte vállat vont.

— Ön naiv, mint minden tudós. Elfelejtí, hogy az emberiség nagy jótevői, Krisztuson kezdve, mindig mártirhalált szenvedtek. A tömeg kétségbe van esve. Nyomorog, agyonkinzott, meghasonlott lelkű, nem tudja, hogy mihez kezdjen. Új teste, melyet ön szabott rájuk, újjá formálta lelküket is és nem tudnak elhelyezkedni a régi keretek között. Átkot mondanak hát alkotójukra. A tehetetlen düh véres áldozatot liheg. Valakit meg kell ölni. És ez az áldozat csak maga lehet!

Sawaky lehajtotta a fejét.

— Rettenetes! — mormogta. — Ennyire közel leane már? ...

Lotte meghallotta a félhangosan mondott szavakat és megértette, hogy Sawaky már gondolt

erre, számolt a rettenetes véggel, csak az lepi meg, hogy már ennyire közel van

— Közel van — mondotta Lotte — és mégis ha akarja, elmenekülhet idejében és... célunkat is elérjük!

— Beszéljen! — sürgette a férfi.

— Haladéktalanul jelentkeznie kell a miniszterelnöknél és ott panaszt tesz. Méltatlankodva jelenti ki, hogy önt törbeejtették. Üzleti spekulációkra és célokra használták ki tudományos felfedezését, amely a helytelen és mohó kizsákmányolás folytán az emberiség átkává lett. Mindennek Battenberg báró az oka, aki ahelyett, hogy csendesen és nyugodtan engedte volna dolgozni magát, ilyen szörnyen felnagyította a dolgot. Mindezért ön nem vállalhatja a felelősséget és ezért bejelenti, hogy haladéktalanul elhagyja az országot és visszamegy Japánba.

Sawaky némán, magába temetkezve ült. Látszott, hogy a legkülönbözőbb érvek és ellenérvek hadakoznak benne.

— Köszönöm, — mondotta kis idő múlva — minderről gondolkozni fogok.

Ujabb csend következett. Sawaky magában folytatta a megkezdett gondolattal való viaskodást.

— Elmenjek — szólalt meg hirtelen — és itt hagyjam nála Friderikát?

— Ha elmegy, — mondotta Lotte és arca e pillanatban démonian szép és kegyetlen volt — akkor Battenberg ellen fordul a nép dühe és semmi sem mentheti meg. És ugyanez a vihar elsöpri majd Friderikát is.

Tikkadt, borzasztó csend támadt. Véres, gyanús kísértetek figyeltek láthatatlanul a szobában. Sawaky felállt. Viaszsárga arca szinte ijesztő volt. A keze remegett, mikor Lotte felé nyujtotta.

— Meg fogom fontolni .. gondolkozni fogok!

Mikor Lotte eltávozott, Sawaky titkárja lépett be, aki már régóta türelmetlenül várakozott. Egy sürgönyt nyújtott át. Sawaky izgatottan tépte fel és arca fájdalmas, keserű mosolyra torzult, mikor elolvasta:

„Az ügyek megérttek. Vigyázzon, nehogy gyanút keltsen. Az utolsó percig helyén kell maradnia...”

16.

Lotte ezen az estén nyugtalanabb volt, mint valaha. Távoli ismeretlen veszélyt sejtett. Félelmének maga sem tudta okát adni. Legszívesebben nekivágott volna a világnak, hegynek, tengernek és csak rohant volna előre, amig elbódul, elfelejt gondolkozni. Valósággal fellelékezett, mikor Andrást meglátta.

— Ülünk autóba — mondta — és szóljon a sofőrnek, hogy hajtson valahova a városon kívüli vidékre. Rohanjunk... és ne beszélgessünk. Csak némán, behunyva szemmel szeretnék ülni, hogy a szél az arcomba vágjon. Ez még a régi... a mezők illata, a jó levegő... a többi, minden megbolondult!

— Sajnálom, Lotte, előbb a huszonötévesek ülésére kell mennünk. Részletes jelentést kell küldenem az eseményekről...

Lotte arca felderült.

— Ah, igen! Erről egészen megfeledkeztem. Végre!... talán ott, a fiatalok között hallunk valami merészet, ujat, friss levegőt hozót!

Az utcákon egyetemi hallgatók rajzoltak sűrű csoportokban. A legkülönbözőbb tányérsapkák tűntek fel mindenfelől. Bölcsészek, jogászok, mérnökök és művészakadémiák növendékei. A falakon, hirdetőoszlopokon ordító betűkkel nyomott felhívások:

FIATALOK!

HARMINC ÉVEN ALULI FÉRFIAK ÉS NŐK!
LEGYETEK OTT HÉT ÓRAKOR A SPORTPA-
LOTA NAGYTERMÉBEN!

*Az egyesült ifjusági egyesületek
vezérkara.*

Róma és Athén nagy gladiátori ünnepein vonulhatott fel ennyi gyönyörű férfi és Vénus, meg Afrodite tiszteletére gyűlhetett egybe ennyi szép lány, mint ahányan a sportpalota bejárata előtt tolongtak. De ezeken az arcokon nem a kellemes izgalom láza ült, hanem dühös lázadás, halálos keserűség sötétedett. A szép arcok soványak és sápadtak voltak, a szemek alján lilás karikák gyűrődtek. A férfiak nem vetettek gyengéd pillantást a nőkre, hidegen és közönyösen beszéltek hozzájuk és a leányok sem igyekeztek titokban hajukon, vagy ruhájukon egy kis kacérkodó szépítést végezni. Elkinzott, fáradt emberek voltak, tele robbanó gyűlölettel, akiknek testét ol-

csigázta a nyomor, képzeletüket kiégette a mindennapi gond.

Hét órára zsufolásig megtelt az óriási kupolaterem, egymás hegyén-hátán szorongtak a vára-kozók és türelmetlen kiáltások, tüntető dobolás, tapsok hangzottak. Negyednyolckor már szinte életveszélyes volt a tolongás. Az ajtónállóknak megparancsolták, hogy senkit se bocsássanak már be. Az előadói emelvényen az első szónok megkezdte beszédét.

— Barátaim! — harsogta a mikrofonba, amely nyomban a hangszórók tömegén keresztül szalaltatta meg a beszédet — a frázisok kora lejárt. Elég a hazug és érzelmes jelszavakból, a világcsaló hazugságokból, melyeknek legnépszerűbbje úgy hangzott, hogy: adjuk vissza az öregeknek a fiatalságukat! Ime, láthatjuk, hogy mit jelent ez a gyakorlatban! A fiatalok kiirtását, megsemmisítését, tönkretételét!

Éktelen lárma, fültépő fütyülés és orditozás támadt ezekre a szavakra.

— Vesszenek az álfiatalok! Nyugalomba az ötvenéves pubikkal!

— Lámpavasra velük.

Néhány ügyes mechanikus bömbölően erőse fokozta a hangszórók hangját és így az elnöknek sikerült tulharsognia a lármát.

— Csendet! Hallgassuk meg a szónokot!

A rémes hang, amely már szinte úgy hatott, mintha az ezeregyéjszaka nagyszakállu démona üvöltött volna a teremben, megtette hatását. A zaj elhalkult, a szónok folytatta beszédét.

— Nekünk, fiataloknak — mondotta — soha-

sem volt rózsákra ágyazva az ágyunk. Régi hazug közhelyek szerint mienk volt az élet minden rózsaszínű gyönyörűsége, a valóságban azonban csak a nyomor, a kietlen és kinos várakozással teli éveket jelentette az irigyelt fiataltság. A fiatalokat mindig a legsilányabbul fizették, legszebb éveinkben nem alapíthattunk családot, az energiával teli időnket megalázó állaskoldulással kellett tölteni. Így bőjtöltünk, nyomorogtunk körülbelül harmincesztendőskorunkig. Ez volt az a kor, amikor sikerült valahogy gyökeret vernünk. Elhelyezkedtünk és kerestünk is anynyit, amennyiből nagynehezen megélhettünk. Fiatalságunk határán, az érett férfikor kezdetén azonban a legtöbben mégis csak elhelyezkedtünk. De mi történik ma? Az öregek megfiatalodtak. Nagyapák friss erővel járnak és eszükben sincs nyugalomba vonulni. Nagymamák új házasságot kötnek azzal a vagyonnal, melyet már régen meghalt férjeik után örököltek. A megfiatalított öregek tönkreteszik a fiatalokat. Elveszik állásainkat, kilátástalanná teszik elhelyezkedéseinket. A mi társadalmunk nincsen annyi munkaerőre be rendezve, mint amennyi jelenleg rendelkezésre áll. A termelés régi rendje számolt a megöregedéssel és halálozással. Ez most lényeges eltolódást mutat és így a nyomor, züllés elkerülhetetlen. Azt mondták azelőtt, hogy legalább a szerelem a fiatalság előjoga. Most már azt is elvitték tőlünk. Se kenyér, se pénz, se szerelem! Hová vezet ez? Vagy öngyilkosokká kell lennünk, vagy vissza kell állítanunk a régi rendet! Ha pedig ez lehetetlen, úgy követeljük a hatvan éven felül-

eknek kötelező nyugalombavonulását... Ha valakinek annyi pénze van, hogy annak kamataiból megélhet, úgy már ötvenéves korában vonuljon vissza. Csak így remélhetjük, hogy mi is hozzájutunk sovány kenyérünkhöz.

E pillanatban éles, metsző női hang süvített át a termen:

— Vesszen Battenberg! Ő hozta Sawakyt Berlinbe!

A tömeg egy pillanat alatt felkapta az új jelzót és dühödten ordította:

— Vesszen Battenberg!

Boncz András sápadtan, magánkívül ragadta karon Lottét, aki szinte tébolyultan állt. Zúzált fürtökkel, tágranyílt szemekkel, remegve nézte a vihart, mint a pirománikus az általa felszított tüzet.

— Az Isten szerelmére, mit tett? — dadogta András.

És egész erejével huzta, tuszkolta kifelé Lottét.

— Gyilkoltam! — mondotta. — Megöltem! Nézzel... ott jönnek már... a fejét követelik... ezren... kétezren!

Csakugyan a tömeg nagy része kitódult az utcára és öklüket rázva, indulatosan ordították: Halál Battenbergre!

Lotte didergett és egyszerre tombolva, nevető-görcsökbe fulladó hangon sikoltozta: Megölik! Megölik!

Sipolás hallatszott. Mindenfelől rendőrök tüntek fel. A tüntetők köveket kezdtek dobálni. Az ablakok és villamosgömbök csörömpölve zúzód-
tak le. A rendőrök kardot rántottak,

— Hajts on teljes sebességgel ... meneküljünk!
— kiáltott Boncz a sofőrre.

Az autó utat tört magának az embergyűrűben. Mögöttük hangos sikoltás, fenyegető, dühös ordítás hallatszott. Néhány lövés dördült el.

— Hallja! — kiáltotta magánkívül Lotte. — Most kezdődik! A nagy leszámolás! És én indítottam meg! Én!

Sirt és őrjöngve nevetett egyszerre. Boncz kétségbeesetten próbálta csillapítani. De Lotte nem hallgatott rá.

— Szét fogják verni őket, — kiáltotta — de most már ez hasztalan! Ezer helyen ezerszer ilyen erővel fog feltámadni. A kő elrepült, többé semmi sem állíthatja meg. Ma mulatni akarok, András. Vigyen valamelyik mulatóba, táncolni fogunk. Pezsgőt iszunk. Udvaroljon nekem. Hiszen szép vagyok, szebb, mint a többiek, engem nem szépített meg Sawaky kollégám. Mi ketten, maga és én, bosszút állunk a régi világ elrablásáért. Most indul meg a harc és mi ünnepelni fogunk!

Az autó a Wilhelmstrassen robogott. Egy mulató vörös és sárga reflektorai vakítottak az éjszakába. A mulató előtt világító táblán rengeteg nagyságu fénybetük hirdették:

EGZOTIKUS REVÜ!
NÉGER, MALAJ, INDIÁN, ESZKIMÓ, JAPAN
ÉS KINAI SZÉPSEGEK!

A mulató előtt hatalmas autótábor állott. Berlin férfinépsége már hónapok óta idetódult. Rajongva, csillogó szemmel nézték a torz, laposorru eszkimó nőket, a vékony, ferdeszemű, csenevész

kis kínai leányokat. Európa mulatói megteltek néger nőkkel, a tropikus vidékek vastagajku, eltorzított, rémes tetoválásoktól áktelen asszonyaival. A mulatók parkettjein ezek váltották fel a régi táncosnőket és nekik udvaroltak, rájuk költötték pénzüket a gazdag gavallérok. Ezernyi botrány szövődött körülöttük. Az igazgatók szédületes gázsikat fizettek nekik, az artista ügynökök válogatás nélkül minden színes bőrű nőt leszerződtettek. Valóságos új rabszolgakereskedés indult meg. Mindenki csak egzotikus nők után sóvárgott, akik masok voltak, mint a halálosan megunt, egyformán szép fehér asszonyok. Mindennap megjelent néhány hír arról, hogy a születési arisztokráciának, vagy a pénzmágnásoknak valamelyike színes nőt vett feleségül, többnyire valamelyik mulató artistanőjét. Ezen senki sem háborodott fel, sőt, igen természetesnek találták. Irigyleték a szerencsés halandót. Azaz mégis... az efféle házasság csak a férfiak osztatlan tetszésével találkozott, ellenben az asszonyok és leányok annál jobban felháborodtak. Az erkölcs és kultúra nevében tiltakoztak és sürgősen követelték olyan törvény hozatalát, amely az ilyen vegyesfajú házasságokat megtiltja. De hát a törvényeket férfiak hozzák és így a nők felzudulása semmiféle eredményre nem vezetett.

András az egyik páholyban foglalt helyet Lotteval. Megjelenésük meglehetősen feltűnést keltett, mert Lotte volt az egyetlen fehér nő a mulatóban. Az asszonyok ugyanis bojkottáltak minden olyan helyiséget, ahol színes bőrűeket léptettek fel. Az is feltűnt, hogy Lotte másképpen

fest, mint a többi megszépitett asszony és leány. A látszövek valósággal keresztút alá fogták

Lotte azonban mindezt észre sem vette. Gondolatai egészen máshol jártak. Néha, mikor a jazz kis szünetet tartott, aggódva figyelt ki az utcára, hogy nem hallatszik-e onnan sikoltás, puskalövés?... Azután pezsgőt ivott. Mohón, idegesen, mint aki mindenáron el akarja veszíteni eszméletét. A jazz vad tűzzel jajongott, sipolt, dobolt, félig meztelen trópusi nők érzéki táncokat lejtettek s a férfiak féltékeny dühvel próbálták egymás kezéről elűtni a táncosnőket. Most ezek voltak divatban, a barbár, minden szépérzékét megcsufoló, szívtelen és félig állati nők, akik hetyke fölénnyel, érzéki varázsuk gögös tudatában, félvállról beszéltek a férfiakkal, kinozták őket, mulattak vergődésükön.

Most a revü főszáma következett. A kép címe: Tropikus álm. Lány dal csendült fel a bendzsón s a függöny szétnyílt. A szín fantasztikus, álomszerű kertet ábrázolt. Óriási vörös és sárga virágok emelkedtek szinte a szinpad tetejéig. S a fűben egy férfi hevert. Kinai leányok libegtek be, akik ópiumos pipát kínáltak neki. A férfi rágyújtott a pipára s a szín lassan sötétedni kezdett. A pipából felszálló füst egyre sűrűbb lett, olyan volt, mint valami felhőfüggöny, melyet lila vörös és sárga fények világítottak meg. A füst lassan eloszlott és egy trópusi erdő buja szépsége bontakozott ki. Különös virágok sápadtak a holdfényben és mindegyik virág tövében asszonyok feküdtek. Néger nők, akik lusta mozdulattal fel-emelkedtek és belenyújtódtak a holdvilágba. A

zene szilajabb lett, az erdős testek megelénkültek és lassu tancba keztek. Koruntancolták a mákonyos bodutalban fekvő benn. Felebresztették és szerelmi tancba vitték. Órjongó, forró sodrásu tánc volt ez, melynek tangja és lendülete leáradt a nézőterre és a férfiak tombolva tapsoltak. Néhány pohár csörömpölve a földre hullott, többen csendet akartak teremteni és rendreutasító szavakat kiáltottak, máshonnan zavart beszélgetés, tiltakozó szavak hallatszottak. Valami zavar támadt, érthetetlen kiabálás. A szinpadon megállt az előadás, a zenészek előrehajoltak, abahagyták a muzsikálást, az ajtó felé figyeltek. Mindenki felugrott, az arcokon zavart meglepetés, megdöbbenés. Ekkor hirtelen felpattant a nézőterre vezető széles ajtó, fülsiketítő láрма, ordítás, sivalkodás hatolt be és néhány jegyszédő, meg szolgál, fejvesztetten rohant be. Nyomukban üldöző tömeg. Mintha modern ruhákba öltözött mitológiai alakok elevenedtek volna meg. Erynniszek és turiák. Magukból kikelt, a felháborodástól hörgő, dühödt asszony nép. Kezükben korbácsok, botok és vasboxerek. És a következő pillanatban tajtékzó dühvel nekiestek mindennek és mindenkinek. Korbácsaikkal a férfiak képébe vágta és gyalázó szavakat zuditottak rájuk. Széttörték az asztalokat, letépték a függönyöket, elrongyolták a terítőket, darabokra zúzták a zenészek hangszereit. S azután rávetették magukat a sikoltozó, ököllel, diszletgerendákkal, kezük-ügyébe eső tárgyakkal védekező, színes nőkre. Borzalmas, véres dulakodás támadt. A fekete nők fajuk minden kegyetlen vadságával védekeztek.

De a fehér nőt megörjítette és oroszlánokkátette a bosszuvágy. Letiporták őket, véresre marcangolták sima párducos bőrüket, hörögve, tájtéket turva harcoltak, ütöttek. A férfiak, mikor első meglepetésükből kissé magukhoz tértek, a halálos veszélyben forgó néger nők segítségére akartak sietni, de vesztükre. Az egyik nő egy páholy peremére ugrott és onnan rikácsolta, ökölbe szorított kézzel:

— Nyomorultak! Még most is a kanibál lányokat védik! Pusztuljatok velük együtt!

És felkapva egy súlyos hamutartót, úgy vágta a főpincér fejéhez, hogy az menten elterült a földön. Ehhez fogható borzalmas, ellenszenves és ennél véresebb verekedést még keveset látott Berlin. A rémületes és nevetséges úgy kavarogtak, mintha Goya valamelyik démoni festménye kelt volna életre. Lotte az elszörnyedéstől és utálattól holtsápadtan kapaszkodott Andrásba.

— Menjünk innen!

Szerencsére a páholyok ajtaja egy kis oldal-folyosóra nyílt és innen baj nélkül kijuthattak az utcára.

De mintha minden elszabadult gonosz éjszaka lett volna a mai. Az emberekbe sürített őrijítő gondok, rájuk szakadt nyomorúságok csodát, megváltást, világfelfordulást vártak, mindegy, akármit, csak vége legyen a türhetetlen feszültségnek. És az éjszakában az egyik nyolcemeletes palota tornyán futó villamos ujság betűi hirtelen riasztó hirt szikráznak bele a sötétbe:

**ÁZSIA HADAT ÜZENT EURÓPÁNAK! JAPAN,
KINA EGY BLOKKBAN! INDIA FELLAZADT!**

Mi ez? Farsangi tréfa? Agyréim? A betűk elszikraznak. Nincs folytatás. Ezernyi telefon csilingel a szerkesztősegekben. Mi történt? Részleteket! De nincs válasz. A várost forro izgalom, halálos rémület, szívetdermesztő iszonyat rázza. Melyik villamos ujság röpitette szét a hirt? Az Abendblatté. Ki adta nekik erre az utasítást? Honnan vették a hirt? A főszerkesztő nem tud semmit. A rendőrségre viszik és kihallgatják. Igazolja, hogy egész idejét az írók klubjában töltötte. A felelős szerkesztő, a munkatársak, mind ártatlanságukat hangoztatják. Hoffer, a villamosujság kezelője azt mondja, hogy a hirt telefonon kapta. A hangot nem ismeri, illetve ismerős, de nem meri határozottan állítani. Felsőrolják a munkatársakat. Egyik sem volt. Hoffert őrizetbe veszik. Az utcákon már ordítják a rendkívüli kiadásokat. Cáfolják a hirt. Ostobaság. Semmi ok nincsen a nyugtalanságra. Mindenféle autók száguldoznak, a minisztériumok ablakai kivilágosodnak az éjszakába. Az izgalom percről-percre nő. Senki sem nyugszik meg. Asszonyok sirógörcsöket kapnak. Néhány katonán kitör régi idegsokkja. Ujabb tüntető csoportok bukkannak fel, akik már azt kiáltják: Vesszenek Európa áru-lói! Le a gyilkos diplomatákkal!

A rendőrség tehetetlenül áll, a legénységet hatalmába ejtette az általános idegroham. Bizonyosságot! Bizonyosságot!

A puha, sulyos bársonyfüggönyök és párnázott ajtók csendet varázslón keretezték be Battenberg elegáns szobáját. Az asztalon ezüst csészékben párolog a tea, mellette csábító színekben

csillag a sokféle likőr. Cukorkák, édességek tor-
nya a tányérokon. A lámpa színes üveggömbje a
mesék halk hangulatát sugározza szét.

— Szeretném, ha ez mindig, örökké így tar-
tana! — suttogja szerelmesen Friderika.

— Drága... hiszen csak téled függ.

Friderika a fejét rázta:

— Nem... Ma ritka kincs a boldogság és so-
kan irigylik. Talán jó lenne, ha még ma éjszaka
autóba ülnénk és nekivágnánk a világnak, a ten-
gernek...

Battenberg kacagott:

— Csinos kis botrány kerekedne ebből! A meg-
szökött külügyminiszter. Képzelheted, mekkora
szemeket meresztenének a határrendőrök. És mit
mondanának ama országokban, ahová megérkez-
nénk? Hasábos riportok és fényképek jelennének
meg, politikai kérdéssé fujnák fel az ügyet, dip-
lomáciai bonyodalom támadna. Nem, szívem,
kénytelenek vagyunk beérni ezzel a kis világgal.
a szobámmal.

Friderika közelebb huzódott kedveséhez.

— Boldog vagy? — kérdezte.

Battenberg maga elé meredt, végigsimitotta
a homlokát.

— Küönös... csodálatos a mi szerelmünk!
— mondotta. — Talán sohasem volt még szere-
lem a világon, amely ennyi ujjongáson, káoszon,
világrendesen keresztül teljesedett ki. Mint a
vihar... folytonos, félelmetes rohanás a szerel-
münk.

— Ez így szép, így nagyszerű! — izzott fel
Friderika. — Ott sarjadt ki a mélyben, megcsu-

falt szörnyű lányságomban és most világok remegtek meg erejétől!

— Félek, Friderika. Ami történt, már nem mérhető emberi mértékkel s már nem vagyok ura az eseményeknek. Őszintén beszélek... a helyzet Európaszerte egyre nyugtalanítóbb. Lelki járvány lépett fel. Az emberek lelki egyensúlya megingott. A régi erkölcsi világrend megsemmisült és az új még nem alakult ki. Európa óriási tébolydához lett hasonló. És én úgy érzem néha, hogy mindezért felelős vagyok. Rettegve riadok fel éjszakáinkint és mintha apokaliptikus törvényszék szólitana dörgő szellemszavával. Irtózatost! Félek...

Friderika sápadtan meredt barátjára.

— Te félsz? — dadogta.

— Igen... félek. A csókjaid közepette hirtelen rémitő látások rohannak meg. Naponta ideges sürgönyök, telefonok, feldult arcu követek hörgik rám a verejtékbe fulladó, aggódó kérdést: mi történik? Miféle gyilkos titkok forrnak a dolgok megett? Mindenki szűkül, fél, mint a vihart sejtő csorda. És akkor rád nézek, mikor csókolasz... a szemedbe nézek és a szívembe dobban a lélekzetemet elállító, véretem dermesztő felismerés: tudom, hogy te, egyedül te tudod az igazságot, a nagy titkot, melynek közeledő árnyékától embermilliók reszketnek! Oh, ilyenkor szeretnék felordítani, térdrevetni magamat és könyörögni, hogy beszélj. De a szerelmem elnémitja a sikolyt, hallgatok, gyáva leszek... De most már nem bírom tovább. Könyörülj, beszélj, mondd meg, mi történik körülöttünk?

— Mit törődöl azzal? Mit akarhatsz még? Elérted a legmagasabb ormokat és ezért irigyelnek. Emlékezz, hogy milyen kézcsókoló alázattal borultak lábaid elé, hogyan zengtek a világ minden lapjában dicsőségedet, mikor eléjük szórtad a kincset... a megszépülést! De akárcsak zuluafereknek próbálnád megmagyarázni a villamos világítást. Hiába adod a legnagyobb értéket annak, aki nem tud bánni vele. Aki gyertyafényhez szokott, nem bírja a reflektorok fényét. Az emberek a szépet csak kis adagban bírják el, akár az orvosságot. Mint az opiumot vagy morfiumot. Kis adagban álmokat ad, felgyújtja képzeletüket. De nagy adag megöli őket. Amíg csak kevesen vannak a szépek, mindenki őket sóvárogja, csodálja, ünnepli. De ha mindenki megszépül, megzavarodnak, nem tudnak mihez kezdeni a rájuk szakadt királyi ajándékkal. Mert rutaknak születtek és lelkük, gondolkozásuk, életcéljuk, munkájuk mind a rut külsőhöz idomult. És ha megszépülnek, éppen úgy nem tudnak mihez kezdeni, mint a szegény ember, aki hirtelen sok pénzhez jut. Sejtelve sincsen, hogyan kell azt vállalatba helyezni, gyümölcsöztetni, hanem esztelenül és céltalanul szórja szerteszét aranyait.

— De hiszen, — mondotta Battenberg — magad mondtad, hogy te is...

— Igen, én is rut voltam, de nekem életcélom volt, hogy megszépüljek. Az életemet, minden akarásomat két gigantikus akarát fűtötte: a szerelem és a bosszú! Szeretni téged és bosszút állni mindenkin, aki lenézett vagy sajnálkozott felettem. S most mind ez teljesült. És te, miről al-

modbattál, amit még nem valósítottam meg? A tömeget sajnálad? Nevezz rajtuk. Nincs őszintébb gyönyörűség a kárörömnél. F buta embermilliók mindegyike azt hitte, hogy Apollo és Vénus isteni szépségéhez van joga. Holott a szépség éppen olyan egyéni tulajdonság, mint a tehetség, erő, jó vagy rossz idegrendszer. A szép és rut értéke a gyakorlatban kiegyenlítődik. Nincsenek tökéletes emberek. A rutak szellemük élénkségével, temperamentumuk érdekes elevenségével, sokszor érzéken szép hangjukkal, mozdulataik szépségével, nagyszerű toálettjeikkel pótolják külsejük esztétikai fogyatkozását. A szép és rut arca nagyszerű tehetségeket, értékes energiákat váltott ki, melyek mint örökké mozgó, hatalmas motorok korbácsolták cselekvésre és munkára az embereket. De most, mikor mindenki megszépült, a motor megállt. Rengeteg energia dermedt meg hirtelen, milliók vesztették el életcéljukat, zavarodtak meg. Mert újra mondom, mindössze néhány ezer férfi és nő volt, akiknek rutsága kegyetlen igazságtalanság volt. Akik lelküknél, hivatottságuknál fogva szépeknek születtek. És hiába nevensz rajtam, hiába mondod, hogy önhitt és képzelődő vagyok, én is ezek közé tartoztam. Van ember, akinek azért kell szépnek iennie, mert nagy színésztehetség. Másoknak azért, mert szegények és szépségük az egyetlen lehetőség, mely nyomorukból felfelé lenditheti. Vannak művészek, írók, akik egész életükben a szépről álmodnak és azt akarják megörökíteni. Ezeknél a szép külső természetes kiegészítője lelküknek. Ám a szépség értékét is csak ritkasága adhatja meg. Mint

ahogyan a gyémántnak, aranyak sem volna értéke, ha mindent gyémánttá, arannyá tudnánk változtatni. Ez történt most. A világ teremtmése óta a legnagyobb optikai csalódás. Az emberiség mohón nyult a vélt kincs tömege felé és nem vette észre, hogy miközben kapzsin harácsol, üveggé változott amit briliánsnak nézett és még a régi értékek is elvesztek.

— De már ráeszméltek a becsapásra és a kijózanodás borzasztó rázkódtatással fog járni!

— Mit bánom én! Hát mik vagyunk mi? Apostolok? Világmegváltók? És ha ők Messiásnak is hittek? Legfeljebb kiderül, hogy csak ügyes kereskedők voltunk. Nem fognak szobrot emelni nekünk, de mit törődünk ezzel? Szeressük egymást, hiszen mi ketten valóban győztünk!

És felgyulladva, a szavak lendületétől bódultan tárta ölelésre karját. De Battenberg nem mozdult. A telefonra meredt, amely hirtelen élesen csengetett. Megrezzent és habozott, hogy felvegye-e a hallgatót. Megmagyarázhatatlan szorongás fogta el. Friderika észrevette ezt és egy heves, erélyes mozdulattal a telefontól tárt.

— Ki beszél? — kérdezte. És nyomban meglepetten fordult Battenberg felé: — A miniszterelnökség!

Battenberg visszanyerte lélekjelenlétét és a telefonhoz ugrott.

— Itt Battenberg! Igen, személyesen... Nem, erről semmit sem tudok! Hihetetlen! A legszigorubban megbüntetjük a pánik okozóját. Azonnal autóra ülök és jövök!

Letette a kagylót, a homloka verejtékes volt. Arca gondot, nagy benső forrongást árult el.

— Mi ujság? Mit akarnak tőled? Miért kell ilyen gyorsan elmenned?

Battenberg lélektelenül nézett Friderikára, mint aki nem is hallja a hozzá intézett szavakat. Azután egyszerre felordított és vad erővel megragadta Friderika kezét.

— Az igazat akarom tudni! Az igazat! — kiáltotta.

Friderika sápadtan, sirva tántorodott vissza.

— Nem értelek . . . miről beszélsz? Micsoda durvaság ez?

— Ej, elég a kétszínű játékból . . . A miniszterelnök személyesen telefonált. Azonnal kéret! Hire terjedt, hogy Ázsia hadat üzent, vagy ultimátumot küldött . . . Hová? Kinek? Semmit sem lehet tudni. Képtelenség. Nyilván otromba tréfa. Senki sem hisz benne. Csak én! . . . Én tudom, hogy ez igaz! Rettenetes, de igaz. Ez az, ami hónapok óta az örületbe hajt, elrabolja éjszakáimat. Tudtam és vártam ezt a hirt. Benem remegett. De nem mertem kimondani. De valahányszor láttalak, hatalmába ejtett ez az érzés. Mert te sugároztad felém!

— Örültség! Sokat dolgoztál, az idegeid tönkre mentek . . .

— Az Istenre kérlek, Friderika . . . ha igazán szeretsz . . . mondd meg végre, mit hoztatok ti ketten . . . Sawaky és te . . . miféle titkokat? Beszélj, ugy-e megbizástok van? Nem szerelemből lettél az enyém, hanem a terveimet akartad kifürkészni. Elvakítottál, elkápráztál..

— Nem igaz! — sikoltott Friderika. A kerevetre roskadt és keservesen sirt.

— Milyen kegyetlen, milyen igazságtalan vagy! — kiáltozta. Azután vadul felugrott és a férfi elé állt.

— Hát ölj meg, ha azt hiszed, hogy elárultalak! Ha tudnád . . . mind ennek éppen az ellenkezője igaz. Hiszen bármely percben szívesen halok meg érted!

Olyan őszinte fájdalom volt a szavaiban, hogy Battenberg megzavarodott. Tanácstalanul nézett a zokogó lányra.

— Bocsáss meg, — mormogta sokkal engedékenyebb hangon — majd máskor tisztázzuk mindezt. De most mennünk kell. A minisztertanács vár!

Mélyen lélekzett, a szíve lázasan zakatolt.

— Ha tévednék . . . mennyire örülnék! Ugy szeretnék boldog lenni! . . . — sóhajtotta. — Hiszen annyit áldoztam miattad! — tette hozzá halkán.

Friderika megértette a fájdalmas szemrehányását. Battenberg Lottéra gondolt. Őt áldozta fel szerelmükért.

17.

Reggel kilenc órakor az üzletek tulnyomó része még zárva volt. A kereskedők nem húzták fel a vasredőnyöket. A kávéházak hatalmas ablakai elé fatáblákat állítottak fel siető munkások. Mindenfelé aggódó arcú férfiak és nők siettek és valósággal megrohanták a piaci árusokat és a nyitva lévő fűszeresholtokat. Gyermek-

kocsikban tölték haza az ásványvizes palackokat és nagy kosarakban cipelték a konzerves dobozokat meg a kétszersültet. Délelőtt tizenegy órakor az árak már tízszeresre emelkedtek. De még ilyen összegért sem lehetett semmit sem kapni. A tömeg dorongokkal verte az élelmiszeres boltok vasredőnyeit és követelte, hogy mindent árusítsanak ki. A rendőrség kétségbeesve igyekezett rendet teremteni. Hatósági hirdetémények jelentek meg, melyek megcáfolták a pánikot okozó híreket. Nem igaz, hogy általános mozgósítást rendeltek el és hogy az élelmiszert szállító vonatokon kizárólag katonákat és hadianyagot továbbítanak. De az emberek nem hittek a plakátoknak.

— Megint jön a kenyérjegy, a gerstli és az élelem-pótlékok rémes kotyvaléka! — mondták.

Aki tehette autón, motorkerékpáron rohant a falvakba és zsákszámba vették a lisztet, megvették a disznókat, csirkéket. A ravasz és gazdag nagykereskedők teheneket vásároltak. A parasztok vérszemet kaptak és azt mondták, hogy bankjegyekért semmit sem adnak. Csak aranyért. Kiméletlenül és komiszul kifosztották a megrémült városiakat. És sohasem voltak megelégedve. Még ők zugolódtak, hogy őket csapták be. Csak az öreg Hoffbauer Mihály mesélte ravasz mosollyal a piactéren álló barátainak:

— Itt volt egy buta berlini, azt mondta biztosítani akarja a mindennapi tejes kávéját, hát megveszi a tehenem felét. Meg is alkudtunk,

írást is csináltunk, övé a tehén fele. De azért ugyan tőlem nem kap tejet!

— De hát ha követelni fogja? Panaszt tesz a jegyző urnál?

— Hát csak panaszkodják. Nem csaptam én őt be. Én a tehénnek csak az egyik felét adtam el neki. Az elejét. A hátsó felét, ahol a tőgye van, megtartottam.

A jósök és jósnők aranynapokat éltek. Valamennyien nyilatkoztak a az emberiség nagy katasztrófájáról, isteni büntetésről, a hiúság bálványának összeomlásáról, Kelet felől érkező véres felhőkről beszéltek. Egy Dinóra nevű görög jósnő kijelentette, hogy hasztalanul kutatják a villamos ujság rémhírének szerzőjét, mert azt a legfőbb szellem maga sugalmazta, aki így adta tudtul, hogy betelt az idők sora és eljövend a vezeklés napja!

A hatóságok erőszakkal nyitatták fel az üzleteket és súlyos büntetés terhével tiltották meg az árak emelését. Erre azután egyik napról a másikra eltűnt az áru. A kereskedők vállat vontak. Azt mondták: már mindent eladtak.

Battenberg külügyminiszter Berlin valamennyi lapjának tudósítóját a minisztériumba kérte és ott hivatalos megnyugtató nyilatkozatot tett. Szó sincs semmiféle háborus készülődésről. Ugyanakkor Európa többi nagyhatalma is hasonló kijelentéseket tett diplomácia útján.

Igy telt el egy hét. Akkor azután derült égből lecsapott a villám.

Egy szerdai nap délelőttjén ugyanabban az

órában, délelőtt 12 órakor Londonban, Párisban, Berlinben, Rómában, Budapesten, Madridban, Prágában, Bukarestben és Belgrádban a japán követek megjelentek a külügyminisztériumokban és átadták kormányuk demarcheát, melynek lényeges része így szólt:

„A japán királyi kormány a kínai császári birodalommal, valamint Perzsiával, Afganisztánnal és az angol uralomtól magát függetleníteni akaró és az angol Indiától elszakadt szabad részekkel együtt a következő kívánságokat terjeszti elő:

Korlátlan, szabad, vámmentes behozatalt minden porcellán, bronz, üveg, selyem és bőrből készült ipari cikkekre, valamint az őstermelés összes termékeire, különösen a gyümölcsfélékre.

Korlátlan és szabad letelepedési és elhelyezkedési jogot minden ázsiai számára, aki Európában akar élni.

A királyi és császári kormányok fenti előterjesztésüket nem ellenséges szándékkal teszik. Hivatkoznak arra, hogy Ázsiának Európa felé terjeszkedése ama természetes fejlődés folyamánya, amely — amint azt különösen a napjainkban lejátszódó események mutatják — Európa előregedésével és Ázsia friss, fejlődést kívánó erőivel kapcsolatos. Ázsia nem elpusztítani, hanem felfrissíteni óhajtja Európa legyengült szervezetét. Az ázsiai és európai Oroszország kapcsolata révén a két világrész közötti szerves összeolvadás lehetősége már amugy is régóta adva van . . .“

A felhördülés, rémület, kétségbeesés határtalan volt. Mindenekelőtt kiderült, hogy Oroszország szövetségese az ellenségnek, nyilvánvaló tehát, hogy a szárazföldi hadak Oroszország felől fognak Európára támadni. Számos jel vallott arra, hogy az Ural-hegység ázsiai oldalán, továbbá Kis-Ázsiában és Perzsiában máris milliókra rugó, kitűnően képzett és felfegyverezett katonaság várja Európa felé indulását. A japán és kínai hajóhad és légi flotta pedig már régen Elő-Indiáig nyomult előre. A demarche frázisai senkit sem téveszthettek meg. A szabad behozatal megengedése az európai ipar és kereskedelem halálos csapását jelentette volna. A szabad bevándorlás kimondása után pedig százával indultak volna a hajók és vonatok Európa felé, melyek az olcsó kínai és japán munkásokkal, mongol csőceselékkel árasztották volna el a gyárakat.

Az európai hatalmakat a legrosszabb időben érte a borzalmas meglepetés. A benső meghasonlás, gazdasági válság, forrongás akkor érte el mindenfelé a csúcspontját. Befelé és kifelé egyidejűleg harcolni . . . olyan nehézséget jelentett, melyeknek áthidalása szinte emberfölöttinek látszott. Az amugy is végsőig zaklatott idegek teljesen megbomlottak.

— Éhezünk! Nyomorgunk! — orditották az emberek — és még háboruba is sodort a tehetéstelen kormány és rövidlátó diplomácia!

A düh és harag első óráiban véresre vertek minden japánt és kínait, akit az utcákon megcsíptek. A japán követségeknek mindenütt be-

verték az ablakait. Rendőri és katonai kordonnal kellett elzárni a követségi palotához vezető utcákat. Számos városban statáriumot hirdettek.

Mikor az ujságok az első vészhireket röpitették szét, Lotte feldultan rohant András szobájába. Nem törődött azzal, hogy pizsamában volt és hogy András éppen borotválkozott.

— Olvasta? — kiáltotta magából kikelve. — Hallotta? Megüzenték a háborút!

András úgy megijedt a váratlan támadástól, hogy alaposan belevágott az állába. A vér csak úgy patakzott a sebből.

— Ime, a háboru első sebesültje! — jegyezte meg Lotte.

— És az első önkéntes ápolónő és sebészorvos, aki segítséget nyújt! — mosolygott András.

De ez a kis incidens csak néhány pillanatra kötötte le Lotte figyelmét, aki jóddal bekente és betapasztotta a sebet.

— Köszönöm! — mondotta András. — Nagyon meg vagyok elégedve. A háboru határozottan jól kezdődik. Kár, hogy nem Németország és Magyarország között tört ki. Ez esetben most hadifoglyomnak tekinteném.

— Az Isten szerelméért! — könyörgött Lotte — mikor fog már megkomolyodni!

— Csak, ha feleségül vettem!

— Rettenetes! Ilyesmin jár az esze, mikor minden ég körülöttünk?

— Annál inkább. Ha már ránk szakad az

Ég, legalább előzőleg szeretném ezt a legsürgősebb ügyemet elintézni.

— András, hát nem látja, hogy egész testemben reszketek, magamon kívül vagyok . . .

— De hát miért? Majd csak elrakjuk azokat a sárga majmokat. Nekem amugy is a begyemben vannak. Mondhatnám, egyéni leszámolóm van Japánnal.

— András, kedves barátom, félek, hogy megőrülök!

Ezek a kísértetiesen kiejtett szavak megdöbentették a férfit. Élesen fürkészte Lottét, aki fejét két keze közé temetve ült. Zilált hajfürtökkel, vörösre sirt, karikás szemekkel, sápadt, beesett arccal, valóban szánalmas látványt nyújtott.

— De hiszen maga — kiáltott fel fájdalmasan — másért retteg!

— András, én... én gyilkos vagyok! Igen! Én kiáltottam el az átkozott jelszót... emlékezzék, azon a végzetes éjszakán...

— Battenbergre gondol? Róla beszél?

— Róla! Én öltem meg...

— De hiszen Battenberg él. Itt olvasom a nevét... Fontos tanácskozást folytat a miniszterelnökkel!

— Meg fogják ölni! A tömeg őt okolja minden szerencsétlenségért. Beszélnem kell vele. Meg akarom menteni!

— Szereti? Még mindig? Ezt a jellemtelen, önző gazembert?

— Szeretem! Mit tudom én, hogy miért? Vessen meg, András, nem érdelek mást. Mennyi-

vel jobb, különb ember maga és mégis... látja, belepusztulok a szenvedésbe. Pedig gyűlölöm. Volt erőm elkiáltani a gyilkos jelszót. És ha megcsókolna, ha át akarna ölelni, a tiz körmömmel kaparnám ki a szemét. És mégis, az idegeimben, a testem minden sejtecskéjében benne él, ott van, éget, gyötör, mint egy régi, ki nem élt, életcéllá növesztett vágy. Orvos vagyok, jól ismerem a lélekelemzést, fölényesen és gunyosan elemzem magamat is. Mindent tudok, mindent világosan látok, ez a legborzasztóbb. Nem mondhat olyan kemény, megalázó szót, melynél szörnyűbbel nem illettem volna magamat. És mintha két ember lennék... a világosan látó, okos lány, az orvos és a buta, bűnös, csak ösztöneit követő nősténv!

— De hát mit akar? Mit tegyünk?

— Mentsük meg... ne hagyjuk elpusztulni! Segítenie kell!

— Térjen észére! Szedje össze az erejét, Lotte. Miket beszél? Mit tehetnénk mi?

— Beszélnem kell vele. Még ma... délelőtt!

— Bolondság! Hogyan képzeled ezt? E pillanatban valamennyi miniszter, a birodalmi elnök, diplomaták, riporterek, külföldi követek mind őt szorongatják.

— Beszélnem kell vele! Ha egy percre is. Kell! András vállat vont:

— Kérem, rendelkezék velem!

— Hozasson autót... a külügyminisztériumba hajtatunk. Két percen belül átöltözőm!

Egy negyedóra múlva András izgatottan, homlokát törölgetve tért vissza.

— Az utcán rémületes dolgok történnek. Mindenfelé véres tüntetések folynak. Már senki sem tudja, hogy ki ellen és miért harcol, csak azt érzi mindenki, hogy a pokol rémségeinek kellősközepébe zuhant és életösztöne vad fellobbbanásával üt, ordít, kaszabol. Autónak nyoma sincsen. Életveszélyes kimozdulni. Minden pillanatban sortüzek ropognak. Nem mehetünk el, Lotte!

— El kell mennem! Isten vele, András! Kérem, ne tartóztasson. Magam megyek!

— Az életét kockáztatja... olyan férfiért, aki rossz volt magához?

— Olyan férfiért, akit szeretek!

— Akkor hát én is megyek. Ha maga meghal azért, akit szeret, én is meghalok azért a nőért, akit imádok!

Lotte elérzékenyült. András nyakába hullt, könnyei zápor módjára folytak és forrón megcsókolta.

— Maga a világ legjobb, legderekabb embere!

— Oh, bár inkább rám is rossz jelzőket mondana és szeretne!

— Ez az utolsó harcom, András! A csucs, melyen még át kell vergődnöm. És azután szabad leszek... nyugodt! És a magáé... ezt ígérem!

András ujjongva ragadta karjaiba Lottét.

— Köszönöm! — mondotta. — Jöjjön hát, hadd legyünk minél előbb túl azon a csucson!

Alig léptek ki a kapun, már rájuk döbbszent a forradalom riasztó képe. A villamosközlekedés megállt, az üzletek végig becsukva. Mindenfelől vészes füttyülések, trombitaszó hallatszott. Meg-

riadt, falhoz lapult emberek remegve kérdezték egymástól: mi történt? Az ablakok mögött félénk, kíváncsi fejek. Egy anya rémülten húzta vissza a kapuba a gyermekét, aki az utcára akart menni. Páncélos aurókon katonák, kezükben töltött puskák. Husz rendőr néhány összevert, véres, vad arcu alakot kísért az órszoba felé. A mellékutcákból elszánt sihederek verődtek össze. Csörömpölés, döngés. Az üveg hirdetőoszlopok, vilamoslámpák cserepekké zúzódva hevertek a járdán. Vezényszavak. A rendőrök kivont kardokkal rugtattak a tömegnek. Sikoltás, ordítás. Sokan elvágódnak, a többiek végiggázolnak rajtuk. Vér, tajtékzó düh, kétségbeesés, pánik.

Mellékutcákon próbálták megközelíteni a minisztériumot, de mindenütt katonai és rendőrkordonba ütköztek. Egyszerre, az egész szempillantás alatt történt, egy három oldalról előretörő tömeg közepébe sodródtak. Ugy látszott, hogy üldözőik elől menekülnek.

— A katonák! — ordították.

— Sortüzet adtak! — sikoltotta egy nő.

— Mi történt? — kérdezte András egy mellette álló férfitől, akinek inge össze volt tépve és olyan elszánt, gyilkos harag ült az arcán, hogy róla mintázhatták volna a francia forradalom nadrágtalanjainak szobrát.

— Felgyújtottuk a Sawaky-szanatóriumokat... szétzúztuk Sawaky palotáját!...

— Megölték? — kérdezte száraz, eltikkadt hangon Lotte.

— Nem. A gazember a japán követségre menekült. Még tegnap éjjel oda osont. Utána men-

tünk, de a követséget géppuskások és tüze-
rek őrzik. A környező házak ablakaiban és háztetőin
állnak a géppuskák. Nyolcvan sebesült van...

Vérfagyasztó üvöltés. Néhány lövés dördült el.

— A gazemberek! Megint lőnek! Menekül-
jünk! — ordította a férfi.

De nem lehetett mozdulni. Egymásra zuhan-
tak, préselődtek, mint mikor a süllyedő hajó
mentőcsónakjáért marcangolják, gyilkolják egy-
más halálos deliriumban. Asszonyok sirva, té-
bolyultan jajveszékelték. András irtózatossá-
val öklözte szét a körülöttük állókat és egy kapu-
mélyedés felé vonszolta a félig megfulladt, ájul-
dozó Lottét.

— Hát kellett ez? Ugye, megmondtam előre?
— kérdezte András ingerülten.

Lotte felnyitotta szemét. Mint egy mániákus
ismételte:

— A minisztériumba akarok menni!

A tömeg valahol rést tört és most megbom-
lottan, ész nélkül omlottak mind arrafelé. Mint
egy fekete örvény, embertestből sűrösödött rémü-
letes zuhatag. Két asszony... karcsu, magas, el-
ragadóan szép amazon rohant el mellettük. S a
kezükben a még füstölgő fáklya. Ezek gyújtot-
ták fel a szanatóriumot. Az asszonyok támadtak
a szépséget osztogató csodahelyekre. Ezek keres-
ték halálra az apostolt, aki a legjobban sóvár-
gott jót hozta nekik! S mintha döbbenetes in-
fernó, pokoli szatira lenne, mindent megcsufoló,
szédületes gunyköltemény, a lányok és asszo-
nyok ezrei rohantak el mellettük vijjogó gyűlö-
lettel, és mind a halált, pusztulást sikoltotta

a Szépre! Mint Nessus az égő inget, úgy akarták letépni, levájni magukról a rájuk aggatott uj testi köntöst. Átkozták a végzetes ajándékot, amely elpusztította a szerelmet és uj, sohasem sejtett romlással fenyegette a világot.

Lotte elfödte a szemét, az iszonyat megdermesztette szívét.

A tér tisztulni kezdett, az emberhullám elviharzott a tüntetők zaja mind messzebről halatszott.

— Menjünk! — mondotta Lotte.

Összeszorított ajakkal, a fájdalomtól félig lehunyt szemekkel ment előre. Alakja szinte megnyulni látszott, ujjai görcsösen tenyerébe mélyedtek. Oh, nagyon jól tudta, hogy minden késő. De ott kellett lennie. András megérezte ezt a tiszteletreméltó fájdalmat és nem ellenkezett. Szótlanul haladtak egymás mellett. Így mehetek a keresztény mártírok valamikor Róma felé, ahol, tudták, hogy Nero kopói lesnek rájuk. És mégsem fordultak vissza. Vagy ötszáz lépéssel a minisztérium palotája előtt tizes sorban felállított katonaság állta utjukat.

— Tessék visszafordulni! — mordult rájuk az egyik tiszt.

— Battenberg miniszter urral kell beszélnem! — mondotta Lotte.

Szavai olyan együgyűen és furcsán hangzottak, hogy a tiszt megütközve nézett rajta végig. Azután gunyosan mosolygott:

— Azzal ugyan bajosan fog ma beszélni!

— Akkor... engedje meg, hogy itt várjak rá, amíg hazamegy!

A tisztt egy ötven lépésnyire lévő házra mutatott:

— Annak a háznak a kapujában várakozhat. De jó lesz annyi élelmiszerrel ellátni magát, amennyi elegendő... ítéletnapjáig!

E pillanatban furcsa zavar támadt, a katonák, tisztek idegesen fordították hátra fejüket. Éles, kemény parancsszó csattant fel. A katonák ércfala egy pillanat alatt kettévált és széles utat nyitott. És ezen az eleven kapun ijesztő gyorsasággal egy lefüggönyözött, titokzatos autó robogott ki. A soffőr mellett dultarcu férfi. Schelling, a detektív főnök. Az autót két másik fekete kocsi követi. Az ablakok lefüggönyözve. Nem lehet látni, hogy kik ülnek benne.

— Battenberg! — sikoltotta velőtrázó hangon Lotte.

Kitépte magát András kezéből és az autóhoz rohant. A tisz az utolsó pillanatban kapta el a kerekek alól. András krétaféhéren, reszketve hajolt föléje.

— Lotte, — kiáltotta magánkívül — térj magadhoz! Mi történt?

De Lotte nem felelt. Eszméletlenül feküdt a földön

18.

Friderika már órák óta várakozott Battenbergre. Az inas alázatosan köszönt, mikor ajtót nyitott és bevezette a kis szalonba.

— Ha parancsolni méltóztatik valamit, — jegyezte meg — méltóztassék csengetni.

— Jól van, Gusztáv. Köszönöm.

Az inas távozni akart. Friderika utána szólt:

— A kegyelmes ur nem jött haza az éjszaka?

— De igen. Hajnalban. Öt óra lehetett. Addig tartott az ülés.

— Mit csinált? Lefeküdt?

— Nem. Át sem öltözködött. Azonnal az íróasztalához ült. Telefonon beszélt a referens titkár urral, akit magához kéretett. A kegyelmes ur rettentően ideges volt. Többször abbahagyta a munkát. Nem tudott dolgozni. Fel és alá sétált a szobában.

— Rólam nem beszélt?

Az inas meglepetten nézett Friderikára, akinek szinte önkénytelenül tódult ajkára ez a kérdés.

— De hiszen a kegyelmes ur csak a legsürgősebb postát intézte és...

— Amikor visszament a minisztériumba, mielőtt ismét elment hazulról, nem üzent nekem valamit?

— A kegyelmes urat váratlanul hívták el. Reggel nyolckor, mikor még javában diktált a titkár urnak. Nagyon fel volt indulva, amikor rásegítettem a kabátját. Ez lesz életem legnehezebb napja. Gusztáv! — mondotta, amikor lefelé ment a lépcsőn.

Friderika összeszorította ajkát. Igyekezett elrejteni felindulását.

Az inas az asztalra mutatott, melyen likőrös poharak, feketekávés csészék és rengeteg félig elszívott cigaretta feküdt.

— Ebből is méltóztatik látni, hogy milyen állapotban volt! Egyre ivott, cigarettázott. A szívem

majdnem megszakadt, mikor néztem. Oh, ez az átkozott politika... ez a politika !

Fejét csóváltatva, nagy sópánkodások között kifelé indult. De hirtelen aggódva visszafordult és megkérdezte:

— Mit gondol a nagyságos asszony, lehet, hogy a kegyelmes urnak valami kellemetlensége lesz? Friderika riadtan vetette fel fejét.

— Nem... Miért lenne? Mire gondol?

Gusztáv kissé habozott. Zavartan köhintett.

— Az emberek olyan furcsákat beszélnek! — mondotta végre.

— Miket mondanak? Beszéljen! Mindent tudni akarok! — támadt rá hevesen Friderika.

— Azt mondják, de hiszen annyi butaságot fecsegnék össze... a hadüzenet teljesen elvette az eszüket. Szamárság ez, könyörgöm!

— De miket mondanak?

— Hát... hogy a kegyelmes ur az oka az egésznek!

Friderika idegessége az elviselhetetlenségig növekedett. Minden idegszála remegett. Nagy erőfeszítésébe került, hogy össze ne roskadjon. A rémek, melyeknek árnyképét eddig magát áltató módon hessegette el, most újra felröppentek az inas szavaiban.

— Ugyan? Micsoda örület! Miért mondják ezt?

— Mert hogy a kegyelmes ur telepítette ide azt a Sawakyt! Azt mondják, hogy azóta állt feje te tejére minden.

Friderika összeszedte minden erejét.

— És rólam — kérdezte — mit beszélnek?

Az inas elvörösödött.

— A nagyságáról? Semmit. Igazán semmit.

— Nem igaz! Hazudik! — kiáltotta indulatosan Friderika. — Azonnal válaszoljon! Az igazat akarom tudni!

— Azt mondják, — válaszolta vontatottan, kínos zavarral az inas — hogy a nagyságos asszony babonázta meg, azért nem vette észre a kelecét.

— Oh, a nyomorultak! Hálátlan bitangok! — kiáltotta magánkivül Friderika. — Soha férfit nem szerettek forróbban és önzetlenebbül, mint ahogyan én szeretem őt! Ez így van, ezt el kell hinnie!

— Pletykák, könnyörgöm, nem kell azokkal törődni!

— Gusztáv, mondja, ugy-e a kegyelmes ur nem hisz nekik? Szeret engem!

Friderika annyi szenvedéllyel, olyan őszinte kétségbeeséssel mondta e szavakat, hogy az inas meglepetten és megdöbbenve nézett rá.

— A kegyelmes ur nagyon szereti a nagyságos asszonyt. Az ilyesmit mi, inasok tudjuk a legjobban. Mi látjuk azt az őszinte örömet, gyengédséget és izgalmat, mellyel várnak valakit. Hiszen a kegyelmes urat azelőtt is látogatták szép-asszonyok, de akkor gyakran kellett letagadnom és apró cseleket találtunk ki, hogyan kerüljünk el bizonyos találkozásokat. De mióta a nagyságos asszony jár ide, senki más nem tehette be a lábát. És a virágdiszeket a kegyelmes ur maga rendezi el, amit sohasem tett azelőtt. Sőt az étlapot is személyesen állítja össze, pedig máskor mindig azt mondta: Rád bízom, Gusztáv. Te már

tudod, hogy mit szeretnek a nők! Ugyanis azelőtt szeparépincér voltam egy mulatóban.

— Köszönöm, Gusztáv, nagyon kedves, hogy megvigasztalt.

Az inas kiment és Friderika magára maradt. Enyhe meleg, kellemes illat ölelte körül. A butorok, a lágy selyemszőnyegek, a finom bronz nipppek, ezüst virágvázáék... megannyi kedves, bizalmas barát. Mennyi boldog, drága órát töltött közöttük! Az asztalon metszett kristályüvegben néhány hervadó vörös rózsa. Ő hozta Battenbergnek néhány nap előtt. Minden karosszékhez édes, mosolygó emlékek kötik. Abban a nagy, vörös selyemmel kárpitozottban szerettek legszívesebben ülni. Összebujtak puha ölében és ezer csacsiságról beszéltek. Olyan jó volt mindenről megfelekezni, kamaszos jókedvvel örülni egymásnak. Friderika odament a karosszékhez és besüppedt a dagadó párnák közé. De a selyem most életetlen volt és hideg, a színek nem lángoltak, nem simogatták kedveskedve körül. Halott, ünnepélyes, nagyképű, ellenséges butor volt. Friderika borzongva ugrott fel s a kerevetre ült. A kis sárga selyempárna most is ott feküdt előtte. Ezen szokott ülni Battenberg, innen tekintett fel szerelmes, elragadtatott tekintettel, miközben Friderika feléje nyujtott kezét csókolta. De most ez is elviselhetetlenül józan, hideg és merev volt. Friderika kinzottan lépett az ablakhoz. Ha jönne! Ha megpillantaná!

Máskor, ebben az órában a nap ide aranylott az ablakra. De most esőre hajlott, a fellegek elfődték a napot. És az utca is!... Friderikának

csak most tűnt fel, hogy milyen dermedt, kihalt, ijesztően csendes. Hol vannak a rohanó autók, a sétálók ezrei, az elegáns nők, a csacsogó, színes léggömböket tartó gyermekek, a kenyérért tülekedő, szaladó férfiak? S az üzletek is... az ajtók zárva, a kirakatok, mint halott szemek merednek, az áruk eltűntek az üvegek mögül. Mi történt? Mi van ma? Mintha temetőre néznének az ablakok. Mintha a Halál városában lenne.

De hiszen odakint meleg van, a fák rügyeznek, a szellő távoli ligetek virágillatát hozza, Friderika úgy érezte, hogy torka elszorul, a lélekzete megnehezül. Kinyitotta az ablakot és messze kihajolt az utca fölé. De csend volt. A környék mintha varázslat alatt állna, kihalt, néptelen. Volt ebben a csendben valami fenyegető. A szemközi házak ablakainak nem huzták fel a redőnyeit. Hány óra van? Délre jár. Miért rejtőztek el az emberek? Miféle iszonyuságok elől menekültek lakásaikba?

Hirtelen tompa, zürzavaros, távoli moraj hallatszott. Friderika felfigyelt. A zaj közeledett. Mintha rettentő folyó lépett volna ki medréből és zuhogtatta volna vad víztömegét iszonyu mélységekbe, úgy dübörgött, harsogott egyre ijesztőbben, fenyegetőbben a hangkaosz, amely minden oldalról egyszerre viharzott fel. Így törhet földindulás, tájfun, medréből kikorbácsolt tenger meglepett városokra. Ez a halál és pusztulás hangja. Nincsen érthető szava, emberi torkok felüvöltésének torz és borzalmas szövevénye. De az ősi ösztön csalhatatlanul érzi: a vér utáni vágy tarajosodik féktelen lendületbe. Rohanó lábak

dobbannak, süvöltés, fekete, előrerobbanó embergomolyag, arcok, melyeken nincs könnyörület, fülek, melyek nem hallják meg a könyörgést, szemek, melyek kint és vért akarnak látni.

Friderika visszatántorodott az ablaktól. A függöny mögé roskadt félig eszméletlenül. Tudta, hogy érte jöttek, az ő vérét akarják!

A pokol lavinája a palota elé ért. Most már érthető hangja is volt a szörnyű orditozásnak.

— Halál Battenbergre! Lámpavasra Müller Friderikával! Üssétek agyon az árulókat!

Éktelen füttyülés s azután furcsa hangok, mintha a falakat vernék sulyos gerendákkal. A nyitott ablakon ökölnyi kövek röppenek be. A nagy állótükör ezer darabra törik. Az ezüstvázák, kristályüvegek a földre hullanak. Egy nagy olajfestményt középpüth lyukaszt ki egy otromba kődarab.

— Törjétek be a kaput! Másszatok fel az erkélyre! — hangzik odalent.

Gusztáv, az inas, a rémülettől zöldes-sárgán rohant a szobába.

— Menjen... meneküljön! Két percen belül a szobában lesznek! Megölik, ha itt találják!

Friderika nem mozdult. Halálra váltan, mint-ha eszelős lenne, mereven nézett az inasra.

— Nekem itt kell maradnom! Meg kell őt várnom! — mondotta.

A hangja tompa volt és szintelen. Gusztáv kétségbeesetten ugrott hozzá és ki akarta tuszkolni.

— Rejtőzzék el az én szobámban vagy a padláson! — mondotta.

— Mit törődik vélem? Hagyjon! Hagyjon! — kiáltotta Friderika. Teremtő Isten! Mi lesz Battenberggel?

— Biztonságban van a minisztériumban! — válaszolta Gusztáv. — De önt megölik, ha nem menekül!

Ujra fel akarta nyalábolni a makacsul ellentálló nőt. E pillanatban élesen, kiméletlenül csengett a telefon. Friderikának szinte szederjes lett a szája, az arca fakózöld volt.

— Menjen! — mondotta Gusztávnak — emelje fel a hallgatót!

Az inas gépiesen engedelmeskedett. Szeme kerekre nyílt, a keze megremegett és néhány artikulátlan szó hördült ki a száján.

— Meghalt? Megölték? — sikoltotta Friderika.

És mint az örült tombolni kezdett. Sirt, nevetett, a földön fetrengett.

— Asszonyom, az Istenemre kérem, térjen magához! — könyörgött az inas.

— Beszélj! ... Ugy-e meghalt! Az igazat mondd!

— Nem... nem halt meg! Mindjárt itt lesz... haza hozzák!

— Hozzák? De miért?...

De nem lehetett válaszolni. Odakint az üvöltésbe új, mindennél ijesztőbb hangok vegyültek.

— A rendőrök! — orditozták.

Velőtrázó sikoltások, káromkodások, lecsapó kardok puffanása, revolverlövések, rohanás, hörgés, sipjelzések...

S azután csend.

Friderika az ablakhoz támolygott. Az utcát

rendőrök szállták meg. A tömeg elfutott. A járdán néhány vérző, mozdulatlan alak. Rendőrök felemelik és elcippelik. S utána lázas, gyors parancsszavak. A rendőrök hosszú sorfalat építenek, elzárják a palota felé torkoló utcákat. A tisztek halkán tanácskoznak egymással. Lovasfutár érkezik. Valamit jelent a parancsnoknak, mire az izgatottan néz az utca felső vége felé. Friderika önkéntelenül követi a pillantást. A tisztalátás földöntuli élességével tudja, hogy most onnan jön a végzet, a sorsot formáló rémületes esemény. És a megbüvöltek merev tekintetével nézett, lélektelenül, egyetlen halálos iszonyatba dermedve.

Egyszerre egy kis fekete pont tűnt fel. A rendőrtiszt izgatottan elébevágtatott. A fejek mind némán, mereven arra fordultak. Most már fel lehetett ismerni: a minisztérium egyik autója volt. És nyomában két másik autó száguldott szélvészgyorsasággal. Nem túlköltek, a kocsik szinte hangtalanul robogtak. Kisérteties, szívet dermedtő volt ez a különös csend. Mintha szellemek ülnének a kormánynál és a kocsiban... Friderika fején egy név villant át: Mors Imperator! A Halál! Azt viszik ilyen hangtalan, elnémult emberek között kocsizni. Annak fogatától sápad el a rápillantók arca. Annak nyomán támad ilyen névtelen rémület. A három autó a palota kapuja elé ért és zökkenés nélkül, egyszerre megállt. A kocsikból ijedt emberek szállnak ki. Senki sem látja, hogy mit tesz az a hat ember, akik most az első autóba hajolnak. Csak Friderika látja minden mozdulatukat. És tudja, hogy mi

jöhet, hogy mi fog következni. Száján az iszonyat és borzalom halk sikolya tör ki. Látja a bēna, merev testet, melyet leemelnek. És már hozzák a palota felé. A lépcsőház felől suttogó, ijedt hangok. Gusztáv felsíró, ijedt kiáltása. Az ajtó kinyílik és Friderika szembefordul a menettel. A pamlag felé tartanak. Ott ráfektetik a súlyos testet.

— Megölték! — jajdul fel Friderika.

— A kegyelmes urat szívszélhüdés érte! — válaszolja egy magas termetű ur. És előrelépve bemutatkozik:

— Schelling detektívfőnök vagyok! Ön Dr. Müller Friderika?

Friderika kerekre nyílt, tébolyult szemmel néz a beszélőre.

— Mit akar tőlem? Miért jött ide?

— Parancsom van önt letartóztatni!

A szó elhangzott. Meg sem lepte. Várta. Ennek így kellett következnie. Ez feszült a levegőben, ez béklyózta ájult tehetetlenségbe. De most, hogy itt volt és megszűnt a tépő, gyötrelmes várakozás kinja, egyszerre visszanyerte erejét és ruganyosságát. Egy ugrással az ablaknál termett. A teremben levők felkiáltottak. A testek villámgyorsan lendültek előre. De már késő volt. Mint nagy, sebzett, fekete madár, Friderika lehullott a magasból.

19.

Éjjel, titokban temették el Battenberget és Friderikát. A kormány kerülni akart minden tüntetést. Csak néhány hivatalos személy vett

részt a gyászszertartáson. De két virágcsokor mégis megtalálta az elrejtett sirokat. Cseresznyevirágból és krizantémből kötötték az egyiket, amely Friderika sirdombjára került, sápadt tea-rózsákból a másikat, amelyet Battenbergére tettek.

— Uj életet kell kezdeni, Lottel! — mondotta András, mikor hajnalodni kezdett a könnyekkel átvirrasztott, gyászos éjszaka után.

A leány fájdalmas mosollyal fordította halvány arcát András felé:

— Miért nem menekül tőlem? Hogyan szeret-het engem, mikor látja, hogy milyen szörnye-teg vagyok. Ki látott már hozzám hasonló komédiást? Látja, sirok és gyászt színlelek, pedig én öltem meg őket... én!

— Az események sodorták el őket!

— Nem, András. Mikor Sawakyval találkoztam, hidegen és tervszerűen határoztuk el, hogy áldozatul vetjük őket a fellázadt tömeg első, kegyetlen rohamcsapatának. Azt is tudtuk, hogy Sawakynak is menekülnie kell. És Sawaky vérdíjat adott nekem... jutalmat, amiért segítségére voltam Battenberg elpusztításában...

— Láza van, Lotte. Félrebeszél!

— Egy titokba avatott be. Figyeljen András, különös dolgokat kell meggyónnom. Sawaky senkinek sem árulta el a speciális oltóanyagok gyártási titkát. Ha Sawaky eltűnik, úgy be kell zárni a szanatóriumokat is, kivéve, ha én nem akarom.

— Maga, Lotte? Miket beszél?

— Az igazat! Nézzen oda, az éjjeliszekrénye-

men, abban a kis vaskazettában mérhetetlen értékű kincs van. Nagyobb, mint a föld valamennyi briliánsa együttvéve. Hozza ide és nyissa fel, kérem.

András gépiesen engedelmeskedett. Felnyitotta a kazetta tetejét. Egy lepecsételt boriték feküdt benne. Lotte remegő kézzel nyult utána, arcán borzalom tükröződött.

— Mennyi vér, mennyi átok, mennyi szerencsétlenség tapad ehhez! — suttogta. — És mennyi fogja még követni! — tette hozzá megremegve.

— Mi ez? — kérdezte elképedve András. — Hiszen úgy nyul hozzá, mintha a Borgiák mérge lenne a boritékban, melynek minden cseppje halált rejt.

— Talán annál is rettentőbb! — mondotta Lotte. — Ide nézzen!

Feltépte a boritékot és egy hosszú, keskeny papirost huzott elő, melyen sűrűn egymás mellé írt sorok és számok sorakoztak.

— A nagy titok... a végzetes erő, a világot felforgató gonosz hatalom!

András elsápadt.

— Magának adta? — kérdezte elképedve.

— Igen. Sawaky titka és végrendelete ez.

— A végrendelete?

— Figyeljen, András. Azt akarom, hogy mindent megértsen. Gyónnom kell. És egyedül magától kérek feloldozást, aki mindig jó, megbecsülő barátom volt.

— Beszéljen, Lottel!

— Sawaky nem egyedül jött Japánból. Már

jóelőre küldött Európába néhány megbízható vegyészt. Ezek lettek az itteni Európai gyárak vezetői. Mindegyik vegyész a gyártási titoknak csak egy kis részét tudta. Az egészet senki sem. Az csak ebben az okiratban van lefektetve. És itt, ugyanebben a borítékban egy levelet is talál. Sawaky sajátkezű írása. Németül van írva. Olvassa el.

András kivette a levelet. És mélységes megindulással olvasta a megrázó sorokat.

Dr. Kaiser Lotte orvoskisasszonynak,

Berlin.

Vannak érzések, melyeket nem lehet élő szóval elmondani. Sérti a szépségüket és szentségüket, hogy akinek elmondjuk, közbeszól, megjegyzéseket tesz, megzavarja azt a tökéletes egységet, amelyben lelkünkben élnek. Friderikára gondolok és róla akarok beszélni. Ön megért engem, Lotte kisasszony, mert mindkettőnk életének ugyanaz a szenvedély lett irányítója és végzete. Friderika megcsufolt, lábbal taposott, beszennyezte a jószágot és meggyalázta a szívet, melyet eléje vittem. Ezért meg kell halnia! De a halál csak a testet pusztítja el. Az érzések, melyek hozzáfűstek, túlélik őt és még kegyetlenebbé teszik majd szenvedéseimet. Nékem vele kell meghalnom. Ám a becsületem, a vállalt kötelességem arra kényszerít, hogy még rövid ideig életben maradjak. Vissza kell térnem Japánba, munkámat elvégeztem, feloldásomat kell

kérnem és azután... szabad leszek. Visszanyerem a magam feletti rendelkezés jogát és akkor... követem Friderikát. Nekem tehát már senkire és semmire nincsen szükségem. De mikor az ember a halálba indul, végrendelkezni szokott. És én arra hagyom legfőbb titkomat, akit szenvedései révén lelkemhez legközelebb érzek, Önre, Dr. Kaiser Lotte kasszony. A mellékelt borítékban megtalálja valamennyi oltóanyag és preparátum pontos leírását és készítési módját. Az Ön kezébe teszem az általam megkezdett munkát. Magára bízom, hogy azt folytassa, vagy megállítsa. Fogadja jó szívvvel és engedje meg, hogy gondolatomban mégegyszer megszorítsam a kezét.

Öszinte barátja
Dr. Sawaky Yto.

András izgatottsága mondatról-mondatra nőtt. Kábultan, megzavárodva tette le a levelet.

— Mennyivel különb ember, mint én! — kiáltotta Lotte kétségbeesetten. — Látja, én gyáva vagyok. Ma éjszaka... meg kellett volna halnom!

— Ezt mondja? — kiáltotta fájdalmasan András. — Hát az én szerelmem, az én szenvedésem nem számít? Az semmire sem kötelezi? Sawaky egyedül áll a világon. Elvesztette azt, akit szeretett és nem talált új életcélt. De magának élnie kell Lotte, mert szeretik, mert... megígérte, hogy az enyém lesz!

Lotte felállt, bágyadt, gyenge volt. A kezét nyújtotta András felé:

— Igen, András... majd megpróbálom... talán sikerül!

András hosszan, melegen megcsókolta a feléje nyújtott kezét.

— Jöjjön, Lotte, menjünk, sétáljunk egy kissé. A napsugár jobb kedvre fogja hangolni.

Lotte gépiesen, lélektelenül engedelmeskedett. A penzió halljában lihegve, kigombolt mellény-nyel, nyakkendő nélkül rohant velük szembe Burger, a mindig jókedvű, kövér tőzsdés, akiről azt mondták, hogy mint a Morgan-ház megbízottja, mesés összegeket keresett a Sawaky-szanatórium részvényeinek elhelyezése körül. Burger olyan erővel rontott Andrásnak, hogy majdnem hanyattvágódott. De mint aki nincsen öntudatánál, még csak nem is kért bocsánatot, kirohant az ajtón, leviharzott a lépcsőkön, bevágta magát a kapu előtt álló autóba és András csak azt hallotta, hogy a soffőrnek azt kiáltja: tőzsde!

András maga sem tudta, miért, mintegy hipnotizáltan ugyancsak azt mondta a soffőrnek: tőzsde!

— Mért megyünk oda? — kérdezte Lotte.

— Csalhatatlan ujságszimatom azt sugja, hogy ma ott fogom megkeresni az ötven márka riport díjat!

Mintha minden komoly munka megállt volna e napon. Az emberek csoportokba verődve tárgyaltak, kezükkel hadonásztak, mindenki ingerült és izgatott volt. A kereskedők leverten, kétségbeesetten álltak a boltajtókban, még véletlenül sem vetődött be vevő. A nagy irodákban sápadt, kétségbeesett alkalmazottak reszketve

várták, hogy melyik pillanatban kézbesítik nekik a felmondó leveleket. De a főnökök úgy látszik, nem értek rá, pánikszerű izgalomban rohantak bankjaikba, azután a tőzsdére, a telefon állandóan szólt.

Háboru és tőzsdekrach! A levegőben rémhirek röpködtek. Az ujságok ordító betűkkel hozták az első oldalon: A Morgan és Rothschild-csoport válsága! A felizgatott tömegek Európaszerte felgyújtják a Sawaky-szanatóriumokat! Repülőgépekről dobtak rájuk lombákat. A világ két legnagyobb bankcsoportjának bukása az egész világ pénzpiacát megrázkódtatja. Egyetlen nap alatt harminc százalékkal estek a részvények.

Déli tizenkét órakor új szenzáció viharzott végig a városon.

— Szerdán adja át az európai diplomácia közös jegyzékét Japánnak. Hír szerint visszatartatják a demarche követelését, de rendkívüli kedvezményeket ajánlanak fel. Lázasan készülődés folyik mindenfelé az ellenséges támadások esetére. Ez több volt, mint amennyit a tulfeszített idegek elbirtak. Az emberek nyílt utcán sirögörcsöket kaptak, őrzöngeni kezdtek. A soffőr, aki már néhány perc óta feltűnő lassúsággal vezette az autót, egyszerre megállította a kocsit és hátrafordult:

— Bocsásson meg, nagyságos ur, nem tudom tovább vezetni a kocsit. Az idegeim felmondták a szolgálatot. Tessék nézni, hogy reszket a kezem. És nem látok. Minden összefut a szemem előtt.

És a nagy, erős ember hirtelen sirni kezdett.

— Mi lesz velem? A gyermekeimmell? — kiáltotta kezét tördelve.

— Irtózatós! — mondotta Lotte.

Gyalog mentek tovább. A nap melegen, vidáman ontotta sugarait, a fák élénkzöld levelei között gondtalan verebek csipogtak.

— Micsoda fekete tavasz! — sóhajtott Lotte. Nézzen körül: sehol egy virágárus, senki sem mosolyog és senki sem szerelmes! Nézze a férfiakat, akik kalap nélkül rohannak és csak két szót hörögnek vérbe borult szemmel:

Kenyeret! Életet! És a leányok tépetten, koldus rongyokban hordják az ezerszer megkivánt és most elátkozott szépséget.

Egy sétatérre értek. A tér közepén, ahol a zenekar részére szolgáló lépcsős emelvény állott, most egy szakállas férfi szónokolt. Mezitláb volt, nadrágja rongyos, az inge a mellén feltárva. De a hangjában lenyűgöző erő és fanatizmus izzott.

— Emberek, — kiáltotta — átkozzátok meg a nőket! Az ő hiúságuk pusztítja el most a világot! Lerombolták, amit a férfiak esze, munkája épített, állattá süllyesztettek bennünket . . .

— Nem igaz! — rikoltotta egy éles női hang. Hazudsz bitang. Hát a férfiak nem siettek szintén megszépülni?

— Miattatok . . . mert nektek akartak tetszeni, a ti gyilkos kegyetek reményében hagytak el munkát, Istent, hazát. De ti, asszonyok, csak magatokért, az uralmotok megszilárdításáért, a szépségért, mint öncélért rohantatok Sawaky szanatóriumába. A test uralmát akar-

tátok, mert azt reméltétek, hogy akkor ti lesztek a világ urai és végleg a férfiak fölé kerekedtek. És ime, lángba fogottátok a világot, éhhalált, nyomort, háborút hoztatok . . .

— Vesszenek a nők! — ordította egy dühös hang.

És mintha a pokol falairól visszhangozna gunyosan és vértfagyasztón, száz torok ismételte a borzalmas kiáltást:

— Vesszenek a nők!

E pillanatban egy ököl sujtott a szakállas apostol arcába s egy másik férfi dobbant a helyébe. A váratlan, erélyes fellépés csendet teremtet.

— Örjögöki! — ordította András, mert ő volt aki felháborodásában leütötte a szónokot — gondoljátok meg, hogy az édesanyátokat káromoljátok. A mártir anyák millióira gondoljatok, a nővéreitekre, a munkában sápadó, reménytelen szüzességben sorvadó milliókra, akik szeretet, napfény, egy kis öröm után vágyakoztak az írógépek, mosóteknők, gyári gépek mellett. Miért bűn az, hogy ők is kinyujtották kezüket a feltámadás felé, melyet megcsillogtattak előttük? Kimeri rájuk vetni az első követ?

A tér tulsó végéről hirtelen zene hangzott fel. Komor, lassu, ünnepélyes zene. Az emberek önkéntelenül, meglepetten arra fordultak. A háttérben már kibontakoztak a Szűzanya képével ékesített zászlók és panaszos, könyörgő ének szállt az Urhoz. Elöl teljes egyházi diszbe öltözött papok vezették a végtelen menetet.

— Mária, könyörögj érettünk!

A mellüket verték, gyermekként sirtak, megtépték ruhájukat, véresre karmolták az arcukat.

— Urunk, Teremtőnk, fordítsd el tőlünk a keserű poharat!

— Szálljatok magatokba! Forduljatok el a földi hivságtól! — mondották a papok.

— Oldozzatok fel! Bocsássátok meg bűneinket! — jajongott a tömeg.

És a nyílt utca során a porba vetették magukat és fejüket a köveken görgetve, kérték az abszolúciót.

— Jaj annak, aki az Ur ellen lázad, aki meg akarja változtatni a természet rendjét, melyet ő bölcsességében alkotott!

Nagy, fájdalmas csend támadt, a zene elhallgatott. S akkor a város valamennyi templomának megkondult a harangja. Zugtak, zengtek, kongottak... szállt a hang szárnyalva a térdelő, imádkozó tömeg felett.

Igy tartott ez percekig.

S akkor az élet újra felsikoltott.

Örjöngő rikkancsok rohamtábora viharzott végig az utcákon és belesüvitették a megdermedt, ájult városba a megváltást jelentő hirt:

— Elmúlt a háborus veszedelem! Amerika háborúval fenyegette meg Japánt minden Európa ellen tett háborus lépés esetére. Európa és Amerika szövetségre léptek Ázsia ellen. Ázsia képtelen két fronton egyszerre harcolni. Az angol diplomácia óriási sikere...

Az emberek felkacagtak és egymás nyakába borulva csókolták, ölelték egymást. Micsoda test-

vériesülés, örömmámor ujjongott végig a meg-
kinzott tömegen! Vissza a multhoz... legyen
minden úgy, mint azelőtt volt! Amerika kikö-
tötte, hogy a Sawaky-szanatóriumokat be kell
zární. A Morgan- és Rotschild-csoportokat az
egyes államok aránylagosan kárpótolják. Új
adókkal és kényszerkölcsonökkal hozzák egyen-
sulyba az államháztartásokat. Minden állam ha-
ladéktalanul nagyarányu építkezésbe kezd, hogy
a pénzpiac megjavuljon...

— Nyugodtabb már? Tud ismét hinni a bol-
dogságban? Nézzen az utcára! Zenés fáklyásme-
netek járnak be a várost. A tavasz mégis be-
lopódzott a városba és beszállt a szívekbe!

Lotte lehunyt szemmel hallgatta a férfit.
Hagyta, hogy a meleg szavak csendesen ráhull-
janak és elzsongítsák a szívét.

— Milyen jó vagy! — suttogta halkan.

Először tegezte Andrást. A férfi megértette
az ebben rejlő szerelmi vallomást. És felremegve,
boldogan szoritotta karjaiba szerelmesét. S az-
után megcsókolták egymást. Ijedt és zavart
ezer szenvedéstől fáradt és mégis ujjongó csók-
kal, amely édes kacagással csilingelte szívükbe:
Megérkeztem! Itt vagyok! Megváltalak bennete-
ket!

Lotte lassan kibontakozott András karjából.
Kissé szédült és mosolygott.

— Holnap — mondotta András — mindent
összecsomagolunk és Budapestre utazunk.

— Mindent összecsomagolunk? — ismételte
meg Lotte — Ezt is?

A vaskazettára mutatott. Odament és kivette belőle Sawaky receptjeit. András komoran, elgondolkozva nézte.

— Azt hiszem, ezt is! — felelte kis idő múlva.
— A nagy bűnbánás, kijózanodás el fog múlni és talán már egy-két év múlva mérhetetlen kincs fog érni ez a titok! Ha elfogynak a különleges gyógyszerek és oltóanyagok, úgy a visszafejlődés gyorsan megindul és akkor megint megkezdődik a szépek és rutak örök harca és vetélkedése.

— Igen, megkezdődik és úgy lesz az helyes! — mondotta Lotte — Az élet az erők szüntelen mérközése s e küzdelemhez mindenki már születésekor megkapja testi és szellemi fegyverzetét. S a gyengék gyötrelméből és bukásából éppen annyi szépség, költészet és haszon származik az emberiségre, mint az erősek uralmából.

András nem mozdult. Némán, szinte lenyűgözve állott és nézte Lottet. Láta, hogy mint gyüri görcsösen össze a fehér papírt és tépi össze apró foszlányokra. S azután kihullatta kezéből, mintha apró hópelyhek, vagy almafavirág fehér szirmai lennének.

Igen, almafavirág... a tavasz bűbájos, szépséget és termékenységet jelentő virága. S mikor az utolsó fehér papírszirom is lehullt, Lotte oda-borult András karjába s mint aki félelmes, fekete világból szédül egyszerre az édes, áldott napfénybe, felragyogva és új életre gyulladt boldogsággal sugta:

— Szeretlek!

— Vége. —

PESTI HIRLAP KÖNYVEK

MEGJELENIK HETENKÉNT

L'ÉGKÖZELEBBI KÖTET

1928 december 2-án, vasárnap.

A LÉLEKRABLÓ

Billotey regénye.

A legérdekesebb és legizgalmasabb cselekmény keretében tárgyalja a test és lélek egymáshoztartozásának és elválaszt-hatatlan voltának problémáját. Test nélkül nincs lélek, lélek nélkül nincs test, — ez a regény tanulsága, amely köré egy gazdag írói fantázia szövö a mese csillogó köntösét.

MINDEN UJSÁGÁRÚSNÁL
KAPHATÓ

Kedvezményes előfizetési ára:

a Pesti Hirlap előfizetői részére: 1 óra (4 kötet) 90 fillér, negyedévre (12 kötet) 2 pengő 70 fillér. A Pesti Hirlap Könyvek előfizetői minden ötvasárnapos hóban

egy regénykötetet ingyen kapnak

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár